

TASHAYYUD

HADHIHI
AL-DHARTI'AH

[illegible]

PRINCETON U.

Princeton University Library

32101 082174614

هو الله احد

هذه الذريعة انموذج

من افكار المسلمين على اختلاف شعبهم واللوانهم والسنتهم ومذاهبهم
بالعربية و الفارسية

من تأليفات مدير مجلتنا

السيد على اكبر تشيد

الذى سافر في سنة الماضية للشركة في المؤتمر الاسلامي وجاهد
فيها حق الجهاد وسميها بالعربية

ندوات من بيت المقدس

وبالفارسية

پيامهائي از بيت المقدس

از نشریات :

مجله تاريخ اسلام (هيئت تحريريه)

بتاريخ اول شهريور ماه ۱۳۴۱ شمسی هجرى

مطابق ۲۲ ربيع الاول ۱۳۸۲ قمرى هجرى

على هاجر ها آلاى التحية والثناء

محل اداره اميريه انصارى خانه شماره ۹۴

هو الله احد
Hādhihi al-dharī'ah

هذه الذريعة انموزج

من افكار المسلمين على اختلاف شعبهم واللوانهم والسنتهم ومذاهبيهم
بالعربية و الفارسية

من تأليفات مدير مجلتنا

السيد علي اكبر تشيد

الذي سافر في سنة الماضية للشركة في المؤتمر الاسلامي وجاهد
فيها حق الجهاد وسميها بالعربية

ندوات من بيت المقدس

وبالفارسية

پيامهائي از بيت المقدس

از نشریات :

مجله تاريخ اسلام (هيئت تحريريه)

بتاريخ اول شهريور ماه ۱۳۴۱ شمسي هجري

مطابق ۲۲ ربيع الاول ۱۳۸۲ قمرى هجرى

على هاجرها آلاى التحية والثناء

محل اداره اميريه انصارى خانه شماره ۹۴

هدية منى

اولا - الى صاحب الجلالة الملك حسين المعظم سليل جليل النبوة والولاية
كفخذ جراد من النمل الى سليمان النبي على نبينا وعليه السلام
وثانياً - الى اخواننا المجاهدين الجزائريين لاسيما الشهداء الخلاء منهم
الذين احياء عند ربهم يرزقون و انى اسر كثيراً بان هذه الذريعة خرجت الى
الوجود بعد رجوعنا من القدس حينما ردت الى اهل الجزائر مملكتهم ونالوا
استقلالهم المرجو . والحمد لله الذى بفضلہ اضحكنى فيهم بعد ما كان الدهر ابكاني
عليهم كثيراً .

ثالثاً - الى حضراتكم مندوبى الشعوب الاسلامى فى المؤتمر القدس . الاخوة
الذين سررت بلقياكم والى جميع شعبكم المعظم .
وارجوكم ان تنظروا فى هذه الذريعة بعين اللطف والصدقة .

ثم ايها الاخوة السادة الافداد:

اننا فى حاجة الى التعارف والترابط والتكتل حتى نجعل من مسلمى العالم
العالم شقيقهم وغريبهم صفاً واحداً كانه بنيان مرصوص .
وامثال تلك الاحتفالات والمؤتمرات ليست الا بداية المجتهد كما انها ليس
هذه الابضاعه مزجاة كجهد المقل واما الحظ الاوفى سيناله اذا ادت الكل وظيفتهم
سيما فضلائنا المبرزين المنورين ما عليهم من الديون نحو الاسلام والى جانب
محمد النبى العظيم صلعم با بلاغ رسالات الاسلام فى كل مناسبه لاسيما فى الموسم
المقرر للمؤتمر وايقاظ المسلمين من رقدتهم الطويلة بما يقدرون عليه و ينشرون
مقالاتهم الاسلاميه الضافيه فى الجرائد والمجلات والكتب حول بلاد المسلمين
كمثل فلسطين الارض المغصوبه وكشمير و..... وينبهوا حكوماتهم المفخمه بواجبهم
نحو الاوطان الاسلاميه بل حتى يطالبوا من ممثلى الحكومات فى المجمع العالمى
(مجمع اتفاق ملل) بالتصويت مع المسلمين الغيارى انشاء الله تعالى فى كل الامور
الاسلاميه وسميتها بالعربيه «ندوات من بيت المقدس» وقد كان انموذجاً من افكار ممثلى
المسلمين فى العام الحاضر (١٣٨١) الذى تشرفنا بلقياهم الميمون المبارك ولا انسى
مهما انسى طلعتهم الغراء ولا تلکم الخطب الملقاة منهم على المجمع التى شاهدت

فیها طلایع النور فی مطلع الفجر الاصلاح - سلام هی حتی مطلع الفجر
نرجو الله ان یوفقنا و یمقینا حتی نری بعد ضحاها و ابقی الله من قال آمین
لدعاء العبد (علی اکبر تشید)

این هدیه ناقابل از طرف نگارنده

در درجه اول باعلی حضرت ملک حسین پادشاه کشور اردن که از ذریه حضرت
رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و حضرت امیر المؤمنین علی بن ابیطالب
علیه السلام است بمنزله ران ملخ از طرف مور بسلیمان تقدیم میشود .

و در درجه دوم اهداء بمجاهدین ملت قهرمان الجزایر مخصوصاً شهدای
آنان که با نیت خالص شربت شهادت چشیده و حال زنده و در نزد خداوندشان روزی
داده میشوند و فوق العاده مسرورم که این ذریعه وقتی بمرحله وجود و نشر رسید
که برادران الجزایری استقلال خود را باز یافتند

و سپس تقدیم بنمایندگان ملل اسلامی و ملل آنان که سال حاضر در مؤتمر
اسلامی بیت المقدس اجتماع فرموده و من بزیارت آن برادران مسرور شدم.

اما بعد ای برادران ما احتیاج به شناسائی و اتحاد و پشتیبانی یکدیگر داریم
و این گونه مؤتمرات و اجتماعات که گاهی تشکیل میشود برای مقصود کافی نیست
بلکه نویسندگان و فضلاء و وظیفه دارند که بوسیله نشر مقالات و کتب و رسالات
مسلمانان را باتحاد کلمه دعوت نمایند تا صف واحد آهنگین تشکیل بدهند

بنده با بضاعت قلیل علمی خود بنشر این ذریعه اقدام کردم که نمونه برای
اقدام فضلاء باشد اما حظ و بهره کافی وقتی است که تمام نمایندگان بوظایف
خودشان رفتار کنند مخصوصاً فضلاء و نیکوکاران روشن فکر دین خود را باسلام با نوشتن
رسائل و کتب و مقالات در اطراف اراضی مغضوبه مسلمین مانند فلسطین و کشمیر
و غیره اداء کنند تا مسلمانان از خواب طولانی خود بیدار شوند و از دولتهای خود
بخواهند که در مجمع اتفاق ملل باهم همصدا باشند

و این کتاب را بفارسی به (پیامهائی از بیت المقدس) نامیدم و امیدوارم که صبح
سعادت مسلمین بدین وسائل بدمد و ما طلایعهای نورانی و رستگاری آن را مشاهده کنیم.

علی اکبر تشید مدیر مجله تاریخ اسلام

علی اکبر تشید نگارنده کتاب و مدیر مجله تاریخ اسلام

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد بیحد و ثنای خارج از احصاء و عدد نثار پیشگاه خداوند احد الذی لم یلد ولم یولد جلّت عظمتش - سپس درود فراوان بر روان پاک حضرت رسول الله احمد صلی الله علیه و علی اله الطاهرین .

اما بعد این بنده حقیر علی اکبر تشید مدت مدیدی است که باحضرت آیه اله کمره ای سوابق آشنائی دارم و ابتدای آن از وقتی شروع میشود که هنوز معزی الیه در قم تشریف داشتند و بعد از انتقال ایشان بطهران روابط دائمی دید و بازدید و استفاده اتفاقی از محضر ایشان در مواقع فرصت همیشه جزء برنامه من بود و از مذاکرات و مجالس درسی معزی الیه بهره کافی برده ام و همیشه مشوق من در گذاردن بعضی آثار و تألیفات بوده اند .

در سال جاری که مقالات منتشره خود را از جریده ندای حق منحصر روز نامه دینی استخراج و بصورت کتابی بنام قهرمانان اسلام منتشر نمودم چند جلدی هم بمحضر ایشان فرستادم که باهل علم و طلاب علوم دینی تقسیم نمایند و همچنین بمناسبت تصدی بداره امور مؤسسات موقوفه مرحوم سردار فیروز کوهی بیشتر اتفاق ملاقات دست می داد - يك روز در ضمن صحبت های متفرقه فرمودند که از طرف مؤتمر اسلامی از من خواسته اند که اشخاص موثق و باصلاحیت را بآنان معرفی کنم آیا میل دارند در مؤتمر اسلامی که در بیت المقدس یکی از شهرهای فعلی اردن هاشمی تشکیل میشود شرکت کنید البته بخرج خودتان و با اطمینان باینکه اگر تقاضای گذر نامه بکنید بشما گذر نامه میدهند زیرا شنیده ام به بعضی ها که برای این کار گذر نامه خواسته اند

موافقت نشده است جواب مثبت دادم زیرا دیدم که در این سن و این حال تقاعد موقع استفاده از اینگونه امورات گفتم علتی ندارد که بمن گذرنامه داده نشود فرمودند پس مصمم باشید که دعوت خواهید شد چندی طول نکشید که رقعہ ذیل رسید.

(اصل رقعہ) المؤتمر الاسلامی العام بیت المقدس ۲۸ جمادی الثانی ۱۳۸۱ھ/

کانون الاول ۱۹۶۲-م

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت الاخ الکريم الاستاذ لسيد علي اكبر المحترم - السلام عليكم ورحمة الله وبركاته و لعلكم بخير وعافية و بعد تقرب منا مناسبة الاسراء والمعراج ۲۷ رجب ۱۳۸۱ الموافق ۳ كانون الثاني ۱۹۶۲ - اللتي اعناد المؤتمر الاسلامي العام ان يستغلها في دعوة القادة و المفكرين في البلاد الاسلامية من اجل النظر في احوال المسلمين و التماس الحلول في مشاكلهم كما يحرص المؤتمر على ان ينعقد هذا الاجتماع في بيت المقدس كمحاولة لابراز التكتل الاسلامي حول هذا البلد المقدس وانه ليسعدنا ان ندعوكم للمشاركة في اجتماعات المؤتمر اللتي ستعقد في هذه المناسبة راجين اخبارنا من موعد وصولكم لتكون في شرف الاستقبال و تفضلو بقبول وافرأ لتحية كامل الشريف نايب الامين العام .

و از مقام رياست وزراء تقاضای گذرنامه نمودم که فوراً موافقت کردند البته مقصود من گذرنامه ساده تری بود ولی مفاد نامه مرا کاملاً بعرض نخست وزیر رسانیده و فقط باتلفون به جناب آقای دکتر امینی که آن روزها در سازمان برنامه مشغول کار بود عرض کرده بودند که تشدید برای رفتن بکشور اردن گذرنامه خواسته و اوهم جواب موافق داده بود حتی در شهر بانی مامورین گذرنامه بمن میگفتند که مجدداً رجوع کنید حتماً گذرنامه خدمت بشما میدهند که از تشریفات و پرداخت وجوه معمولی و عوارض شهرداری و عوارض مسافرت با هوایم معاف باشید اما خودم قبول نکردم و گفتم برای این مبلغ که بحساب شما هفتصد تومان میشود به نخست وزیر بر نمی گردم و گذرنامه را گرفتم و با خانم خود بانو فاطمه میراسکندری که

قریب یکسال و نیم است بکسالت فشارخون مبتلا شده و در زحمت بوده برای اینکه ایشان از زیارات استفاده و ضمناً گردش هم کرده باشد عازم این سفر شدیم .
توضیح لازم - مادر این ذریعه ملتزمیم که دروغ نگوئیم ولی ملزم نیستیم که همه راست هارا بگوئیم زیرا ممکن است تصریح به کلیه جزئیات مطابق مقتضیات نباشد و موجب رنجش خاطر بعضی از مقامات یار فقاء شده و کدورتی باقی گذارد .

اینک جریان مسافرت
روزی که شنبه ساعت شش بعد از ظهر با هواپیمای شرکت لیا از فرودگاه مهر آباد پرواز و با فاصله یک ساعت و چهل دقیقه در فرودگاه بغداد فرود آمدیم در این موقع آقای دکتر محمد خاور باز پرس داد گستری تهران که او نیز عازم قدس شریف بود همراه ما گردید و چون زبان عربی میدانست رفاقت ایشان خیلی مفید بود کار گران شرکت بما گفتند که نیم ساعت در داخل مهمانخانه مخصوص شرکت توقف کنید و چای و شیرینی هر چه میل دارید بنوشید تا مجدداً حرکت کنیم - و پذیرائی بسیار خوبی کردند و من تصور کردم که باید قیمت آشامیدنی و شیرینی را پرداخت ولی گفتند که شما تارسیدن بمقصد مهمان شرکت هستید - پذیرائی در هواپیما از تهران تا بغداد دو مرتبه توزیع شو کلات و بمجرد حرکت از بغداد شام دادند که مشتمل بر اغذیه بطرز فرنگی و یرتقال و موز بود - و در ساعت نه و سه ربع هواپیما در بیروت مرکز کشور لبنان بزمین نشست و در ساعت ده و نیم بمهمانخانه مخصوص شرکت بوسیله اتومبیل هدایت شده و استراحت کردیم و صبح روز دوشنبه ۱۱/۱۰/۴۰ باز بوسیله ماشین شرکت بگمرگ آمده و در ساعت هفت و نیم صبح هواپیما بطرف بیت المقدس پرواز کرد و در ساعت هشت و نیم وارد فرودگاه قدس شدیم .

در همین هواپیما عده ای افریقائی از بیروت عازم بیت المقدس بودند که تمام آنان مدعویین مؤتمر اسلامی و ورود خود را در آن ساعت بمؤتمر اطلاع داده بودند و من هم به تقاضای قنصلگری اردن هاشمی در طهران بسفارت اردن حرکت خود را اعلام کرده بودم و آقای دکتر سعید رمضان مدیر کل مؤتمر اسلامی شخصاً

باستقبال آمده بود و در فرود گاه بیکدیگر معرفی و فوق العاده اظهار لطف نمودند و بوسیله اتومبیل های مخصوص مؤتمر به هتل آمباسدور که میگفتند منحصراً هتل بزرگ در تمام اردن و سوریه است منتقل شدیم - در این موقع بوسیله جناب آقای دکتر خاور که عربی را خوب صحبت میکرد بمدير كل مؤتمر اسلامي گفتم که من میخواهم در خارج این مهمانخانه منزل کرده و در موقع تشکیل جلسات مؤتمر شرکت کنم زیرا خانم همراه است و تحمیل مخارج او به مؤتمر و اساساً توقفتش در مهمانخانه مناسب نیست. جواب داد خود شما و خانم شما هر دو مهمان ما هستید و نمیگذارم که در خارج منزل ننمائید و بسیار جای مناسبی هم هست چه این مهمانخانه در حدود چهار صد و پنجاه اتاق دارد و همیشه عده زیادی زن در آن هستند و خودش شخصاً بدفتر هتل رجوع کرده و کلید يك اتاق دو نفری را گرفته و شخصاً بمن داد و گفت برای استراحت بروید.

هتل فوق العاده عالی و دارای حمام و سایر ضروریات در داخل اطاقها بود و در ساعات معینی هم آب گرم داشت - روز دوشنبه و سه شنبه ۱۲ و ۱۱ دی ۴۰ کاری جز تشریف بمسجد اقصی و ادای نمازهای مستحبی که شفاهاً خدمه راه نمائی می کردند نداشتیم . در اینجا باید متذکر شوم که هیچگونه کتب ادعیه و راهنمای اعمالی در بیت المقدس ندیده و نشنیده ام با اینکه مدفن بزرگان ادیان گذشته و مقامات زیادی از قبیل مسجد صخره و قبور انبیاء و مسجد جامع بوده و مقامات مختلفه دیگری نیز در آنجا موجود است چنانکه جز زیارتنامه مختصری که بر درب مقبره حضرت ابراهیم خلیل الله علیه السلام و حضرت اسحق علی نبینا و علیه السلام آویخته بود دیگر در جلو مقبره حضرت یعقوب و یوسف علی نبینا و علیهما السلام و ساره و رفته زنان حضرت ابراهیم و اسحق علیه السلام آن عبارات مختصر هم دیده نمیشد و جای شکر است که این مقامات مقدسه در غصب ظالمانه فلسطین در دست مسلمانان باقی مانده است.

قبر حضرت خلیل الرحمن علیه السلام و قبور مذکور در شهری واقع است که بهمین اسم نامیده میشود و چهل و پنج کیلومتر از بیت المقدس فاصله دارد و در

بین راه دور زیارتگاه دیگر هم موجود است که خیلی زیاد مورد توجه مسیحیان است -
و مسلمانان هم با نظر احترام بدانها مینگرند.

یکی مقام حضرت خضر پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام و دیگری بیت اللحم که محل تولد حضرت عیسی علی نبینا وعلیه السلام است - جرائد اردن نوشته بودند که حضرت پطریک بامو کب مخصوص و تشریفات زیادی به بیت اللحم می آید و تا ما بودیم هنوز وارد نشده بود و بحدی قضیه اهمیت داشت که بواسطه تسریع درویزای گذرنامه‌های بعضی رفقا جبهه مسافرت به بیروت و وقتی سفارت ایران بسفارتخانه لبنان در عمان تلفن کرد جواب دادند قنصلخانه قدس تعطیل و قونسول در بیت اللحم متوقف است تا از واردین مسیحی‌ها پذیرائی کند پطریک بعد از پاپ بزرگترین مقام مسیحی است .

یکروز بعد از ورود ما جناب آقای طالقانی و دکتر شفائی و صالحی بتدریج وارد شدند و از طرف مؤتمر بما گفته شد که اولین جلسه رسمی مؤتمر با حضور اعلی حضرت ملک حسین شاه اردن هاشمی روز پنجشنبه ۲۷ رجب افتتاح خواهد شد و یکنفر از هر وفد میتواند مطلبی را صحبت کند که جنبه تشریفات تاریخی و یادعاء و یا مطلب کلی مختصری باشد و بنده که سفر اولم بود و از اوضاع مستحضر نبودم مطلب را ساده تلقی کرده و چیز مختصری از کتب تاریخی که مطالعه کرده بودم راجع به نسب پادشاه تهیه کرده بودم که با اطلاع آقای طالقانی رسانیدم و ایشان تحسین کرده و گفتند بکراست و سابقه ندارد و بسیار متناسب است بنده نیز مغرور شده و رقعرا عیناً بآقای حسن صادق نماینده کشور سودان که برای اداره نطق‌های این روز تعیین شده بود دادم و ایشان هم مناسبت موضوع را تأیید نمودند .

در همین روز آقایان دکتر مهاجرانی و فانی و نوری هم وارد شدند و تا آن روز من آقای نوری را ندیده بودم. یکی از اعضاء چیزی تهیه کرده و با اطلاع رفقا جزمین و آقایان مهاجرانی و فانی رسانیده و بحسن صادق داده بود که روز اول افتتاح قرائت کند اما او قبول نکرده و گفته بود باید تشدید موافقت کند .

در حالیکه در گالاری مهمانخانه نشسته بودیم آن شخص نزد آقای صادق رفته و مرا هم صدا کرد و گفت که شما نطق خود را پس بگیرید من یادداشتی از مجموع نظریات رفقا تهیه کرده ام که روپنجشنبه بخوانم و شما یادداشت خود را روز جمعه بخوانید. قدری تعجب کردم که چگونه چنین تکلیفی را بمن میکند و حال آنکه هیچگونه سوابق و آشنائی تا این ساعت نداشتم و هر کس هم قهراً خود را بر دیگران ترجیح میدهد جواب دادم ورقه با موافقت آقای طالقانی که در مؤتمر سابقه دارند و با تأیید آقای حسن صادق مأمور رسمی این کار تهیه شده و میخواهم با حضور شاه بخوانم فرمودند که شاه هر روز تشریف دارند. فهمیدم که یا خود ایشان از این کارها بی سابقه است و یا مرا طفل فرض کرده است جواب دادم شاه اگر تمام جلسه اول را بنشیند اعجاز کرده و قطعاً در جلسات بعد نیست ولی اگر تمام رفقای ایرانی بنطق شما در روز افتتاح موافقت دارند من یادداشت خود را استرداد میکنم - آقای حسن صادق هم برای آنکه خود را از محذور خلاص کند فوراً ورقه مرا پس داده گفت هر قسم توافق گردید بعد اطلاع دهید و بلافاصله معلوم شد که بعضی ها شدیداً بر نطق نامبرده معترض و می گفتند هر چیزیکه با شور جمعیت تهیه شود باید بوسیله یکی از معترضین خوانده شود زیرا آنان نماینده رسمی دولت هستند با مشاهده اوضاع بنده از داوطلبی خود منصرف و یادداشت من راضی نمودم.

از طرفی روز سهشنبه جناب آقای مجد سفیر ایران از عمان با آقای دکتر شفائی تلفون کرده بود که روز چهارشنبه برای ملاقات ما خواهد آمد و در این ساعت تشریف آورد و آقای سبط آشتیانی را که از اعضای سفارت است جزء وفد معرفی و خود را داخل موضوع کرده و اظهار نظر کردند که خوب است آقای طالقانی که سابقه در مؤتمر دارد نطق روز اول را ایراد نماید و ایشان نیز اظهار بی میلی میکردند و بفاصله چند دقیقه جناب آقای مهاجرانی از نزد آقای سفیر و طالقانی که دو نقری صحبت میکردند بنزد بنده آمده گفتند که چون نطق آقای طالقانی باید حاکی از نظریات تمام آقایان باشد شما هم یادداشت خود را بدهید که مطالعه کند من جواب

دادم که من حق خود را ساقط و با نطق آقای طالقانی موافقت دارم ولی یادداشت من که جنبه فنی دارد و آقای طالقانی هم پسندیده بود و مامور اداره نطق‌های روز پنجشنبه هم تأیید کرد و بمن نوبت داده برای اینکه تولید اختلافی در بین ایرانیان نشود صرف نظر کردم دیگر یادداشت خود را بکسی ننمیدهم و بعد هم خودم نزد سفیر رفته و همین مطلب را تکرار کردم و اتفاقاً سفیر اهل منطق بود و بمن تکلیفی نکرد و خواست برود در حالیکه بطور قطع نطق آقای طالقانی در روز افتتاح و یا بعبارت دیگر ریاست ایشان مسلم نشده بود بنده یادداشت‌های دیگران را که در روی میز سفیر منفرق بود جمع کرده و بدست اوداده و خواهش کردم که در این موقع مجدداً یادداشت‌ها را با آقای طالقانی داده و از او بخواهید که متصدی امر شود ایشان هم یادداشت‌ها را گرفته و چند قدم آنطرفتر که آقای طالقانی نشسته و بارفقا صحبت میکرد رفته و همان طوری که من گفتم از ایشان خواست که وفدرا اداره نماید و بدین طریق ریاست جناب ایشان مسلم گردید - اما بنده چرا یادداشت خود را ندادم باینکه بریاست آقای طالقانی بواسطه سوابق رضایت داشتم - بدین جهت بود که کسی که بعنوان ریاست وفد نطق میکند هر مطلبی که بگوید مشار بالبنان است ولی عضو تازه وارد باید بوسیله مطلب تازه‌ای خود را معرفی کند که وفد او را ماشین امضاء صرف ندانند چه از ایرانیان جز حضرت آیت الله کمره‌ای که دبیر کل موتمر او را جندی من جنود محمد صلی الله علیه و آله تعبیر می کرد کسی مورد توجه قرار ننگرفته بود و بعد از ایشان هم جناب آقای حجازی بواسطه صمیمیت خود و نطق سال گذشته تاحدی اهمیت داشت - و در سال جاری هم اهمیت عمل اشخاص از مطالعه این سطور معلوم میشود - خلاصه بنده می‌خواسم که با عرض مطلب مخصوصی خود را معرفی کنم که اعضای وفد مرا اهل مطالعه بدانند و حمل بر عده گذشته ننمایند باین جهت از دادن ورقه نطق خود خودداری کردم مضافاً باینکه خود آقای طالقانی هم مستقیماً ورقه مرا ننخواست - بهر حال روز پنجشنبه قبل از ظهر جلسه معارفه‌ای در سالون مخصوص مهمانخانه تشکیل شد و هر کس بدو خود را بطور ساده معرفی میکرد ولی آقای عمر بهاء الدین حلبی معروف

بسفیر که از ادباء برجسته سوریه است گفت این طور معرفی کافی نیست و اشخاص باید راجع بسوابق و معلومات و فنون خود چیزی گفته و کاملاً معرفی شوند معرفیها ادامه یافت تا نوبت بمن رسید من خود را معرفی و عربی علاوه کردم که من مورخ هستم و در تاریخ اسلام قید شده که اگر در مجلسی اسامی مجاهدین بدر کبری برده شود دعاء در آن مجلس مستجاب میشود چون زعماء آزادی ممالک عربی رجال و بزرگان خانواده هاشمی بوده و غالباً شهید شده اند و موتمر اسلامی نیز در مملکت هاشمی اردن تشکیل میشود من برای قدرشناسی اسامی پدران واجداد اعلی حضرت ملک حسین شاه کشور هاشمی اردن را تا حضرت علی بن ابیطالب علیه السلام ذکر میکنم و سلسله نسب او را شمردم و وقتی که بحضرت امیر المومنین رسیدم امام المتقین و یعسوب الدین و قاتل الیهود المشرکین را علاوه کردم که خیلی مورد توجه واقع شد و در این کار حق هیچکس را نگرفتم زیرا اساساً این جلسه برای نطق نبود و من اول کسی بودم که از موقع استفاده کردم ولی هیچکدام از ایرانیان جز آقای دکتر محمد خاور که هنوز جوان و باغراض آلوده نشده و آقای حجازی که هنوز تشریف نیاورده بودند تجلیلی از من نکردند اما آقای دکتر خاور که اصلاً در مجلس نبود مکرر در بین رفقا گفت که نطق تشید بسیار خوب بوده و اعضاء و فد بمن میگویند که شما بصیرت کامل در تاریخ دارید البته بخودم هم گفته بودند بهر حال نتیجه مطلوبه ای را که من میخواستم و کسی نمیتوانست اعتراض کند گرفتم زیرا بدین وسیله تمام افراد وفد کشورهای مختلفه علی اکبر تشید را شناختند و بنام آنکه نسب ملک را تا صدر اسلام شمرده شناخته شد البته منفرد بودن در اظهار مطلب در آن روز تأثیر تمام داشت .

بهر حال جلسات روزی سه یا چهار مرتبه تشکیل و تحت نظر رؤسای وفد و رئیس سری ثابت آقای اکرم زعیترا اداره میشد و من در فکر تبرز و اظهار وجود دوم خود بودم - خطابه بسیار فصیح خوبی راجع باوضاع مسلمانان از طهران همراه داشتم که زمینه مختصر آن را خود تهیه کرده و بجانب حجة الاسلام آقای حاج سراج انصاری تقدیم و استدعا کرده بودم که طبق مذاق اعراب اصلاح و تکمیل کند و معزی اله هم الحق از این کار فر و گذار نکرده بود .

اما چون حضرت آیه الله کمره ای بمؤتمر تشریف برده و عملاً از اوضاع مستحضر بود احتیاطاً خطاباً مزبور را بنظر ایشان نیز رسانیده و بعضی اصلاحات دیگر هم در آن فرموده بودند - و تازه در شهر قدس متوجه شدم که باید این خطابه چاشنی فلسطین و الجزایر داشته باشد تا مورد توجه واقع شود لذا در محل هائی که طاقت داشت عباراتی علاوه کردم مثلاً در جائی که تعداد مسلمانان عالم تصریح شده بود علاوه کردم که عده ما مسلمانان امروز ششصد و پنجاه میلیون است ولی فلسطین مادر دست قومی است که در قرآن در باره آنان آیه ذلت و مسکنت نازل شده است و باز در جای دیگر که قید شده بود پادشاهان مثل فردعادی در صف جماعت بخلیفه اسلام اقتداء میکردند علاوه کردم ولی امروز فلسطین ما که بوسیله همان خلیفه عمر بن خطاب فاروق اعظم و خالد بن ولید ملقب بسیف الله فتح شده در دست خوارترین مردم قرون گذشته است و قس علیهذا -

در هر جا طاقت داشته استفاده شده چنانکه عین هر دو خطابه در این ذریعه مندرج است و اهل فن و طالبین می توانند مطالعه نمایند.

و ناگفته نماند که جناب آقای طالقانی هم در نطق روز اول خود در جلسه افتتاحیه آنچه مربوط باعضاء وفد ایرانی بود نهایت درجه رعایت بیطرفی را کرده و بمنون اعضاء از نویسندگان یا اهل رأی و قضا و وعظ و خطابه کاملاً اشاره کردند و اسم سه نفر از علماء را مانند حضرات آیات الله میلانی از مشهد و شریعتمداری از قم و کمره ای از طهران بردند که مؤید مقاصد مؤتمر اسلامی خواهند بود که بسیار بموقع بود ولی گویا بعضی دیگر از آقایان معترض بودند که باید اسم سایرین را هم برده باشد ولی آقای طالقانی میفرمودند از طرف سایرین حرکتی نشده حتی يك نامه هم ننوشته اند چنانکه آیه الله شریعتمداری مرقوم فرموده اند بالجمله جریان بطور عادی میگذاشت.

در جلسات قبلاً موضوع الجزیره مطرح گردید و بنده هم بدون توجه بموضوع اجازه خواسته بودم و متأسفانه زود نوبت بمن رسید و همینکه مرصدا کردند و برای نطق رفتم جناب آقای زعیتر دبیر کل مؤتمر و رئیس ثابت جلسات که باشرکت رؤسای

وفدها بنوبت جلسات را اداره میکردند از من پرسید که موضوع نطق شما چیست؟
گفتم راجع بفلسطین است فرمود که امروز نوبت بشما نمیرسد زیرا موضوع بحث
امروز الجزائر است بجای خود بر گشتم.

و بدین وسیله معلوم شد که من میخواهم راجع بفلسطین چیزی بگویم و گرفتار
مخالفت و یا صلاح بینی بعضی رفقا شدم یکی از آنان میگفت که شما عبارات عربی
را نمی توانید صحیح بخوانید و یا با اعراب صحبت کنید لذا شمارا استهزاء میکنند
گفتم ما که برای گذراندن امتحان ادبیات عربی نیامده ایم بلکه برای مشاوره و
مبادله نظر با آنان آمده و حال اعراب عقیده ما را راجع بفلسطین میخواهند نه قدرت
تکلم عربی ما را. و دیگری میگفت که ممکن است بگویند چرا دولت شما بامقاصد
اعراب همراهی نمیکند و یاد رواردی بر خلاف سیاست دول اسلامی اقدام کرده است.
گفتم من میگویم که نماینده دولت نیستم و عقیده مدیر مجله تاریخ اسلام را
میگویم نه تصمیم وزارت خارجه را که میگوید مطابق سیاست عمومی دنیا قدم بر میدارد.
(در اینجا مطالب دیگری با اشخاص مختلفه که در انصراف بنده سعی داشتند مبادله شده
که عمداً حذف شده است) بهر حال نوبت نطق من رسید و در موقع ریاست آقای عبداللطیف
رئیس اوقاف کویت در جلسه هفتم جلومیز ریاست رفته و چهار صفحه خطابه خود را
بالاتمام خواندم که فوق العاده مورد توجه واقع و کف مفصلی زدند و بعقیده و تشخیص
یکی از رفقاء در موقع ریاست آقای طالقانی در جلسه ششم نوبت من رسیده بود ولی
نامبرده برای احتراز از اینکه مبادا گفته شود محرك و همفکر من بوده است نوبت
مرا بتأخیر انداخت بهر حال من هم از این امر ناراضی نشدم زیرا استقلال فکر مرا
ثابت میکرد و ابداً بروی ایشان تا بحال هم نیاورده ام.

بعد از اتمام نطق بجای خود رفته و با آنان که میگفتند صلاح نیست برضد یهود
صحبتی شود گفتم دیدید که من فرمان حمله و آتش ندادم بلکه با اعراب همصدا شده و
مانند آنان قدری گریه کردم یکی از آنان گفت روضه خوانی بی اهمیتی کردید
دیگری گفت بنطق شما میخندیدند در این موقع رئیس جلسه گفت وقت کم است اگر

کسی خواسته باشد بقدر آقای تشید صحبت کند با و اجازه نمیدهم دو نفر منتقد مزبور دور برداشته و گفتند که رئیس جلسه هم از نطق شما ناراضی است و من متحیر بودم که باینان چه جواب بدهم زیرا فرمایشات آنان از روی حسد بود که در همین آن مدیر کل مؤتمر آقای دکتر سعید رمضان صفوف را شکافته و خود را بمن رسانید و دست بگردنم انداخته و صورت مرا بوسید و گفت شکراً شکراً کنت اول شهیم در این موقع بنده گردن خود را بالا گرفته و گفتم آقایان مثل اینکه بانی مجلس روضه خوانی مرا خوب پسندیده البته جواب سکوت بود - و بعد از ختم جلسه هم آقایان ایرانیان دور هم جمع شده و راجع بانعام خدمه صحبت میکردند که باز دکتر سعید رمضان در جلسه ما شرکت کرد و خطاب بمن گفت که خطابه شما خیلی خوب بود و در من و اعضاء وفد تأثیر زیاد کرده است .

بآقای طالقانی گفتم که من نمی فهمم چه میفرمایند خواهشمندم ترجمه فرمائید و او هم ترجمه کرده و سایر رفقاء که دو نفر آنان همان منقیدین بودند گوش دادند و من هم نظرهای فاتحانه بآنان کرده و گفتم که دوره مؤتمر در شرف اتمام است و دعوت کننده ما باید ما را ولو اینکه خدمت قابلی نکرده باشیم باتشکر و اظهار رضایت راه بیندازد و خیلی بآن دو نفر معهود نگاه معنی دار کردم یعنی چرا راجع بفرمایشات شما اظهار نیکوکاری نمیکند ؟

جمله معترضه - روز چهارشنبه که روز قبل از افتتاح بود و سفیر ایران بمؤتمر آمده بود بمن گفت که امشب تمام وفدهای کشورهای اسلامی مهمان نخست وزیر هستند و من میخواهم شما را قبلاً بایشان معرفی کنم و بنده را در حالی که لباس مشکی با پیراهن سفید یقه و سردست آهاری پوشیده و مهیا برای رفتن بمجلس مهمانی شده بودم.

نزد آقای بهجت طالحونی نخست وزیر اردن برده و معرفی نمود و ایشان هم دست داده اظهار لطف فرمودند البته جناب آقای مجد با شخص من سابقه نداشت و تصور میکنم که در این معرفی میخواست به نخست وزیر اردن طرز لباس پوشیدن و مؤدب

بودن ایرانیان را وانمود کند و من نفهمیدم که سایرین را معرفی کرد یا فقط این لطف را در باره بنده کرد.

در سر میز شام نخست وزیر نطق غرائی مشعر بر لزوم تفاهم و یگانگی مسلمین کرد که از طرف عمر بهاء الدین امیری حلبی مشهور بسفیر جواب داد شد.

جلسه اولیه که بوسیله اعلی حضرت ملک حسین افتتاح شد در سینما حمراء بود که سالون فوق العاده وسیعی دارد و در این جلسه هیئت سفراء و قونسولهای دول اسلامی و علماء و رجال مسلمان و مسیحی کلا دعوت شده بودند و جمعیت کمتر از چهار هزار نفر نبود و طرز حضور اساقفه و علماء مسیحیان که با خاجها (صلیب) و زنجیرهای طلا خود را آراسته بودند فوق العاده جالب توجه بود.

شاه از راه عمومی و از بین جمعیت عبور کرده و بمحل نطق خود رفت وزراء و برادران او در جلوش صف کشیده قدری ایستاده و بعد جلوس کردند.

شاه بعد از قرائت خطابه فقط بیانات یکی از اعضاء وفد سوریه را بنام محمد المکی الکتانی گوش کرده و سپس از مجلس خارج شدند و هیئت دیپلوماتیک هم بدنبال شاه خارج شدند و بعضی از رفقاء ما نیز در جمعیت آنان رفتند و بعد هم بما گفتند که ما نماز نخوانده بودیم.

پایان جمله معترضه

بهر حال اظهار لطف فوق العاده مدیر کل موتمر اسلامی در دنباله اقدامات خودم بطور محسوس نظر اعضاء هیئتهای اسلامی کشورهای مختلفه را به بنده متوجه کرده بود و خواستم که از این وضعیت سند یاد گاری تهیه نمایم.

لذا دفتر سفیدی تهیه کرده و به اعضاء وفد اسلامی اعم از ایران و غیر ایران داده و استدعا کردم که برسم یاد گار چیزی در دفتر من بنویسید - و نود نفر از اعضاء هر کدام آنچه مناسب دیده مرقوم فرموده اند و بعضی از آنان در مورد خطابه بنده اغراق گوئی فرموده اند چنانکه مرقومه استاد بزرگ شرق میانه جناب آقای دکتر عبدالرزاق محیی الدین از حد انتظار و توقع بنده بالاتر بنظر آمد و بعد معلوم شد که معزی الیه تربیت شده نجف اشرف و از خاندان های قدیمی شیعه در عراق عرب

هستند و هم چنین آقای عبدالباقی جمو و کیل مجلس شورای ملی اردن که میفرمود پنجاه سال قبل خانواده آنان از قفقاز بعمان مهاجرت کرده و بعدی مورد محبت مردم اردن واقع شده اند که حالیه و کیل مجلس شده اظهار لطف زیاد نموده اند و سائر استادان عراقی و سوری و مغربی و بلاد دیگر نیز از اظهار مراحم خود دریغ نفرموده اند .

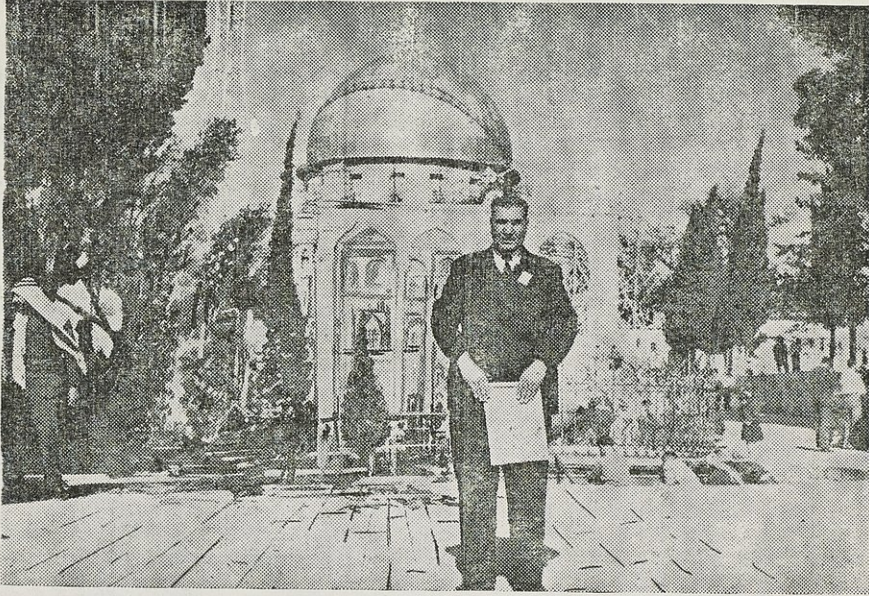
و پس از مراجعت و ارائه این دفتر بدوستان مخصوصاً حضرت آیه الله کمره و حضرت حجة الاسلام حاج سراج انصاری و بعضی دیگر از اهل فن مانند جناب آقای دکتر شیخ و دکتر شهابی استاد دانشگاه و مدیر کل اوقاف گفته شد که تشکر از مراحم ابرازی اعضاء وفد اسلامی باین است که این دفتر چه چاپ شده و برای تمام آنان فرستاده شود لذا در مقام چاپ بر آمده و در تهیه مقدمات فارسی آن با چند مرتبه اصلاح باز دوچار تردید میشدم و آخر سر بر آن شدم که قدری با جمال پرداخته و بتمام جهات تصریح نشود زیرا ما اخلاقاً معتقدیم که دروغ نگوئیم ولی الزامی نداریم که همه راستها را بگوئیم. اینک اصل خطابه عربی -

المؤتمر العام الاسلامی فی جلسته المعارفه

کلمة القیها السید علی اکبر تشید (مدیر مجله تاریخ اسلام) المنتشر فی طهران و المحامی المتقاعد فی پارلمان الایران انا مورخ کتب فی تاریخ الاسلام ان فی کل مجلس ذکر اسماء المجاهدين البدر الکبری و شهدائه یتستجاب الدعاء فیہ لما کان حریة ممالک العربیة بیدر جال عائله الهاشمیة و الدعوة المؤتمر الاسلامی ایضاً فی مملکة الاردنیة الهاشمیة انی از کراسم الملك الهاشمی الاردن و ابائه و اجداده تیمنا و تبرکاً لموفقیة هذا المؤتمر العام الاسلامی فی الدورہ الحال.

صاحب الجلالة حسین بن طلال بن عبد الله بن حسین بن علی بن محمد بن عبد المعین ابن عون بن حسن بن عبد الله بن حسین بن عبد الله بن حسن بن بی نمی بن برکات بن محمد بن برکات بن حسن بن علی بن عجلان بن رمیثه بن ابی نمی بن حسن بن علی بن قتاده اول الامراء و الشرفاء بمکة المعظمه ابن ادريس بن مطاعن بن عبد الکریم بن عیسی بن حسین بن

سليمان بن علي بن عبد الله بن محمد الثائر بن موسى بن عبد الله بن محمد الثائر بن
يونس بن عبد الله بن موسى الجون بن عبد الله المحض بن الحسن السبط بن علي بن
أبي طالب عليهم السلام أمير المؤمنين وإمام المتقين و يعسوب الدين وقاتل اليهود
والمشركين.

علي أكبر تشيد در محاذات مسجد صخره قدس شريف

ايضاً كلمة القيهها السيد علي أكبر تشيد في المؤتمر الاسلامي الذي
انعقد في قدس الشريف بين ٢٧ رجب و ٣ شعبان ١٣٨١

بسم الله الرحمن الرحيم - السلام عليكم ايها الاخوان الاعزاء الكرام. اعرف
نفسى. انا مخلصكم علي أكبر (تشيد) مدير مجلة (تاريخ اسلام) المنتشر في تهران
(عاصمة المملكة الايرانية) والمحامي المتقاعد في پارلمان الايران والعضو في هيئة
المؤسسين لجمعية (اتحادييه مسلمين) في تهران. انى كنت من زمن بعيد شايقاً لزيارة
اخواني في هذا المجمع المسلمين العالمى المجتمعين من اقطار العالم الاسلامى. لنتكلم
في شان مسلمى العالم اليوم وعلل سقوطهم وطرق رقائهم واستخلاصهم كالفلسطين و

الجزاير والكشمير فما انا ذا (بحمد الله وتوفيقه قد اصبحت) واصبت بغيتي ووجدت ضالتي حينما دعيت الى هذا المؤتمر الاسلامي المحترم ووفقت لحضورها المؤتمر لاجل الشركة في مباحثاتها الاصلاحية واني مفتخر جدا حينما ارى نفسي في هذا المحفل الشريف. تجاه كبار العلماء الاعلام والمصلحين الكرام القى خطبا في فلسطين وسائر بلاد المحتلة الاسلامي، وابين ما كان (منذ زمان) يختلج في صدرى من الامور التي كانت تشوش افكارى والحمد لله لذلك التوفيق

ايها السادة الكرام كلكم تعرفون ما اصاب اليوم المسلمين من المصائب المهلكة التي قد احاطت بهم من كل جانب عموماً وبالفلسطين خصوصاً وانا معتقد جدا بان تلك المصائب قد توجهت اليها من زمان استولى علينا الاعداء (اعداء الاسلام والمسلمين) وهم حين روؤا ان الاسلام دين فطرى وكان ينتشر سر يعا في كافة اصفاغ العالم وهو مستعد بذاته للانتشار. شد واحياز يمههم للكفاح على الاسلام والمسلمين وبذروا بذور النفاق والاختلاف في امتنا وظهر لهم بوادر النجاح وبعدان فرقونا هجموا علينا و قد وحدوا كلمتهم وتركوا لجاجات جاهليتهم جانبا وبدلوا الفوارق بين فروقها و لموا الشعث وربطوا روابطهم المختلفة باربطة الوحدة والتضحية فتغلبوا علينا و على كياننا واحتلوا ممالكنا الاسلامي كالفلسطين والجزاير وكشمير وهكذا حلت بنا فوارق السوء ونحن اليوم ضحية تلك الظروف التعسة و فرية الاعداء يقسمونا بين كل فرصة واخرى حسبما تشتهيهم مطامعهم الجشعة و اغراضهم السياسية المتباينة.

ايها المسلمون الكرام... اليوم الذي نعيش فيه هو مثل ظاهر لهذه الالعوبة العدوانية والخطوة الجهنمية التي بابها فلسطين ونحن المسلمون لها عود و حطب . فما ذا فعلنا ياترى؟... وماذا تفكر فيه؟... هل نبقي تحترق فلسطين ونحترق ويحترق معنا كل جيل ياتي بعدنا فيرمونا (نعوذ بالله) بالجهالة ويدعوننا جبناً ويرونا مقصرين في الواجب ومتكاسلين في التبليغ او ان الفرصة نتركها تقلت ونحن لاننتهزها...

اني من هذا المحل الشريف اخاطب مسلمي العالم قائلاً ايها المسلمون انتبهوا

وقوموا عن نو متكم ايها الكرام فان نفوسكم امس في العهد الاول كانت اقل قليل من اليومو كنتم سادة العالم واليوم نفوسكم اكثر من ستمائة وخميس نعمة وامسيتم مخدولين نعم اليوم نفوسكم اكثر من ستمائة و خميس مليون نسمة يعتنقون الدين الاسلامي الحنيف والفلسطين بيد قوم نزلت فيهم ضربت عليهم الذلة والمسكنه والجزاير في يدالفرانسويين والكشميرييدالهنود. افلا ينبغي لنا ان نعيد تاريخاً مضى وعهدا قضى في صدرالاسلام .

كانت امتنا امقواحدة رايتهم واحدة غايتهم واحدة قبلتهم واحدة وقلوبهم متحدة في اجساممختلفة وهكذا استطاعوا ان يسودوا العالم ويفتحوا الشرق والغرب و اما اليوم فيا للأسف مع كثره نفوسنا الفلسطين التي فتحت بيدعمر بن الخطاب الفاروق الاعظم وخالد بن وليد الملقب بسيف الله مملكة خاصة لليهودالعنود فمذاهب مختلفة واهواء مختلفة وآراء متشعبة وطرائق متعددة وشعب منشعبه ولغات مفصلة وعروق لاتتنمي (اوانها لاتريد ان تنتمي) الواحدة الى الاخرى. ولكن هل اكتفينابهنه وحدها؟... كلاثم كلا بل ان في شعب واحد وفي مملكة واحدة تتضارب هذه الوحدة وتختلف باختلاف محلية من صنوف مختلفة واجناسمختلفه وانواع متنوعه حتى اصبح التفاهم بيننا مستبعدا اومستحيلا وذلك بين افراد شعب واحد وامة واحدة ذات طريقة واحدة .

ايها المسلمون... ان الاسلام دينكم دين عالمي نعم هو الدين القيم الذي وضع لكل يوم ناموسا ولكل حالة لبوسا. هو الدين القويم الذي له كتاب سماوى فيه تبيان كل شئ ليزيل من العوالم البشرية بذور الجهالة وعروق الفساد وفروق التفرقه. هو الدين الذي دعاالعالم الى الاخاء والتوحيد والصلة بقوله تعالى واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا وان الله سبحانه حينما يدعوعباده الى الاعتصام بحبله ينهاهم عن التفرق قائلا(ولا تكونوا كالذين تفرقوا واختلفوا من بعد ماجاءهم البينات واولئك لهم عذاب عظيم) وحث سبحانه تعالى على لم الشعث بقوله عز وجل (ولا تنازعوا فتفشلوا وتذهب ريحكم واصبروا ان الله مع الصابرين) واجرى عقد الاخوه بين المسلمين

بقوله جل جلاله . (انما المؤمنون اخوة فاصلحوا بين اخويكم واتقوا الله لعلكم ترحمون)... ايها الاعزة هذه الامة المباركة عند ما كانت هذه الايات شعارها سادت الدنيا واحتلت مراكزها تحت الشمس كدولة عزيزة الجانب تمتد من اقصى حدود الصين حتى ابعد نقطة من قارة اوروبا. فخرت لها الملوك سجد الله بعد انهم يقتفون اثر خليفتها كقاعد عادى فى الجماعة يصلون الله عز وجل ويركعون ويسجدون امام عظمة الفكرة قبل ان يركعوا ويسجدوا والعظمة السطان واليوم بلادنا فلسطين و الجزائر فى يد اعدائنا وفعلوا فيها كيف شاءوا هكذا... وهكذا ايها السادة الكرام قبح الاعداء فى عقر دورهم يرسمون الخطط ويهيئون الاسباب حتى اذا اكتشفوا جرثومة الاختلاف تلك الجرثومة التى تقوض عروش الاجساد وتهدم ممالك العقول فبثوا بنورها وفرقوا الاسلام فروقا ومذاهب. والمسلمون (فياللاسف) بدلامن ان يطيعوا امر الله الحكيم (فاصلحوا بين اخويكم واتقوا الله لعلكم ترحمون) خالفوا امر مولاهم وانحرفوا عن الطريق القويم وفرقوا دينهم وصاروا شيعة (وكل حزب بما لديهم فرحون) وجائنا العذاب من فوقنا ومن تحت ارجلنا بغضب الفلسطينيين والجزاير و كشمير والعمامة اذ سلكننا سبلا متناثره وطرقا عوجاء ابتعد فيه المومن من اخيه المومن اشد من ابتعاد العدو من العدو. فافترقت القلوب بالبدايه ولم يشعر المومن بالحب لاختيه المؤمن بل بالعكس اخذت تفحص فى طريقة يبعد بها نفسه. واخذت تمحص فى سبيل جديد يسلكه. وكانت هذه النتيجة جل ما ابتغاه العدو عدو الاسلام و ما اراده الخصم خصيم الدين الاثم الذى ينزع عنا الفلسطينيين والجزاير وغيرهما.

فوالذى نفسنا بيده وبحق عزه و جلاله فان الخطر المحدث بنا لعظيم ايها الاخوة الاعزة الكرام ان المسلمين لولم تعيقوا من رقدتهم ولم يعودوا الى صراطهم المستقيم لبيتغوا الرشد وان لم يطيعوا اوامر سيدنا المعظم الرسول الاعظم (صلى الله عليه وآله وسلم) و مناهج الفرقان وان لم يتركوا فوارق المذاهب وان لم يبتعدوا عن مواطن التفرقة فى مجمع الملل و محافل العمومى العالمى ولم يغيروا مواطن الضعف فان انهيار مجدهم لمحتم. و سيايتكم يوم نقول فيه «ولات حين مندم».

ايها البررة الكرام اليوم يستغيث الاسلام لامن اعدائه الصهيونية والكفار فقط بل من غفلة المسلمين و تفرقهم وتشتتهم وضعفهم و خذلانهم - قوموا ايها الكرام. اليوم يوم اليقظة. اليوم يوم النهضة اليوم يوم الوحدة. اليوم يوم القيام بالواجب حتى نسحق ونخرج اليهود من فلسطين والفرنسيين من الجزائر والهنود من كشمير. اليوم يوم يجب على كافة المسلمين ان ينهجوا فيه طريقة مثلى كي يستعدوا بها من الفناء تعالوا يا اخواننا الاعزاء من هذه الساعة اقيموا صفوفكم كالبنيان المرصوس وسووا سبلكم وابتغوا منهاج نبيكم واعلموا ان كل مسلم فى اى قطر من اقطار العالم اخ لكم وعضو من اعضاء امتكم لافرق بين كبير كم وصغير كم. غنيكم و فقير كم. آمر كم ومأمور كم. عالمكم وجاهلكم. راعيكم ورعيتكم. مليكم وفردكم اسودكم و ابيضكم - انى حرصاً على الاتحاد والمساوات قدمت الاسود على الابيض

فالكل فى هذا الشرع سواء والجميع فى هذا النظام شركاء. مدوا ايها المسلمون يداياكم الى اخوانكم المسلمين واقتربوا بعضكم بعضاً قبل ان تذهب ريحكم وتكونوا هباءً اتحدوا ثم اتحدوا و اتحدوا فان الوحدة سر من اسرار الوجود فانكم لن تجتمعوا الا اذا اجتمعت نواياكم واجتمعت قلوبكم واجتمعت اجسادكم و اخيراً تجتمعوا تحت لواء واحد و هولاء الاسلام (نصر من الله و فتح قريب . ايها المسلمون الكرام انتم رجال العلم ورجال الدين ورجال الاصلاح قد اجتمعتم بحمد الله فى هذا المؤتمر الشريف لاجل اصلاح امور دينكم و دنياكم وانتم عارفون بان المذهب فرع بالنسبة الى الدين والاصل فى الدين هو الاعتقاد بتوحيد الله ورسالة سيدنا محمد بن عبد الله (صلى الله عليه وآله وسلم) وقاطبة فرق المسلمين معتقدون بهذا التوحيد وهذه الرسالة وكلهم يقولون فى اليوم خمسة مرات اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمداً رسول الله. فاذا لم يكن فى اى فرقة من فرق المسلمين اختلاف جوهرى والاختلاف فى مسائل الفروع لا يضر بالاصل بقى علمنا اتباع الطريق ومن- المعلوم ان هذا المؤتمر على هذه الفكرة قد اسست فاذن من استطاعته ان تروج وحدة الاسلام و هو هدف سيدنا الاعظم و مولانا الاعز الاجل الاكرم و نبينا المعظم محمد

(صلی الله علیه و آله وسلم) و یدعو و سیدعو جمیع المسلمین و كافة اهل القبلة لنفس هذه الفكرة و فی الختام نسئل الله تعالی ان یوفق المؤتمر الی الوصول الی اهداف الفكرة عاجلاً. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

ترجمه خطابه آقای علی اکبر تشید در مؤتمر اسلامی در قدس شریف
در تاریخ ۲۹ رجب ۱۳۸۱

بسم الله الرحمن الرحیم

درود بر شما ای برادران عزیز و گرامی. خودم را بشما معرفی می کنم
من مخلص شما علی اکبر تشید مدیر مجله تاریخ اسلام که در تهران
(پایتخت کشور ایران) انتشار می یابد.

و مشاور حقوقی (بازنشسته) مجلس شورای ملی، و عضو هیئت مؤسسين جمعیت
(اتحادیه مسلمین) در تهران، هستم. من از زمانهای دراز اشتیاق زیارت برادرانم را
در این مجمع اسلامی جهانی که شرکت کنندگان آن از اقطار جهان اسلام اجتماع
مینمایند، داشتم تا دربارهٔ مسلمانان امروز جهان و علل سقوط و طرق آزادی و استخلاص
آنان مانند فلسطین و الجزایر و کشمیر سخن بگویم،

سپاس خدایا که بدین منظور نائل گشتم و بآرزوی خود رسیدم و گم شده ام
را هنگامی یافتم که به مؤتمر اسلامی محترم دعوت شدم. و توفیق یافتم که در این
کنگره اسلامی حضور یابم تا در مباحث اصلاحی آن شرکت جویم جداً افتخار
دارم که خود را در محفل شریفی می بینم که بزرگان علمای اعلام و مصلحین گرام
حضور دارند، اکنون دربارهٔ فلسطین و سایر بلاد غصب شده اسلامی سخن می گویم،
و آنچه را که از دیرزمانی در قلبم خطور میکند و فکرم را مشوش ساخته است،
بیان می کنم و بدین توفیق خدای را سپاسگذارم:

آقایان گرامی: همه شما میدانید که امروز چه مصائب کشنده ای از هر طرف
بر مسلمین عموماً و بر فلسطین خصوصاً هجوم آورده است، من معتقدم باینکه این
مصایب از زمانی بر ما چیره شده است که دشمنان (دشمنان اسلام و مسلمین) بر ما

غلبه کردند، و آنان هنگامیکه دیدند اسلام دین فطری است و سرعت در دورترین نقاط عالم منتشر میشود و خود بخود آماده انتشار است، کمر میارزه با اسلام و مسلمین را محکم بستند، و تخم نفاق و پراکنندگی در میان ملت‌های ما پاشیدند تا مبادی رستگاریشان هویدا شد، و پس از آنکه ما را متفرق ساختند بر ما هجوم آوردند، گفتارشان را یکی ساختند و لجاجت‌های جاهلیت‌شان را وا گذاشتند، جدا هائپها و پراکنندگی‌هایشان را رها نمودند، روابط مختلفه‌شان را تبدیل به رابطه اتحاد و فداکاری نمودند. پس بر ما و کیان و هستی ما و ممالک اسلامی ما غلبه کردند، کشورهای اسلامی ما، مانند فلسطین، الجزایر، کشمیر را غصب نموده و بزور گرفتند ابرهای تیره بر ما سایه افکند، و ما امروز فدائی این بازیچه‌های مهلکه و مجذوب وید کهپائی هستیم در هر فرصتی که بخواهند بر حسب خواهش مطامع شومشان و غرضهای سیاست‌های متضادی که در پیش میگیرند. بتقسیم ما به پردازند

مسلمانان گرامی: ... این روزیکه ما در آن زندگی میکنیم، نمونه آشکاری از این بازی عدوانی و خطه جهنمی است که در ورودی آن فلسطین است و ما مسلمانان چوب خشک و هیزم آن هستیم.

پس ما چه میکنیم؟ .. چه میاندیشیم؟ ... آیا باقی بمانیم و صبر کنیم که فلسطین بسوزد و خود ما هم بسوزیم، و آیندگان ما بسوزند و (نعوذ بالله) ما را بجهالت نسبت دهند و ما را مردمی ترسو بنامند، و در واجب مقصود و تبلیغ سست بدانند، آیا صبر کنیم که این فرصت از دست برود و ما آنرا غنیمت نشمریم؟! ...

من از این مکان شریف مسلمانان جهان را مخاطب قرار میدهم و میگویم ای مسلمانان گرامی: بیدار شوید و از خواب گرانتان بپا خیزید، همانا جمعیت شما دیروز در زمان اول اسلام اقلیت کمتری از امروز بود و شما بر دنیا آقائی میکردید و سیادت داشتید ولی امروز بیش از ششصد و پنجاه میلیون هستید که بذلت و خواری گرائیده‌اید، آری امروز عده مسلمانان بیش از ششصد و پنجاه میلیون نفر هستند که پیرو دین حنیف اسلام میباشند و فلسطین ما بدست گروهی افتاده که در باره

آنان نازل شده وضربت علیهم الذلة والمسكنة .

والجزایر در دست فرانسویها و کشمیر در دست هندوهاست.

آیا شایسته نیست بتاريخ گذشته بر گردیم وبصدا سلام بنگریم؟

که ملت ما یکی بود دارای يك پرچم و يك هدف و يك قبله بودند دلپاشان متحد در پیکرهای مختلف بودند در پرتو چنین اتحادی توانستند بر جهان سیادت کنند و شرق و غرب را بگشایند و اما امروز متأسفانه با جمعیت زیاد ما فلسطین که بدست عمر بن الخطاب فاروق اعظم و خالد بن ولید ملقب به سیف اله گشوده شده، مملکت خاصه یهود عنود شده است. زیرا مذاهب ما مختلف، خواهشهای ما زیاد، آراءمان پراکنده، راههایمان متعدد و ملت‌های ما از حیث مذاهب و لغت قطعه قطعه شده است و رگهائی در مسلمین است که نمودارند (یا اراده ندارند که) یکی از آن بدیگری میل کند آیا بذکر این اندازه موجبات اختلاف اکتفا کنیم؟ نه. همانا در يك رشته هم در يك مملکت، این اتحاد وجود ندارد، و سبب و موجب اختلاف باختلاف محلی تغییر پیدا میکند و از صف‌های مختلف و جنس‌های مختلف و انواع گوناگون ظهور میکند بطوریکه تفاهم در بین ما بصورت محال در آمده است، این طریقه در بین افراد و مردم يك ملت که دارای يك طریقه هستند. می باشند پس چگونه است اتحاد بین ممالک و ملل؟؟

ای گروه مسلمانان... همانا اسلام، دین شما، دین جهانی است، آری اسلام دین استواری است و بطوری وضع شده که برای هر روزی ناموس و برای هر زمانی ملبوس است (و برای همیشه و همه جا قابل عمل و بهر اندامی رساست). آن دین پایداری است و کتابی دارد که همه چیز را بیان فرموده و آزمایش حاج بشر چیزی را فرو گذار نکرده است تا از جهان بشریت بذر جهالت بر افکند و ریشه فساد را (بخشکند و اسباب تفرقه را براندازد) آن دینی است که جهان را به برادری و یگانگی با یکدیگر میخواند و میفرماید :

همگی بر یسمان محکم خدای چنگ در زنید و پراکنده نشوید در همان

هنگام که پروردگار پاك بند گانش را با اتحاد میخواند از تفرقه نهی شان میفرماید و خطاب میکند که (نباشید مانند کسانی که پراکنده شدند و اختلاف پیدا کردند بعد از آنکه بیانات بر آنها آمد، و بدین جهت آن گروه مورد شکنجه بزرگ واقع شدند).

و باز تحریر نموده است مردم را بر اجتماع از پراکندگیها و فرموده است (ولا تنازعوا فتفشلوا و تذهب ریحکم و اصبروا ان الله مع الصابرين) با هم ستیزه نکنید تا سست شوید که نیروی شما برود و شکست بخورید همانا خدا با صبرکنندگانست و بفرموده خود او مؤمنین با هم برادر هستند پس اصلاح کنید میان برادران نقان و از خدا بپرهیزید شاید مورد ترحم واقع شوید) انما المؤمنون اخوة پیمان برادری مسلمانان است...

ای برادران عزیز در آن هنگام که این آیات شعار این ملت بزرگ بود بر دنیا آقائی داشت

در پرتو خورشید درخشان وزیر آسمان سیطره حکومت و فرمانروائیش تا اقصی حدود چین و دورترین نقطه اروپا رسیده بود. پادشاهان در مقابل ایشان برای خدا بخاك میافتادند، بعد از آنکه از خلیفه ما پیروی میکردند و در صف جماعت مانند یکفرد عادی نماز میگذاشتند و در پیشگاه این فکر و اندیشه بزرگ رکوع و سجود میکردند پیش از آنکه برای عظمت پادشاه کرنش کنند ولی امروز کشور-های ما فلسطین و الجزایر در دست دشمنان ماست و بدخواه خود چنانکه میخواستند رفتار نمودند و همچنین... و همینطور ای برادران گرامی:

دشمنان در خانههای خود نشستند و نقشه کشیدند تا اسباب تفرقه و راه جدائی انداختن در بین ما را پیدا کردند و جرثومههای تفرقه تفرقه ای که عروق را میخشکاند و کشورهای خرد را ویران میکند، بذر نفاق افشاندند، و اسلام را بمذاهب و فرقههای مختلف تقسیم کردند.

مسلمانان (متأسفانه) بجای پیروی فرمان خدای حکیم

(فاصلحوا بین اخویکم واتقوا الله لعلمکم ترحمون)

با امر مولای خود مخالفت ورزیده و از راه راست بکجروی گرائیدند و در دینشان تفرقه انداختند، و بدسته‌ها تقسیم شدند (و کل حزب بما لایهم فرحون) لذا ما را از هر طرف عذاب فرا گرفت فلسطین و الجزایر و کشمیر و عمامه (عمامه ناحیه‌ای از یمن است که انگلیس بزور تصرف کرده) را غصب کردند. زیرا ما راه‌های مختلف در پیش گرفتیم و هر یک بجتهی گام برداشتیم بر اثر این کجروی مؤمن از برادرش دورتر از دشمن از دشمن افتاد.

پس بطور آشکار دل‌ها از یکدیگر جدا شد. مؤمن دوستی برادر مؤمنش را در دل نمیافت بلکه بعکس طریقه‌ای را جویا می‌شد تا از آن مؤمن دوری کند و راه نوینی در پیش گیرد، در نتیجه آنچه را دشمن دین میخواست بخوبی عملی شد آنچه را خصم گناهکار دین اراده کرده بود چه این امور باعث شد فلسطین و الجزایر و غیر آن را از پیکر کشورهای اسلامی جدا سازد.

سو گند بکسی که جان من در اختیار اوست، بعزت و جلال او، خطری که متوجه ماست بسیار بزرگست، برادران عزیز و گرامی، اگر مسلمانان از خواب گران بهوش بیایند، و براه راستشان باز نگردند تا ارشاد شوند، و اوامر سید معظم و رسول اعظم (صلی‌اله علیه‌وآله وسلم) را فرمان نبرند، و راه قرآن کریم را در پیش نگیرند، و مفتیان و امرای مذاهب ما کارهای تفرقه‌انگیز را ترك نکنند، و اگر در مجامع بین‌المللی و محافل عمومی جهانی دست از تفرقه برندارند، و نقاط ضعف را تغییر ندهند پایان یافتن بزرگواریشان حتمی است. وزود است بیاید روزی که بگوئیم «پشیمانی سودی ندارد.»

ای نیکوکاران بزرگوار امروز نه تنها اسلام از دشمنان (صهیونیسم و کفار) شکایت دارد، بلکه از غفلت مسلمانان و تفرقه و تششت وضع و خواری ایشان نیز شاکی است.

پای خیزیدای بزرگواران. امروز روز بیداریست. امروز روز نهضت است. امروز روز هماهنگی است. امروز روز قیام با امر واجب است تا یهود را نابود و از

فلسطین بیرون کنیم. فرانسویان جنایتکار را از الجزایر و هندوها را از کشمیر اخراج نمائیم. امروز روزیست که بر تمام مسلمانان واجب است راهی در پیش گیرند تا از نابودی بر کنار بمانند.

برادران عزیز بیائید از این ساعت صفوفتان را مانند بنیان آهنین استوار بپا سازید و در پیشروی راهتان را برابر سازید، و طریقه پیغمبرتان را در پیش گیرید و برای ملل مسلمانان عالم چیزی را بخواهید که برای خودتان میخواهید.

و بدانید که هر مسلمانی در هر نقطه از نقاط جهان باشد، برادر شماست و عضوی از اعضای ملت شماست، بین بزرگ و کوچک شما، دارا و نادار شما، فرمانده و فرمانبر شما، عالم و جاهل شما، رئیس شما و رعیت شما، همه افراد از سیاه و سفید شما فرقی نیست. (من چون بر اتحاد و مساوات حریص هستم از این جهت سیاه را بر سفید مقدم داشتم)

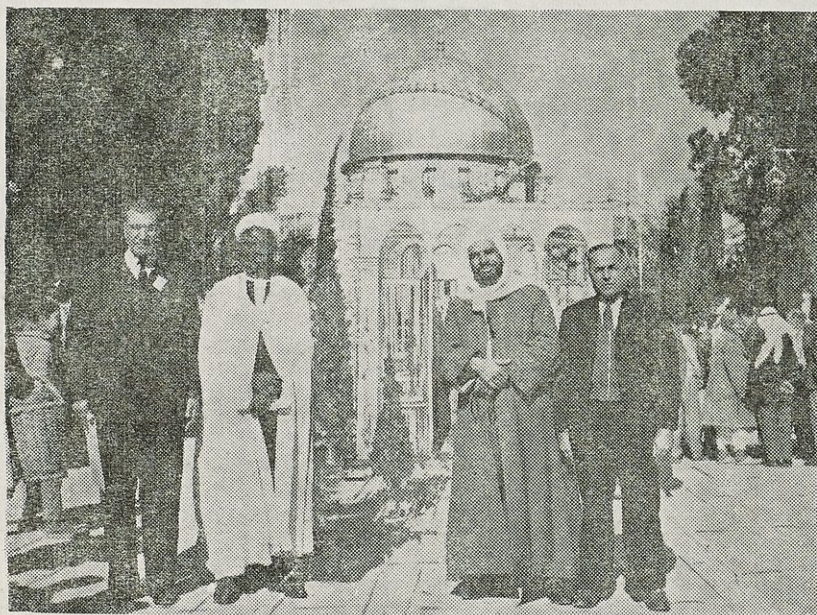
پس همه مسلمین در این شرع مقدس برابر و تمام در این نظام منظم شریک هستند.

ای مسلمانان دست برادری بسوی برادران مسلمانان دراز کنید و برخی از شما به بعض دیگر نزدیک شوید پیش از آنکه هستی شما از هم پاشد و گردنا بودیتان بهوا بر خیزد، متحد شوید. متحد شوید باز هم متحد شوید و هماهنگ گردید، زیرا اتحاد و همبستگی رازی از رازهای هستی میباشد و شما از این پراکندگی با اجتماع مبدل نخواهید شد مگر آنگاه که نیتها و دلها و اجساد شما مجتمع شود و در زیر یک پرچم گرد آئید و آن پرچم لوای اسلام است (نصر من الله و فتح قریب)

آقایان شنوندگان گرامی: شما مردان دانش و دین و اصلاح هستید، سپاس خدایا که در این مؤتمر شریف اجتماع نمودید بخاطر اصلاح امور دین و دنیای خود و شما میدانید که مذهب نسبت بدین فرع است و اصل در دین اعتقاد به توحید خدای تعالی و رسالت سیدما محمد بن عبدالله (صلی الله علیه و آله وسلم) میباشد. و همه فرقههای اسلامی باین توحید و رسالت اعتقاد دارند و همه آنها در هر روز حداقل پنج بار

میگویند اشهدان لا اله الا الله و اشهد ان محمداً رسول الله .

پس هر گاه در بین هیچیک از فرقه‌های مسلمین اختلافی در جوهره عقیده نباشد و اختلافات فرعی باشد که باصل زیانی وارد نمیسازد در نتیجه پیروی اینراه برای همه‌ها باقی میماند و بطوریکه معلوم است این مؤتمر نیز بر این فکر تأسیس شده پس در قدرت دارد که بتواند وحدت اسلام را ترویج کند که هدف سیداعظم و مولای گرامی و جلیل، و پیغمبر معظم ما حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) است زود باشد که همه مسلمانان عالم را ، بخواند و بزودی همه مسلمین و کافه اهل قبله را بانجام این فکر بلند دعوت کند ، در خاتمه از خدای تعالی می‌خواهم که مؤتمرا موفق بدارد که بزودی باین هدفهای فکری برسد . والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته .

جمعی از نمایندگان دول اسلامی در قدس شریف (مسجد اقصی)

کلمه من حضرة الدكتور عبدالرزاق محيي الدين اكبر الاساتيد في شرق -
الوسط - وكلمات من سائر اساتيد الدين اجتمعوا من مماليك الاسلامي
في المؤتمر المقدس الشريف.

بسم الله الرحمن الرحيم - وبعد فان المسلمين اذ يجتمعون في مؤتمر واذ يلتقون
على صعيد يكونون وجوداً موحداً موحداً ويتناسون انهم من شعوب تلابسها ظروف وتحيط
بها اتجاهات وانهم يفصحون عما يعلمون في جراحة وصراحة وتجرد ولقد كانت كلمة
الاستاذ على اكبر تشيد كلمة اسلامية لاعربية ولا اعجمية مكية لا طهرانية ولا نجدية
لله وفي ذاته لا لمخلوقاته وعبيده فالسلام عليه سلام مؤمن بالله واحداً وبالرسول الكريم
خاتماً للرسل وبالمسلمين خیرامة اخرجت للناس .

الدكتور عبدالرزاق محيي الدين

مرقومه جناب شریعتمد ار ملاذالانام آقاي سيد نور الدين ميلاني .

بسمه وله الحمد - مرا ميل ووظیفه بر آن داشت جمله ای برسم یادگار در این دفتر
بنویسم در صورتیکه درمؤتمر شرکت نداشته ام و آن جمله آن است که اگر فرضاً
در یکی از اعضاء ، یا بیش احتمال رود روی اندیشه و خیالی حضور داشته است ولی
جناب آقای تشید را طبق عقیده ام چنان میدانم در ردیف عملیات و قدمهای ذیقیمت
را که از قدیم الایام انجام نموده اند در آن جلسه شرکت فرموده اند که بجزرات
میتوان سوگند یاد نمایم بجز حق گوئی و احقاق آن چیزی در مد نظر حضرتشان
نبوده است در این صفحه چون متوجه شدم راد مرد شهریر ودلییر عراق که از رجال
پرازش آن سرزمین و تربیت شده شهر مقدس نجف اشرف نیز آقای تشید را چنین
تشخیص داده است که من میدانم آفرین بر هر دورا لازم میدانم .

سید نورالدین میلانی - کربلا

ترجمہ دستخط جناب آقای دکتر عبدالرزاق بزرگترین استاد خاور میانه و رئیس قدیمترین خانوادہ اسلامی شیعہ عراقی .

بسم الله - بتحقیق مسلمانان وقتی در انجمنی جمع بشوند ویا در شهری ملاقات بکنند یکوجود بتمام معنی یگانه را تکوین مینمایند و فراموش میکنند که آنان از مللی هستند که حدودی آنان را از یکدیگر جدا کرده ویا خصوصیات بین آنان تفکیک کرده است و آنان با کمال فصاحت و جرئت و صراحت و برهنه هر چه میدانند میگویند .

بتحقیق خطابه استاد علی اکبر تشید خطابه اسلامی و مکی بود که عصیت عربی و عجمی و طهرانی و نجدی در آن بکار نرفته بود و خالصاً برای ذات خداوند بود و مخلوقات و بندگان خدا را در آن سهیم نکرده بود پس سلام بر تشید سلام یکنفر مؤمن بخداوند یگانه و معتقد بختامیت رسول کریم و عقیده مند باینکه امت اسلام بهترین امت ها است .

دکتر عبدالرزاق محیی الدین

نظرات وفد دریمن

قال النبی صلی الله علیه وآله وسلم

(المؤمن اخ المؤمن) وقد کان من حسن حظنا ان نجتمع بالاخ المجاهد الاستاذ علی اکبر تشید فی ندوات المؤتمر الاسلامی المنعقد فی القدس بین ۲۷ رجب و ۳ شعبان ۱۳۸۱ و استمعنا الی خطابه القيم الذی القاه فی المؤتمر و استفدنا من ذلك فنشکره و ندعوله کما نسمد و دعائه ۳ شعبان ۱۳۸۱ - الوفد الیمن عبدالرحمن الاریانی عبدالله المجاهد السماحی - عبدالرحمن یحیی العلوی - محمد ابراهیم الکتانی - احمد صالح الطیب - المعزب الیمن - تعز .

ترجمہ مرقومہ وفد کشور یمن

حضرت پیغمبر فرمودہ مؤمن برادر مؤمن است وبتحقیق
نیکوتر بهره ماملاقات با برادر مجاهد استاد علی اکبر تشید
در جلسات مؤتمر اسلامی است کہ در قدس شریف در فاصله
۲۷ و ۳ شعبان تشکیل بوده و شنیدیم خطابه محکم اورا کہ در مؤتمر بیان کرده
و استفادہ کردیم از این بیان و از او تشکر کردہ و اورا دعا کردیم و بعد ہم ہمیشہ
اورا دعا میکنیم .

۳ شعبان ۱۳۸۱ - وفد یمن

امضاء :

عبدالله بن یحیی العلوی - عبدالله المجاهد السماحی - عبدالرحمن یحیی الاریانی -
محمد ابراهیم الکتانی - الیمن تعز - احمد صالح الطیب .

کلمة من حضرة عبد الباقي جموع عضو مجلس النيابی فی عمان

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله وحده والصلوة والسلام على من لا نبی بعد
محمد وعلى آله الطاهرين وصحابه اجمعين .

فی هذا المؤتمر الاسلامی العام الذی انعقد فی جوار المسجد الاقصی المبارك حیث
التقى فیہ عدة کبیر من علماء ومفکری المسلمین من معظم اقطارهم لاستعراض احوال
المسلمین و اوضاعهم ومحاولة ايجاد حلول ووسائل لاعادة ماسلب منهم من اوطان و
حریات تکلم فیہ کل عن قطره وبلاده وناقش الآخريین فی الحلول المقترحة عن
اوضاع البلاد الاسلامیة وکان ممن تکلم الاخ الاستاد علی اکبر تشید الذی تعرض لصمیم
الموضوع واقترح احسن العلاج ووصف انفع الدواء . وهو التمسک بکتاب الله تعالی
وسنة رسوله محمد صلی الله علیه وسلم وکان صریحا فی کلامه قویاً فی بیانه فجاءه -
الله خیر الجزاء ووفق المسلمین لما فیہ خیرهم وقوتهم ووحدۃ صفهم .

مندوب شمال القوقاز - عبد الباقي جموع . نائب فی مجلس النواب الاردن

ترجمه مرقومه آقای عبدالباقی جمو نماینده قفقاز - در موتمر اسلامی
و وکیل مجلس شورای ملی در اردن هاشمی .

بسم الله - حمد برای خداوند تنها - وصلوات و سلام بر کسی که نیست پیغمبری
بعد از او - محمد و آل پاک کننده اش و اصحابش تماماً .

در این مؤتمر اسلامی عمومی که در جوار مسجد اقصی مبارک تشکیل شده بود
ملاقات کردم عدّه از علماء و روشن فکران مسلمین را که از بلاد بزرگ خودشان
برای عرض اوضاع و احوال مسلمین و تبادل افکار برای راه حلها و وسیله اعاده
حقوق از دست رفته خودشان از وطنها و آزادی ها صحبت کردند هر يك از قطر
و بلاد خود و دسته دیگر صحبت کردند از راه حل های پیشنهادی از اوضاع بلاد
اسلامی - و از جمله گویندگان برادر استاد علی اکبر تشید بود که موضوع قطعی را
متعرض شد و بهترین طریق علاج و نافعترین دوا را پیشنهاد کرد و آن تمسك بكتاب
خدای تعالی و سنت پیغمبر صلی الله علیه و آله بود باصراحت لهجه و قوت بیان مطلب
را ادا کرد خداوند باو جزای خیر بدهد و بمسلمانان توفیق بدهد برای اعمال
خیر و ایجاد قوت و وحدت صف خودشان .

امضاء نماینده قفقاز شمالی عبدالباقی جمو نائب در مجلس نواب اردن
این شخص میگفت پنجاه سال قبل باتفاق پدر و کسانش از قفقاز فرار کرده
و بعمان آمده و تابعیت کشور هاشمی شرق اردن را پذیرفته و بحدی در بین مردم آن
سر زمین مورد احترام قرار گرفته که اخیراً به وکالت مجلس شورای ملی انتخاب
شده و مقام ارجمندی را احراز کرده است .

بسم الله الرحمن الرحيم . لقد كان من نعم الله على ان التقى في هذا البقاع المقدسة
باخوان تربطني وياهم را بطة الاخوة الاسلامية التي لانقصام لها و اننى لفي غاية السعادة
والسرور للتعرف على اخي الفاضل السيد على اكبر وساتذ كرهذه الاوقات السعيدة
دائماً والله اسأل ان يجعل من هذا المعرفة فاتحة خير للاسلام والمسلمين فى جميع
انحاء العالم ومن الله التوفيق .

المخلص - عبد الرحمن ابراهيم المنعم استاد فى كلية الحقوق فى بغداد
اول شعبان ١٣٨١

ترجمه نوشته عبدالرحمن منعم .

بسم الله - محققاً از نعمتهای خداوند بر من است که ملاقات کردم در این بقاع مقدسه برادرانی که ربط میدهد مرا با ایشان را بطنه برادری اسلامی که هیچ وقت قطع نمی شود و من در غایت سعادت و سرور هستم بشناسائی برادر فاضلم آقای علی اکبر تشید و متذکر میشوم این اوقات سعیده را همیشه از خداوند مسئلت میکنم که این شناسائی ابتدای خیری برای اسلام و مسلمین در جمیع اقطار دنیا باشد .

مخلص عبدالرحمن منعم استاد دانشکده حقوق بغداد اول شعبان ۱۳۸۱

بسم الله الرحمن الرحيم (انما المؤمنون اخوه) ولقد شاء الله تعالى ان يجمعنا المؤتمر الاسلامي في القدس الشريف باخوة مومنين من بينهم الاخ الاستاد علي اكبر تشيد الذي اتحف المؤتمر بكلمة تفيض بالغيرة على الاسلام وقضايا جزاه الله خير الجزاء ووفقنا جميعاً في خدمة دينه الحنيف وانا نقاذ الارض المقدسة من البلاء الذي حان بها انه سميع مجيب .

الدكتور احمد عبد الله الستار الجواري - استاد في كلية التربية بغداد .

اول شعبان ۱۳۸۱

بسم الله

(انما المومنون اخوه) بتحقيق خدا خواسته است که جمع

ترجمه

کند ما را مؤتمر اسلامی در شهر قدس شریف به برادری

مومنان - که از جمله آنان برادر استاد علی اکبر تشید بود و آنکسی که خطابه ای بمؤتمر اهداء کرد که موج میزد از غیرت و قضایای اسلام خدا باو نیکوتر جزا را بدهد و بتمام ما توفیق خدمت بدین حق وهم خلاص کردن زمین مقدس فلسطین را از

بلائی کہ اور افرو گزرتہ عطا فرماید واوشنوزده واجابت کننده است.
امضاء دکتر احمد عبدالستار جوارى استاد دانشکده دانشسرای بغداد
اول شعبان ۱۳۸۵

کلمه من حضرت شیخ احمد حمایه الله مندوب جمهوریه مالی
بسم الله الرحمن الرحيم قال الله تعالى انما المومنون اخوة هذه تذكرة للاح
السيد على اكبر تشيد. قال النبي على الله عليه وسلم المسلم اخ المسلم وقد شاركت
في هذا المؤتمر بحول الله تعالى وقوته بالاخ المحترم السيد على اكبر تشيد من ايران الاسلام
اخوكم الشيخ احمد حمایه الله

ترجمه
بسم الله الرحمن الرحيم - خداوند فرموده «بدرستی که
مومنین بایکدیگر برادرند» این یادبودی است برای برادر
علی اکبر تشید. پیغمبر (ص) فرمود «مسلمان برادر مسلمان است» هر آینه بیاری و
قوت خدا من در این موتمر با آقای علی اکبر تشید از ایران شرکت کردم.
برادر شما شیخ احمد حمایه الله

کلمه من استاد علی عبداللطیف رئیس وفد الكويت
اننى اشكر الله عز وجل على نعمته الكبرى التى حباها بهالدى اجتماع الوفود
الاسلامية فى المدينة المباركة (القدس) وان من اعظم الفوائد التى جنيتها من اجتماعى
بالوفود الاسلامية بالقدس هو تعرفى على كثير من رجال الاسلام العالمين ومنهم
الاستاد على اكبر تشيد احذر جالات ايران وهورجل كبير النفس مومن بالله عز وجل.
المخلص رئيس وفد الكويت على عبداللطيف الجسار
شارع فهد السالم. كويت - عمارة الاوقاف

ترجمه

هر آینه من خدای عزوجل را بر نعمت بزرگش که بما
ارزانی داشته سپاسگزاری میکنم، در وقت حضور در اجتماعات
وفدهای اسلامی در شهر مبارک (القدس) همانا از برر گترین فائده‌هایی که از شرکت
خود در وفد اسلامی در شهر مقدس بدست آوردم آشنائی با بسیاری از رجال اسلامی بود
که هر يك اهل عمل بودند و از جمله ایشان استاد علی اکبر تشید یکی از رجال ایران
است، و او مردی بزرگ نفس و دارای ایمان بخدای عزوجل میباشد.

مخلص رئیس وفد کویت - علی عبداللطیف الجسار

خیابان فهد السالم، کویت - ساختمان اوقاف

بسم الله الرحمن الرحيم (واعتصموا بجبل الله جميعاً ولا تفرقوا) ولست ابا الى
حين اقتل مسلماً - علی ای حال کان فی الله مصرعی. من حسن الحظ والشرف العظيم
ان اجتمعنا باخوة احبة علينا في المؤتمر الاسلامي العام المنعقد بالقدس في الثالث من
الشهر الاول من عام ١٩٦٢ و كان اجتماعنا هو احياء الذات الاسلامي الكبير. ومن الاخوان
الاحبة الذين اجتمعنا بهم وحدثونا عن روح الاسلام العظيم هو الاخ الفاضل علی اکبر
تشید من وفد ایران العزيز و ختاماً ارجو الله ان ياخذ بايدينا الى ما فيه عزة الاسلام و
المسلمين وان يكتب لهذا المؤتمر التقدم والنجاح.

عبدالرحمن عبدالله المجحم الكويت المدعى العام بالشرطة

والامن العام ٦٢/١/٨

ترجمه

بسم الله الرحمن الرحيم (همگی بر یسمان خدا متصل شوید
و جدا نشوید) در حالی که مسلمان باشم اگر کشته شوم با کی
ندارم در هر صورت برگشتم بسوی خداست. از خوبی و بهره و شرف بزرگ اینست

که بابر ادراستی که دوستار ما هستند در موتمر اسلامی عام که در قدس در سوم ماه اول سال ۱۹۶۲ منعقد شده اجتماع نمودیم. و اجتماع ما برای زنده کردن ذات و حقیقت بزرگ اسلام بود و از جمله برادران دوستداری که ما با آنان اجتماع کردیم و از روح بزرگ اسلامی برای ماسخن گفتند برادر فاضل آقای علی اکبر تشید از وفد ایران عزیز بود، و در خاتمه از خدا میخواستیم که دست ما را در چیزی که در آن عزت اسلام و مسلمانان است بگیرد و پیشروی و پیروزی را برای این موتمر تأمین فرماید

عبدالرحمن عبدالله المجحم کویت

مدعی العموم شهر بانی و امنیت عمومی ۶۲/۱/۱۸

كلمة من استاد الاكبر في الشرق ورئيس ثابت المؤتمر الاسلامي والناطق المنفرد في بلاد المسلمين

نعمت في المؤتمر بقاء الاخ في الله الاستاذ علي اكبر تشيد فوجدته مليئاً بالغيرة الاسلامية وقد سرني كثيراً انه حمل الى تحيات طيبات مباركات من سماحة الاستاد الاجل الكمره اي الذي عرفناه في دورتنا الاولى جندياً من جنود محمد صلى الله عليه وسلم.

ان اخواننا الايرانيين كانوا ولا يزالون في جميع دورات المؤتمر الاسلامي امثلة كريمة للغيرة الاسلامية والاخلاص المحمدي وكان من بركات هذا المؤتمر على ان تاخيت معهم وتعاهد ناعلي العمل المشترك الموصول في سبيل اعلاء كلمة الله. وهذا الاخاء بيننا هو ابلغ آليات على ان المسلمين شيء واحد وان تعددت مذاهبهم فالقرآن واحد ورسول الله واحد واما اصحاب رسول الله فكلهم من رسول الله ملتصق.

واني في الختام ارجو ان يكون زملائي الايرانيون في المؤتمر حراس المسجد الاقصى وفرسان القضية الفلسطينية في ايران فبذلك يرضى عنهم الله ورسوله (ص)

المخلص اكرم زعيتر

۶۲/۱/۹

ترجمه بیان استاد بزرگ در شرق و رئیس ثابت جلسات مؤتمر اسلامی و اولین ناطق بلاد مسلمین

به ملاقات با برادر در راه خدا استاد علی اکبر تشید در مؤتمر اسلامی منعّم شدم، و وی را مملو از غیرت اسلامی دیدم و فوق العاده مرا مسرور کرد که تحیت های پاکیزه و مبارک حضرت استاد اجل کمره ای را که در دوره اول مؤتمر خود او را سربازی از سربازان محمد (ص) شناخته بودیم، بمن رسانید.

برادران ایرانی ماهمیشه در تمام دوره های مؤتمر اسلامی افراد مشخص بودند که در هر يك غیرت اسلامی و خلوص محمدی وجود داشته است و از برکات این مؤتمر برادری من با آنها است و ما با یکدیگر هم پیمان شدیم که در راه، بالابردن کلمه خدا با هم شریک باشیم و این برادری بین ما واضح ترین نشانه ها است علاوه بر اینکه مسلمانان همه یکی هستند اگر چه مذهبهای آنها متعدد است چون قرآن و پیغمبرشان یکی است و اما اصحاب رسول خدا همگی به حضرتش متصل هستند. در خاتمه آرزو میکنم که رفقای ایرانی در مؤتمر نگهبانان مسجد الاقصی و دلاوران قضیه فلسطین در ایران باشند و بهمین جهت خدا و رسولش از آنها راضی باشد.

مخلص اکرم زعتیر

۶۲۱۹۹

اجتمعت بالاخ الکریم السید التشید علی اکبر فی المسجد الاقصی الذی بارک الله حوله فی بیت المقدس و کان لقاء اخویا کریمایوم لبت الوفود الاسلامیة نداء المؤتمر الاسلامی بالقدس بمناسبة یوم ۲۷ رجب سنه ۱۳۸۱ وهو یوم مسری الرسول صلی الله علیه وسلم من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی و یوم عروجه الی السموات العلا الی سدره المنتهی . وقد رایت من الاخ الکریم السید التشید اخلاصاً و حباً للإسلام و المسلمین و فقمنا الله جمیعاً لمافیہ خیر الاسلام و المسلمین و

جعلنا جميعا تحت لواء النبي عليه الصلوة والسلام -

اخ مسلم محمد عادل الشريف
امين الفتوى بالقدس . خطيب المسجد الاقصى -
مدير المعهد العلمى الاسلامى

٢ شعبان ١٣٨١ هـ

١٩٦٢/١٩

ترجمه

با آقاى تشيد(على اكبر) درمسجد الاقصى كه خدا اطراف
آنرا مبارك گردانیده در بيت المقدس اجتماع نموده و اين
ديدار برادرى (كريمانه) روزى بود كه واحد هاى اسلامى ندای مؤتمرا سلامى را
در شهر قدس بمتاسبت روز ٢٧ رجب سال ١٣٨١ هـ اجابت نموده بودند و آن روزى
بود كه رسول اكرم (ص) از مسجد الحرام بمسجد الاقصى سير كرده وبآسمانهاى
بالا تا سدره المنتهى عروج نمود. ومن از آقاى على اكبر تشيد يك اخلاص ودوستى
مخصوصى در باره اسلام ومسلمانان مشاهده نمودم، خداى ما را در آنچه كه خير
اسلام ومسلمانها در آنست توفيق دهد ومارا زير پرچم پيغمبر (ص) قرار دهد .

برادر مسلمان : محمد عادل الشريف
مفتى قدس ، خطيب مسجد الاقصى - مدير معهد علمى اسلامى

٢ شعبان ١٣٨١ هـ

١٩٦٢/١٩

كلمة من استاذ حضرة الكتانى

بسم الله الرحمن الرحيم ان مثل هذه المؤتمرات الاسلاميه التى جمعتنى
بالاستاذ على اكبر تاشيد و هى مرة اكدم ما ينبغى ان يحرض عليه المسلم لان الله

تعالی حکم بین عبادہ المسلمین بانہم اخوة فقال انما المؤمنون اخوة . وللاخوة حقوق ومن اہمها المواصلۃ والمؤازرة ولا یتئم ذلك الا بالتعارف والاتصال فجزی اللہ الاسلام عنا خیر الجزاء واعزه ومجده اذہو الذی فی شرق الارض مع عجمتہ وتغیر لغتہ وانا الذی فی غرب الارض مع عربیتی ومغایرۃ لغتی مع لغتہ جعلنا الاسلام شیئا واحدا فی اللسان والعقیدۃ والمشاعر وجعل قبلتنا واحدة وربنا واحدا ونبینا واحدا ولذلك کنا نحسین المسلمین علی اختلاف اخلاقنا واصولنا جسما واحدا روحہ الاسلام جمع اللہ المسلمین علیہ وجعلہم سادۃ الدنیا کما کانوا وارجمعہم للطریق الحق الذی سلکوه احقابا وقرونا اما الاخ الاستاذ علی اکبر فعی ان یکون لہذا التعارف ما بعدہ علی البعد فنکاتب ونتراسل ونتزاور مستقبلا ان شاء اللہ .

والحمد لله رب العالمین

القدس الشریف فاتح شعبان ۱۳۸۱

محمد المنتصر الکتانی

ترجمہ

بسم الہ الرحمن الرحیم - ہمانا مثال این انجمن ہای اسلامی کہ باعث ملاقات من با استاد علی اکبر تشید شدہ است سزاوار است کہ شخص مسلمان بر آن رغبت داشتہ باشد ، چونکہ خداوند متعال فرمودہ کہ بندگان مسلمانش با یکدیگر برادرند و برای برادری حقوقی است کہ از مهمترین آنها وصلت و دوستی است و این ہنگامی محقق میشود کہ یکدیگر را بشناسند و یکدیگر پیوستہ باشند، خدای اسلام را از ما بہترین جزاء بدهد و بر عزت و مجد قرآن بیفزاید، زیرا اسلام است کہ کسی در مشرق زمین زندگی میکند و لغتش فارسی است و غیر از لغت من است با آن کہ من در مغرب زمین ہستم و زبانم عربی و غیر زبان وی است آشنا ساختہ و ما را در زبان و تحصیل و احساسات یک چیز فرض کردہ و قبلہ ، و خدای ما و پیغمبر ما را یکی دانستہ و بہمین جہت است کہ ما مسلمانان را با اینکہ اختلاف اخلاق و نژاد دارند یک جسمی فرض میکنیم

که روحش اسلام است خداوند مسلمانان را بر اسلام جمع کرده و آنهارا از بزرگان دنیا قرار داده همانطور که قبلا بودند و آنان را براه حق و راستی که آنرا سالیان دراز وقرون متمادی پیموده اند برگردانده، امیدوارم که با برادر استاد علی اکبر تشید آشنائی بطول انجامد و مکاتبه و مراسله و دوستی بین مادر آینده برقرار باشد انشاء الله، و سپاسگزاری برای پروردگار جهانیان است

قدس الشریف اول شعبان ۱۳۸۱

محمد المنتصر الکتانی

کلمة من حضرة حسن صادق مدير المقالات في يوم افتتاح المؤتمر الاسلامي

بسم الله الرحمن الرحيم اننا سعداء محظوظون ان نكون مسلمين - هذا الدين الذين يربط بين القلوب من اول التقاء ويوحد بين المشاعر و النظرات - و قد سعدت باخاء السيد على اكبر تشيد وسا ذكر هذا اللقاء على مرور الايام والله نرجوان يوفق المسلمين لحل قضاياهم وان يعز الاسلام وينصره .

حسن الصادق

وزارة المعارف - الخرطوم

السودان

لقيت السيد على اكبر تشيد في مطار القدس مرة اخرى و هو في طريقه راجعا الى ايران وقد امتلاء قلبه ايمانا بالاسلام وفاضت نفسه حماسا للدعوة القوية له. فالله اطلب ان يقوينوا اياه في تحقيق الاسلام في انفسنا وفي مجتمعنا. انه سميع مجيب.

حسن الصادق

١٩٦٢ ار

بسم الله الرحمن الرحيم ، ما همگی خوشوقت و سعادتمندیم که مسلمانیم ، دینی که دلها را در اولین ملاقات بیکدیگر می پیوندد و احساسات و افکار بشری را متحد میسازد ، و به برادری با آقای علی اکبر تشید مفتخر شدم و من پیوسته ایام بیاد این دیدار هستم و از خدا می خواهم که مسلمین را توفیق دهد تا قضایای آنها حل شود و اسلام را عزت دهد و یاری کند.

حسن الصادق

وزارت فرهنگ - خرطوم - سودان

با آقای علی اکبر تشید در فرود گاه یکدفعه دیگر ملاقات کردم و آن وقتی بود که ایشان بایران باز میگشت در حالیکه مملو از ایمان باسلام بوده و نفس حماسی وی برای دعوت قوی که از ایشان داشت رستگار شده بود. از خدا می خواهم که ما و ایشان را را بر تحقیق اسلام در خود و اجتماع خودمان تقویت کند، همانا او می شنود و اجابت میکند .

حسن الصادق

- ۱۹۸۹

بسم الله الرحمن الرحيم تعرفت على الاخ الكبير الاستاذ على اكبر - سمي والدي رحمه الله - في ندوة من ندوات العالم الاسلامي الاكبر واودان احقق بحول الله تعالى امنية غالية بالتعارف معه ومع كل مسلم مؤمن نذر نفسه لخدمة قضايا الاسلام وبهذه الرغبة و تقا لا بتحقيق هذه الغاية السامية اتشرف بان اسطر خطبة الحاجة التي كان يعلمها رسول الله صلى الله عليه وسلم اصحابه الكرام.

ان الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ونعوذ بالله من شرور انفسنا ومن سيئات اعمالنا من يهدي الله فلا مضل له ومن يضل فلا هادي له واشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له واشهد ان محمدا عبده ورسوله - يا ايها الناس اتقوا ربكم الذي خلقكم من نفس

واحدة وخلق منها زوجها وبث منهما رجالا كثيرا ونساء واتقوا الله الذي تسألون به
والارحام ان الله كان عليكم رقيبا - يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله ولا تموتن الا وانتم مسلمون
- يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله وقلوا قولا سديدا يصلح لكم اعمالكم ويغفر لكم ذنوبكم
ومن يطع الله ورسوله فقد فاز فوزا عظيماً -

واسأله تعالى ان يجعلنا على اتصال دائماً باخواننا المسلمين الصادقين لاسيما
من انطبقت عليهم الاية الشريفة من المومنين رجال صدقوا ما عاهدوا الله عليه فمنهم من
قضى نحبه ومنهم من ينتظر وما بدلوا تبديلاً -

والحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات

و كتب في بيت المقدس يوم الثلاثاء ١ شعبان ١٣٨١ هـ

محمد نديم ظبيان الكيلاني الدمشقي المولد والنشأة وهو الآن مغترب في اروبية

الغربية .

بسم الله الرحمن الرحيم - با برادر كبير استاد على اكبر

ترجمه

(همنام) پدرم در یکی از جلسات اسلامی بزرگ آشنا شدم و من

دوست دارم که آشنائی با او و با هر مسلمان با ایمانی که خویش را برای خدمت به عالم
اسلام آماده کرده آرزوهای بزرگی را بثبوت برسانم . و بدین منظور که این فال نیک
تحقق خارجی پیدا کند خود را برای نوشتن خطبه کامله ای که رسول خدا یا صاحب
و یاران خویش تعلیم کرده بود آماده میسازم .

حمد و سپاس مخصوص خداست . اورا ستایش میکنم و از او یاری میخواهم و به

او استغفار میکنم و از شر و خود و بدیهای اعمال خود باو پناه میبریم ، کسی را که خدا

هدایت کند گمراهی برایش نیست و کسی را که گمراه کند هدایت کننده‌ای برای او نیست و من شهادت میدهم که خدائی نیست مگر خدای یگانه که شریکی ندارد و گواهی میدهم که محمد فرستاده او و بنده اوست - ای مردم بپرهیزید از خدای خودتان که شمار از نفس واحدی آفریده و از آن زوجش را آفریده و از آن دو نفر مرد و زن مردان و زنان بسیاری را منتشر ساخته است و بپرهیزید از خدائی که در برابرش مسئول هستید و همچنین از خویشاوندان تنان (یعنی صله رحم کنید) هر آینه خداوند مراقب شماست - ای مردمیکه ایمان آوردید بپرهیزید از خدا و نمیرید مگر آنکه مسلمان باشید - ای مردمیکه ایمان آوردید بپرهیزید از خدا و گفتار محکمی داشته باشید که اعمال شما را اصلاح کند و گناهان شما را بیامرزد و کسی که از خدا و پیغمبرش فرمانبرداری کند بطور کامل رستگار شده است .

از خدا می‌خواهم که همواره ما را با برادران مسلمان و راستگوی خود خصوصاً (کسانیکه آیه شریفه شامل ایشان است «بعضی از مؤمنین مردانی هستند که راست گفتند آنچه را که با خدا پیمان بستند. پس بعضی از آنان اجلشان رسیده و بعضی از ایشان انتظار میکشند و هیچگونه تبدیلی در آن واقع نساختند) متصل سازد

محمد ندیم ظبیان گیلانی

بسم الله الرحمن الرحيم

طلب منی اخی الکریم ان اکتب شیئاً الی اخوانی فی ایران فاقول :

قال الله تعالی فی کتابه العزیز .

یا ایها الذین آمنوا مالکم اذا قیل لکم انقروا فی سبیل الله اناقلتم الی الارض . ارضیتم بالحیة الدنیا من الآخرة فماتع الحیة الدنیا فی الآخرة الاتقروا بعد بکم عذابا الیما ویستبدل قوما غیر کم ولا تضروه شیئاً والله علی کل شیء قذیر . والقاعدة الفقهیة تقول اذا وطی عدد شهر من دیار المسلمین اصبح الجهاد فرض

عین علی کل مسلم و مسلمة حتی ان المرأة لتخرج من بیت زوجها بدون اذن زوجها والگلام بدون اذن سیده و نحن امام غز و صلیبین یحتلومن ديار المسلمين اقدسها بعدمكة والمدینة الارض الفلستین والقدس الشریف بصورة خاصة مسرى رسول الله و من واجب المسلمين جميعاً ان ینهبوا لمعرکتهم فی کل اقطار المسلمين کوحدة واحدة وجیش واحد والنصر حینئذ مأمول ان شاء الله ولکم من الاخوان المسلمين فی القدس الشریف احرا التحیات والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

اول شعبان ۱۳۸۱

محمد عبدالرحمن خلیفة

المراقب العام للاخوان المسلمين

بسم الله الرحمن الرحيم

برادر کریم خودم از من خواست که ببرادران ایرانی خود چیزی بنویسم.
پس میگویم :

خداوند در کتاب عزیزش فرمود: ای اهل ایمان چه میشود شمارا وقتی که بشما گفته شود کوچ کنید در راه خدا سنگینی خود را بروی زمین میاندازد، آیا بزندگی درد نیا بجای زندگی در آخرت رضایت دارید؟... پس متاع زندگی دنیا در آخرت خیلی کم است، اگر کوچ نکنید خداوند شمارا عذاب دردناکی عذاب میدهد و بجای شما قومی دیگر را بوجود میآورد هیچگونه ضرری هم او متوجه او نمیشود و خداوند بر هر کاری تواناست.

وقاعده فقهی میگوید: وقتی که يك وجب از خاک مسلمانان لگد کوب بیگانگان گردد، جهاد بر هر مرد مسلمان وزن مسلمانانی واجب عینی میگردد تا جائیکه زن میتواند بدون اذن شوهرش و بنده بدون اذن آقايش از خانه خارج شود، و ما امروز در برابر جنگ صلیبی ها واقع شدیم که به شهری که بعد از مکه و مدینه مقدس ترین شهرهاست حمله نموده اند و آن بلاد فلسطین و شهر قدس شریف است که محل عروج

پیغمبر خدا بوده است اکنون بر تمام مسلمین که در هر گوشه و کناری هستند واجب است همچون وحدت واحدی و سپاهی یگانه لشکر بیگانه را در هم شکنند و در این هنگام فتح و نصرت بخواست خدا حاصل میشود، و برای شما از برادران اسلامی که در قدس هستند گرم ترین تحیت ها را میفرستیم سلام و رحمت خدا و برکات خدا بر شما باد.

محمد عبدالرحمن خلیفه - خدمتگذار عموم مسلمانان

کلمة من المفتی مشهور ضامن الذی اجازنی فی نقل الخبر

بسم الله الرحمن الرحيم

والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه ومن دعا بدعوته وسار على نهجه وبعد فقد طلب الى الاخ الكريم السيد (على اكبر تشيد) من القطر الشقيق ايران ان اكتب كلمة للذكرى التى تنفع المومنين وان احسن الحديث فى هذه المناسبة كتاب الله تعالى وخير الهدى هدى سيدنا محمد صلى الله عليه وسلم وان شر الامور محدثاتها و كل محدثة بدعة و كل بدعة ضلالة و كل ضلالة فى النار.

قال عليه الصلاة والسلام (الدين النصيحة، قيل لمن يارسل الله قال لله ولرسوله ولعامة المسلمين) وقال ايضاً (من بات ولم يهتم بامر المسلمين فليس منهم) وان اجتماع المسلمين من انحاء العالم الاسلامى فى القدس الشريف تلبية لدعوة الموتى الاسلامى عام ١٣٨١ هـ . وفق ١٩٦٢ لارباب انه تلبية لدعوة الله تعالى ودعوة رسول الله صلى الله عليه وسلم لبحث القضايا الاقطار المنكوبة خاصة كقضية فلسطين والجزاير وعمامة وغيرها الامر الذى فرضه الله سبحانه على المسلمين جميعاً مهما بعدت الشقة بينهم و اختلفت الوانهم واجناسهم. وقد دعا القرآن الكريم الى التعارف فقال (يا ايها الناس انا خلقناكم من ذكر وانثى وجعلناكم شعوبا وقبائل لتعارفوا) ثم وضع الميزان الحقيقى للانسان (فقال ان اكرمكم عند الله اتقاكم) و اشار الرسول عليه السلام الى ذلك بقوله حيث قال. ايها الناس .

ان ربكم واحد، وان اباكم واحد. الا لافضل لعربى على عجمى ولا لعجمى على عربى. ولا لاحمر على اسود. ولا لاسود على احمر الا بالتقوى. الاهل بلغت. قالوا بلى

یا رسول الله. قال فلیبلغ الشاهد منکم الغائب. وانه بهذه الدعوة الکریمة و المبدء السليم بنی الاسلام سعادة الامم ونجاحها على اسس من الخیر والعدل والاخاء والمساوات واصبحت الامة التي حملت هذه الرساله الخالده خیرامة اخرجت للناس. حققت الامن والسلام والعدالة الاجتماعية.

وبهذه المناسبة التي سعدت بها بحضور اجتماعات المؤتمر الاسلامی وطلب الاخ (على اکبر تشید) فقد اجزته ان یکتب ما کتبت وان یتقبله والمسلمون للذکری التي تنفع المومنین راجیا من المولی عزوجل ان ینتفع بها کل من اطلع علیها وهو سبحانه ولی التوفیق. والهادی الی اقوم طریق.

تحریرا فی ۱ شعبان ۱۳۸۱ هـ. وفق ۱۹۶۲/۱/۸ م خادم العلم الشریف.

مفتی نابلس

مشهور ضامن برکات

ترجمه

بسم الله الرحمن الرحيم - درود وسلام بر سید مامحمد و آل محمد واصحاب و یاران وی و هر کس که دعوتش را خوانده و براه و روشش سیر کرده. برادر کریم آقای علی اکبر تشید از قطر ایران از من خواست که کلمه ای برای یادبود که بحال مسلمین نافع باشد بنویسم و بهترین گفتاری که مناسب مقام است قرآن کریم است. و بهترین هدایت، هدایت پیغمبر ما محمد (ص) است و بدترین امور چیزهای تازه در دین است و هر تازه ای بدعت است و هر بدعتی گمراهی است و هر گمراهی در آتش است.

پیغمبر (ص) فرمود: دین عبارتست از نصیحت عرض کردند بچه منظور؟... فرمود: برای خدا و پیغمبر ص و تمام مردم مسلمان و همچنین فرمود: کسی که شب را بصبح کند و بکارهای مسلمانان اهمیت ندهد از آنها نیست.

و همانا اجتماع مسلمین از اطراف جهان اسلام در قدس شریف برای اجابت بدعوت مؤتمر اسلامی در سال ۱۳۸۱ هـ. موافق ۱۹۶۲، شکی نیست که اجابت بدعوت

خداى متعال و رسول گراميش هست و اين اجابت براى آنست كه در اطراف قضايائى اسلامى عمومى و بخصوص قضايائى قسمتهاى كوبيده شده بحث شود.

مثل موضوع فلسطين و الجزاير و عمامه و غير آنها ، و اين امرى است كه خداوند بر تمام مسلمين واجب گردانده اگر چه فاصله هاى آنها دور باشد و داراى رنگهاى مختلف و جنس هاى مختلف باشند ، قرآن هم مردم را بشناسائى يكدیگر دعوت فرمود ، فرمود: اى مردم ما شمارا مرد وزن آفريديم و شمارا ملت و قوم و قبیله گردانيديم تا همدیگر را بشناسيد ، بعد خداوند ميزان حقيقى انسان را بيان داشته و فرمود: هر آينه محترم ترين شما پيش خدا كسى است كه پرهيزكاريش بيشتر باشد و پيغمبر گرامى (ص) هم باين نكته اشاره كرده و فرمود: اى مردم ، خداى شما يکى است و پدر شما يکى است. آگاه باشيد ، عرب بر عجم برترى ندارد و همچنين عجم بر عرب برترى ندارد و نه سرخ بر سياه و نه سياه بر سرخ مگر پرهيزكارى آيا من رساندم كلام خدا را بشما؟. گفتند بلى يا رسول الله . فرمود : پس هر كس كه حاضر است بغائبين برساند .

و همانا اسلام باين دعوت كريم و باين مبدء سليم سعادت ملت ها و پيروى آنها را بر بايه هاى خير و عدالت و برادرى و تساوى بنا نهاد ، و امتى كه اين رساله جاويد را قبول كردند بهترين امت ها هستند كه نافع بحال مردم تشخيص شدند ، آنان امن و سلامت و عدالت اجتماعى را برقرار ساختند.

و بهمين مناسبت من كه سعادت مند شدم در اجتماعات موتمن اسلامى حضور بهم رسانم و به خواست برادرعلى اكبر تشيد او را اجازه دادم كه آنچه را كه من نوشتم بنويسد و قبول كند و همين طور مسلمين آنرا بعنوان يادبودى كه بحال مومنين نافع باشد قبول كنند. و از خداى عز و جل اميدوارم كه هر كس كه اطلاع بر آن پيدا كند از آن نفع برد و خداى سبحان ولى توفيق و هدايت كننده به بهترين راه است.

خادم العلم الشريف

مفتى نابلس - مشهور ضامن بركات

محمد الصالح ملوح الجزائري من بعثة الجزائر
في مملكة الهاشمي الاردن

اكتب هذه الجملة القصير الى الاستاذ علي اكبر من ايران معبراً له فيها عن
اخوة المسلمين في القطر الجزائري والقطر الايران راجيا ان يكون ملاقاتنا في هذه
الموتمر الاسلامي رمز الاخوة الاسلامية بين المسلمين.

محمد صالح ملوح ص ب ١٢٢٣ عمان

١- جناب آقای عبدالرحمن العقون سفیر دولت ومملت قهرمان
الجزائر در کشور هاشمی اردن

٢- علی اکبر تشید از نمایندگان ملت ایران در موتمر اسلامی

ترجمه مرقومه محمد صالح ملوح الجزائری از نمایندگان رسمی دولت
الجزائر در کشور هاشمی اردن

این جمله کوتاه را آقای علی اکبر از ایران مینویسم و در آن جمله از برادری
مسلمانها در قطر الجزائری و ایران تعبیر میکنیم و امیدوارم که این ملاقات ما در این
مؤتمر اسلامی رمزی برای برادری بین مسلمین باشد از نظر اسلام.

محمد صالح ص ب ۱۲۲۳ - عمان

عن الوفد الجزائرية للمؤتمر الاسلامي

محمد سعید الجزائری

الى السيد على اكبر المحترم

لقد اتاحت لي فرصة التعرف والتحدث الى جميع اخوان الوفود الاسلامية و
خاصة الوفد الايراني الذي رأيناه كل التأييد للمقضية الجزائرية المسلمة.
اننا مسرورون جداً لهذه المعرفة وهذه الروح الاخوية التي نتعاهد بها ونلمسها
بكل احساساتنا

القدس ١٩٦٢/١/٩

العنوان : محمد سعید الجزائری

بعثة الحكومة الجزائرية في عمان

ص ب ۱۲۲۳ عمان

ترجمه از طرف وفد الجزائر در مؤتمر اسلامی - محمد سعید جزائری

بآقای علی اکبر، محترم.

همانا فرصت شناسائی و گفتگو با همه برادران وفدهای اسلامی مخصوصاً وفد
ایرانی که، از آنها هر گونه تأییدی را برای قضیه الجزائری مسلمان دیدیم برای من
امکان پذیر شد.

جداً ما برای این آشنائی و این روح برادری که بایکدیگر معاهده میکنیم و
باهر گونه احساساتی آنرا لمس میکنیم خوشوقتم .

آدرس : محمد سعید جزائری

در هیئت اعزامی حکومت الجزائر در عمان ص ب ۱۲۲۳ عمان

لقد سعدت بالاجتماع بالسيد الفاضل الكبير الداعية الاسلامي السيد علي اكبر
تشيد فتمعنا بالاخوة الاسلامية في هذه الارض المقدس ونتمنى الاجتماع مرة ثانية
في بلاده ايران وفي بلادنا النيجرية الشقيقتين المتعاونتين على العمل الاسلامي .

اخوكم آدم عبدالله الانوري مندوب نيجريا

هر آينه من با اجتماع با آقاي علي اكبر تشيد، فاضل بزرگ
که از طرف مؤتمر اسلامي دعوت شده مفتخر گشتم و ما از
برادری در راه اسلام در این سرزمین مقدس بهره مند شدیم و آرزو دارم که برای
مرتبه دیگر اجتماع ما در کشور ایران و کشور ما نيجريه که دو دوست و ياور
همديگر در موضوعات اسلامي هستند اتفاق افتد .

ترجمه

برادر شما - آدم عبدالله نوری نماینده نيجريه

كلمة من حضرة محمد المكي الكتاني يقولون هو ابن عم الملك الهاشمي
في الاردن وهو الذي اجاب كلمة جلالة الملك الهاشمي في يوم الافتتاح

بسم الله الرحمن الرحيم صلى الله وسلم وبارك على سيدنا و مولانا محمد و
على آله وصحبه وسلم تسليما ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم اما بعد فان اصدق
الحديث كتاب الله تعالى وخير الهدى هدى سيدنا محمد صلى الله عليه وسلم . وقد قال
جل من قائل (ولقد وصينا الذين اوتوا الكتاب من قبلكم واياكم اتقوا الله) اخرج

مسلم فی صحیحہ عن زید بن ارقم رضی اللہ عنہ قال (خطبنا رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم یوما . فقال اما بعد ایہا الناس فانما انا بشر یوشک ان یاتی رسول ربی فاجیب . وانا تارک فیکم الثقلین اولہما کتاب اللہ فیہ الہدی والنور من استمسک بہ واخذ بہ کان علی الہدی ومن اخطا ضل . فخذوا بکتاب اللہ عزوجل و استمسکوا بہ و اہل بیتی اذ کر کم اللہ فی اہل بیتی اذ کر کم اللہ فی اہل بیتی اذ کر کم اللہ فی اہل بیتی) لذا اوصیک یا اخی بتقوی اللہ عزوجل و باتباع سنۃ نبیہ صلی اللہ علیہ وسلم فالقوز کل الفوز فی اتباع السنۃ واللہ یتولی ہذاک و یوفقنی و ایاک لما فیہ الصلاح والخیر والفلاح والسلام؛ کتبہ فی یوم الثلاثا ثالث شعبان المکرم فی ذکری اجتماعنا بالاخ فی اللہ السید تشید علی اکبر فی المؤتمر الاسلامی ۱۳۸۱ عبد ربہ تعالی .

محمد المکی الکتانی

دمشق الشام رئیس رابطة العلماء

نوشته حضرت محمد مکی کتانی کہ میگفتند پسر عموی شاه عمان و از خانوادہ ہاشمی است وہم او بود کہ در روز افتتاح بشاہ جواب داد

بسم الہ الرحمن الرحیم ، درود و سلام و میمنت بر سید و مولای ما محمد و بر آل او و یاران او باد درود ہمیشگی

ترجمہ

وہیچگونہ یاری و قوتی نیست مگر بخدای علی عظیم .

بعد- راست ترین گفتار کتاب خداست و بہترین ہدایت، ہدایت سیدما محمد (ص) و خداوند جلیل گفته است - ہر آیینہ آنکس انیرا کہ قبل از شما دارای کتاب بودند آنہا را وصیت کردیم کہ بپڑھیزید خدا را . « مسلم در صحیح خود از زید ابن ارقم (رض) روایت کردہ است کہ او گفت « روزی رسول اکرم ما را خواند و فرمود ای مردم من ہم بشر ہستم و بزودی دستور پرورد گارم میآید و من ہم اجابت میکنم و من در بین شما دو ثقل بزرگ میگذارم کہ اولی از آندو کتاب خداست کہ

در آن هدایت و نواست کسی که بآن چنگ زند و آنرا بگیرد در راه هدایت است و کسی که آنرا رها کند گمراه است. پس کتاب خدا را بگیرد و بآن چنگ زند و دیگر عترت من و اهل بیت من هستند، خدا را بیاد شما میآورم راجع باهل بیت خودم، خدا را بیاد شما میآورم راجع باهل بیت خودم، خدا را بیاد شما میآورم راجع باهل بیت خودم. « بهمین جهت ای برادر ترا پرهیز کاری از خدای عزوجل و بمتابعت سنت پیغمبر خدا (ص) وصیت میکنم. پس رستگاری بتمام معنی در متابعت سنت است و هدایت تو را هم خدا عهده دار است، خدای مرا و تو را در آنچه که صلاح و خوبی و رستگاری و سلامتی است توفیق دهد.

در روز سه شنبه ۳ شعبان المکرم در یاد بود اجتماع ما با برادر در راه خدا آقای تشید (علی اکبر) در مؤتمر اسلامی ۱۳۸۱ نوشت آنرا بنده پرورد گارش.

محمد مکی کتانی

دمشق، شام، رئیس رابطه علماء

سید محمد مکی کتانی

انالواضع اسمی آخره

لاقیات الاخ السید علی اکبر تاشایود بالقدس الشریف و تواخینا فی الله تعالی. الناجی یاخذبید اخیه و کتبها الاخ محمد المهدی بن ابراهیم قاضی القضاة مدینة الشاد.

ترجمه

من آن کسی هستم که اسمم در آخر هست. ملاقات کردم برادر علی اکبر تشید را در قدس شریف و در راه خدای برادری کردیم، نجات یابنده دست برادرش را میگیرد و این جملات را برادر، محمد مهدی بن ابراهیم قاضی القضاة شهر تشاد نوشت.

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله سبحانه وتعالى على اننى وجدت الاستاد
على اكبر تشايد من الرجال العاملين المخلصين فى شؤون الخدمة العامة فى سبيل
رفع شان الاسلام ونهضة الشعوب الاسلامية. والله نسال ان يوفق العاملين لمصلحة
المسلمين والناس عامة .

المخلص - منير ارسلان -
الاردن - الزرقاء

ترجمه
بسم الله الرحمن الرحيم ستايش ميكنم خداوند سبحان را
براينكه استاد على اكبر تشيد را از مردان عمل كننده وبا
اخلاص در تمام شؤونات خدمات عمومى در راه بالا بردن شان اسلام ونهضت گروههاى
اسلامى يافتم، واز خدا ميخواهم كه مردان عمل كننده براى مصلحت مسلمانان را
ومردم را عموماً توفيق دهد .

مخلص - منير ارسلان - اردن - زرقاء

التقيت بالاستاد الكبير على اكبر تشايد بندوق المؤتمر الاسلامى العام بالقدس
١٣٨١ تلك الندوة التى كان لها كبير الاثر فى قلوبنا وعقولنا فقد لقينا فيها اخواناً
كراماً كالاستاذ تشايد وعرفنا فيها حقائق كثيرة نرجوا انه تشجعنا على المضى فى خدمة
الاسلام واننى لاتمنى من الله العلى القدير ان يجعل الاستاد دعامةً من الدعومات التى
ترتكز عليها الدعوة الى وحدة المسلمين و جمع شملهم تحت قرآن ربهم و
كتاب نبيهم .

قسم الفلسفة - جامعة الخرطوم - السودان

جعفر شيخ^١ ادريس

ترجمہ

با استاد بزرگ علی اکبر تشید در اجابت دعوت مؤتمر
اسلامی در قدس ۱۳۸۱ ملاقات کردم این دعوت در دلها و

عقلهای ما اثر فوق العاده ای داشت ، چون ما در این دعوت برادران بزرگواری را
مثل استاد تشید ملاقات نموده وبا حقائق زیادی آشنا شدیم، امیدواریم که پیشرفت
در خدمت اسلام مارا شجاع سازد، ومن از خداوند متعال وتوانا آرزومندم که استاد
تشید را رکنی ازارکان که دعوت به یگانگی اسلام بر آن مرتکز میشود وپراکندگی
های آنها را زیر لوای قرآن پروردگارشان و کتاب پیامبرشان جمع میکند قرار دهد.
قسمت فلسفه، دانشگاه خرطوم- سودان - جعفر شیخ ادریس

یبالغ السرور تعرفنا الی اخ المؤمن السید علی اکبر تشید و سررنا بمعرفته
حد السرور و نرجوان یجعل اللقاء بیننا بعد ذاک کرا را فی المحافل الاسلامیه

عثمان صالح الارتری

۱۹۶۲

شادمانی مارا شناسائی با برادر با ایمان آقای علی اکبر تشید بحد مبالغه
رساند، وما با آشنائی با او فوق العاده مسرور گشتیم و امیدواریم که این ملاقات بین
ما بعد از این در مجامع اسلامی زیاد اتفاق افتد .

عثمان صالح الارتری

۱۹۶۲

من حسن حظی التقی فی جلسات المؤتمر الاسلامی بالقدس بالسید علی اکبر
تشید وقد سررت بهذا اللقاء حیث وجدت فیہ الشخص الذی یتفهم علی قضا یا الشعوب
الاسلامیه فارجوان نلتقی مرات من بعده لاستفادة من هذا اللقاء الذی یقرب به المسلمین

فالسنتن بشعاع الارضاء — محمد ابراهيم رئيس پارلمان ارتريا سابق القدس ١٩٦٢
٤٨١ مقديشو بالصومال .

از حظ وبهره من اينست كه در قدس در جلسات مؤتمر اسلامي با آقاي علي اكبر تشيد ملاقات كردم ومن با اين ملاقات مسرور شدم چون اورا شخصيتي يافتم كه قضايای ملت های مسلمان را مي فهمد و اميد وارم كه مكر رهمديگر را ملاقات نموده و از ملاقات استفاده شود كه نتيجه آن نزديكي مسلمين و موجب راضي شدن آنان از يكدديگر باشد .

محمد ابراهيم رئيس پارلمان ارتريا سابق

١٩٦٢

مرقومات وفد ايراني

قال علي عليه السلام العالم حديقة سياحه الشريعة والشريعة سلطان يجب له الطاعة والطاعة سياسة يقوم به الجيش والجيش اعوان يكفلهم المال والمال رزق يجمعهم الرعية والرعية سوا يستعبد هم العدل والعدل اساس به قوام العالم فبالعدل قوام العالم فبالعدل قوام العالم .

سيد محمد باقر حجازي

ترجمه علي (ع) فرمود: دنيا همچون باغي است كه گلهای آن شريعت است و شريعت هم سلطاني است كه اطاعتش واجب است و فرمانبرداري هم سياستى است كه سپاه بآن ايستادگي دارد و سپاه هم ياورانى هستند كه مال آنها را اداره ميكند و مال هم روزي و رزقي است كه رعيت آن را جمع آوري ميكند و رعيت هم توده ايست كه عدالت رام كننده آن است و عدالت هم اساس و پايه ايست كه قوام عالم بآن است پس قوام عالم بعدالت است . پس قوام عالم بعدالت است .

سيد محمد باقر حجازي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قال رسول الله صلى الله عليه وآله المؤمن كالراس من الجسد اذا شتكى تداعى عليه
سائر الجسد بالهر والحمى - بياد مسافرت بمؤتمر اسلامي اردن و قدس و جشن اسرى
در خدمت فاضل دانشمند جناب آقاي تشيد ۲۷ رجب ۱۳۸۱

سيد محمود طالقاني

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رسول خدا (ص) فرمود : «نسبت يك مؤمن با مؤمن ديگر مثل نسبت سر
است به بدن ، وقتي كه عضوي شكایت داشته باشد ساير اعضاء هم با آن در كوفتگی
و تب هماهنگی میکنند» .

۲۷ رجب ۱۳۸۱

سيد محمود طالقاني

ابتكار و پشت كار جناب آقاي على اكبر تشيد فاضل محترم و خطيب هيئت
نمايندگی اير ان در جمع آوری مطالب و آشنائی با ساير مسلمانان پاك نيت كه از
افريقا و آسيا و اروپای غربی آمده بودند بقدری ارزنده و مهم است كه بنده از بيان
آن صريحاً اظهار ميكنم .

دکتر محمد خاور قدس الشريف

۱۳۴۰/۱۰/۱۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَلَهُ الْحَمْدُ

عن رسول الله صلى الله عليه وآله من اصبح ولم يهتم على امور المسلمين فليس

بمسلم .

الاحقر يحيى النورى

بنام خدا و برای اوست حمد

رسول خدا (ص) فرمود: کسی که صبح کند و در کارهای مسلمین جدیت نداشته باشد و بآنها اهمیت ندهد مسلمان نیست.

الاحقر یحیی نوری

بسم الله الرحمن الرحيم - هل يستوى الذين - قل اعملوا فسيرى الله عملكم ورسوله -
رقاء عالم اسلامى درسايه علم وعمل حاصل ميشود آفتاب اسلام كه در بين مذاهب در
پيشانى آسمان ميدرخشد پرچمدار علم وعمل است و پيروان خود را باين دو عنصر
اساسى از پستى هاى ذلت و بدبختى به بلنديهاى زيبا و فرح بخش عالم تمدن ميرساند.
دکتر محسن شفقائى

اعضاء الوفود الاسلامى من ممالك المختلفه

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم - خير امتى اولها و آخرها و بين ذلك شيع
اعوج لست منه و ليس منك «الشيع الوسط».

احمد گفتار و مفتى دمشق

عضوهای وفدهای اسلامى از كشورهاى مختلف

رسول خدا (ص) فرمود بهترين امت من اول و آخر آنان است و بين دو دسته
جمعى كج رفتارند.

احمد گفتار و مفتى دمشق

بسم الله الرحمن الرحيم - ان اخواننا الايرانيين الذين ملاوا التاريخ الاسلامى فى

عصوره الذهبية بالعلم والمعرفة والثروة الادبية في اللغتين العربية والفارسية انهم مدعوون
الان الى تجديد عهدهم الاسلامي والنفور الى النشاط الفكري الاسلامي كما كانوا
في الماضي

معن العجلي العراق

بسم الله الرحمن الرحيم- هر آينه برادران ايراني ما كه تاريخ اسلام را در دوران
طلائي خود از علم و معرفت و ثروت ادبي در دولعت عربي و فارسي پر كردند، آنان
الان براي تجديد عهد اسلامي خودشان خوانده شده اند چنانكه بودند در گذشته.

معن المجلي العراق

لقد كان من حسن حظي ان التقى الاستاذ علي ا كبر تشيد فوجدت فيه مقال
الرجل المؤمن المسلم وقد تاثرت بما يحمله في قلبه من حب عميق لمبادئ الاسلام
السامية وما يحرص عليه من خير عميم للجميع فادعوله بالخير والتوفيق .

المخلص ابراهيم محمود صنوبر

نابلس - الاردن

از بهر هـاي خوب من است كه ملاقات كردم با استاد علي ا كبر تشيد و در او
مقاصد مردمؤمن و مسلم را مشاهده كردم و دوستي او بمبـادي اسلام خيلي عميق و بر
خوبي و خوشي عمومي حريص بود براي او دعا مي كنيم كه بخوبي و توفيق نائل گردد.
مخلص ابراهيم محمود صنوبر نابلس الاردن

يا على اكبر تشيد :

ارجو الله يوفقنا جميعاً الى خبر ما يحب ويرضى لعباده الصالحين وان يجمعنا
بكم دائماً في طاعته والله ولى التوفيق.

ذكر يا شعبان قنبيبي قونسول عربى سعودى در قدس اردن

اي على اكبر تشيد:

اميدوارم خداوند بما توفيق بدهد بآنچه دوست ميدارد وبهرچه راضى است
براي بندگان صالح خودش واميدوارم كه بين ماوشما براي هميشه فاصله‌اى نباشد و
خداوند ولى توفيق است .

ذكر يا شعبان قنبيبي قونسول عربى سعودى در قدس شريف

بسم الله الرحمن الرحيم قابلت فى الارض الاسراء والمعراج وفى مناسبتهم
الكريمة فى هذا العام وفوداً اسلامية جاءت لتبحث قضايا المسلمين وتحمل على عاتقها
امانة المسلمين جاءت من اقاصى الارض وادابنها.

... قابلت وانا ابن فلسطين الجريحة. المسلم... قابلت اولئك الذين اضع قضيتين.
فلسطين فيما اضع على عاتق هؤلاء من قضايا المسلمين ... قابلت من اتحد بعد
اليوم بهم العالم كله... الا هو ايمانى... وايمان هؤلاء... وقال بينهم الرجل المؤمن
الذى ابتكر اهتمامه بقضايا المسلمين ... السيد على اكبر تشيد من ايران الحبيبة
المسلمة... وانى ارجو الله ان اجتمع معه فى العام القادم فى المعركة ضد اعداء الاسلام
فى صعيد الاكبر والله غايتنا والرسول قدوتنا والدستور قرآنا والموت فى سبيل الله اسمى
احابينا والله اكبر والله الحمد .

الاخ المخلص عبد الرزاق محمد

القدس - الاردن

عرة شعبان ١٣٨١ هـ .

٨ - ١ - ١٩٦٢ م.

بسم الله الرحمن الرحيم

ترجمه

درس‌رزمین اسراء و معراج و بمناسبت این دو واقعه کریم در این سال با نمایندگان کشورهای اسلامی که برای بحث در مشکلات مسلمین و امانت‌مسلمانان که بر ذمه داشتند از هر گوشه و کنار جهان آمدند. روبرو شدیم و من فرزند فلسطین مسلمان مجروح هستم با آنان ملاقات کردم که دوقضیه را در میان بگذارم یکی آنکه قضیه فلسطین (مقصود آزادی فلسطین) را بر شانه آنها بگذارم - و دیگر آنکه از امروز ببعد مسلمین کل عالم اتحاد کنند و این دو امر ایمان من و ایمان آنان است و از بین جمعیت مردم مؤمنی که ابتکار و اهتمام در قضایای مسلمین داشت آقای علی اکبر تشید از ایران مسلمان دوست بود و من امیدوارم که با او در سال جدید در معرکه ضد دشمنان اسلام شریک باشم.

رضای خداوند هدف ما و رسول پیشوای ما و قرآن دستور ما و شهادت در راه خدا بزرگترین آرزوی ما است خدا بزرگتر از هر چیز است و منحصرأ حمد برای اوست.

برادر مخلص

عبدالرزاق محمد - قدس اردن

غره شعبان ۱۳۸۱ هـ . ۱۹۶۲/۱/۸ م

الحمد لله وحده

اننى اودع فترة من ابرك واخصب فترات حياتى . فترة دورة المؤتمر الاسلامى لسنة ۱۳۸۱ هـ . اودعها وفى قلبى امل كبير فى فجر منبعث آن على المسلمين انبلاجه و على مسامعى رنين الكلمة الجامعة المركة التى القاها علينا الاخ الاستاد «على اكبر تشيد» عضو وفد ايران والله اسال ان يجمع الشمل ويوحد الكلمة ويجبر الكسروما ذلك على الله بعزیز .

ابراهيم محمود مندوب السغال

حمد از برای خداست به تنهایی من وداع میکنم مبارکترین و سبزترین
برنامه از زندگی خود را و آن ایام دوره موتمر اسلامی ۱۳۸۱ هـ. می باشد - وداع میکنم
و در قلبم آرزوی بزرگی است از سپیده ای که دمیدن آن باعث سفید روئی و خوشبختی
مسلمانان گردد و در گوشه هایم خطابه جامعه ای مرکزه ای که برای ما برادر استاد
علی اکبر تشید عضو وفد ایران ایراد کرد طنین انداخته است و از خدا میخواهم که
پراکندگی ما را جمع کند و اقوال ما را متحد کند و شگفتیهای ما را اصلاح کند و
برای خداوند اعطاء این امور کار مشکلی نیست .

ابراهیم محمود قونسل سنغال

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله والصلوة والسلام على رسول الله وآله وصحبه ومن دعا بدعوته الى
يوم الدين .

وان الاخوة في الله رباط انزله رب العالمين ليشد به المؤمنين بعضهم الى بعض
اعداد الهم لحمل امانة قلم تحملها السموات والارض وحملها الانسان وما دين الله في
الارض نزل لاسعاد البشرية لولا هذه الامانة الربانية .

وان قيام المؤتمر الاسلامي بتجمع المسلمين حول كلمة الله لتكون العليا
توثيقا للرابطة الاخوة التي زرعها الايام وادبر عنها المسلمون فضاخوا واضاعوا و
صاروا دولامتنصرة و افرادا متقاطعين ينتمون الى عصبية محيها الاسلام وحاربها
الرسول الامين . فادعوا الله ان يهييء لنا من امرنا رشدا وان يوفقنا ويتقنا بنا .

وقد سعدنا بالاخ «علي اكبر تشيد» في ندوة المؤتمر الاسلامي بالقدس في ٢٧
رجب ١٣٨١ الموافق ١٩٦٢/١/٤ فكان خير الرفيق وفقه الله وهدانا وياه سواء السبيل .
والله اكبر والله الحمد .

المخلص محمد معروف

القاضي في المحاكم النظامية

المملكة الاردنية الهاشمية

بسم الله الرحمن الرحيم - ستایش مخصوص بخداست و درود و سلام بر رسول خدا و آل او و یاران او و هر کس که دعوت او را بخواند - تا روز قیامت.

و هر آینه برادری در راه خدا رابطه ایست که پروردگار عالمیان آنرا نازل کرده است تا اینکه بدان وسیله بعضی از مومنین را معاضد بعض دیگر قرار دهد و آنان را برای ادای امانتی که آسمانها و زمین آنرا قبول نکردند و لکن انسان آنرا قبول کرده آماده سازد، و اگر این امانت خدائی نبود هر آینه دین که برای سعادت کردن عالم بشریت میباشد وجود نداشت .

بتحقیق قیام موثر اسلامی بجمع کردن مسلمانان در اطراف کلمه خدائی است که عالی بوده و برای محکم کردن رابطه برادری است که روزگارانرا متزلزل کرده و مسلمین هم بآن پشت کرده و ضایع شدند و ضایع کردند و هر دسته برای خود دولتی تشکیل داده و افرادی بریده و جدا از افراد دیگر بار آمدند و میل بتعصب کردند که اسلام آنرا محو کرده و رسول امین با آن تعصبها جنگ کرده بود و از خدا میخواهم که در کار ما رشد عطا کند و توفیق بما بدهد در آنچه نفع بما میدهد - و سعادت مند شدم ببرادر علی اکبر تشید در جلسات موثر اسلامی قدس در ۲۷ رجب ۱۳۸۱ موافق ۱۹۶۲/۱/۴ و رفیق خوبی بود خداوند باو توفیق بدهد و هدایت کند ما و او را بر او است خداوند بزرگتر از هر چیز و حمد مخصوص او است .

مخلص محمد معروف قاضی در محاکم نظامیه مملکت اردن

بسم الله الرحمن الرحيم- ولتكن منكم امة يدعون الى الخير ويامرون بالمعروف وينهون عن المنكر واولئك هم المفلحون- ومفهوم هذه الاية ان الذين يوفقون الامر بالمعروف والنهي عن المنكر هم الفائزون في الدنيا والاخرة وارجوان نكون منهم.

محمود محمد الالافي

العراق - رمادي

بسم الله الرحمن - « باید از شما امتی باشد که مردم را بطرف خوبی بخوانند و امر بمعروف کنند و نهی از منکر کنند و آنان بر فلاح و رستگاری هستند » مفهوم این آیه اینست که کسانی که موفق هستند که امر بمعروف و نهی از منکر کنند آنان در دنیا و آخرت از رستگاران هستند و امیدوارم که ما از آنها باشیم.

محمود محمد اللافی

العراق - رمادی

عبد الرحمن الدکالی المرشد العام للحسینیة الملکی - القیاده العلویا - الرباط - المغرب - قال الله تعالی - کنتم خیرامة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنکر فمقیاس عظمة المسلمین هو فیما یظهرون به من تمسک بالله وهدم للمبطل. وهذا المبدأ السامی لایتنای الا بالتربية الدينية کتب فی ۱۹۶۲/۱/۸ -

عبد الرحمن الدکالی وفقه الله

عبد الرحمن الدکالی، المرشد العام للحسینیة الملکی،

ترجمه

القیاده العلویا، الرباط، المغرب.

خداوند فرمود: از شما بهترین امتها هستند که بنفع مردم خلق شدند، امر بمعروف کنند و نهی از منکر کنند، پس میزان عظمت و بزرگی مسلمانان در چیزی است که بآن اظهار میکنند، از تمسک شدن بکتاب خدا و از بین بردن باطل. و این مبدء عالی تحصیل نمیشود مگر بتربیت دینی.

در تاریخ ۱۹۶۲/۱/۸ آنرا نوشت

عبد الرحمن الدکالی وفقه الله تعالی

بسم الله الرحمن الرحيم- يقول الله تعالى يا ايها الذين آمنوا لا يسخر قوم من قوم عسى ان يكونوا خيراً منهم ولا نساء من نساء عسى ان يكن خيراً منهن ولا تلمنوا انفسكم ولا تئذبنوا بالالقبابئس الاسم الفوق بعد الایمان لعل ان يصلح اخلاق المسلمين ويومن وحدتهم ويعيد لهم عزهم السابق ومجدهم الغابر وهو ولي التوفيق.

الدكتور محمد نظمى الطرابي

٣ شعبان ١٣٨١ - ١/٨/١٩٦٢

از مسلمانان ساکن اروپا

بسم الله الرحمن الرحيم- خداوند میفرماید: «ای کسانی که ایمان آورید پائنه ای از شما مسخره نکند طائفه دیگر را، چه بسا که آنها بهتر از آن دیگری باشند و نه زنان زنان دیگر را، چه بسا آن زنان بهتر از آن دیگری باشند و خودتان را استهزاء نکنید بلقبها

امید است که اخلاق مسلمین خوب شود و وحدت و یگانگی آنها تأمین شود و عزت سابقشان برایشان برگردد و همچنین مجد آنها که گذشته است . و خداوند ولی توفیق است .

دکتر، محمد نظمى الطرابي

٣ شعبان ١٣٨١ - ١/٨/١٩٦٢

محمد ابراهيم الكتاني امين المخطوطات العربية بالمكتبة العامة

واستاذ بكلية الادب بجامعة الرباط

ان القرآن كتاب الله المجيد هو الجبل المتين الرابطة بين جميع المسلمين والضمان لبقائهم و وحدتهم بعد ان فرقت بينهم الخارقات المتعددة قديماً و حديثاً و واجب المسلمين ان يعيد اليوم العمل على تقوية نفوذ القرآن في نفوس المسلمين

وتحکیمه فی حیاتهم العامة والخاصة ومحاولة اضعاف الاثار المتنوعة للموثرات الاخر-
فالقران اساس وجود المسلمين واساس بقائهم واساس استمرارهم وعلى قدر انحرافهم
عن القران يكون ضعفهم واستمرار سوء احوالهم. وكتب بالقدس الشريف يوم الاثنين

١ شعبان ١٣٨١ هـ الموافق ٨ يناير ١٩٦٢

محمد ابراهيم الكتاني

محمد ابراهيم كتاني، امين خطوط عربي واستاد دردانشكده

ادبيات دانشگاه رباط

قرآن مجید که کتاب خداست جبل متین است و مسلمین را بیکدیگر ارتباط
میدهد و ضامن بقای آنان و یگانگی آنان است بعد از آنکه بین آنها تفرقه و جدائی افتاده
به تفرقه‌های متعدده از قدیم و جدید و بر مسلمین واجب است که امروز نفوذ قرآن را در
نفوس مسلمین اعاده نموده و تقویت کنند و در حیات عمومی و خصوصی خودشان آنرا
حکفر ماقراردهند.

پس قرآن اساس و پایه وجود مسلمین و اساس بقای آنها و اساس استمرار و همیشگی
آنهاست و بهمان اندازه که از قرآن دور شوند بهمان اندازه ضعف بر آنها چیره میشود
و دوچار حال سوء میشوند و دائماً در آن حال باقی هستند.

نوشته شد در قدس شریف روز دوشنبه ١ شعبان - ١٣٨١ هـ الموافق ٨ يناير ١٩٦٢

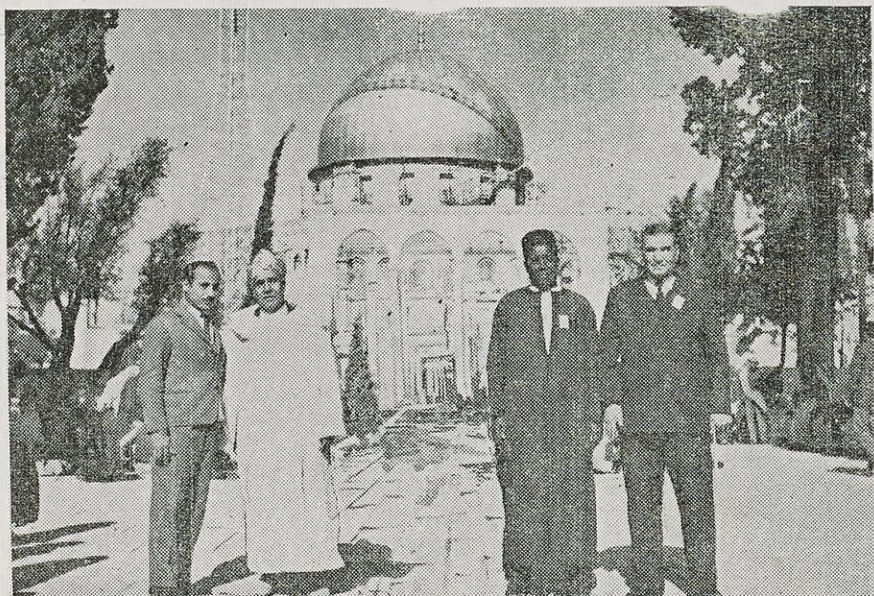
محمد ابراهيم الكتاني

واحييكم الشعب الايراني الاسلامي سيما شبان الايراني الاسلامي بتحيةة السلام
السلام عليكم ورحمة الله وبركاته - قضايا المسلمين كثيرة واكبر قضيتهم الاتحاد و
هذا لا يمكن الا بالاعتصام بكتابه وسنة رسوله وبعد ذلك نزع لباس الكبر من ابدانهم متأسفا

على ان المسلمون يدعون الرياسة ولا يكونون كخالد بن وليد رضى الله عنه وقت الذى جاء
 خبر عزله من القيادة وهو فى حالة الحرب والجيوش كلا يطيعون بلا تردد ولكن الخالد
 نزع لباس الكبر وقال ما غاياتى ان اكون قائداً و غاياتى واهدافى ان اجاهد فى سبيل الله
 وهذا يحصل ولوا كون جندياً القائد والجندي مساويان فى ثواب الاخره وارجو من
 خليفة رسول الله عمر بن الخطاب ان لا يفصلونى من الجهاد فى سبيل الله و المسلمون
 محتاجون كمثلى خالد بن وليد رضى الله عنه لاعزة الابل بالاسلام ولا نجاح الا بالوحدة
 ولا وحدة الا بالاخلاص والتواضع- ادعوا لله ان يتحدثنا و ان يوفقنا فى كل امور
 بالخير .

احسان توقارى مندوب التزكى

١٨١٩٦٢ ر ١٩٦٢ كلية الحقوق - استانبول

آقای علی اکبر تشید و جمعی از نمایندگان دول اسلامی
 در مؤتمّر اسلامی قدس

تحتیت بر شما باد ای ملت مسلمان ایرانی خصوصاً جوانان مسلمان ایران
بتحیة اسلام . السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته .

مشکلات مسلمانان زیاد است و بزرگترین مشکل آنها اتحاد است و آنهم ممکن
نیست مگر وقتی که بکتاب خدا و سنت پیغمبرش چنگ زنیم و بعد از آن هم لباس
کبر و بزرگی را از تن خود بیرون آوریم، ولی متأسفانه مسلمانان خواهان ریاست هستند
و مثل خالد بن ولید (رض) نیستند، وقتی که برایش خبر آوردند که از رهبری و
پیشوائی معزول شده و او در حال جنگ بوده و سپاهیان همگی بدون تردید از او
فرمانبرداری میکردند ولی خالد لباس تکبر را از تن بیرون کرده و گفت برای من
چه فرق میکند که پیشوا باشم یا سرباز در صورتیکه تمام هدفهای من اینست که
در راه خدا جهاد کنم و این کار هم همیشه ممکن است اگر چه يك سرباز باشم
فرمانده و سرباز در ثواب آخرت مساوی هستند سپس گفت از خلیفه رسول خدا
عمر بن الخطاب امیدوارم که مرا از جهاد در راه خدا دور نسازد، مسلمین هم محتاجند
که مثل خالد بن ولید باشند .

هیچ عزتی نیست مگر بواسطه اسلام و هیچ پیروزی نیست مگر با اتحاد و یگانگی
و هیچ وحدت و یگانگی نیست مگر با خلاص و فروتنی - از خدا میخواهم که ما را
متحد سازد و در هر کار خیری ما را موفق سازد .

احسان توقاری مندوب ترکی

۱۹۶۲/۱۸ دانشکده حقوق - استانبول

بسم الله

لقد كشف انما المؤتمر الاسلامي العام في القدس . خلال دورته هذه قوة الاسلام
وضعف المسلمين . كشف ذلك لمرة اخرى لكل ذي بصيرة ولكن هذا الامر الخطير لا
يسوغ ان يكون مدعاة يأس بل حافز عمل . الدرب طويل . والخطب جليل والعباء ثقيل

فالامل ان يكون كل مسلم كما اقول في قصيدة .

الهول في دربی وفي هدفی واطل امضى غير مضطرب
ما كنت من نفسي على خور او كنت من ربی علی ریب
ما فی المنايا ما احازره ؟ الله ملؤ القصد والا رب
وبعد . ولینصرن الله من ینصره ان الله لقوی عزیز . والسلام .

القدس (غره شعبان ۱۲۸۱

الاسم والعنوان . حلب (سوریه)

السفير عمر بهاء الدین امیری

بنام خدا - مؤتمر اسلامی عمومی در قدس در خلال این دوره قوت اسلام
وضعف مسلمین را برای ما کشف کرده این موضوع برای هر شخص صاحب نظری
پوشیده نیست ، و این امر بزرگ را جایز نیست که به نا امیدی بخوانیم بلکه باید
شدت عمل بخرج داد زیرا راه دور و مقصد بزرگ و بار سنگین است آرزوی من
آن است که هر مسلمانی آنچنان باشد که من در این قصیده میگویم :
اگر چه وحشت در این راه سر بالائی و هدف من است ولی من آن را با اطمینان می پیمایم
زیرا نفس من سست نیست و از طرف خداوند در شک و ریب نیستم در آمال من چیزی
نیست که ازان بترسم و خداوند رساننده من به هدف نهائی است و هر آینه خداوند
یاری میکند آنکس را که خدا را یاری کند و خداوند قوی و عزیز است .

القدس غره شعبان ۱۳۸۱

اسم وعنوان - حلب (سوریه)

سفیر عمر بهاء الدین امیری

من استوی یوماه فهو مغبون - حدیث شریف .

الامجد الزهاوی من علماء العراق

کتابه فی القدس الشریف ۱ شعبان ۸۱

ترجمه

کسی که هر دو روزش مساوی باشد اوزیان کار است

حدیث شریف

امجد زهاوی (از دانشمندان عراق)

در قدس شریف ۱ شعبان ۸۱ نوشته شد

قال الله تعالى في محكم كتابه العزيز . واعتصمو بحبل الله جميعا ولا تفرقوا
وقال النبي صلى الله عليه وسلم وآله واصحابه . المؤمن للمؤمن كالبنيان المرصوص
لشيد بعضه بعضا .

کتابه فی القدس الشریف .

نوری الملاحویش . بغداد

۱ شعبان ۱۳۸۱

خداوند در کتاب محکم وعزیزش فرموده - « بریسمان خدا چنگ بزنید و
از یکدیگر جدا نشوید ، وپیغمبر (ص) فرموده مؤمن با مؤمن دیگر مثل بنای
آهنین است که بعض بعض دیگر را محکم میکند

نوشت آنرا در قدس شریف ،

نوری ملاحویش ، بغداد

۱ شعبان ۱۳۸۱

الحاج الحسين بوعباد .

من علماء جامعة القرويين وناظر احباس القرويين والعنوان -

فاس - المغرب الاقصى .

وينبغي لكل مسلم ان يتمسك بكتاب الله ففيه الدواء لكل امراض المسلمين

فهم بخير ما عملوا به وفي شر ما بعده ما تركوه .

كتبه بالقدس الشريف .

في ١ شعبان عام ١٣٨١ هـ الموافق ٨ - ١ - ١٩٦٢ م

الحسين بوعباد

حاج حسين بوعباد :

ترجمه از دانشمندان دانشگاه قرويين .

آدرس - فاس - مغرب اقصى .

آرزوى من براى هر مسلمانى اين است كه بكتاب خدا متمسك شود ، چون

دواى هر دردى از مسلمين در آنست و اگر بدان عمل كنند درخوبى هستند و در

شروبدى گرفتارند اگر آنرا ترك كنند .

نوشت آنرا در قدس شريف در ١ شعبان - سال ١٣٨١ هـ الموافق ٨ ر ١ ١٩٦٢ م

حسين بوعباد

قال الله تعالى فى كتابه الكريم .

« وجعلناكم شعوبا وقبائل لتعارفوا ان اكرمكم عند الله اتقاكم . »

وامثالا بامر الله عزوجل اجتمعنا وتكلمنا وتعارفنا . والله نسئل ان يوحد

كلمة المسلمين وان يوفقنا بما هو خير وصالح للمسلمين .

عثمان كسكر اوعلو

رياسة الشؤون الدينية

آنقره

خداوند در کتاب عزیز خود فرموده :

« شمارا قرار دادیم شعب ها و قبیلله ها تا اینکه یکدیگر را بشناسید، هر آینه گرامی ترین شما نزد خدا با تقوی ترین شما است » وما برای امثال فرمان خدای عزوجل اجتماع کردیم وصحبت کردیم و همدیگر را شناختیم و از خدا میخواهیم که مسلمین را در گفتار متحد سازد و ما را در آنچه خیر و صلاح مسلمین است موفق بدارد.

عثمان کسکر اوغلو

رئیس شئون دینی - آنقره

خواترة طيبة اذ کرها فی مذ کر تکم هذه وفق الله الجميع لما فيه خير المسلمين

و فلاحهم .

الحاج داود

۶۲۱۸

خاطره های خوبی است که در این دفتر یاد بود متذکر میشوم ، خدا همگی را توفیق دهد در آنچه یکه خیر و رستگاری مسلمین در آن است .

حاج داود

۱۹۶۲۱۸

قال الله تعالى فی کتابه الکریم وهو اصدق القائلین .

بسم الله الرحمن الرحيم يا ايها الذين آمنوا اصبروا لعلكم تفلحون .

صدق الله العظيم

کتابه احما، محمد قصاب اوغلی

عضو لجنة الاستشارة

فی ریاسة الشؤون الدينية ترکیا - آنقره

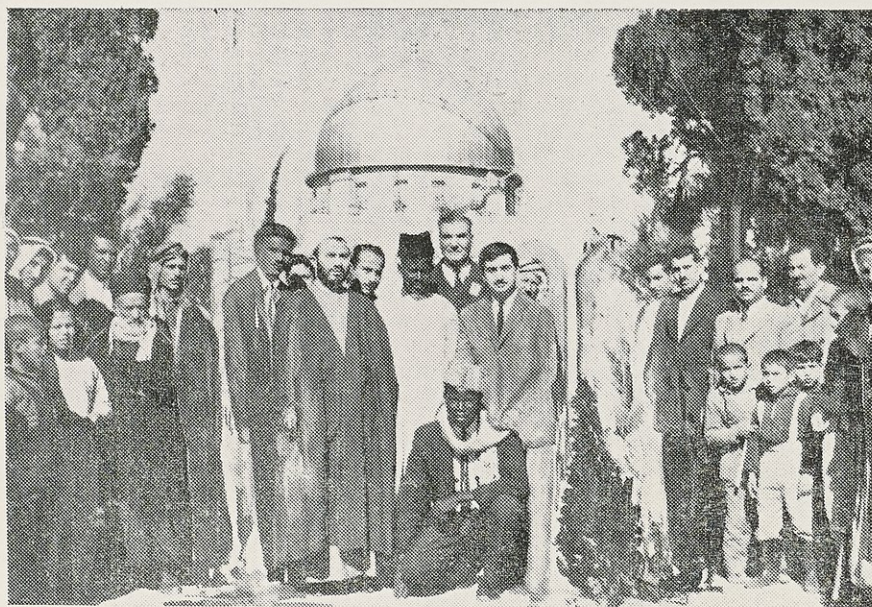
خداوند در گماب خود فرموده و او راست‌گوترین گویندگان است .
« ای کسانی‌که ایمان آوردید صبر کنید و شکنجا باشید شاید که شما رستگار

شوید .

نوشت آنرا احمد محمد قصاب اوغلی

عضو گروه مستشاری در ریاست شئون دینی ترکیه - انقره

عکسی است که در مقابل مسجد صخره مسجد اقصی گرفته شده

علی اکبر تشید و جمعی از نمایندگان دول اسلامی

بسم الله الرحمن الرحيم ارجو الله ان يوفق هذا المؤتمر الى ما نصبوا اليه لقوت
المسلمين .

الكويت سوق الجت
عبدالرزاق الصالح الكويت

بسم الله الرحمن الرحيم - اميد وارم كه خداوند اين مؤتمر اسلامي را بآن
چيزي كه آنرا براي تقويت مسلمين منصوب ساختند توفيق دهد .
كويت بازار جت
عبدالرزاق صالح كويت

اتقوا الله
غلام محمد
۹- لوتيا بلدنگ ارام باغ رود كراچي - پاكستان

بپرھيزيد از خدا .
غلام محمد
۹- لوتيا بلدنگ ارام باغ رود كراچي - پاكستان

وتعاونوا على البر والتقوى ولا تعاونوا على الاثم والعدوان
على البار كاشايون
دوست راضى على السراير القدس الشريف

با نیکی و پرهیزکاری همکاری کنید و با گناه و ستم همکاری نکنید .
راضی علی سرایر قدس شریف
علی بارکاشایون

اخو کم اسماعیل محمد الجهد من مزیه عاقر الرحلة سابقا و سكان صُور القدس
حالیا بواسطه المؤتمر الاسلامی العام بالقدس مع قبول اطیب تحیاتى هذا عنوانى
للإخ الحبيب السيد تشید علی اکبر حفظه الله وبارک ایمانه و جهوده

عارف العارف
رئیس سابق البلدیة القدس - الاردن

برادر شما اسماعیل محمد جهد از مزیه عاقر سابقاً گویچ کرده و حالیه
در صورت ساکن است با قبول تحیات.
آدرس من اینست «دوست عزیز آقای تشید (علی اکبر) حفظه الی تعالی .
عارف العارف
رئیس سابق بلدیة القدس - اردن

هذا توقيعی للذكرى بمناسبة اجتماعى بالسيد علی اکبر تشید فی مدینة القدس
بسم الله الرحمن الرحيم لقد سعدت بلقاء الاخ الكريم فی المؤتمر الوفود
الاسلامية فی القدس الذی عقد بمناسبة الاسراء والمعراج فی عام ١٢٨٠ هو سرنی
ان طلب منی ان اکتب له کلمة . کل ما ارجوه هو ان یهبنا الله القوة لتحقق کل ما
نرجوه من آمال .

اخو کم محمود صاحب جريدة المنار القدس
ص . ب ٣٨٢ القدس

این نوشته یادگار من است برای آقای علی اکبر تشید

بسم الله الرحمن الرحيم - من سعادتمند و خوشوقت گشتم که با برادر گرامی خود در مؤتمرو فدهای اسلامی در قدس ملاقات کردم. این مؤتمر بمناسبت اسراء و معراج در سال ۱۳۸۱ هـ منعقد شده است. و برادر من از اینکه از من خواست که برای او کلمه‌ای بنویسم مراسم و خوشوقت ساخت. تمام آرزوی من اینست که خداوند قوت و نیروئی بما ببخشد تا هر آرزویی را که داریم به ثبوت برسانیم.

برادر شما محمود صاحب جریده منار قدس

ص ب ۳۸۲

بسم الله الرحمن الرحيم - واعتصموا بحبل الله جميعا

شیخ محمد ایمن

بکس ۱۰۵۷۵ نیروبی کینیا

بسم الله الرحمن الرحيم - بریسمان الهی همگی متمسک شوید

شیخ محمد ایمن

ص - ب ۱۰۵۷۵ نیروبی کینیا

التقيت بالسيد علي اكبر تشيد و انهار الفرصة طيبة ان نعرف فيها عليه بمناسبة عقد اجتماعات المؤتمر الاسلامي بالقدس الشريف وفقه الله لما فيه الخير.

رمضان البناء

القدس ص ب ۶۱

با آقای علی اکبر تشید ملاقات کردم و این فرصت نیکی بوده که در آن
بمناسبت تشکیل انجمن های مؤتمر اسلامی در قدس شریف شناسائی بعمل آمد، خداوند
اورا در آنچه که خیر هست توفیق دهد .

قدس ص - ب ۶۱

لقد كانت فرصة طيبة تلك التي اتاحت لي التعرف بالاخ السيد علي اكبر تشيد
عضو الوفد الايراني وبقية اعضاء الوفد الكريم. راجيا ان تستمر صلتنا معهم لله اجل
خدمة الاسلام والمسلمين .

کامل الشریف

القدس ۱۹۶۲/۱/۸

هر آینه فرصت خوبی بود که برای من دست داد که با برادرم آقای علی اکبر
تشید عضو وفد ایران وبقیه اعضاء گرامی وفد آشنائی پیدا کنم ، امیدوارم که این
پیوستگی، با آنهاد راه خدا برای خاطر خدمت بعالم اسلام و مسلمین دوام داشته باشد.

کامل شریف

قدس ۱۹۶۲/۱/۸

لقد التقيت بالسيد علي اكبر تشيد وهي فرصة طيبة اتاحت بيننا التعارف
والتياخت في بعض شؤون المسلمين وهو ذو الملاحظة طيبة ارجوله دوام الصحة والعزة

خليل الكوافي

۶۲/۱/۹

هر آینه من با آقای علی اکبر تشید ملاقات کردم و این يك فرصت پاكيزه‌ای بود كه بين ما آشنائی و برادری را در بعضی شئون مسلمين امكان پذير ساخت و اوصاحب طينت پاکی بود، سلامتی هميشگی و عزت را برای او آرزو می‌کنم

خليل الكوافي

الحمد لله الذي وحد قلوبنا على الايمان و جمع كلمة المسلمين على الاسلام
حيث قال رسول الله صلى الله عليه و اله و سلم الارواح جنود مجنده ما تعارف منها
اختلفت و ماتنا كرمها اختلف .

وجوه بالاخوة مشرقا
و دين الله يجمعنا سويا
قلوب بالمحبة ضامرات
ليحفزنا لتد مير العداة
اخوك في الله

الاردن - محمد سعيد ابوليل
القدس ص . ب (١٠٩) ١ شعبان

ستایش خدائیرا كه قلوب مارا بواسطه ايمان يکی ساخته و گفتار مسلمين را
بواسطه دين جمع کرده، چونكه رسول خدا(ص) فرموده « ارواح سپاهيانی هستند
آنهايی كه يكدیگر را بشناسند الفت میگیرند و آنها ئيکه يكدیگر را نشناسند
اختلاف دارند .

صورتها به برادری با يكدیگر نورانی است و دلها از دوستی و دين خدا همگی
مارا بطور مساوی جمع آوری میکند تا اينكه دين خدا بتساوی مارا برای از بين
بردن دشمنان باهم جمع میکند

ص-ب ١٠٩ - ١ شعبان - برادر تو در راه خدا
الاردن - محمد سعيد ابوليل - قدس

بسم الله الرحمن الرحيم - الحمد لله على نعمة الاسلام الذي جمعنا الله عليه و
آخى بيننا فيه وجعلنا خیرامة اخرجت للناس نأمر بالمعروف ونهی عن المنکر
ونؤمن بالله .

ولاشك ان ظلم اليهود للمسلمين فی فلسطين من اعظم المنکر الذي يجب
على المسلمين ان يتعاونوا لازالته و محقه من الوجود و لذا اسس هذا المؤتمر
ليجمع كلمة المسلمين ويوحد صفوفهم تحت ظل الاسلام وراية القرآن وهو سائر
فی طريقة آخذ بسبيل الحق والتقدم والحمد لله رب العالمين.

مصطفى العالم محمد محمود الصواف

مكة المكرمة - كلية الشريعة - معهد المعلمين - جده ١٣٨١/٨/٢

بسم الله الرحمن الرحيم

ترجمه

سپاس خداى را بر نعمت وى که اسلام است که مارا
بدان جمع کرده و بين مادر اسلام برادرى انداخته و ما را بهترين امتى قرار داده
که بنفع مردم است. امر بمعروف ميکنيم و نهی از منکر ميکنيم و ايمان بخدا مى-
آوريم .

شکى نيست که ستم يهود در فلسطين از بزرگترين منکرى است که بر تمام
مسلمانها واجب است در راه از بين بردن آن بريدگير کمک کنند و حقانيت آنرا ثابت
کنند و اين مؤتمر هم براى همين منظور تأسيس شده تا گفتار مسلمانان را جمع
نموده وصف هاى آنها را زيرسايه اسلام و پرچم قرآن واحد سازد و آن در راه خود
داراى پيشرفتي است، بطرف راه حق و تقدم و ستايش مرپروردگار جهانيان را.

مصطفى العالم محمد محمود

مكة مكرمه - دانشكده شريعت

بسم الله الرحمن الرحيم - اشكر الله الذي علمني القرآن وتلاوته واسأل الله
ان تغفر لي ولوالدي وللمؤمنين يوم يقوم الحساب.

الشيخ يحيى حسين

ممثل مؤتمر الاسلامي في افريقية الشرقية

بسم الله الرحمن الرحيم - سپاسگزارى میکنم خدای را که بمن تعلیم و
خواندن قرآن را آموخته و از او میخواهم که مرا و پدر و مادرم و مردمان باایمان
را روز قیامت بیامرزد .

شیخ يحيى حسين

نماینده مؤتمر اسلامي در افريقای شرقی

اشكر الله سبحانه وتعالى على إتاحة هذه الفرصة للاجتماع باخوان المسلمين
في المؤتمر الاسلامي الذي حضروا بيت المقدس لدراسة شؤون المسلمين و النظر
في مشكلتهم انشاء الله تبارك وتعالى ان يوفق المسلمين في مختلف اوطانهم وديارهم
لما فيه خيرهم وسلامتهم والله ولي التوفيق .

عبدالله الشخلى

بغداد - محله نجيب پاشا

شارع الفاروق - الشيخ عبدالله الشخلى

خداوند سبحان را برپیش آمدن این فرصت برای اجتماع
با برادران مسلمان در مؤتمر اسلامي سپاسگزارى میکنم ،

ترجمه

این مسلمانان در بیت المقدس برای فهمیدن شئون مسلمین حاضر شده اند تا در مشکلات آنها اظهار نظر کنند. از خداوند تبارك و تعالی خواهانم که مسلمانان را در هر کجا که هستند در وطنهای مختلف، در چیزی که خیر و سلامتی آنها در آن باشد توفیق دهد، و خداوند هم بر توفیق ولایت دارد.

عبدالله الشیخلی

بغداد محله نجیب پاشا

خیابان فاروق - شیخ عبدالعلی شیخلی

الشیخ سلیمان الزوبی

وکیل الجامعة السید محمد علی السنوسی الاسلامیه

قال رسول الله صلی الله علیه وسلم . لا یؤمن احد کم حتی یحب لایه ما یحب لنفسه .

شیخ سلیمان زوبی

وکیل دانشکده سید محمد علی سنوسی اسلامی

رسول خدا (ص) فرموده : هیچکس ایمان نیاورده مگر آنکه آنچه را که بر خود می‌پسندد بر برادران خود بپسندد .

سیدی الفاضل اننی لاحب ان یوفقنا الله وایاکم علی ما یرضیه والسلام .

القدس ۱۹۶۲/۱/۸ م

تشاد

عربی جلال فورت لامی ص . ب ۱۷۵

آقای من ! ای اهل فضل و دانش . من دوست دارم که خداوند ما را و شما را
بر آنچه که پسندیده اوست توفیق دهد . والسلام

قدس ۱۹۶۲/۱/۸ م

تشاد

عربی جلال فورت لامی ص ب ۱۷۵

ذکریا شعبان قنبری القنصلية العربية السعودية بالقدس الاردن - يا على اكبر
تشيد ارجو الله ان يوفقنا جميعاً الى خير ما يحب ويرضى لعباده الصالحين وان يجمعنا
بكم دائماً في طاعته والله ولي التوفيق .

ذکریا

ذکریا شعبان قنبری قونسل دولت عربی سعودی در قدس اردن میگوید ای
علی اکبر تشید امیدوارم که خداوند ما را برای انجام آنچه راضی است و دوست
میدارد توفیق بدهد و ما و شما را جمع کند بطور دائم در طاعت خودش و خداوند ولی
توفیق است .

ذکریا

شرحی است که سید جاوید اوزون از نمایندگان ترکیه بزبان ترکی
لاتین مرقوم داشته اند .

بنده برای همیشه خاطراتی که بمناسبت دوستی جناب آقای علی اکبر
تشید از اعضاء کنگره ایرانی که در کنگره موتمر اسلامی جهانی که در قدس در تاریخ

۴ ژانویه ۱۹۶۲ تشکیل شده بود در نظر دارم و از جناب آقای تشید که بمن فرصت نوشتن این یادداشت را لطف فرمودند بسیار بسیار متشکرم.

جاوید اوزون - ترکیه

شرحی است که مدیر جریده نیکی استقلال که در استانبول ترکیه منتشر میشود بزبان ترکی لاتین مرقوم فرموده اند
بسم الله الرحمن الرحيم .

مدتی است که عالم اسلامیت از خواب غفلت که قرن‌ها ادامه داشته بیدار شده است و بعد از استقلال صوری انشاله استقلال حقیقی خواهد آمد و آنیه خوب در انتظار مسلمانهاست توفیق از خدا و کوشش از ما است و از آقای تشید تشکر دارم
محمد شوکت یکی صاحب جریده نیکی استقلال استانبول ترکیه .

شرحی است که توفیق ارسان عضو وفد ترکیه بزبان لاتین مرقوم داشته اند
من توفیق ارسان خوشوقتیم که بمناسبت این کنگره جناب آقای علی اکبر تشید و سائر رفقای ایرانی عضو مؤتمر اسلامی را شناختم - و وظیفه وجدانی و قلبی من آن است که بیان کنم و در همه جا بگویم که نطق کامل آقای علی اکبر تشید از خوبی اعجاب آور بود و هم چنین نظر محیط و وسیع ایشان که در کنگره دیده شد حاکی از اطلاع او بمسائل عالم اسلام است .

توفیق ارسلان ترکیه

این سه مرقومه را جناب آقای حکمت بیك نماینده فرهنگی سفارت ترکیه در ایران ترجمه فرموده اند و موجب تشکر است
علی اکبر تشید

از جمله اشخاصی که زبان عربی نمیدانسته اشخاص ذیل بوده اند که
نوشتجات رفقاء خود را بزبان انگلیسی امضا فرموده اند

۱ - نی سلیمان منشی و مترجم اطاق تجارت چاد در فوت لامی یا وابسته هیئت
شورای دولتی چاد در فوت لامی .

۲ - محمد حسین عبدالله صندوق پستی ۱۳۸ در کو کو رودزیای جنوبی .

۳ - غلام نبی صندوق پستی ۵۳۲۳ در نیروبی کینیا .

۴ - جما محمد میندا صندوق پستی ۱۳۰۲۷ نیروبی کینیا .

۵ - سیالامری محمد مدیر مدرسه صندوق پستی ۶۱۵۹ شهر تریش ویل جمهوری

ایوری کاست (ساحل عاج) افریقای غربی .

۶ - حمید اسلامیک مدیر مجله اسلامی درلندن .

۷ - محمد عبدالله امیر رئیس انجمن هدایت اسلام نیروبی کینیا .

۸ - ابراهیم شیخ احمد سومالی آقای علی اکبر تشید - تو برادر من ومن

برادر توهستم .

۹ - خطیب کاتب اسکندری خیابان هو گز شماره ۴ شهر فری تون در

سیرالیون .

۱۰ - الحاج بصیریون راجی صندوق پستی ۶۹ در پرت نوودهمی .

۱۱ - الحاج مریداله اکرد خیابان کلاور شماره ۲۶ الف در لاگس (لااوس)

نیجریه منشی انجمن تبلیغات اسلامی نشانی محل کار خیابان لوتر شماره ۳۱ لاگس
(لااوس) ینجریه .

(ما از شما این مساعدت را انتظار داریم که قرآن را به زبان کشور خود ترجمه

فرمائید و جزوه هایی علیه مسیحیون چاپ و منتشر کنید .

البرنامج العام لايام ندوة الاسراء والمعراج

الخميس

الساعة الواحدة غداء بدعوة من رئيس مجلس الوزراء بفندق الامبسادور
الساعة الثانية والنصف التوجه الى سينما الحمراء لحضور مهرجان
الاسراء والمعراج.
الساعة الثامنة والنصف مساء عشاء خاص بالوفود في فندق الامبسادور.

الجمعة

الساعة ٨/٣ الى ١٠/٣ جلسة الندوة
« ١١ التوجه الى المسجد الاقصى لصلاة الجمعة
« ١- غداء خاص بالوفود في فندق الامبسادور
« ٣/٣ الى ٥ جلسة الندوة

السبت

الساعة ٨/٣ الى ١٠ جلسة للندوة
« ١٠/٣ الى ١٢ «
« الواحدة غداء بدعوة من امانة القدس
« ٣/٣ الى ٥ جلسة للندوة
« ٥/٣ الى ٨ «

الاحد

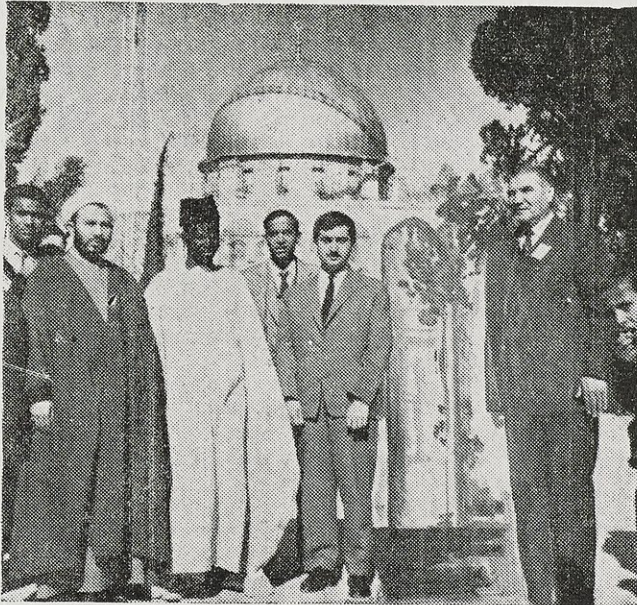
صباحاً الساعة الثامنة تتوجه الوفود لزيارة الخطوط الامامية وبيت لحم
والخليل.

مساء الساعة ٦/٣ الى ٨/٣ جلسة للندوة

الاثنين

- الساعة ٨/٣ الى ١٠ جلسة للندوة
« ١٠/٣ الى ١٢ »
« ١ غداء خاص بالوفود في فندق الامبسادور
« ٣/٣ حفلة شاي للوفود ورؤساء الاديان و اعيان البلاد بدعوة
من الامين العام للمؤتمر
« ٦/٣ الى ٨/٣ مساء جلسة ختامية لاعمال الندوة

لكن يوم الثلاثاء ايضاً دامت الجلسات حتى ساعة ١٢ بعد الظهر
ويوم الاربعاء سافرنا الى عمان عاصمة اردن الهاشمي لزيارة جلالة الملك و
ضيافته الكريمة على اكبر تشيد

برنامه عمومی مؤتمر اسلامی در ایام اسراء و معراج

پنجشنبه ۲۷ رجب ۴۱ ساعت چهار بعد از ظهر افتتاح مؤتمر در عمارت سینما

حمرء

شب پنجشنبه دعوت بشام از طرف آقای بهجت طلحونی نخست وزیر اردن .
جمعه پنج جلسه صبح و عصر مذاکره در اطراف قضیه الجزایر .
شنبه ایضاً پنج جلسه در اطراف فلسطین .
یکشنبه روز بازدید خطوط و سنگرهای جنگی وزارت بیت لحم و حضرت
خلیل الرحمن علیه السلام در شهر خلیل .

ناهار در شهرداری شهر خلیل . شب، جلسه مؤتمر
دوشنبه صبح جلسه در مؤتمر اسلامی و مباحثه در اطراف برنامه جلسات و در
اطراف افریقا و امور متفرقه از قبیل اتحاد اسلام و تضامن اسلامی .
عصر - دعوت چای از وفود و رؤسای ادیان ساکن قدس و اعیان و رجال شهر
بدعوت آقای دکتر سعید رمضان .
ولی سه شنبه نیز جلسات برای کارهای ناتمام ادامه یافت تا ساعت دوازده
نصف شب .

چهارشنبه مسافرت بپای تخت کشور اردن برای ملاقات شاه و شرکت در
ضیافت اعلیحضرت ملک حسین پادشاه علوی هاشمی .

علی اکبر تشید

امين سرعام اللندوة : الاستاذ اكرم زعيتر

الاستاذ شيخ محمد امين

الاستاذ حسن الصادق

الاستاذ شيخ تورى

امناء سر:

الرؤساء ونواب الرؤساء

الجلاسة	تاريخ
١	الرئيس سماحة الاستاذ عبدالرحمن الدكالى من مراکش نائب الرئيس فضيلة الشيخ آدم عبدالله الالورى من نيجريا ٦٢/١/٥
٢	الرئيس سماحة الشيخ احمد كفتارو من دمشق الشام نائب الرئيس السيد على سايكس من طنجه ٦٢/١/٥
٣	الرئيس معالى السيد ابوبكر ماينجا من يوغندا نائب الرئيس السيد مشعان المنصور من سعودية ٦٢/١/٥
٤	الرئيس سماحة الشيخ محمد المهدى بن ابراهيم من تجاد نائب الرئيس الاستاذ ابراهيم محمود جوب من سنغال ٦٢/١/٦
٥	الرئيس سيادة توفيق ارسان من تركيا نائب الرئيس السيد الحاج كاتب اسكندرى من سيراليون ٦٢/١/٦
٦	الرئيس سماحة الاستاذ آية الله الطالقانى من ايران نائب الرئيس السيد ابراهيم شيخ احمد من صومال ٦٢/١/٦
٧	الرئيس السيد على عبداللطيف الجسار من كويت نائب الرئيس سماحة الشيخ يحيى حسين جمعة من كينا ٦٢/١/٦
٨	الرئيس سماحة الشيخ محمد سليمان الزوبى من كينا نائب الرئيس الدكتور عبدالمجيد من مهاجرى الى لندن ٦٢/١/٧
٩	الرئيس سماحة القاضى عبدالرحمن الاريانى من اليمن نائب الرئيس سماحة الشيخ حماه الله يتبورى من جمهورية مالى ٦٢/١/٨

١٠ الرئيس الدكتور السيد غلام محمد من باكستان
نائب الرئيس السيد الحاج راجي بازيرومن جمهورية داهومي ٦٢/١/٨

١١ الرئيس سماحة الشيخ امجد الزهاوي من عراق
نائب الرئيس السيد عبدالرزاق محيي الدين من عراق ٦٢/١/٨

ثم دامت الجلسات في يوم الثلاثاء ايضاً برئاسة هؤلاء من مندوب المراكش
حتى مندوب تركيا. وعند ذلك اعلن الختام بالخير والسعادة على اكبر تشيد

في مهرجان الاسراء

كلمة مندوب ايران

فيما يلي كلمة فضيلة الشيخ سيد محمود طالقاني مندوب ايران
في احتفالات ذكرى الاسراء والمعراج وندوة المؤتمر الاسلامي:

بسم الله الرحمن الرحيم . اللهم لك الحمد على ان اكرمنا بالنبوة وعلمتنا
القرآن، وفقهتنا في الدين، وجعلت لنا اسماً وابطاراً وافئدة فاجعلنا من الشاكرين
ونصلي ونسلم على جميع الانبياء والمرسلين سيما الخاتم لما سبق والفاتح لما انغلق
سيدنا محمد صلى الله عليه وآله وصحبه.

(سبحان الذي اسرى بعبد لهيلاً من المسجد الحرام الى المسجد الاقصى)

الذي باركنا حوله) ايها السادة الكرام والاخوة الاعزة ، السلام عليكم ورحمة الله
وبركاته .

انا فخور ان اعرب من قبل الوفد الايراني الذين هم من علماء ايران وذوى
الرأى والنظر ، ارتياحى لحضور هذه الحفلة المباركة و ذكرى و اسراء النبي
صلى الله عليه وسلم وآله ، ذكرى الحركة البرقية الخارقة ليكون لنا في معنى
الحادثة اسوة ان شاء الله تعالى. ان هذا الحفل الكريم والاجتماع العظيم مورد

امل كل موحد، وملجأ لقلوبهم الخفاقة ومطرح انظارهم، ومظهر من مظاهر التضامن الایمانی و وحدة الفكرة و العقيدة و تجارب عملی لدعوة القرآن الکریم لنكون شهداء علی الناس ومدافعين عن کيان الامة الاسلامیة الکریمة : (کذلك جعلناکم امة وسطاً لتکونوا شهداء علی الناس و یکون الرسول علیکم شهیداً علیکم والذین معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم)

ونرجو من الله ان یوفقنا للاخذ بتعالیم الاسلام ونظمه الالهیة التي یتذوقها كل ذی فطرة سلیمة، التي تأمر بالعدل و الاحسان و تنهى عن الفحشاء والبغی و ترفع مستوى العقول الانسانیة و تقیم موازين القسط و الحق، وتكون من الافراد جسداً حیاً فعلاً جاذباً للخیر دافعاً للشر- كما قال رسول الله صلی الله علیه و آله : (المسلمون فی تعاضدهم و تعاطفهم ید واحد علی من سواهم - المسلم من المسلم کالرأس من الجسد اذا اشتكى تداعی علیه سائر الجسد بالسهر والحمی) بما انا نمثل الشعب الایرانی وعلماءه و منظماته ابلغکم السلام و التحیات ونسأل الله ان یلهم الصلاح والسداد علی الزعماء الدینیة والسیاسیین الاسلامیین لیکونوا صفاءً واحد فی مقابلة الاعداء والمهاجمین لحقوق المسلمین والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ترجمه گفتار نماینده ایران در مؤتمرات اسلامی

مطالب زیر گفتار جناب حجة الاسلام آقای سید محمود طالقانی رئیس هیئت نمایندگان ایران است در مؤتمرات اسلامی .
خدایا تورا ستایش میکنیم که ما را گرامی داشتی به پیغمبرمان و از آنکه بما قرآن را آموختی و ما را در دین خود دانا ساختی و بما چشم و گوش و دل دادی شکر گزار هستیم . پس ما را از شکر گزاران قرار بده .
درود خداوند بر پیغمبران مخصوصاً آخرین آنان محمد (صلی الله علیه و آله) و بر عترت او و اصحاب او.

«منزه است خدائیکه بنده خود را در شبی از مسجد الحرام بمسجد الاقصی

سیر داد .»

آقایان محترم و برادران عزیز. سلام و رحمت و برکات خدا بر شما باد .
مفتخرم که حضور خود را در این اجتماع مقدس از طرف ملت ایران ابراز
میکنم و سیر آسمانی پیغمبر گرامی آن سیر برق آسا و معجزه آمیز را متذکر میشوم.
شاید در این واقعه تأثیری برای پیروی از آنحضرت باشد.

این اجتماع بزرگ آرزوی هر شخص خداپرست و پناهگاه دلها و مطرح نظرها
است و نمونه ای از ایمان و یگانگی فکر و عقیده و هماهنگی عملی در مورد فرامین قرآن
کریم است. تا اینکه بر مردم گواه بوده و از آنان مدافع باشیم - آیه شریفه:

هم چنین ما شما را معتدل قرار دادیم تا بر مردم گواه باشید و پیغمبر هم بر
شما گواه باشد... آنکسانیکه با پیغمبر هستند بکفران روی خوش نشان نداده و با
آنها شدید و سخت ولی در بین خود مردمانی مهربان میباشند .»

از خداوند آرزو میکنیم که برای اخذ تعالیم عالیه اسلام بما توفیق دهد و از
درگاهش خواهانیم که ما را طبق فطرت سالم تربیت نماید . آن فطرتی که ما را
بداد گستری و نیکوکاری فرمان میدهد و از فحشاء و ستمگری باز میدارد و سطح عقل
بشر را بالا برده و ترازوی عدالت و حق را بپا میدارد .

رسول گرامی فرموده: «مسلمانان در همکاری و مهربانی با یکدیگر همچون
دستی هستند بر غیر خودشان، مسلمان نسبت به مسلمان دیگر مثل سراسر است نسبت به بدن
وقتی که سرشکوه ای داشته باشد بدن هم در آن با سرهماهنگی میکند.

من بنمایندگی از طرف ملت ایران و دانشمندان و انجمن های اسلامی آن ،
سلام گرم آنان را بشما ابلاغ میکنم و از خداوند میخواهم که صلاح و سداد را بر هیران
دینی و سیاسی مسلمانان الهام کند تا در مقابل دشمنان و متجاوزین بحقوق مسلمین
یک صف واحد را تشکیل داده و از حقوق حقه خود دفاع کنیم .

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته .

المؤتمر الاسلامى العام

بيت المقدس

ندوة الاسراء والمعراج

١٣٨١ هـ - ١٩٦٢ م

اسماء الوفود

الذين جاءت القدس ٢٦ رجب ١٣٨١ للشركة في المؤتمر الاسلامى

ارتريا

١ - السيد عثمان صالح مندوب جمعية الصداقة الارتارية الصومالية .

ايران

٢ - سماحة الاستاد آية الله الطالقاني .

٣ - السيد على اكبر تشيد مشاور حقوقى في بارلمان الايران .

٤ - السيد محمد باقر حجازى مدير جريدة الوظيفة .

٥ - السيد دكتور محمد خاور قاضى .

٦ - الدكتور عباس مهاجرانى .

٧ - الشيخ جلال الدين راثى فانى الواعظ .

٨ - الدكتور محسن شفاهى .

٩ - السيد محمد رضا صالحى .

١٠ - الشيخ يحيى النورى .

١١ - السيد محمد تقى سبط .

تشاد

١٢ - سماحة الشيخ محمد مهدى بن ابراهيم قاضى القضاة فى جمهورية تشاد

١٣ - السيد سليمان ناى .

تركيا

١٤ - السيد توفيق ارسان نائب رئيس الشؤون الدينية .

١٥ - السيد احمد حمدى قصاب اوغلو .

١٦ - السيد جاويد اوزون .

١٧ - السيد عثمان گسگر اوغلو .

١٨ - السيد عثمان توقارى .

١٩ - السيد محمد شو كنز

تنجانيقا

٢٠ - السيد على سايكس سكرتير جمعية الاصلاح الاسلامى فى تنجانيقا .

روديسيا

٢١ - السيد محمد حسين بان كار گر مندوب مجلس الشباب الاسلامى

السعودية

٢٢ - السيد مشعان المنصور القاضى بالمملكة العربية السعودية مكة المكرمة

٢٣ - السيد محمد محمود الصواف » » » »

٢٤ - السيد محمد احمد باسميل » » » »

٢٥ - السيد مصطفى العالم مدير معهد المعلمين فى جدة

السنغال

٢٦ - السيد تورى سكرتير اتحاد الثقافى الاسلامى فى غرب افريقيا

٢٧ - السيد محمود ابراهيم مندوب سماحة الشيخ ابراهيم انياس شيخ الاسلام

فى السنغال

السودان

٢٨ - الاستاذ حسن الصادق سكرتير المؤتمر الاسلامى فرع السودان

٢٩ - السيد جعفر شيخ ادريس .

سوريا

٣٠ - سماحة الاستاذ محمد مكى الكتانى رئيس رابطة العلماء فى دمشق .

٣١ - سماحة الاستاذ محمد المنتصر الكتانى الاستاذ بالجامعة السورية .

٣٢ - الأستاذ عمر بهاء الدين اميرى حلبى . سفير

٣٣ - فضيلة الشيخ احمد كفتارو مفتى دمشق .

٣٤ - السيد عدنان الدبس .

٣٥ - السيد محمد نونو ،

٣٦ - السيد غالب عجاج .

سيراليون

٣٧ - السيد الحاج كاتب اسكندرى مندوب المؤتمر الاسلامى فى سيراليون

الصومال

٣٨ - السيد ابراهيم شيخ احمد سكرتير عام حزب الوطن الاتحاد الافريقى .

٣٩ - السيد عثمان صالح مندوب جمعية الصداقة الارترية .

العراق

٤٠ - سماحة الاستاذ الشيخ امجد الزهاوى كبير علماء العراق

٤١ - سماحة الشيخ نورى ملاحو يش بغداد العراق .

٤٢ - سماحة الشيخ عبد الله الشيخلى بغداد العراق .

٤٣ - الحاج داود صبرى سليمان . العراق .

٤٤ - السيد صلاح الدين عبدالقادر .

٤٥ - الحاج محمود اللافى العراق . رمادى .

الكويت

٤٦ - السيد عبدالمطيف الجسار .

٤٧ - السيد عبدالرحمن عبدالله المحجم .

٤٨ - الحاج عبدالرزاق الصالح .

كينيا

٤٩ - الشيخ يحيى حسين جمعه مندوب المؤتمر الاسلامى فرع افريقيا الشرقية .

٥٠ - الاستاذ شيخ محمد امين رئيس البعثة الاسلامية فى شرق افريقيا .

تابع كينيا

- ٥١ الحاج محمد عثمان مير- رئيس جمعية حماية الاسلام فى شرق افريقيا
٥٢ السيد غلام نابى نظام الدين - رئيس التعليم الاسلامى فى كينيا
٥٣ السيد جمعة محمد مبوند

ليبيا

- ٥٤ الشيخ سليمان الزوبى - وكيل جامعة السيد محمد بن على السنوسى
الاسلامية
٥٥ الاستاذ خليل الكوافى - عضو المجلس الاعلى لجامعة السيد محمد بن
على السنوسى الاسلامية
٥٦ الاستاذ محمد رفعت الفتش - مدير مكتب الاتصال بالعالم الاسلامى

المغرب

- ٥٧ سماحة الاستاذ عبدالرحمن الدكالى- رئيس الوفد من مراکش
٥٨ « « الحاج حسن بوعباد- عضو «
٥٩ السيد محمد ابراهيم الكتانى « « «
٦٠ الحسن بلنلى « « «
٦١ محمد المدور « « «

المسلمون المغتربون

- ٦٢ الاستاذ نديم ظبيان الكيلانى من باريس
٦٣ الاستاذ نظمى طراب « «
٦٤ الدكتور عبدالمجيد - رئيس تحرير مجلة اسلاميك ريفيو- لندن

مالى

- ٦٥ الشيخ حماد الله يتبوري - مندوب المكتب الثقافى فى جمهورية مالى

نيجيريا

- ٦٦ فضيلة الشيخ آدم عبد الله الالورى- رئيس مركز التعليم العربى فى اجى اجى
٦٧ الحاج مورتالا كوريدي- مندوب المؤتمر الاسلامى فى نيجيريا اثنان

جمهورية الداهومي

٦٨ السيد الحاج راجي بزريو- مندوب جمعية انوار الدين في جمهورية داهومي

اليمن

٦٩ سماحة القاضي عبدالرحمن الارياني

٧٠ السيد عبدالله المجاهد السماحي

٧١ السيد عبدالله العلوي

يوغندا

٧٢ معالي السيد ابوبكر ماينجا - وزير التربية والتعليم في يوغندا

٧٣ السيد انيس جمعة كثيرى سكرتير معهد النهضة الاسلامية في يوغندا

يوغوسلافيا

٧٤ الدكتور محمود كمال مفتيش - مندوب مسلمي يوغوسلافيا

الجزائر القهرمان في الاسلام

٧٥ سماحة عبدالرحمن العقون - سفير الجزائر في مملكة الهاشمي الاردن

٧٦ محمد صالح ملوح موظف في سفارة الجزائر في اردن

٧٧ محمد سعيد الجزائري « « « «

ايضا من العراق

٧٨ سماحة الدكتور عبدالرزاق محيي الدين

٧٩ « استاذ عبدالرحمن المنعم

٨٠ « الدكتور احمد عبدالستار الحواري

الهيئة الاردنية

١ الدكتور سعيد رمضان امين العام في المؤتمر الاسلامي

٢ السيد كامل الشريف نائب امين العام «

٣ السيد اكرم زعيتر سكرتير العام ورئيس الثابت في الجلسات

٤ عبدالرحمن خليفه المحامي في قدس الشريف

٥ محمد سعيد ابوليل

- ٦ محمد معروف القاضي في الجند المحاكم النظامية الاردنية الهاشمية
- ٧ رمضان البناء بن «حسن البناء» الشهيد في القاهرة المغفور له
- ٨ اسماعيل محمد الجهد الساكن بالصور .
- ٩ عارف العارف - رئيس البلدية في القدس سابقاً
- ١٠ محمود الشريف صاحب جريدة المنار في القدس الشريف
- ١١ عبدالرزاق محمد محرر جريدة المنار في القدس الشريف
- ١٢ محمد عادل الشريف امين الفتوى بالقدس و خطيب المسجد الاقصى و مدير المعهد العلمي الاسلامي
- ١٣ زكريا شعبان قونسول السعودية في القدس
- ١٤ ابراهيم محمود صوبور من نابلس الاردن

بيان من الامين العام

حضرة الاستاذ الجليل دكتور سعيد رمضان

في لجلسة الاولى - في يوم الجمعة

بسم الله الرحمن الرحيم

لم يكن مولد المؤتمر الاسلامي العام بالقدس سنة ١٣٧٣ - ١٩٥٢ صدفة ، ولكنه كان ثمرة تجربة طويلة المدى ، بعضها مؤتمر شهدته هذه الارض المقدسة قبل ثلاثين وحضرته اذ ذاك صفوة من قادة العالم الاسلامي من امثال محمد علي جناح وشوكت علي والشعالبي واقبال رحمهم الله ، وبعضها مؤتمرات متعاقبة صاحب الاعوام الاولى من عمر الدولة المسلمة العريضة باكستان ، وقد قدر لي ان احضر هذه المؤتمرات الاخيرة واعيش في اجوائها واسهم في نشاطها ، وخرجت من ذلك شديد الايمان بحقيقتين

اولاهما ان الاتجاه نحو الوحدة الاسلامية اتجاها اصيل ضارب الجذور لم تنجح

مصائب القرون ومؤامرات المتآمرين فى قضاء عليه، وانه اتجاه اقوى فى طبيعة
واوسع فى مداه من كل الشعارات الاقليمية التى ارتبط بها استقلال عدد من الاقطار
الاسلامية ، وقد عبر السيد محمد على جناح الزعيم السياسى الذى اسس باكستان
عن هذه الحقيقة حين صرح ان مسلمى باكستان لا يمكن ان يعيشو بغير امل وان املهم
الطبيعى بعد الاستقلال يتجه الى الوحدة مع العالم الاسلامى .

والحقيقة الثانية هى ان هذا الاتحاد وان ظل اقوى من كل اعدائه الا انه
اصبحت تحيط به وتغلب عليه اجواء سياسية فائرة ، بمعنى ان كثيراً من الوافدين
الى المؤتمرات كانوا يحضرونها وفى اذهانهم اهداف محلية كثيرة بحلول كل منهم ان
يخدمها بقرار يصدره المؤتمر أو بتوصية يتخذونها - وهذا امر لا غبار عليه فى
الظاهر لان اخوة الاسلام توجب التعاون بين ساير المسلمين، ولكن خطورته تظهر
اذا محصنا الاتجاهات الكفرية والنفسية فى طلاب هذا التعاون، لانها اتجاهات تحدد
طبيعة الاوضاع المحلية التى يمثلونها وينصرون لها كما تحدد مثال هذا النوع من التعاون
الذى يقوم على اتجاهات متباينة فى التفكير غير مستندة الى قاصدة واضحة مستمرة
تصلح اساساً للامال فى وحدة حقيقية - وضاعفه من قلبى ابان هذه المؤتمرات ان
عددا من روادها كانوا لا يتورعون عن غمز الاسلام فى بعض المجالس الخاصة حتى اذا
واجهوا الاجتماعات الاسلامية العامة استعانوا بالاسلوب الدينى فى استشارة العواطف
واستصدار القرارات، ثم اقرافى اعينهم الشعور بالفوز السياسى الذى لا يختلف فى
الحقيقة عن شعورهم لو كان المؤتمر اشتراكيا او شيوعيا حصلو على قرارته باستشارة
العواطف باسم اشتراكية او الشيوعية ، بل لعل بعضهم اصدق فى هذا المجال الثانى
منهم مع الاسلام ، و انتهى علاقته بالمؤتمرات الاسلامية بعد ان تنتهى حاجته الى
قراراتها .

هاتان الحقيقتان اعتكف غرابة عامين مكتفيا بالكتابة والمراسلة فيما احذره
واخشاه مكرراً ان الاسلام لهذا التيار قد يمسح آمال المسلمين فى الوحدة المؤسسه
على اخوة الاسلام ، الى نوع جديد من القومية الواسعة التى تستعمل الاسلام ولا تبالى

في الحقيقة باحكامها، وتحمل شعاراته كى تخفف بها العدو المستعمر وتجند القوى المؤمنة لمحاربته حتى اذا جلا المستعمر وخلت مقاعد السلطان لحملة هذه الشعارات انقلبوا على الاسلام وعلى المؤمنين فكانوا اضرى عليهم من المستعمرين انفسهم .

وظلت كذلك الى ان بدرت بوادر التجمع الاسلامى فى القدس ، وكان ظهورها نوعاً من رد الفعل للمأساة المخزية فى فلسطين ، وبدافى المجتمعين الذين انبثق عنهم مكتب الاسراء والمعراج سنة ١٣٧٣ سمن من التقوى والهمة والتجارب الاسلامى ما جعلنى اعيش اياماً وليالى فى هذا السؤال هل يمكن ان تكون قضية فلسطين و الجهاد المشترك لتغريها مطمع الطريق نحو الوحدة الاسلامية المرتجاة ؟ ولا يعنى هذا السؤال تهويناً من قدر القضية ولا اننا كنا غرباء عنها فلسطين التى شهدتنا خطباء على منابرها لم نفتقدنا و الحمد و المنة لله بين المتقاتلين طلاب الشهادة فى معركتها .

وفى المشغله بهذا السؤال طالعت عناصر كثيرة عامة :

١- قضية فلسطين هى قضية المسجد الاقصى ، فمن شأنها ان تكون قضية المسلمين جميعاً على اختلاف قضاياهم الاقليمية .

٢ - هى قضية ترتبط بالمقدسات ، و ذلك من شأنه ان يجعل العمل لها مرتبطاً باساس روحى اقوى من المظاهر السياسية العارضة ، واكفل لاستمرار آثار العمل فى مستقبل الاسلام والمسلمين .

٣ - العدو فى هذا القضية هو الصهيونية العالمية ، ومن شأن ذلك ان يجعل « العالمية » افقا طبيعياً فى مجاهدته ومعالجة مؤمراته .

٤ - الدولة التى احدثها هذا الدولة وجعلها هدف جهادنا تحمل اسم «اسرائيل» وذلك يبرر العدوان العالمى باسم الدين ، ويجعل مجاهدته باسم الدين من بديهيات المنطق، والبادئ هو الظالم .

٥- العمل لهذا القضية وهو العمل لابطال وضع ظالم قام على القوة و فى ظل السلاح مواجهته تستتبع روحاً ايجابية فى الكفاح لا مجرد اصدار قرارات .

٦ - شواهد التاريخ ماثلة على ان هذه المنطقة من ديار الاسلام كانت دائماً منطقة الفصل بين عهود السذل و الفساد و التمزق و عهود العز و النظافة و التجمع للعالم الاسلامى كله.

كل ذلك جعلنى اتنسم انسام الخير فى التجمع الاسلامى فى القدس، وارصد له تجربة كل ماسبقه من مؤتمرات. و فى ظل هذه العطفة والرعى والامل تطورات جهود الاخوة القليلين الذين انشأوا مكتب الاسراء و المعراج الى الدورة الاولى لمؤتمرنا فى القدس فى آخر سنة ١٣٧٣ الذى حضره اكثر من سبعين مندوباً، والذى انبثق عنه اول مكتب دائم من الاخوة : الاساتذة الفضيل الورتلانى، ومحى الدين القليبي، رحمهما الله رحمة واسعة، ومحمد محمود الصواف ومحمد عبدالرحمن خليفة وسيد قطب وكامل الشريف، وسعيد رمضان.

ونظرة سريعة فى هذه الاسماء تدل على طبيعة الاتجاه فى هذا المؤتمر الجديد، ولا نسى ان اسجل بالحب والاحلال دور الرجل الفاضل الورع فضيلة الشيخ امجد الزهاوى الذى لم يزل دائماً المثل الكريم فى ايمانه و همته و غيرته على دين الله .

ومضى المكتب الدائم فى علمه ، ويستهدف خطتين رئيسيتين.

الاولى - وصل وربط القوى الاسلامية الحية فى الاقطار الاسلامية . ما استطاع عن طريق المراسلة والوفود والمطبوعات .

الثانية - القيام باعمال ايجابية فى الخطوط الامامية وبين اللاجئين مما سيأتى عرضه فى التقرير عن شاط المؤتمر.

عقبات : ولكن سرعان ما واجهتنا فى العمل عقبات من انواع شتى :

(١) كانت العقبة الاولى هى عقم المراسلة كوسيلة للاتصال مع اخواننا فى كل الاقطار افراداً وجماعات، فالرسائل لا يرد عليها رغم الاحاح، ورغم طيبة نفس اخواننا الكاسلين فى الكتابة، مما اقنعنى ان العمل تقتضى التناقل المستمر، والمقاء المتكرر، وان الاتصال الشخصى الملمح هو الاسلوب الوحيد الذى نصل به الى تحريك

الطاقات الكثيرة في كل مكان.

ب) قلة المال، فالمؤمنون المتحمسون فقراء، والاغنياء الموسيرون مشغولون بالحفاظ عدا لديهم و تحصيل، و اكثرهم تطيب نفسه بالتبرع العيني مما يلبس او يؤكل او يتداوى به، وهى جميعها اشياء نافعة لازمة ولكنها لا ينبغي اذا كان المقصود ان نحدث تنظيماً و ننبعث طاقات.

ج- عدم القدرة على استيعاب منطق التنظيم فى عصرنا الذى نعيش فيه، فمجالات العمل تقتضى متفرغين لكثير من الميادين، و اذا كان من يعمل متطوعا لان له مصدر رزق آخر فان اصحاب الكفايات الذين يحتاجهم العمل لابدان تؤمن حاجاتهم حتى يتفرغوا للعمل ولا ازال اذكر نقاشا مع اخ فاضل انكر تعيين موظفين اثنين فى المكتب لان رجلا صالحا واحداً فى رأيه يكفى لتنظيف الدار و استقبال الزوار والرد على الهاتف ثم للذهاب يوم الخميس و الجمعة للوعظ بين السلاجئين، فلما ذكرت له رسائل الواردة والصادرة والالة الكاتبة قال يا اخى افعلوا كما نفعل نحن، استأجروا كاتباً مرة كل اسبوع او اسبوعين يجب على المتجمع من البريد و وفروا بذلك اموال المسلمين .. على ان من اهم اسباب القصور فى تنظيم الجهاز المكتبى، قلة اموال المسلمين !!

د - لقد حرصنا منذ البداية على الجمع الى طبيعة المؤتمر الشعبية حسن العلاقة ! والتعاون مع الحكومات الاسلامية، فحضر دورتنا الاولى فى القدس مستشار وزارة الخارجية الاندونيسية اذ ذاك الدكتور سوبارجو؛ وممثل عن الازهر، وممثلان عن الجامعة العربية و ذهبت بنفسى فور انتهاء الدورة للاتصال برئيس عبدالناصر و رفاقه لاقناعهم باهمية هذا المؤتمر الاسلامى بنفسى الجديد، وعجلت بذلك رغم احتجاج بعض اخوانى الذين اعتبروا سفرى السريع بعد انتخابى امينا عاما، و اردت ان اطرق الحديد و هى حامية كما يقولون، فوجهت بفقر خيب املى بل لقد عوتبت على المشغلة فى غير طائل واتهمت انى اشتغل بالاحلام ! - كان ذلك قبل سنة واحدة من صدور الامر الرسمى بانشاء المؤتمر الاسلامى فى القاهرة

ولعلمهم اقتنعوا من بعده والقلوب بيدمقلب القلوب

ثم كانت الدورة الثانية للمؤتمر في دمشق سنة ١٩٥٦-١٣٧٥ التي حضرها قرابة ٢٥٠ مندوبا اشترك في الترحيب بهم وكرم وفادتهم رئيس الجمهورية ورئيس الوزراء ورئيس مجلس النواب ، ثم كانت ندوتنا العامين الماضيين فرحبا بمندوبين رسميين من عدة دول اسلامية، وهذه ندوتنا الثالثة و قد زاد فيها عدد البعثات الرسمية الكريمة زيادة واضحة ، كما ان فيها ما رايتهم من رعاية جلاله الملك حسين للمؤتمر وللمهرجان.

اقول رغم حرصنا على الجمع الى طبيعة مؤتمرنا الشعبية حسن الصلة والتعاون مع الحكومات الاسلامية ، فقد اعترضتنا عقبات برسمية لم يكن لنا قبل بمغالبتها بذات بمعاكسات من الجنرال كلوب قبل ان يحرز جلاله الملك حسين الاردن من نفوذه ، مما جعلنا ممنوعين من دخول الاردن اكثر من عامين ، ونقلنا مركز العمل الى دمشق واسسنا مكتبا جديدا فيها فكان ان حل عين حلت المنظمات الاخرى .

ومن اهم ما عانيناه في هذا الباب ما اصاب الحركة الاسلامية في مصر مما اثر في الحركة في كثير من الاقطار و عرضها لانواع مختلفة من الصعاب ، ورغم اننا من جانبنا حرصنا على الحفاظ على المؤتمر فوق المشاكل الاقليمية حتى لقد منعت انا نفسي مندوبا من سوريا عن اثاره قضية الاخوان في مصر اثناء الدورة الثانية ، ورغم اننا استجبنا الداعي الايمان والواجب عندنا كل امكانات المؤتمر هناك نشاط لم تقدر عليه سفارات مجتمعه ، ورغم اننا التزمنا في دقة جانب الصمت ازاء المعاكسات الكبيرة منذ انشئ مؤتمر القاهرة حتى بعد ان جاء السيد انور السادات الى دمشق و اجاب اسئوال بعض الصحفيين حول تعاون مؤتمر القدس بقوله « نحن مستعدون للتعاون معه اذا اقتنع بما نحن نمتنعون به من الدين شيء والسياسة شئ آخر » .

اقول رغم كل هذا ، و كثير كثير غيره استحيى ان اذكره لما فيه مما يثير المرارة والخرج فاننا نعاني من محاولات التعويق من الدسائس واشاعة التهم ما نكل الى الله وحده دفعه واحباطه ، والله يتولى الصالحين.

هـ - ومن العقبات الضخمة التى احاطت بعملنا كله خلال السنوات الاخيرة و جعلنا نسير فى غيم كثيف ، و فى قلق و شدة لايسهل معهما ان نعقد دورة كبرى للمؤتمر فى زمان و مكان مجدلين هو اضطراب السياسة فى هذه المنطقة العربيه من العالم الاسلامى ، و فى المناطق التى تأثرت بها ، واهم مراكز هذا الاضطراب امران :

الاول:

هو فورة التيار السياسى ، فى ظل فلسفة تحاول ان تجعل من مفهوم القوميه العربيه الذى جاهد من اجله المخلصون بادرى الراى على انه تجميع لقوى وحدتها لغة القرآن وثقافة الاسلام واشترك متكافىء فى السراء والضراء فى الماضى والحاضر ، و على انه خطوة طبيعية نحو الوحدة الاسلاميه الشامله التى ترعى الحقوق فى ذاتها سواء ان صاحبها مسلما او غير مسلم والتى تلقى ثقل هذا العالم الغنى الكبير فى ميزان القضايا العربيه ذاتها - هذه الفلسفه تريد ان تجعل من هذا المفهوم السهل وقد نجحت فى ذلك الى حد خطير - عصبية ضيقة تصرف فى جذور الاسلام وتمزق بشمل المسلمين ، بل شئى الى القضايا العربيه ذاتها فى الصميم ، وحسبكم دليلا على ذلك ان وفد المسلمين المهاجرين لم يستطع ان يحصل على قرار واحد فى الدورة الثانية بنصف عشرات الملايين من اخواننا المسلمين وراء الستار الحديدى ، لماذا؟ لان روسيا صديقه العرب - وان الرقابة فى بعض الاقطار فرضت عدة مرات نشر مقالات ورسائل فى محاربة الاتحاد بالدعوة الاسلاميه ، وقال الرقيب، نحن لانسمع بالمحاربة الاعلى الصعيد القومى ! - وارسلنا الى الصحف مرة نشره عن تصريح لمستمر نهرو يقول فيه : لقد آن للعرب ان يعترفوا باسرائيل كحقيقه واقعه ، فمنعت الرقابة نشره لان نهرو صديق للعرب و هكذا تطور المفهوم المنحرف للقومية حتى اصبح اصدقاؤها هم الداء الاسلام : هيلاسلاسى المستعبد لعشرة ملايين مسلم ، ونكروما المضطهد لكل دعاة الاسلام ، وتيتوا الغارقة يده فى دم عشرات الالوف من المسلمين ، ونهروا المعترف والداعى الى الاعتراف باسرائيل والمنكر لكل الحقوق

الدولية فى كشمير .

والمزعج حقاً ان هذا التيار الخطير لم يعديكتفى بالمنطقة العربية وبما حدثه من مصائب فى علاقات العرب باخوانهم المسلمين فى اقطار اخرى غير عربية ، فبدأ يبعث فى افريقيا مهدداً بذلك ثروتنا الاسلامية هناك ، وهى ثروة بكر تشكل القوة الراجعة فى مستقبل افريقيا كله ونجاحه فى البعث بما هو تضييع للمصالح الاسلامية والعربية على السواء .

والامر الثانى فى اضطراب السياسة فى هذه المنطقة ، هو فى تخطبها الذى لم يؤد فقد الى استدعاء تواتر النزاع الدولى ومكائده الى عقرياد نادون ان يستند القائمون عليه الى اى جدار فكرى يحمون به كياننا ومستقبلنا ، بل لقد تجاوز ذلك الى جعل مصائر المنطقة ومقدراتها بيد هذه الاعتبارات الدولية لانملك خيطاً من خيوطها .

اننا ازاء خطر التضليل باسم القومية نستطيع ان نقول برضا ودون فخر ان نشاطنا يشكل الر كيزة المسافرة فى مقاومة فى المنطقة كلها ، بل انى لا بالغ اذا قلت ان الصدقات التى يتصدق بها بعض السياسيين على الاسلام فى صور مختلفة انما اثر الوجود صوت جرى يذكر بالاسلام ويندد بالافتئات عليه .

ومن سياستنا فى مجاهدة هذا التضليل تدعيم الاتصال بالبلاد الاسلامية الغير العربية وحثها على ان تؤدى دورها فى التجاوب مع العناصر الاسلامية فى المنطقة ، وقد قطعنا فى ذلك شوطاً ايجابياً طيباً ظهر اثره بحمد الله فى هذه الدورة .

اما بالنسبة للتخبط الذى ادى الى ان تصبح المنطقة كلها تحت رحمة الاعتبارات الدولية الغارضة المتقلبة ، فان معالجة ذلك موضوع كبير دقيق يحتاج الى دراسة و استيعاب كاملين ، ولكننى اكنفى بالقول ان مستقبل العالم اصبح يتوقف على مقدرة قادته على ابرز دوره الايدلوجى ككيان مرتبط ويحيى نفسه ويثبت وجوده ويتقذغيره ، ولا بد لتحقيق ذلك من وسيلتين :

الاولاهما - عمؤايدلوجى بحث على مستوى عالمى ، يعرض الاسلام عرضاً قويا بلغات شتى وفى بعد عن المشا كل السياسة العارضة ، وفى غير لون تبشيرى ، يحدد

إيمان شبابنا باسلامهم ويثبت مقدرة الاسلام على حل مشكلات العصر، من لغة العصر، و
مقدرته على الحفاظ على ابنائه من عادات المادية الالحادية على اختلاف صورها، و
يعطى لغير المسلمين المراقبين- فى ظل الخوف المشترك من الشيوعية - فرصة إعادة
النظر فى الصورة الشائنة التى ترسبت فى اذهانهم و اعصابهم عن الاسلام والمسلمين،
فينضرب بذلك عصفورين بحجر، ونشق للاسلام طريقة فى فرصة فريدة متاحة لم يسبق
لها مثيل فى التاريخ .

الوسيلة الثانية: عقد دورة عامة ضخمة للمؤتمر، تتخذ لها العدة من الان، و
تستكمل لها كل اسباب التنظيم والنجاح، بحيث تصبح بمثابة برلمان اسلامى عالمى
يضم اكبر عدد ممكن من الممثلين لسائر القوى الاسلامية فى العالم، ويقول كلمة مسموعة
فى كيان المسلمين وفى دفع العدوان عن كل جزء من نار الاسلام .

وقد عرضت هاتين الوسيلتين فى البيان الذى قدمته لحضرات الوفود فى ندوة
العام الماضى ، وقلت ان التفكير فى الوسيلة الاولى وهو الذى حفزنا الى تأسيس
المرکز الاسلامى بجنيف ، كى يكون قاعدة النشاط ايدولوجى على مستوى عالمى
يمنى عن تقلبات الاهواء السياسية فى اكثر ديار الاسلام ، ويسعدنى ان اقرر فى هذه
الندوة ان المرکز الذى لم يمض على تأسيسه الا عام واحد قد اصبحت بفضل الله مؤسسة
قائمة ذات نشاط. مرموق، وقد اصدر اربع رسائل باربع لغات وزرع منها ما يقرب من
مائة الف رسالة فى العالم كله ، الى جانب مجلته الشهرية «المسلمون» وفيه اليوم
اربعة موظفين متفرغين، وقد اقتضانى ذلك اعكف اكثر هذا العام على مشكلات تأسيسه
وتنظيمه بعد ان تخلف اخوان كريمان من الاردن و باكستان كنت اعتمدت عليهما
للمتفرع المرکز وتعهدا بذلك ثم شغلتهما ظروف عامة وشعبية ، على ان الاستاذ ظفر
احمد انصارى يوشك ان يصل الى جنيف ان شاء الله خلال شهر ويتولى ادارة -
المرکز كى افرغ لمهام المؤتمر التنظيمية الاخرى وللتجول فى العالم الاسلامى .

وقد قلت فى الندوة السابقة، بالنسبة للوسيلة الثانية ، ما احب ان اكرره اليوم
وهو انه يجب الاتنفض ندوتنا الا بعد ترتيب عدد من الوفود يجوب البلاد الاسلامية باسم

المؤتمر لتهيئة مدد مادی کافی نشرع فی الاعداد لدورة كبيرة ، وکسی نستطيع تنظيم جهاز المؤتمر على اساس عدد من الكفايات المتفرعة القادرة على احتضان قضايانا ومتابعة ما يجب علينا في كل مراحلها سواء كانت قضية الجزائر او غيرها ، وخاصة قضية مستقبل الاسلام في افريقيا التي تواجه غزوا ومنظما مجهزا باحدث وسائل العصر تقوم عليها مؤسسات غنية قوية ولم يعد يكفي ان نعالج كل ذلك بالخطابة والوعظ ومجرد الوعود ، اوفى قضية القضايا بقضية الرعاية الروحية والفكرية و التوجيهية للمسلمين بكل ما يخدم ذلك من وسائل ، وعلى الله قصد السبيل .

فارسی خلاصه‌ای از نطق حضرت دکتر سعید رمضان ریاست

کنگره اسلامی دربیت المقدس

در سال ۱۳۸۱ هـ - ۱۹۶۲ م

بسم الله الرحمن الرحيم

تشکیل کنگره اسلامی دربیت المقدس در سال ۱۳۷۳-۱۹۵۳ امر تصادفی نبود بلکه نتیجه تجربه حاصله از سالهای متمادی است- این سرزمین مقدس شاهد بعضی از جلسات موثر سی سال قبل است که در آن شخصیت‌های امثال محمد علی جناح و شوکت علی و ثعالبی و اقبال که خدایشان رحمت کناد شرکت داشتند و در جلسات بعد نیز نمایندگان عالیمقام کشور مسلمان پاکستان شرکت نمودند و گاهی اینجانب افتخار حضور در این جلسات اخیر را داشته و بهره‌ای کامل و حظی وافرا از آن جلسات میبردم غالباً پس از خروج از کنگره ایمان شدیدی نسبت بدو حقیقت در خود احساس میکردم یکی آنکه توجه و روی آوردن ملل اسلامی بچنین وحدتی آنطور از روی حقیقت و آمیخته با ایمان است که کسی را یارای مخالفت و جلوگیری از آن نباشد توجه ملل مسلمان بوحدت اسلامی بمراتب قوی‌تر و وسیع‌تر از علاقه آنان بشعائر ملی است چنانکه پیشوای بزرگ و بنیان گذار پاکستان سید محمد علی جناح در

خطاب بملت مسلمان خود بالصراحه فرمود که مسلمانان پاکستان بدون آرمان نمیتوانند بزندگی مستقل خود ادامه دهند و آرمان و آرزوی طبیعی آنان بعد از استقلال توجه بوحدت عالم اسلامی است .

واما حقیقت دوم آنست که این توجه مسلمین بوحدت اسلامی گرچه علی رغم مخالفین است ولی باز ازامیال سیاسی مصون نیست واغلب از هیئتهای اعزامی هدفهای خصوصی بسیار دارند و سعی میکنند که کنگره را به هدفهای خود نزدیک سازند هر چند ظاهراً اصل تعاون مسلمین ایجاب میکند که برادران مسلمان هر گونه مساعدت و کمک بیکدیگر بعمل آورند ولی گاه اتفاق میافتد که این هدفهای خصوصی بوحدت حقیقی زیان میرساند .

حضرت شیخ امجد الزهاوی که از دانشمندان بنام و افراد با ایمان و تقوی است و در همت و تعصب دینی ضرب المثل است برای پیوستگی مسلمانان جهان و تقویت وحدت اسلامی دو طریق را پیشنهاد میکند :

اول - ارتباط محکم مسلمین از راه مراسلات و هیئتهای اعزامی و مطبوعات .

دوم - همت گماشتن در انجام کارهای مثبت که بوسیله کنگره پیشنهاد

میشود .

اجرای این دو امر ایجاب میکند که کنگره ای همه ساله تشکیل وهمگان ملل مسلمان جهان در آن شرکت جویند و چون مسلمین جهان بزبانهای مختلفه صحبت میکنند مجله ماهانه ای بنام «المسلمون» بچهار زبان تهیه و منتشر گردد که موسسه ای بفضل الهی و همت برادران بزرگوار اردن و پاکستانی برای انجام این منظور تأسیس گردیده است و چهار رساله بچهار زبان در یکساله ای که تشکیل شده غیر از مجله ماهیانه المسلمون منتشر نمود که متجاوز از صد هزار از آنها در عالم منتشر شده است و قرار است یکی از برادران پاکستانی ظفر احمد انصاری بزودی آمده و امور اداری آنرا تحت نظر بگیرد .

و قسمت دوم آنرا که در دوره سابقه گفته ام دوست ندارم که تکرار کنم و

آن اینست که وفود اسلامی از تمام نقاط باید در این امر با ما کمک و مساعدت کنند تا بتوانیم با تهیه کافی یکدوره بزرگی از موتمر تشکیل بدهیم و شروع با اقدامات عملی در فلسطین و الجزائر و کشمیر بنمائیم و قطعاً قادر نیستیم که این اعمال را با وعظ و خطابه و وعده‌های تنها انجام دهیم و حتماً باید رعایت روحیه و طرز فکر و توجیه مسلمانان را بآنچه عنایت دارند نمود. پایان

نگارنده - مادر مقام تبلیغ عملیات انجام داده موتمر اسلامی بعد از ذکر بیانات ایرانیان شرح مصاحبه جناب آقای اکرم زعیب‌تر رئیس ثابت جلسات موتمر را با نمایندگان جراند داخلی و خارجی کشور هاشمی اردن عیناً بعربی و فارسی درج خواهیم کرد.

عملیات ایرانیان در مؤتمر.

- ۱- نطق مختصر اینجانب در جلسه معارفه راجع بسلسله امراء هاشمی و شرفاء مکه معظمه که پدران و اجداد شاه اردن بودند.
- ۲- نطق جناب آقای طالقانی در موقع افتتاح که شرح آن در مقدمه اشاره شده است.
- ۳- نطق آقای مهاجرانی در موضوع الجزائر خلاصه باینکه ملت ایران برای شهداء الجزائر ختم گرفته‌اند.
- و دولت ایران هم در سیاق سیاست دنیائی برای حل قضیه الجزائر ساعی است.
- ۴- نطق دوم جناب آقای طالقانی در جلسه ششم مؤتمر که عیناً ترجمه و نقل شده است.
- ۵- نطق مفصل اینجانب راجع بفلسطین و کشورهای اشغال شده مسلمین

که متن هر دو نطق در این ذریعه مندرج و تأثیر آن از شهادت کتبی نود نفر از اعضاء مؤتمر اسلامی در این نشریه معلوم میشود.

۶- نطق آقای دکتر مهاجرانی راجع بافریقا،

۷- نطق و پیشنهاد آقای دکتر شفائی راجع بفرهنگ افریقا.

۸- نطق آقای صالحی کرمانی راجع باتحاد اسلام.

۹- نطق آقای شیخ یحیی نوری راجع بتضامن اسلامی.

بنده در مقام تأثیر این نطق ها توضیحی نخواهم داد ولی در عین حال آنچه را که مورد توجه واقع شده و مایه افتخار ایرانی است از دست نمیدهم و آن راجع بتذکر آقای مهاجرانی در جلسه روز دوشنبه که با حضور اعضاء وفدها و رجال شهر قدس اعم از مسلمان و مسیحی تشکیل شده بود میباشد. عبدالرحمن الاریانی نماینده کشور شیعه زیدیه یمن قصیده غرائی ساخته بود که قرائت کرد و در یکی از اشعار اراضی مقدسه فلسطین و قدس را بارض العرب تعبیر کرده بود و آقای مهاجرانی از جای برخاستند و گفتند (سیدی قل و بارض القدس) شاعر یمنی فوراً تصدیق کرده و بیت را اصلاح نمود و مورد تحسین واقع گردید - زیرا این اصلاح ملل غیر عرب را نیز شامل میشد.

توضیح نگارنده

خداوند متعال شاهد است که در این توضیح تعصب ملی و ایرانی بکار نمیبرم و عین تشخیص و استنباط واقعی خود را عرض میکنم:

بنده در نزد خود با اندازه معلومات و مشاعر مهوش و ذکاوت و معلومات ایرانیان را با هوش و معلومات تمام اعضاء مؤتمر از روی مذاکراتشان موازنه کردم و معتقد شدم که اگر سه نفر و یاد و نفر ما متفق العقیده و در عمل هم با هم هم آهنگی داشتیم قطعاً یکصد نفر اعضاء دیگر مؤتمر تحت الشعاع ما واقع میشدند ولی افسوس که طبق نوشتجات اعضاء وفد که در معرض انظار عامه گذارده شده من تنهاماندم و در آنچه مورد نظر بود و تحقیقاً مؤتمر برای آن تشکیل شده بود (موضوع فلسطین) هیچکس تقوه ننمود و بر وفق مصالح ملت ایران صحبتی ننمودند بلکه بعضیها برای

جلو گیری مقاومت شدیدهم کردند

اما اعراب خوش نیت و خوش قلب بهمین اندازه گفتار من که تمایل افکار عمومی عادی ایرانیان را بخواسته های آنان میرسانید متشکر شده و رویه مرا در همان جلسه عمومی بوسیله جناب آقای دکتر سعید رمضان مدیر کل مؤتمر تقدیس و تقدیر کردند تا کور شود هر آنکه نتواند دید .

اینک نتیجه مذاکرات - اول متن عربی :

قرارات ندوة المؤتمر الاسلامی بشأن فلسطين والجزائر

و افريقيا وكشمير ورفض توطين اللاجئين و الاصرار على العودة و

تدريبهم عسكريا - تأييد الجزائر - مكافحة التغلغل الصهيوني

مناشدة الدول الاسلامية وقف الحملات وتحقيق التضامن

وتنسيق سياساتها الخارجية و صندوق قرض الاسلامی

القدس - عقد السيد اكرم زعيتر سكريتير العام لندوة المؤتمر الاسلامی في القدس مؤتمرا صحفيا في الساعة السادسة والنصف من مساء امس في فندق الامبسادور واذاع خلاله القرارات والتواصي التي اتخذها المؤتمر .

قرارات المؤتمر

تتعلق قرارات المؤتمر بصفة خاصة بقضية فلسطين بما في ذلك قضية اللاجئين ، كما تتعلق بقضية الجزائر والتضامن الاسلامی وكشمير والمرکز الاسلامی في جنيف و افريقيا و اريتريا و «الاستعمار الشيوعي» .

مقدمة للتوصيات

وقد وضع المؤتمر مقدمة لتوصياته وقراراته دعا فيها الى ايجاد جهاز يدولوجی ثابت يظل فوق كل الاعتبارات ويثاير على التذكير برسالة الاسلام في كل آفاقها الروحية والفكرية والعملية ، كما تحدثت المقدمة عن العدالة الاجتماعية المنتقصة او المفقودة في اكثر ديار المسلمين ودعت الى تحكيم قواعد العدالة التي فرضها الاسلام وحملت المقدمة على العسكر الغربي الذي تتسم سياسته و تصرفاته

فى كثير من ديار الاسلام بالعدوان والتآمر وانكار بسط حقوق الانسان.

قضية فلسطين

وانتقل المؤتمر بعد المقدمة الى قضية فلسطين فقررانها قضية اسلامية تنهم كل مسلم ، وهى فى المكانة الاولى من جميع قضايا المسلمين . واكد ان الصهيونية غزو عدوانى باغ وان الاحتلال الاسرائيلى لاية بقعة من فلسطين باطل واعتداء على حقوق المسلمين كلهم. ثم دعا الدول العربية الى رسم خطة واحدة عامة تتناول الشؤون السياسية والعسكرية والاقتصادية وتهدف الى انقاذ فلسطين ونقل القضية على الصعيد الدولى من مستوى قضية لاجئين الى مستوى قضية وطن معقصب واوصى الحكومات العربية والاسلامية بالعمل على احباط المحاولات التى بها تصفية القضية الفلسطينية والمبادرة الى اتصالات دولية واسعة من اجل ذلك واوصى المؤتمر مكتبه الدائم بايفاد وفد الى افريقيا لدراسة التغلغل الصهيونى ووسائل مكافحته واستنكر المؤتمر الدعوة الى اجراء مفاوضات بين الدول العربية واسرائيل .

وقرر المؤتمر ان حل قضية اللاجئين منوط بحل القضية الفلسطينية باعتبارها جزءاً منها ورفض مشاريع التوطين الهجرة او التعويض ، وقرران العودة المنشودة للاجئين هى عودتهم الى وطنهم المحرر او الى ما يتحرر منه. واستنكر كل معاوضة دولية لاقامة حارس على املاك العرب اللاجئين فى المنطقة المحتلة واوصى الحكومات العربية بتدريب اللاجئين عسكريا ، وناشد المؤتمر الدول الاسلامية الحيلولة دون تغلغل النفوذ الاقتصادى الاسرائيلى اليها ، واكد خطر استمرار انطلاق الملاحة الاسرائيلية فى خليج العقبة وخطر وجود قوات الطوارئ الدولية وطالب الحكومات العربية بوقف الحملات المتبادلة فيما بينها .

قضية الجزائر

وبالنسبة لقضية الجزائر ، اكد المؤتمر حق الجزائر فى الاستقلال التام الناجز الشامل لارضيتها عامة ، وصحرائها خاصة ، واستنكر موقف فرنسا وسياسة المماطلة فى مفاوضاتها وفى مهاودتها مع المنظمات الفرنسية الارهابية واعمالها الاجرامية و

خاصة منظمة جيش السرية، وأيد المؤتمر قرار الأمم المتحدة بالدعوة الى التفاوض. و ناشد الدول التي لم تعترف بالحكومة الجزائرية. المبادرة للاعتراف بها ودعمها ماديا ومعنويا وسحب جنود دول الاتحاد الافريقي والمغاسى من القوات الفرنسية، وبذل الجهود لدى دول حلف الاطلسى، وخاصة الولايات المتحدة، لتكف عن امداد فرنسا بما يساعد على قتال المجاهدين الجزائريين ودعوة الدول الاسلامية الى مقاطعة فرنسا اقتصاديا وسياسيا، وتأمين مدارسها واغلاق الموانى والمطارات فى وجهها، اذاصرت على شكرها لحق الجزائريين، واعلن المؤتمر استعداد كثيرين من شبان العالم الاسلامى للمتطوع فى الحرب الجزائرية.

دعوة للتضامن

وبالنسبة لبقية القضايا تقرر توجيه كتب الى ملوك و رؤساء الدول الاسلامية تدعوهم الى اتخاذ الخطوات الناجعة لتحقيق التضامن بين دولهم وتنسيق سياستهم الخارجية ودعا المؤتمر الى انشاء مجمع للدراسات الاسلامية و كرر المؤتمر تأكيده لحق مسلمى كشمير فى تقرير مصيرهم.

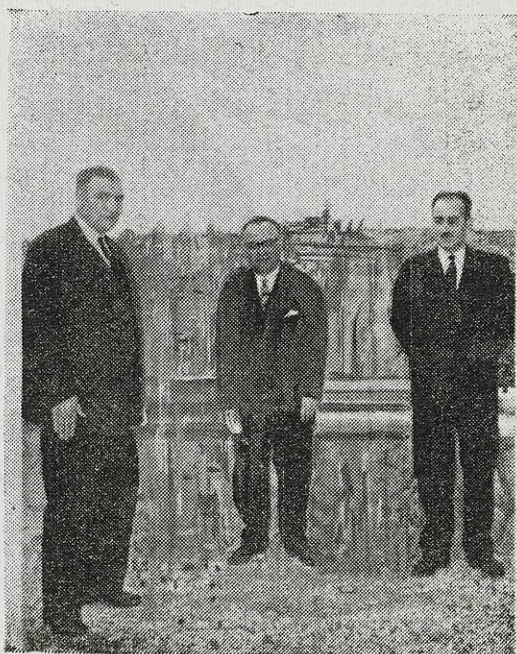
صندوق قرض اسلامى

و قرر المؤتمر تأليف وفد لزيارة السعودية و الكويت و العراق و سورية و قطر و ايران لابلغ مقررات المؤتمر، و اوصى بانشاء صندوق قرض اسلامى بلا فائدة لتمويل المشاريع الاقتصادية فى الدول الافريقية المستقلة حديثا، وحث الدول العربية و الاسلامية على تقديم المدرسين الاكفاء فى علوم الدين و اللغة العربية والفنيين الى الدول الافريقية، ونبه المؤتمر الى خطر الاتجاه الى اللهجات المحلية و العامية بدل اللغة العربية الفصحى لانهاى لغة القرآن و هى الرابطة القوية بين شعوبنا.

شكر المليك

وفى نهاية التوصيات عبرت الوفود الاسلاميه عن عميق شعورها بالتقدير والشكر لرعاية جلالة الملك الحسين عاهل الاردن لنشاط المؤتمر الاسلامى،

و عنايته بالوفود الاسلاميه الى الدورة الحاليه وسجلت لجلالته. هذه المأثرة معلقه عليه اكبر الامال في مستقبل الاسلام والمسلمين.

دکتر محمد خاور اکرم بر جیس دبیر کل مؤتمر علی اکبر تشید نگارنده

تصمیمات و قطعنامه های مؤتمر اسلامی

در سال ۱۳۸۱ مطابق سال مسیحی ۱۹۶۲

در مورد فلسطین و الجزائر و افریقا و کشمیر و رد نظر سکونت پناهندگان در کشورهای دیگر و اصرار بر برگرداندن آنان بخانه های خودشان در فلسطین و نظامی قراردادن آنان بر تأیید الجزائر و محاصره صهیونیسم و وادار گرداندن دول مسلمان بر ترک حمله تلویزیونی و مطبوعاتی و رادیوئی بیکدیگر و عملی شدن تضامن اسلامی و منظم کردن سیاست خارجی دول اسلامی و تشکیل صندوق قرضه بدون سود.

آقای اکرم زعتیر رئیس ثابت جلسات و دبیر کل مؤتمر اسلامی در قدس شریف در ساعت شش و نیم روز سه شنبه دوم شعبان ۱۳۸۱ يك جلسه مطبوعاتی تشکیل داده و تصمیمات و توصیه های مؤتمر را بشرح ذیل در معرض افکار عامه جهانیان گذارد .

تصمیمات مؤتمر بطرز مخصوصی مربوط به فلسطین و پناهندگان است .

مثل اینکه بهمین طرز به الجزائر ارتباط داشته و در موضوع تضامن و اتحاد اسلام و کشمیر و مرکز اسلامی در ژنو و آفریقا و آرتریا و استعمار توده ای (شیوعی) هم مذاکره شده است .

مؤتمر اسلامی در مقدمه دعوت کرد از مسلمانان جهان که یکم مرکز مجبزی برای تهیه اعتبارات بوجود بیاورند که حاوی نشر فکر سالم اسلامی روحی و فکری و عملی و برای ترویج عدالت اجتماعی ناقص و کم شده در بسیاری از بلاد مسلمین اقدام کند و دعوت کند به تحکیم قواعد عدالت که اسلام آن را واجب کرده است و باز مقدمه سخن را بغلبه غربی های که سیاست و تصرفات خودشان را در بسیاری از بلاد اسلام بسط داده و حقوق انسانی را با زور و قوه قهریه از بین برده اند بکشاند .

اینک قضیه فلسطین قضیه فلسطین قضیه ای تمام مسلمین جهان است و تصرفات و تصمیمات صهیونیست و دول دیگر در فلسطین و اراضی آن عدوانی

و اشغال اسرائیل در تمام نقاط فلسطین باطل و تعدی بحقوق مسلم مسلمانان عالم محسوب است و دول عربی باید سیاست واحد اقتصادی و لشگری داشته باشند که هدف آنها استخلاص سرزمین فلسطین باشد و باید موضوع را در مجمع اتفاق ملل طرح کرده و تکلیف پناهندگان را که وطن آنان غصب شده معلوم نمایند .

مؤتمر بدول اسلامی توصیه میکند که هیچگونه راه حلی را جز عودت پناهندگان به فلسطین نپذیرند و باید يك هیئت اعزامی از طرف مؤتمر برای جلوگیری از عملیات و تبلیغات صهیونیسم در آفریقا مشغول تبلیغ شوند تا مانع پیشرفت یهود در آفریقا بشوند و هیچگونه معاهده ای بین اسرائیل و دول عربی قابل انعقاد نیست .

مؤتمر اسلامی مقرر میدارد که حل قضیه پناهندگان منوط بحل قضیه فلسطین است و مقررات سکونت و یا مهاجرت یا تبدیل اراضی آنان را مردود میداند و حتماً باید لاجئین بوطن خود برگردند.

و هم چنین مؤتمر تشکیل اداره سرپرستی و هر نوع قیومیت بر املاک لاجئین را رد کرده و مصوبات دول دیگر را در این باب برسمیت نشناخته و املاک را در دست آنان مغضوبه میداند.

مؤتمر از دول عربی میخواهد که پناهندگان را با دادن تجهیزات بصورت نظامی و لشگری در آورند.

مؤتمر تأکید میکند خطر نفوذ اسرائیل و خطر باز بودن دست او در کشتیرانی خلیج عقبه و خطر وجود قوای خارجی دولت های دیگر را در فلسطین موجب وحشت میداند. و باز مؤتمر خطر حملات دول اسلامی را بیکدیگر خاطر نشان مینماید که از این کار دست بردارند.

الجزائر - مؤتمر تأکید میکند که ملت الجزائر در مبارزات خود ذی حق است تا با استقلال تام و تمام که شامل کلیه اراضی خودش بشود نائل گردد و باز مؤتمر استعمار و حق فرانسه را رد کرده و مداخله در معاهدات و تحدیدات و اعراب و اعمال مجرمانه و حکومت نظامی فرانسه را در الجزائر تقبیح میکند.

مؤتمر تصمیم مجمع ملل را بر مذاکره مسالمت آمیز تأیید میکند و از دول مختلفه میخواهد و آنها را قسم میدهد که این وضع فجیع فرانسه را در الجزائر نشناخته و توقف قوای متفرقه فرانسه را در الجزائر تصویب نکنند و هم چنین از ایالات متحده امریکا تقاضا دارد که فرانسه را با دادن مصالح جنگی و تجهیزات ارتش بر جنگ مجاهدین الجزائر تقویت نکند.

مؤتمر دول اسلامی را بقطع روابط سیاسی و اقتصادی با فرانسه دعوت مینماید و هم چنین مدارس و موسسات هواپیمائی و سایر تاسیسات فرانسه را از کشور خود برانند تا حق شکر مجاهدت الجزائر را ادا کرده باشند و هم چنین مؤتمر اعلام کرده که بسیاری

از جوانان اسلامی در جنگ الجزائر شرکت کرده و بازهم میتوانند بآنها ملحق شوند.

قسمت سوم تضامن اسلامی برای این قسمت و قسمت های دیگر مقرر شد که

از طرف مؤتمر نامه‌هایی برای پادشاهان و رؤسای دولت های اسلامی نوشته و از آنان خواسته شود که قدمهای بزرگی برای تحقق تضامن بین دولتها و تنظیم سیاست خارجی اتفاقی آنها نوشته شود که با مشاورت هم در قضایای بین‌المللی توفیق حاصل کنند.

مؤتمر توصیه میکند دول مسلمان مدارس اسلامی افتتاح نمایند.

مؤتمر تاکید میکند که مسلمانان کشمیر در تعیین مسیر خود ذی حق و آزادند و با مساعدت مسلمانان عالم میتوانند مسیر خود را روشن نمایند.

قسمت چهارم - مؤتمر مقرر میدارد که يك هیئت مرکب از نمایندگان

دول اسلامی به کشور سعودی و کویت و عراق و سوریه (در اینجا نام یکی از استانهای ایران بنام کشور مستقل برده شده که از طرف اینجا نب حذف شد - علی اکبر تشید) و قطر و ایران برای ابلاغ مقررات مؤتمر بروند و هم چنین توصیه میکند که يك صندوق قرضه بدون سود برای اصلاحات در دول افریقائی که جدیداً مستقل شده‌اند تشکیل شود تا اینکه بتوان مدرسين علوم دين فلسفه و فنون علمی دیگر بآن کشورها اعزام داشت.

مؤتمر اعلام میکند که استعمال لهجات محلیه و عامیانه بجای لغات عربی خطرناک است زیرا عربی لغت قرآن کریم است که رابطه بین مسلمانان میباشد و نباید این رابطه را سهل گرفت.

در خاتمه تمام وفود اسلامی از اعلی حضرت ملک حسین شاه علوی هاشمی اردن تشکر میکنند که عامل موثر نشاط مؤتمر است و عنایت خاص او نسبت بوفود اسلامی مشوق آنها است و این اثر بزرگ که بزرگترین آرزوها بآن تعلق دارد بنام نامی اعلی حضرتش همیشه در تاریخ اسلام و عالم ثبت میشود.

آقایان فضلاء و نویسندگان - بنده دوست دارم که از سفر بیت المقدس که برای اولین مرتبه بشرکت در جلسات مؤتمر اسلامی مفتخر شده‌ام یادبود مبتکری (ره آورد) به موطنان عزیز تقدیم کنم که اگر خودهدیه بنده قابل نباشد فضالرا وادار بفکر تحقیق در مطالب هدایت بنماید - و آن معرفی کشور های اسلامی و نحوه افکار آنهاست که بمعرفی آنها بوسیله نامه‌ها و خطابه‌های خود آنان اقدام میشود.

علی اکبر تشید

اول کشور یمن

رسالة كريمة

من حضرة صاحب الجلالة الامام يحيى حميد الدين امام يمن المعظم

بسم الله الرحمن الرحيم

فضيلة امين العام للمؤتمر الاسلامى العام - القدس .

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته ،

وبعد، فقد وصلت رسالتكم الكريمة الاسلامية المؤرخة ٢٢ جمادى الآخر ١٣٧١ فسرنا بما تحمله من عواطف اسلامية هادفة الى الغايات الانسانية السامية التى جاء الاسلام ليجمع شتات الانسانية تحت لوائها فى عدل ومساواة و حياة اجتماعية ترف لها اجنحة السلام والتعاون المثمر الذى ينشاء الى جانبه التوجيه الصحيح للافكار نحو المثل العليا .

ونظر الى سمو الدعوة والاهداف التى ترمى اليها لبينا دعوة المؤتمر بارسال وفدنا المكون من الرئيس القاضى عبدالرحمن بن يحيى الاريانى و القاضى عبدالله المجاهد الشماحى والسيد عبدالله بن يحيى العلوى ليحضر المؤتمر للتعاون مع وفود الاقطار الاسلامية فى درس مشا كل العالم الاسلامى من الناحيتين الايجابية والسلبية فمشا كل المسلمين عديدة اخطرها الانحراف عن جوهر الدين الحنيف الداعى الى الايمان بالله واليوم الآخر ايماننا تدوب فى فيضه الاحزاب والشيوع والالوان والعناصر والاهواء والمطامع والمنول لله الحمد اليمنى ما زال متمسكا بمبادئ الحنيفية السمجاء وله تقاليده و

عاداته ووتاریخ ذلك التاريخ الاسلامی المرتبط بالتاریخ العام فی كل الاقطار الاسلامیة وهو من هذا الناحیة یبهمه ان یرى المسلمین فی جمیع اقطار العالم علی اختلاف مشاربهم وافكارهم واحدة تجمعها وحدة التفكير لیترکب علیها وحدة الاهداف والغایات الی اذا اجتمع المسلمون علیها اعدو الیهیم عزتهم وقوتهم وامجادهم.

والذی تقترحه لعلاج مشکل المسلمین الرئیسیة هو ان یکون لمکتب المؤتمر الاسلامی العام فروع فی سائر الاقطار الاسلامیة یکون من اعمالها توجیه الافکار ولا سیما افکار الناشئة بواسطة الدعاية والنشر توجیهها اسلامیا صحیحا مستمداً من القرآن والسنة حتی لا تتشرب الیهیم الافکار الدخیلة تتنافی مع العقائد الاسلامیة و لاتأتی للشباب الا بفقدان الثقة بانفسهم و بامتهم و دینهم و تطبعهم علی التبعية لواقعی المبادئ الهدامة .

۲- ان تهتم کل حکومت اسلامیه بالاختذ علی وزارات المعارف یجعل برامج التعليم فی المدارس مهمته بالناحیه الدینیة تنشأ الشبیبه تنشیة اسلامیه قویة فی اخلاقها و ایمانها و اعمالها و مثلها و قل اعملوا فیسری الله عملکم و رسوله و المومنون . تحیاتنا لجمیع اعضاء المؤتمر ونتمنی لها التوفیق والنجاح والله یوفقنا جمیعاً الی الی ما یحبه ویرضاه والسلام علیکم / ۲۴ رجب سنه ۱۳۸۱ .

ترجمه نامه کریمانه اعلیحضرت امام احمد یحیی حمیدالدین امام

وسلطان بزرگ یمین

بنام خدا

سلام ورحمت وبرکات خدا بر شما باد . بعد نامه کریمه اسلامیه مورخ ۲۲ جمادی الآخر ۱۳۸۱ رسید ومارا مسرور کرد زیرا آن نامه که شامل عواطف اسلامی وبغایات آن انسانیت عالییه آنچنانیکه اسلام برای جمع متفرعات آن در زیرپرچم عدل ومساوات و حیات اجتماعیه آمد و می گسترانید پرهای صلح و

تعاون و نتیجه میداد به پیروان خود انشاء شده بود مثل افکار عالی شما بود.

و نظر بدعوت عالیه و هدفهائی که بجانب آنها گرفته شده بود مادعوت مؤتمرا را اجابت کردیم و وفد خود را که از عبدالرحمن بن یحیی الاریانی رئیس و قاضی و عبدالله المجاهد السماعی و السید عبدالله بن یحیی العلوی تشکیل میشود اعزام داشتیم تا در مؤتمر حاضر شوند برای معاونت با هیئت های اعزامی اقطار اسلامی در فهم مشکلاتی عالم ایجابیه و سلبیه - پس مشا کل مسلمین زیاد است و خطرناکترین مشکل دوری مسلمانان از جوهر دین حنیف دعوت کننده بایمان بخدا و روز قیامت است .

منظور ایمانی است که تمام احزاب و فرق و رنگها و عناصر و مطامع از آن استفاده کنند .

و حمد خدا را که کشور یمن از مبادی دین حنیف دست نکشیده و تقالید و عادات خود را حفظ کرده و تاریخ این رویه تاریخ اسلامی مرتبط بتاریخ عمومی اقطار اسلامی است و از این مهم تر آن است که در این کشور دیده میشوند مسلمانان در جمیع اقطار عالم با اختلاف مشربها و افکار آن يك کوه واحد که آن وحدت فکری را جمع کرده است تا بر آن کوه سوار شود وحدت هدفها و نهایات آنچنانیکه وقتی مسلمانان اجتماع کنند عزت و قوت و بزرگیشان عودت میکند و آنچه ما برای حل مشکلات پیش نهاد میکنیم آن است که برای اداره مؤتمر اسلامی مکتب های فرعی در سائر اقطار اسلامی تشکیل بشود و عملش توجه افکار باین مسائل باشد علی الخصوص افکاری که بواسطه خطابه و نشریه با توجه صحیح اسلامی با استمداد از قرآن و سنت نشر شود تا اینکه افکار جوانان منافی با عقاید اسلامی پرورش نیاید و سبب وثوق جوانان از خود و امت و دینشان شود و در طبیعت آنان مبادی خرابی ترزیق نشود .

دوم آنکه تمام حکومت های اسلامی اهتمام بکنند در وزارت معارف به قرار دادن برنامه های تعلیم دینی در مدارس تا اینکه دختران و پسران با حال جوانی با

عقیده اسلامیہ قویہ از حیث اخلاق و ایمان و اعمال پرورش یابند و سپس بآیہ قرآن
مثل میزند قل اعملوا الی آخر .

عمل کنید پس زود باشد کہ خداوند و رسولش و مؤمنین اعمال شمارا بہ بینند
تحتیات ما بر جمیع اعضاء مؤتمر و آرزوی موفقیت و رستگاری برای عموم دارد خدا
مارا موفق بدارد بآنچه دوست میدارد و راضی است .

والسلام علیکم ۲۳ رجب ۱۳۸۱

در خاتمه متذکر می شوم کہ آقایان یمنی ها کہ شیعه زیدیه هستند با ایرانیان
جوش داشته و مارا از خودشان میدانستند .

و بنده علی اکبر تشید نہایت درجہ دوست داشتم کہ یک چنین نامہ از طرف
قرین الشرف اعلی حضرت ہمایون شاہنشاهی ایران باین مجمع نوشتہ می شد .
علی اکبر تشید

دوم کشور تاجاد

«بسم الله الرحمن الرحيم»

کلمۃ سماحۃ شیخ محمد المہدی بن ابراہیم قاضی القضاۃ تشار
ورئیس وفد لاجتماعات المؤتمر الاسلامی

«سبحان الذی اسرى بعبدہ لیلا من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی الذی
بارکنا حولہ ... صدق الله العظیم»

افتتح سبحانہ و تعالی بقولہ سبحان الذی تنزیہا عن المماثلۃ و اظهار الفضل
للمصطفی صلی اللہ علیہ وسلم علی موسی فی الطور و علی یونس فی بطن الحوت علیہما
الصلاة والسلام، وقد اسرى بعبدہ لیلا دون النہار علی ان کل حبيب يستأنس بحبیبہ
فی اللیل و قوله من المسجد الحرام اخبار علی انه ركب علی البراق من مسجد مکة
المکرمۃ و قوله الی المسجد الاقصی دلیل ان مبدأ الاسراء من مکة فی الارض و منتهاه

فی بیت المقدس، وما زال من سماء الى سماء حتى بلغ قاب قوسین او ادنی ف اوحی الی عبده ما اوحی من غیر واسطه ای ملک من الملائکة و کان الاسراء فتنة للذین کفروا، وثباتا للذین آمنو، ونسأل الله سبحانه وتعالی ثباتا لتوحید صفوف المسلمین والعرب فی شتی اقطارهم، كما نسأله العون والتأیید لارجاع اخواننا اللاجئین الفلسطینیین الی دیارهم مرفوعی الرأس موفوری الکرامة ورد وطنهم السلیب الیهم. كما نسأله تعالی ان یحقق للجزائر استقلالها الشامل الکامل انه سمیع الدعاء.

بسم الله الرحمن الرحيم

ترجمه خطابه شیخ محمد مهدی بن ابراهیم قاضی القضاة تشار

ورئیس هیئت اعزامی بکنفرانسهای

مؤتمر اسلامی

«منزه است خدائی که در یکشب بنده اش «حضرت محمد بن عبدالله پیشوای مفتح اسلام را سیرداد از مسجد الحرام تا بمسجد اقصی که پیرامونش را برکت دادیم ... صدق الله العلی العظیم».

ذات منزه و متعالی خداوند بگفته خودش «سبحان الذی» خود را از مماثلت و شباهت مبرا ساخت و برتری پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله را بر موسی در کوه طور و یونس در شکم ماهی آشکار ساخت، و او را در شب بگردش برد نه روز، زیرا، هر دوستی در شب با دوستش انس میگیرد، و بگفته خداوند (الی المسجد الاقصی) دلالت دارد بر اینکه مبدأ اسراء از مکه بوده است در زمین و منتهایش مسجد اقصی در بیت المقدس، و پیوسته از آسمانی بآسمان دیگر تا بمقام قاب قوسین او ادنی «دو کمان یا نزدیکتر» رسید، و با بنده خود بدون واسطه فرشته وحی فرستاد، موضوع اسراء پیغمبر برای کفار آزمایشی بود و برای مؤمنان ثبات بیشتری، و از خداوند

متعال میخوایم که بصوف متحدانه مسلمین و عرب در نقاط پراکنده ثبات قدم عطا فرماید . چنانکه خواستار پشتیبانی ویاری اوهستیم تا برادرانمان پناهندگان فلسطین را بابر گواری و سر بلندی بوطنشان که از آنها بزور گرفته شده برگرداند همانطوریکه از او میخوایم استقلال شامل و کامل الجزایر را محقق فرماید .
 او شنوای دعاست (خوشبختانه در همین موقع ترجمه ، رادیو خبر استقلال کامل الجزایر را پخش مینماید ۱۰ تیر ۱۳۴۱ مترجم) .

سوم کشور یوغندا

مطالب مسلمین یوغندا القیما السید ابوبکر وزیر المعارف یوغندا

اخوانی الافاضل ،

کلکم تعلمون یوغندا تمر فی مرحلتها الاخيرة نحوا لاستقلال فی هذه السنة بالذات ولذا يجب علينا نحن المسلمين ان نعد نالعدة حتى يكون لنا کيان فی الدولة کي نستطيع الوقوف امام سيرة الكنيسة و لذا نطالب العالم الاسلامی والعربی مساعدتنا فی رفع المستوى الثقافی فی البنود الاتية . -

(أ) بناء وتوسيع المدارس الثانوية التابعة للمسلمين هناك و کي نفعل ذلك نحتاج الى مساعدة مادية فی حدود نصف مليون جنيه على الاقل .

(ب) اعطاء ونا المدرسين من البلاد العربية يتوفرون فيهم الكفاة فی التدريس فی الناحية الدينية وغيرها للتدريس فی یوغندا .

(ج) مساعدتنا بمنح تعليمية فی المدارس الثانوية والمعاهد الدينية والجامعات فی الدول العربية والاسلامية .

(د) مساعدتنا للحصول على المطابع حتى نستطيع نشر الدعوة واسطة النشرات باللغة المحلية .

(هـ) قيام كبار رجال الدين بزيارة يوغنطة سنوية حتى يعرف هؤلاء المتعصبون المسيحيون ان في العالم الاسلامي رجال هو يدوننا وان لنا علماء يستطيعون مناصرتنا.
(و) بناء مركز اسلامي في يوغنطة يقوم بنشر الدعوة الاسلامية في يوغنطة و
اواسط افريقيا .

(ز) قيام الوعاظ الذين يتوفر فيهم الخير في الفلسفة الاسلامية والعلوم الدينية
واللغات الاجنبية لتسهيل مهمتهم الدينية في اواسط افريقيا و في بلدان افريقيا
ال اخرى .

(ح) ويستطيع المدرسون المنوه عنهم اعلاء الحضور الى يوغنطة بطريقين.
اولاها ، ان يرسلوا بواسطة حكوماتهم حيث تقوم تلك الحكومات بدفع
رواتبهم ويكونون احرارا لاسلطة عليهم من الحكومة اليوغنطية .
وثانيها - اذا كانت رواتبهم تدفع من قبل الحكومة اليوغنطية فيجب ان
يتوفر فيهم في هذه الحالة المفاداة التامة على تدريس المواد الدينية وغير الدينية في
المدارس الثانوية .

ان حضور هؤلاء المدرسين يمكننا من الاستفادة من خبرتهم في ثلاثة نواحي:
(١) التدريس في كلية المعلمين حيث يمكن تدريب المدرسين الوطنيين المسلمين
الطريق الصحيحة لتدريس الدين وغيره .
(٢) التدريس في المدارس الثانوية .
(٣) التدريس في المعاهد الدينية .

خواستہ های مسلمانان یوگندا

بہ بیان آقای ابوبکر وزیر فرهنگ یوگندا

برادران فاضلم ،

ہمہ ما میدانیم کہ یوگندا در این سال آخرین گامش را بسوی استقلال برمیدارد و بر ما مسلمانان واجب است کہ وسایل خویش را مهیا کنیم تا موجودیت خود را در دولت ثابت کنیم ، و بتوانیم در برابر کنیسه استقامت ورزیم، لذا از جهان اسلام و کشورهای عربی میخواستیم کہ در پیشرفت فرهنگ در بندهای آتیہ بما کمک کنند :-

الف - توسعه و بنای مدارس متوسطہ مخصوص مسلمین و برای آنما نیازمند بکمک مادی اقلا در حدود نیم میلیون لیرہ هستیم .

(ب) از مدرسین علاقہ مند بتدریس برنامہ های دینی و غیر آن بما بدهند.

(ج) از طریق بورس تحصیلی در مدارس متوسطہ و آموزشگاہهای دینی و دانشگاہهای کشورهای اسلامی بما کمک نمایند.

(د) بما کمک نمایند تا بتوانیم چاپخانہ هایی تہیہ و نشریاتی بزبان محلی در تبلیغ اسلام منتشر نمائیم .

(ه) مردان بزرگ و رجال کشورهای اسلامی بہ یوگندا مسافرت نمایند تا مسیحیان متعصب بدانند در جهان اسلامی رجالی هستند کہ مارا پشتیبانی می نمایند و ما دانشمندانی داریم کہ ما را یاری می نمایند.

(و) يك مرکز اسلامی در یوگندا تأسیس نمایند تا در یوگندا و واسط افریقا

دعوت اسلامی را منتشر نماید .

(ز) وعظی کہ در فلسفہ اسلامی و علوم مدنی و زبانہای بیگانہ تسلط دارند
برای دعوت مردم باسلام بہ افریقا و ممالک دیگر قیام نمایند .

(ح) آقایان مدرسین از دوطریق میتوانند بہ یوغندا سفر نمایند :
اولا ، توسط دولتہایشان فرستادہ شوند ، و حقوقشان توسط دولتہایشان
پرداختہ شود ، تا آزاد باشند و دولت یوغندا برایشان تسلطی نداشته باشد .
دوم . ہر گاہ حقوقشان از طرف دولت یوغندا پرداختہ شود باید ہمتشان
تعلیم برنامہ ہای دینی و غیر دینی در مدارس متوسطہ باشد .
ممکن است ما از سہ طریق از معلمین اعزامی استفادہ نمائیم :

- ۱- تدریس در دانشکدہ معلمین تادرتربیت معلمین مسلمان بومی برای تدریس
صحیح برنامہ ہای دینی و غیر آن حتی الامکان خدمت نمایند .
- ۲- تدریس در مدارس متوسطہ .
- ۳- تدریس آموزشگاہہای دینی .

چہارم کشور سنغال

کلمۃ تقریر عن الاسلام والمسلمین

فی جمہوریۃ السنغال العلمانیۃ

القیہا السید محمود ابراہیم جوب وهو الذی صرح بان لیس الفرق بین مذهب
التسنن والشیعۃ فی یوم افتتاح المؤتمر و احسن فی البیان حتی اجاب الجماعات
بالتصديق وقالو لافرق بیننا - اخواننا - اخواننا ونحن الايرانيون نشکرہ .

علی اکبر تشید

جمہوریۃ علمانیۃ
لاری داعی للاطالۃ هنا بتحدید موقع جمہوریۃ السنغال
علی شواطئ المحيط الاطلنطی جنوب جمہوریۃ موریتانیا
الاسلامیۃ ، فان ذلك یکادیکون معروفا عندالجميع ، ولا یدکر عدد سكانها الذین

لا يجاوزون ثلاثة ملايين الاقليلا .

وانما اتحدث عن السنغال كجمهورية علمانية ديمقراطية يرأسها رجل سنغالي مسيحي اديب يدعى (لوبيول سدار سنغور) ويتكون اعضاء الحكومة من مسلمين ومسيحيين ومنهم فرنسي واحد هو وزير المالية. تعتمد حياتها الاقتصادية على الزراعة وفيها صناعات محلية وبعض مصانع للاستهلاك المحلي في الغالب كمصانع النسيج. و لغة السنغال الرسمية هي الفرنسية و تعتبر الانكليزية او الاسبانية اللغة الاضافيه الاولى . و ثمة محاولات كثيرة لتعليم اللغة العربية كما سيأتى و النسبة المؤيه للمسلمين من السكان لاتقل عن سبعة و تسعين بالمائة و يمثل المسيحيون واحد بالغاية والباقون وثنويون عددهم فى انخفاض مستمر نظرا لانتشار الاسلام السريع فى اوساطهم .

والمسلمون فى السنغال جميعا سنيون و يتعبدون على مذهب الامام مالك بن انس رضى الله عنه .

التصوف فى السنغال
و يمكن القول ان جميع المسلمين فى جمهورية السنغال يدينون بالتصوف باستثناء نفر من الشباب تأثروا بالدعوة السلفية التى تعاكس هذا اللون من العقيدة اثناء وجودهم فى شمال افريقيا للدراسة . وتسود السنغال طريقتان صوفيتان هما التجانية والقادرية ، وتاريخ دخول هاتين الطريقتين بلاد السنغال يرجع الى عهد بعيد ، ولا يقصر معتقوناً خلال هذه الفترة الطويلة فى تعهداها والدفاع عنها ، حتى بات من الصعب على مسلمى السنغال نتيجة لذلك ان يتصوروا هاتين الطريقتين وفلسفة ائمتها الاخلاقيه والعامه ، تسطير على عقلية الشعب وتوجه سلوكه وتؤثر حتى فى حياته السياسيه . و كعادة الاستعمار الفرنسى البارع فى النكايه بالشعوب المواقعه فى قبضه المجرمه ، فقد استغل نفوذه بعض رجال الدين لخدمة رسالته ، كما فعل فى الاقطار الاخرى .

هذه هو شعب السنغال معروف بعاطفته الدينيه الملتئيه ،
عاطفة دينية ملتئيه
وحرصه الشديد على التمسك باهداف الاسلام والقيام بشعائره

فى حدود الامكان ، فهو يحافظ على صلواته ، وهو يحرص على الصوم ، و هو شديد
الاقبال على الحج ، فكثير منهم حج اكثر من مرة رجالا و نساء و هو كثير الانفاق
فى سبيل الله اوفى ما يراه سبيل الله على غموض لازال يحيط بهذه الكلمة .

المراكز الثقافية

و على الرغم من المحنة التى تعرضت لها الدعوة
الاسلامية فى السنغال فى عصر الاستعمار الفرنسى العليى
فقد استمر مدها اخذ فى الارتفاع حتى كاد يكتسح جميع القوى التى رصدت
لمحاربتها ، و يحظم الحواجز والسدود . و ذلك بفضل المراكز الثقافية الاسلامية
وبفضل الله - اقول البيوت التى تعتبر مراكز للاشعاع الروحى فى السنغال ، كمرکز
شيخ الاسلام الحاج ابراهيم نياس الذى ارسى قواعده ابوه المجاهد عبد الله ، بمدينة
كولاك و كمرکز (آل سى) بمدينة تياوان بمحافظه تيس و كمرکز الطائفة المريديه
بمدينة طوبى بمحافظه جوربيل و كل مرکز من هذه المراكز متفرغ لنشر الدين
الاسلامى واللغة العربية على اختلاف فى الوسایل و الاساليب . ولكل مرکز فروع
وممثلون داخل السنغال هى همزة الوصل بينه وبين الاتباع المنتهين اليه فى الميدان
المذكور وفى شتى العلاقات .

الهيئات الاسلامية

الثقافية

والى جانب الجهود التى بذلتها و تبذلها جماعات رجال
الدين تعالو الشباب ان يأخذوا بنصيبتهم فى انقاذ الدين
المضطهد و هكذا انشأت فى السنغال جمعيات اسلامية
ثقافية متعددة منها على سبيل المثال جمعية انصار الدين والاتحاد الثقافى الاسلامى
والجمعية التربوية الاسلامية وجمعية النهضة الاسلامية ونقابة مدرسى العربية و رابطة
الجمعيات الاسلامية .

فرق تسد

ولم يكن ينطلى على فرنسا ما سيسفر عنه تضامن
الجهتين جبهة رجال الدين وجبهة الشباب فشرعت تؤلب
الاباء على الابناء و تحول معركة الدفاع على الاسلام الى تطاحن داخلى عقيم فكان
لتملك الدسائس اثر سيىء فى سير الحركة الجديدة وفى نفوس مواطنينا ابناء الثقافة

الفرنسية الذين عجزوا عن تحليل اسباب الجزر الذي اصيبت به حر كة الشباب فظل
اغلبهم فى اوهام اساتذتهم الغربيين الذين يريدون ان يجدوا دائماً فى ضعف المسلم او
فشله حجة على الاسلام نفسه .

جمعية انصار الدين
و كل ذلك لم يجعل اليأس يتسرب الى نفوس العاملين
المخلصين فاعلّب تلك الجمعيات قامت خلال العشر
سنين الماضية بمنجزات تستحق كل ا كبار فجمعية انصار الدين مثلاً واصلت سيرها
نحواهد افها الكبيرة التى منها انصاف الاسلام والمسلمين فى السنغال وتحكيم الاسلام
فى الشعب السنغالى المسلم . فدادت على القيام بجولات فى انحاء السنغال للتبشير
بالاسلام و تنفيذ مزاعم مناوئية فكانت النتيجة ما يعترف به الجميع من دخول
جماعات من الوثنيين والمسيحيين فى دين الله افواجا ونصبت مدارس لتحفيظ القرآن
فى اغلب بلدان السنغال واخر ما قامت به فى هذا الباب افتتاح معهد دين دكار العاصمة
لدراسات العربية والفرنسية ابتدائية و ثانوية و تمكنت من جعل الدروس العربية
كلها مجانا وعلى وشك ان تفتح فى مدينة (مجبلى) معهدا اسلاميا كبيرا اشترته
جاهزا تمشيا مع سرعة لعصر وتبنى الجمعية فكرة تكتل المنظمات و الهيئات
الاسلامية و هى عضوفى رابطة الجمعيات المذكورة و عن طريقها قام شيخ الاسلام
بتجربته الحرة سنة ١٩٥٧ فدعا الى تكوين مجلس اسلامى اعلى ضم جميع الذين
تتكون منهم الجمعية الاسلامية على اختلاف ميولهم ومستوياتهم فكانت المعجزة تقع
لولا سوء حظ نكبنا به فانحل المجلس .

فروع الجمعية فى
وليس نشاط انصار الدين محصور فقط فى السنغال و انما
جاوزها الى حيث يوجد انصار شيخ الاسلام فى غرب افريقيا
غرب افريقيا
فكان لها فروع نشطة فى كل من مالى وموريتانيا و غانا و
نيجرونيجريا و كمرون و غمبيا ، كما يوجد لها انصار نشاطهم دون مستوى نشاط
من ذكرت فى بقية اقطار افريقيا الغربية . وهى مستعدة للتعاون مع كل حر كة اسلامية
فى العالم الاسلامى اذا خلصت النوايا

اتصالات اسلامية وللجمعية اتصالات علنية مثمرة ببعض الدول الاسلامية و ذلك منذ اعلان استقلال اتحاد مالي سابقا ، فزارمند وبوها الذين كنت ثالث ثلاثتهم عدة اقطار عربية و افريقية زيارات ناجحة كان من بعض نتائجها الحصول على من مجموعة من المنح الدراسية في كل من المغرب و ليبيا و العراق والقاهرة و السعودية ، ولا زالت مستعدة لمواصلة هذه الجهود المشكوزة المتواضعة .

مكافحة التسلل الاسرائيلي وقد تمكنت الجمعية - بفضل جولات مندوبيها في العالم العربي - من الوقوف على حقيقة القضية الفلسطينية التي شوهتها الدعايات الصهيونية والغربية بشكل غريب فرأت من واجبها امام الله وامام الانسانية ان تبذل جهدها المتواضع لخدمة هذه القضية فلم تفتها فرصة الاوانتهزتها لشرح هذه القضية وفضح الموارمات التي تتعرض لها هذه القضية في الاندية الدولية وعن الاخطار التي تهدد الاسلام والمسلمين بضياع حقوق عرب فلسطين وتحقيق حلم اسرائيل في نسف ثاني القبلتين والتوسع على حساب دار الاسلام العربي .

ولا يفوتني هنا ان اسجل حقيقة مرة - وانا بصدد الحديث عن الدولية المشؤمة - وهي ان اجهزة الدعاية العربية ضد اسرائيل و الصهيونية ضعيفة حتى الان خصوصا في غرب افريقيا فان اغلب سكان تلك البلاد ليست لديهم معلومات عن هذه القضية الا ما يستقونها من مصادر فرنسية او انكليزية ، وكلها اضاليل لانساب لها من الصحة و اغلب الظن ان الدول الافريقية ذوات المشروع الرامي الى مفاوضة العرب مع اسرائيل اخيراً ما كانت لتقف ذلك الموقف لو عرفت من تلك القضية ما عرفت غانا ومالي مثلاً فان مزيداً من النشاط ايها الاخوة العرب ، لا بأس به .

ومن اراد ان يعرف مدى حرص اسرائيل على منافسة العرب في افريقيا فليستمع الى هذه القضية التي لها مئات الممثليات انه ما كاد مندوبو جمعية انصار الدين يذيعون عام ١٩٦٠ بناء المنح الدراسية المذكورة انفاحتى جن جنون السفير الاسرائيلي بدكار و بمنتهى السرعة راح يجري اتصالات وفي ظرف ايام قلائل كان بعض ابناء

السنغال فى طريقهم الى تل ابيب فى منح دراسية قدمها السفير اليهم باسم حكومته
ورحلهم على حساب السفارة وهكذا دواليك .

ان كل نشاط تقوم به جمعية انصار الدين فانما يرجع الفضل
فيه الى شيخ الاسلام الحاج ابراهيم نياس الذى يراها و
يوجهها ويعتبرها جانباً من نشاطه فى خدمة الدعوة الاسلامية
ولسنا هنا - طبعاً - بصدد التعريف بهذا الشيخ ككبرداعية اسلامى فى غرب افريقيا
فان لذلك مجالاً اخر بحول الله .

من يرعى جمعية انصار الدين ؟

و رغم ما ذكرنا من كثرة المراکز الثقافية او مراكز
الاشعاع والجمعيات فان مستوى التعليم العربى فى السنغال
لازال منخفضاً لاسباب لا يصعب تحليلها ولكن الامل يزداد
يوماً بعد يوم، خصوصاً بعد ان قامت الحكومة السنغالية ببعض الاصلاحات فى ميدان
تعليم اللغة العربية فأدخلتها - بشكل محدود طبعاً - فى مراحل الدراسة الابتدائية
بالاضافة الى الحصص العربية لطلبة المدارس الثانوية ، و انشأت فى دكار مراكز
الدراسات الاسلامية وقدمت منحاً دراسية لبعض ابنائها الذين كانوا يدرسون فى القاهرة
وفى تونس ، ويرجع الفضل فى هذه الاصلاحات كلها الى الرئيس محمد ضيا صاحب
فكرة تجمع الجمعيات الاسلامية منذ اسابيع ، وهى ولا شك جهود تستحق التشجيع
من المؤتمر ، ومن جميع من يعينهم مصير العقيدة الاسلامية الذى يرتبط الى حد بعيد
بمصير كتابها العربى المبين .

مساجد وجوامع

وفى جميع بلدان السنغال تطالعك منارات المساجد و
الجوامع على اختلافها فى المساحة و من اكبرها جامع
شيخ الاسلام بمدينة كولاك ، وطوابقه العلوية عبارة عن مدارس للدراسات الاسلامية و
الادبية . وقد كلف حتى الان حوالى مائتى مليون فرنك افريقى .

وفى الختام تتقدم جمعية انصار الدين بكل تواضع الى ندوة المؤتمر باقتراحات
بسيطة - ١ - فتح مكاتب للمؤتمر فى بعض عواصم البلاد الافريقية السوداء

۲- السعى لدى دول الجامعة العربية لاقناعها بضرورة تقديم مساعدات ثقافية في مختلف اشكالها للدول الافريقية او المنظمات الاسلامية فيها اذا لم تتحمس الدول لذلك .

۳- اعداد دراسات مر كزة عن اسرائيل وعن القضية الفلسطينية لتقديمها هدية الى الحكومات الافريقية باللغتين الفرنسية والانكليزية .

۴- تنظيم بعثات دورية او غير دورية الى افريقيا الغربية لالقاء محاضرات دينية وثقافية، وللقوف على حقائق الامور .

۵ - يبحث وسائل ارساء دعامة قوية للتضامن الاسلامى على مستوى الشعوب بشكل لا تؤثر فيها السياسة يوم تستجيب الحكومات لفكرة المؤتمر .

وبعد فتلك لمحة خاطفة عن بعض احوال الاسلام والمسلمين فى جمهورية السنغال اعرضها على الندوة كمساهمة واضحة فى تشخيص احوال الاسلام والمسلمين فى هذا العالم الذى القت به غيبة الاسلام عن مسرح القيادة والتوجيه الى ظلمات من الاضطراب والشقاء بعضها فوق بعض ، ربنا آتينا من لدنك رحمة وهى لنا من امرنا رشدا .

ابراهيم محمود جوب

ترجمه اظهارات جناب آقاى استاد ابراهيم محمود جوب

رهبىر جمعيت «انصار دين» درسنگال ونماينده حضرت شيخ ابراهيم

انياس الكولشچى شيخ الاسلام آنكشور

نقل نطق كامل اين شخص بواسطه حق شناسى است زيرا اودر روزافتتاح مؤتمى مسلمانان راباتحاد تحريص كرد وبحدى خوب صحبت كرد كه وقتى گفت فرقى بين سنى وشيعه نيست- چندين صدا از اطراف مجلس بلند شده لافرق بيننا. اخواننا. اخواننا وبهمين جبهه يکى از علماء عراق اورا به بغداد دعوت كرد و ما ايرانيان از اوتشكر داريم.

على اكبر تشيد

جمهوری علمانیه

در این محضر موجبی برای اطالۀ کلام جهت تعیین حدود و موقعیت کشور سنگال که در سواحل اقیانوس اطلس و جنوب جمهوری اسلامی کشور موریتانیا است نمی‌بینم زیرا این کشور در نهمین معروف است و حضار محترم میدانند که جمعیت آن در حدود سه میلیون نفر میباشد . کشور سنگال جمهوری علمانیه دموکراتی است که در رأس آن یکی از اهالی مسیحی سنگال بنام (لودبول سدارسفقور) میباشد، اعضاء حکومت را مسلمانان و مسیحیون تشکیل میدهند و یکی از آنان فرانسوی هستند مانند وزیر دارائی حیاة اقتصادی این کشور بستگی بامور زراعتی دارد و صنایعی در آنجا موجود است که مصنوعاتش بیشتر برای مصرف داخلی است از قبیل نساجی . صدی نود و هفت اهالی سنگال را مسلمانان تشکیل میدهند و صدی یک را مسیحیون و بقیه را بت پرستان که تعداد آنان بعلت انتشار سریع دین اسلام رو بنقصان است .

مسلمانان سنگال جمیعاً اهل تسنن و مالکی هستند .

تصوف در سنگال

میتوان گفت که تقریباً جمیع مسلمانهای سنگال از صوفیه هستند باستثنای عده‌ای از جوانان . در سنگال دو طریقه صوفیه رایج است یکی تجانیه و دیگری طریقه قادریه . این دو طریقه از دیر زمان در بلاد سنگال وارد و مورد توجه و پیروی قرار گرفته است . (طریقه قادریه منتسب است به عبدالقادر گیلانی تجانیه طریقه ایست از ابوالعباس احمد و این طریقه شعبه‌ای است از طریقه خلوتیه و این روش بیشتر در افریقای شمالی و مناطق افریقائی فرانسوی رایج است .)

تعصب مذهبی در سنگال

مسلمین سنگال علاقه شدیدی بانجام امور دین و حفظ شعائر مذهبی دارند بطوریکه در این امر معروف میباشند . همگی حافظ الصلوة و نسبت بروزه حریص و در امر حج شدید الاقبال هستند که مسلمین سنگال اعم از مرد و زن بزیارت خانه خدا چندین بار مشرف شده‌اند . در راه حق کثیر الانفاق میباشند .

هیئات اسلامیة فرهنگی

دراثر کوشش وجد وجهدی که رجال و جوانان مسلمان سنگال در امر دین دارند. جمعیت‌های فرهنگی متعددی در سنگال تشکیل است از قبیل جمعیت انصار دین. اتحادیه فرهنگی اسلامی. جمعیت نهضت اسلامی و رابطه جمعیت‌های اسلامیة و غیره،

جوانانیکه در مؤسسات فرهنگی فرانسوی مشغول تحصیل میباشند اغلب تحت تأثیر افکار معلمین خود قرار میگیرند و بالنتیجه رغبتی در انجام امور دینی نشان نمیدهند و

فرقه مانع پیشرفت دین

این موضوع تکلیف پدران را نسبت به روشن ساختن فرزندان در امر دین زیاد کرده است.

با همه کوششی که فرانسویان در تضعیف مسلمین دارند مع الوصف این اقدامات مخالف ذره‌ای یأس در مردمان مسلمانان عامل مجاهد ایجاد نکرده است و اثر قیام‌مردانه

جمعیت انصار دین

آنان در اشاعه دین در دهسال اخیر کاملاً مشهود و محسوس است بطوریکه نه تنها مانع از تأثیر افکار مخالفین در اذهان جوانان شده‌اند بلکه بسیاری از بت پرستان و حتی مسیحیان را بدین مبین اسلام مشرف کرده‌اند و در اغلب شهرهای آن کشور مدارس برای حفظ قرآن کریم تأسیس نموده‌اند و دبستان‌هایی برای تعلیم دروس عربی بطور مجانی و دروس فرانسه ایجاد کرده‌اند.

جمعیت انصار دین نه تنها در سنگال دارای شعب میباشد

بلکه پیروان شیخ الاسلام پیشوای این جمعیت در افریقای

غربی مخصوصاً در کشورهای مالی - موریتانیا - غانا -

نیجریه - کمرون و غمبیا فراوانند و همگی مہیای

شعبه جمعیت در افریقای غربی

هر گونه تعاون و وحدت عالم اسلام هستند.

۱- علمانیة که بفرانسه آنرا **Laicisme** گویند روشی است که پیروان آن معتقدند

آدمی در حیات سیاسی و مدنی و اجتماعی نیازمند بسرپرستی مذهبی نیست.

اتصال و پیوستگی مشهودی بین شعب این جمعیت موجود است که این پیوستگی برای بعضی از دول اسلامی بطور محسوس تحصیل نتیجه عمیق نموده است.

جمعیت انصار دین بوسیله حضرت شیخ الاسلام الحاج

ابراهیم نیاس رهبری میشود. پیشرفت و حیثیت و اعتبار **رهبر جمعیت**
انصار دین کیست ؟

این جمعیت مرهون شخصیت علمی و اخلاقی این مرد

بزرگوار است که آنی از خدمت و دعوت افراد باسلام فرو گذار نمیکند و میتوان ایشان را بزرگترین داعی اسلام در غرب آفریقا نامید.

در کلیه شهرهای کشور سنگال گلدسته‌های مساجد و

جوامع سر بر آسمان دارد. البته مساحت و ارتفاع و کیفیت **مساجد و جوامع**

آنها بایکدیگر فرق دارد. بزرگترین آنها جامع شیخ الاسلام در شهر کولاک است که طبقات فوقانی آن محل تحصیل طلاب علوم دینی و ادبی است هزینه ساختمان این مدرسه تا حال دوملیون فرانک آفریقائی شده است.

در خاتمه جمعیت انصار دین با کمال احترام از کنگره اسلامی تقاضا دارد:

۱ - دفاتری در بعضی بلاد مستغله آفریقا مفتوح فرمائید تا بمسلمین محل

درس دهند.

۲ - دول عربی مساعدتهای فرهنگی بهر طریق که ممکن است بادول اسلامی

آفریقائی بفرمائید.

۳ - در خصوص موضوع فلسطین و اسرائیل رسائلی بزبانهای فرانسه و

انگلیسی تهیه و بحکومت‌های آفریقائی اهداء فرمائید.

۴ - هیأت‌های سیار یا ثابتی در آفریقای غربی تشکیل دهند تا در خصوص امور

دینی و فرهنگی گفتگو و از حقایق امور آگاهی حاصل شود.

کلمة الاستاد محمد الشريف عبد روس

رئيس المجمع الاسلامى بالصومال

بسم الله الرحمن الرحيم

ايها الاخوان: السلام عليكم وزحمة الله وبركاته وبعد ،

انى اشكر الاستاذ كامل الشريف على بيانه 'الكامل الذى شمل جميع مشا كل افريقية من جميع وجوها فلم يبق لى ان اتحدث باختصار عن الوضع الدينى فى الصومال .

قبل كل شئ اسمحوالى أن انتهز هذه الفرصة السعيدة لاحتل اليكم جميعا تحيات فخامة رئيس جمهوريتنا المفدى السيد آدم عبدالله عثمان وتحيات المجمع الاسلامى والشعب الصومالى ، مصحوبة بالتهانى الحارة والتمنيات القلبية بان يكلل اعمال هذا المؤتمر بكل نجاح وان يحقق به الاغراض النبيلة التى تصبو اليها نفوس الامة الاسلامية الكبيرة وان يجعل الاتحاد والتضامن رائد الجميع المسلمين فى مشارق الارض ومغاربها حتى لانكون طعمة سائغة للاكلين ، ولنعيد الى الاسلام مجده السالف من قوة وعدالة واء و مساواة ، وما الى ذلك من مبادئ سلمية واهداف نبيلة دفعت بالمستوى الانسانى شأواً رفيعا درست له معالم الطريق وانارت له السبيل .

وانه لمن حسن الطالع ان تمثل جمهوريتنا الصومالية الفتية لاول مرة فى تاريخ وجودها فى هذا المؤتمر الاسلامى العام الذى يضم عدد كبيراً من البلدان الاسلامية المناهضة . وانى اذا ارفع صوتى عاليا انما اعبر لكم عن مشاعر واحاسيس اخوانكم المسلمين من ابناء الجمهورية الصومالية مهمات الديار فالمسلون فى كل العالم كان

١- جاء بيان حضرة الاستاد كامل الشريف فى خاتمة كلمات مندوبى افريقاً ليتكمل مطالبهم كما فى كتابه الكريم ختامه مسك الى اخير الاية .
على اكبر تشيد

كالجسد الواحد اذا اشتكى منه عضو تداعى له سائر الجسد بالسهر والحمى.

والشعب الصومالى ليتطلع بشغف الى كل دعوة تهدف الى ارساء قواعد الدين الحنيف فى شتى بقاع المعمورة لتكون كلمة الله هى العليا وكلمة الذين كفروا هى السفلى. وان مثل هذا العمل الجليل فى مثل هذه البعثة المقدسة لما يثير الاعجاب والتقدير فى قلب كل صومالى.

والصومالى الذى اتشرف بتمثيلة فى هذا المؤتمر العظيم يعدد من اكبر اقطار افريقيه الشرقية اتساعا وشعبه من اشد الشعوب تمسكا بالعقيدة الاسلامية ، وجميع سكانه متفقون فى العادات والتقاليد وتتفاهمون بلغة واحدة ، ولا يغرب عن البال ان هذين القطرين الذين تحرر قريبا من الاستعمار والاحتلال والذين كون الجمهورية الصومالية ليسا الاجزاء من ذلك الوطن الصومالى الكبير الذى لايزال يرزح الاستعمار الاجنبى البغيض .

اذ ان فرنسا لاتزال باقية فى الصومال ، ولا زلنا نعانى الاستعمار الحبشى ولانزال نعانى مع كينيا الاستعمار البريطانى ونأمل ان تحل هذا المشا كل التى تعد من اكبر الجمهورية الصومالية ، فى القريب العاجل انشاء الله .

والجدير بالذكر ان الاسلام عريق فى الصومال ، ويعود تاريخه الى عهد صدر الاسلام فلاغروان تكون العقيدة الاسلامية شئى طبيعى فى قلب كل صومالى .

وتوجد فى الصومال بعض الا رساليات التبشيرية ، من كاتوليكية وبروستانية . والا ولى اشد وطأ من الثانية ، اذ انها تسربت الينا خلال احتلالات التى تعاقب على ارض الوطن وشبت جذورها فيها . وبالرغم من الاغراءات والمحاولات التى تبذلها ، كلمتاهما ، فى صرف الشعب عن دينه المجيد ، فانهما لم تلقيا نجاحا ، حيث ان هذا الشعب المتدين منتبه لما يدبر له فى الخفاء ولما لم يحققوا اى غرض يذكروا فى هذا المضمار عمدوا الى انشاء ملاجى تبشيرية للفقراء والايتام . وانا سوف نسعى جاهدين فى اتخاذ الوسائل اللازمة ضد هذا النشاط الذى قديكون له اثر وخيم العواقب ، و هيئات هيئات ان ينالوا من عقيدة هذا الشعب روحه بمبادئ اسلام فى بره و بحره

وفى بدوه وحضره على السواء .

وانى لالفت الانظار الى ظاهرة واحدة وهى ان حتى اولئك الذين تولت تربيتهم
الارساليات التبشيرية فانهم اذا بالغوسن الرشد وانخرطوا فى معترك الحياة سرعان
ما تتغلب عليهم البيئة الاسلامية فى شتى مظاهر . وقد لاحظنا ان كثير من بين
هؤلاء اعتنقوا الاسلام عن اقناع وكأنهم بذلك يستجيبون لنداء طبيعى كما من فى
قرارة اعينهم .

غير ان اعداء الاسلام ، بجميع اشكالهم ، لن يزالو يتربصون الدوائر و
يسعون فى شتى الوسائل لافساد العقيدة وقد يحاولون نشر المبادئ الهدامة والعقائد
المذهبية ، كالشيوعية العالمية مثلا ، فى نفوس بعض الشباب المتطرف . وقد يجدون
طريقا يستطيعون التسرب اليه بواسطة من يسمون انفسهم بالتقدميين :

والشعب الصومالى مدرك ومستيقظ لما قد سيواجهه من اخطار تؤثر على عقيدة
التي مازال ولن يزال متمسك بها وقد بذل كل الجهد على ان يجعل الكفاح والحفظ
على الدين والعمل بالشرعية الاسلامية حقا واجبا دستوريا . اذان الاسلام دين الدولة ،
والفقه الاسلامى مصدر التشريع .

والمجمع الاسلامى ، بدوره ، يناضل ويكافح منذ عشرات السنين فى جميع عهود
الاحتلال والاستعمار ، غير مكترث بما تعرضه من عقبات و ما تلقى فى سبيله من
حاجز . فلم يهن ولم يستلم فقد قام بواجبه كهيئة اسلامية يحتم عليها الاسلام حق
الدفاع . غير اننا لسنا مقتنعين بما نقوم به فى الوقت الحاضر فيحتاج ان نقوم باكثر
حتى نؤدى الغرض كما نريده و يريده كل مسلم يجب رفع لواء الاسلام . وانه
لنأمل ان تتوحد الجهود وتتظافر وتتساند القوى و تتعاون لتحقيق الاغراض التي
نصبوا اليها جميعاً الا وهى اعلاء كلمة الله فى الارض ، والله الموفق وبه نستعين .

ترجمه گفتار محمد الشریف عبد روس نماینده کشور صومال

سلام گرم من ببردان عزیز :

باید از جناب آقای کامل^۱ شریف قدردانی کنم که وضع افریقا و مشکلات آن را برای شنوندگان محترم بیان فرمودند .

قبل از هر چیز باید از فرصت استفاده کرده تحیت‌های رئیس‌جمهور خودمان آقای آدم عبدالله عثمان و تحیت‌های مجمع اسلامی و مردم صومال را بعرض برسانم و تنهیت‌های گرم و خواسته‌های قلبی آنها را که اتحاد تمام مسلمانان شرق و غرب و همکاری بایکدیگر باشد بیان کنم .

اولین سالی است که از طرف جمهوری صومال بمؤتمر اسلامی نماینده فرستاده شده است و من از طرف مسلمانان صومالی باشما سخن میگویم و بدین وسیله احساسات آنها را برای شما بیان میدارم چون مسلمانان همه مانند یک جانند . مردم صومال که علاقمند ببالا بردن گفتار حق هستند از این مؤتمر اسلامی جداخسند هستند . صومال یکی از بزرگترین قسمتهای افریقای شرقی است که مردمش از صدر اسلام مسلمان بودند و گاهی هم مورد حمله‌های استعمارگران فرانسه و حبشه و کینیا مستعمره انگلیس بوده است پیوسته کوشش میکند که آزادی و استقلال واقعی را بدست آورده و استعمارگران دشمن را منکوب سازد .

امروز از طرف کاتولیک و پروتستان تبلیغاتی بر علیه اسلام میشود و برای موفقیت در این راه به فقراء و یتیمان کمک‌هایی می‌کنند ولی مسلمانان صومالی برضد آنها از وسائل لازمه استفاده کرده و این اثر وخیم را از بین خواهند برد . باید گفت که هیچگاه مردم صومال تقالید فطری اسلامی خود را که در همه حال حفظ میکنند از دست نخواهد داد .

ولی در عین حال دشمنان اسلام از هر راه کوشش میکنند که عقاید فاسد خود را ترویج دهند و مثلاً کهونیستی که عالمگیر شده است در ذهن بعضی از جوانان رسوخ دهند . خوشبختانه مردم صومال بیدار هستند و پیوسته آمادگی خود را بر علیه آنها اعلام میکنند .

۱- بیان حضرت استاد کامل شریف بعد از درج بیانات نمایندگان افریقا برای تکمیل مطالب آنها درج میشود تا حسن ختام داشته باشد
علی اکبر تشید

مذكرة مجلس نیجیریا الاسلامی يقدمه

الحاج مرتضى اكوریدی

بسم الله الرحمن الرحيم

اخوانی فی الاسلام : السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته .

لم تستطع الامة المسلمة بنیجیریا ان ترسل فی العام العاضى مندوبا عنها لحضور ندوة المؤتمر الاسلامی العام التى عقدت فیما بین الرابع عشر والسابع عشر من شهر ینایر سنة ١٩٦١ ولکننا قدمنا مذكرة موجزة كما تضمنت المذكرة مقترحات عن الطرق والوسائل التى نرى انما تساعد على تقدم الاسلام و تحسین احوال المسلمین فی هذا القطر العظیم . اذا اردت الاطلاع على هذه المذكرة فستجد نسخة منها مرفقة بهذه .

ویؤد مجلس نیجیریا العام ان یلفت نظر الاخوان الکرام المجتمعین هنا الى القرارات ١٠، ١١، ١٢ من تلك المذكرة والتی تقول : « یرى مسلمو نیجیریا الامر الذى نقصهم فی هذا الظروف والذى یحتاجون الیه قبل شئ آخر هو التنظيم ، ولا نغنی تنظیما مقتصر عن نیجیریا فحسب ولكن تنظیما یقوم على اساس عالمی واسع و یعمل على تحسین احوال المسلمین فی العام اجمع وعلى تطورهم وان یقام مشروع تجارى (کشرکة بناء محدودة مثلا) ینفق جزء من ارباحه لرعاية عقائد المسلمین فی کل الاماکن المتأخرة وتحسین احوالهم ورفاهتهم وان تنشأ منظمة كمنظمة « المجلس البريطانى » لتشرح للعالم الاسلام والثقافة الشرقیة وترعى امورا اخرى لتقдіم المنع الدراسیة لمن یرستحقها من المسلمین فی العالم كله .

وقد جاء فی بیانکم الذى ظهر بعد ذلك متضمنا قرارات المؤتمر لندوة عام سنة

١٩٦١ تحت « قضية افریقیا (من ٧، ٨ الفصل ٧) ما یلى :

درست الندوة بالتفصیل قضايا افریقیا من وجوه متعددة ، وهى اذ تتقدرا همیة

مايجرى فى تلك البلاد و آثاره على مستقبل القضية الفلسطينية وعلى وضع البلاد الاسلامية بصورة عامة تقرر مايلى .

اولا ترى الندوة ضرورة وضع سياسة عربية اسلامية تقوم على توثيق العلاقات مع الشعوب الافريقية المستقلة ولا سيما الشعوب الاسلامية ومساعدتها بكل مايعينها على التحرر والارتقاء بالمستوى الاقتصادى والمعاشى .
ثانيا توجيه البنوك والشركات الاسلامية والعربية لانشاء فروع لها فى البلاد الافريقية .

ثالثا توصى الندوة مكتب المؤتمر بضرورة الاتصال بالهيئيات والمؤسسات الاسلامية ودعوتها للمشاركة فى الاجتماعات القادمة مع معاونتها ماديا فى المجالات التى تعمل فيها ، ولا سيما فى حقول الوعظ والارشاد والتعليم .
وفى هذا الصدد يقرر الشعب المسلم النيجيرى مايلى .

١ - تمشيا مع الكفرة العاشرة من مذكرة لسنة ١٩٦١ فقد انشئ المجلس النيجيرى الاسلامى العام فى يونيو سنة ١٩٦١ يدعى شؤون الاسلام والمسلمين فى نيجيريا .

٢ - ولكن يستطيع القيام باعماله قياما مجديا فان هناك حاجة عاجلة لاقامة مركز اسلامى بنيجيريا يعمل على تقدم النواحي الروحية والثقافية والعلمية والمسلمين فى هذا القطر الفتى الناهض . كما ان هناك

. حاجة لاتقل عجلة الى انشاء دار للطباعة يجدها مسلمو نيجيريا لسانا ينطق باسمهم فى نشر الاسلام والثقافة الاسلامية فى الاماكن الوثنية فى شرف نيجيريا خاصة ، وكل اجزاء نيجيريا الباقية عامة .

٤ - يحظى المجلس النيجيرى العام بتأييد وتعاون كل المسلمين فى نيجيريا بما فى ذلك كل المنظمات الاسلامية ، الحكام والائمة الوطنيين وشباب القطر .
ولكن يتمكن من تنفيذ برامج مختلفة فانه يحتاج الى العون من منظمات كالمؤتمر الاسلامى العام ومن كل الدول الاسلامية .

ان المسيحيين في نيچيريا تسندهم منظمات عالية كالجمعية التبشيرية المسيحية
ومر كزها العام بلندن والارسالية الكاتوليكية الرومانية ومكتب رئاسها بروما هذا
بالاضافة الى دول مسيحية اخرى .

ومن الناحية الاخرى فان مثل المسلمين بنيچيريا كمثلي التامى الفقراء
يعتمدون على ما عندهم من مال ، ومن المؤكدا انه لا يجدر بالمسلمين ذوى الحظ
الافضل منا ان يجلسوا ساهين متربعى الايدى بينما يعانى اخوان لهم الم الفاقة
والحرمان .

اننا نناشدكم باسم الاسلام والانسانية عوننا ماليا وماديا وادبيا .

بارك الله فيكم .

اخوانكم فى الاسلام .

الحاج مرتضى اكوريدى

غنا . ك - لاقودا - السكرتير العام

بسم الله الرحمن الرحيم

يادداشت مجلس اسلامى عمومى نيچريه

برادران اسلامى من : السلام عليكم ورحمة الله وبركاته .

ملت مسلمان نيچريه نتوانست نماينده بمؤتمر اسلامى بفرستد ليكن
ما ياد داشت مختصرى كه حاوى خواسته هائىست كه از اين طريق ميتوان در
پيشرفت اسلام ونيكوئى حال مسلمين در اين سرزمين بزرگ كمك نمود براى
شما ميفرستيم .

مجلس عمومى نيچريه دوست دارد توجه برادرانى كه در آنجا اجتماع
نموده اند بقرار داد ۱۲/۱۱/۱۰ جلب كند : « مسلمانان نيچريه چيزيكه كم دارند
وبدان نیازمند ميباشند نظامنامه است ، مقصودم نظامنامه اى كه به نيچريه اكتفا

کند نیست ، بلکه بر نامه وسیع جهانی که بر اساس نیکوئی حال مسلمین جهان باشد مانند تشکیل شرکت‌هایی که مقداری از سود آنرا به مصرف نقاط دور افتاده و پیشرفت و آسایش مسلمین نمایند .

بر نامه مانند بر نامه « مجلس انگلستان » تنظیم نمایند که بجهان اسلام و امور فرهنگی شرق خدمت نمایند و رعایت امور دیگر از آنجمله اعطای بورس تحصیلی بمسلمانی که بآن نیازمند هستند و در هر کجای جهان زندگی میکنند . و در بیانات شماها در مؤتمر سال ۱۹۶۱ تحت عنوان « قضیه افریقا » (از بند ۷ ، فصل ۷ : مؤتمر درباره قضایای افریقا و روش آینده درباره فلسطین و عموم کشور های اسلامی یاد آوری نموده است .

۱ - مؤتمر ضروری دانسته است کشورهای عربی و اسلامی سیاستی اتخاذ نمایند که مبنای آن بر تحکیم روابط با کشورهای افریقائی بخصوص ملت های اسلامی استوار باشد و در پیشرفت امور اقتصادی و بدست آوردن آزادی بآنها کمک نماید .

۲ - بانکپاوشر کت‌های اسلامی را وادار نمایند که شعبه‌های فرعی در کشور های افریقائی تأسیس نمایند .

۳ - مکتب دائمی مؤتمر هیئت‌ها و مؤسسات اسلامی را بشرکت در اجتماعات آینده دعوت نماید ، و بمجالسیکه تشکیل میگردد بخصوص امور وعظ و ارشاد و تعلیم از کمکهای مادی فروگذار ننمایند .

و بهمین جهت ملت مسلمان نیچریه در صد بر آمده است اقدامات ذیل را بنماید .

۱ - از نقطه نظر همگانی با مؤتمر مجلس اسلامی نیچریه را بوجود آورده است و آن در سنه ۱۹۶۱ بامور مسلمین نیچریه رسیدگی میکند .

۲ - وبخاطر اینکه بتواند جداً بکارهای خود قیام نماید نیازمند بیک مرکز اسلامی میباشد که در پیشرفت روحیه و فرهنگ و دانش مسلمین در این نقطه جوان که بسوی ترقی جنبشی نموده است ، کمک نماید .

۳ - چنانکه نیازمند به چاپخانه ای هستند که نشریاتی داشته باشند تا زبان مسلمانان نیچریه باشد و فرهنگ اسلامی را در تمام نیچریه بخصوص در نقاط بت پرستان معرفی نماید .

۴ - مجلس نیچریه از تعاون و پشتیبانی بهمه مسلمانان نیچریه در برنامه ها از فرمانروایان، ویشوایان وطن، و جوانان برخوردار است . و برای اینکه برنامه های مختلفه اسلامی در اینجا اجرا شود نیازمند بکمک مؤتمر اسلامی و همه دولتهای مسلمان میباشد .

در اینجا مسیحیان از کمک های جمعیت بشارت مسیحی که مرکز آن در لندن است و از کاتولیکهای رم و کشورهای دیگر مسیحی استفاده میکند . و از ناحیه دیگر مسلمانان نیچریه ایتم فقیر بآنچه نزد خودشان یافت شود اکتفا میکنند .

تأکید میکنم برای مسلمانان ثروتمند که بر ما برتری دارند شایسته نیست که از ما فراموش کنند و ما را دچار الم فاقه و حرمان بگذارند .
ما از شما همکاری مالی، و مادی و ادبی میخواهیم .
خداوند بشما برکت بدهد .
برادران مسلمان شما .

حاج مرتضی اکوریدی

عنا.ك - لاقودا - السكرتیر العام

ششم کشورهای اروپا

بسم الله الرحمن الرحيم

المسلمون في بلاد الغرب

اود في هذه الكلمة ان اعرض للاخوان الحاضرين ممثلي دول الاسلام المختلفة
حالة الاسلام والمسلمين في ديار الغرب في الحاضر، و مدى خطرها بالنسبة لمستقبل

الفكرة الإسلامية، وما يستلزمه ذلك من ضرورة توجيه عناية خاصة الى هؤلاء المسلمين وواجه تلك العناية.

ولقد يسأل سائل وهل فرغنا من تقرير و توضيح مبادئ الاسلام و اصلاح احوال المسلمين في ديارهم حتى نلتفت الى الاسلام في الخارج والى من يوجد من المسلمين في تلك الديار. والواقع ان وضع الاسلام و احوال المسلمين في ديارهم تستدعي ولاشك اهتماما شديداً من الدعاة للاسلام في سبيل اذاعة مبادئه الصحيحة ودفع كثير من التهم التي خلفها المستعمر قبل جلائه عن هذه الديار العزيزة، ولقنها اذنا به وانصاره المفتونون بالحضارة الغربية والذين غلبتهم شهواتهم والحياة الماجنة على انفسهم .

ولقد كان هؤلاء و اولئك و ما يزلون يسعون لطمس معالم الحياة الاسلامية الصحيحة، بل هؤلاء الاذئاب بصفتهم من ابناء الوطن استطاعوا ان ينالوا من الاسلام ويبلغوا من تهديم مبادئه والتشكيك في اركانه ما لم يقدر المستعمر عليه، فاذا دققنا في ماضى هؤلاء وجدنا ان كثرتهم الغالبة من الطلاب الذين ارسلوا الى ديار الغرب ينلون من وردها ويتزودون من علوفها ما يعود بالخير والبرة على اهليهم و اوطانهم ويدفع بها في سبيل الرقي، واستعادة المجد الغابر والعز التليد، دون ان يمس ذلك كياننا الروحي، وعقيدتنا السامية، فاطاشت الحياة المترفة التي و جدوها في تلك الديار حلومهم، و اعتقدوا انها من مستلزمات الرقي والمجد الذي بلغته تلك الدول وساعد على ذلك وسوسة النفس والشيطان، وضعف في العقيدة، و سوء فهم للاسلام و تعاليمه وما تخفيه في طبائنها من اهداف سامية في تقوية شخصيه الفرد، وروابط الاسرة والمجتمع ، يضاف الى ذلك دعاية قوية مركزة يوجهها الاستعمار والصهيونية بما يملكون في هذا الشأن من وسائل اعلام رهيبه متنوعة كالصحافة والسينما والراديو والتلفزيون، وهكذا عاد هؤلاء الطلاب ، سواء منهم من نال قسطا قليلا او كثيرا من العلم، عادوا حربا على عقيدة قومهم و تقاليد امتهم، عادوا يبشرون بالاحاد والمادية ديننا جديدا لسبيل للرقي بدونه حسب زعمهم، واستعانوا على نشر تلك الافكار

الجديدة، وعلى تهديم ما كان قد تبقى من الاسلام فى صدوراهله، بما تولوه من مناصب وما آل اليهم من سلطان، باعتبارهم الفئة المثقفة التى تمثل زبدة المجتمع و خلاصة امكانياته وعبقرياته.

وهكذا وجدت الهيئات الدينية ودعاة الاسلام انفسهم امام هذا العيل العارم من الدعايات والافتراءات على الدين و مبادئه وكانت فى ذلك تحارب حربا لا تكافؤ فيها، اذ لم يك لرجالها من السلطان ما كان لخصومهم، كما وجدوا انفسهم امام وضع قاس شديد القساوة، ذلك هو تعدد جبهات الجهاد، و اقول الجهاد لا تجوزا، ولكنه فى الواقع جهاد قاس اليم، ولقد جاء فى الحديث عن رسول الله صلى الله عليه وسلم حين رجع الى المدينة من احدى الغزوات قوله «رجعنا من الجهاد الا صغر الى الجهاد الا كبر» نعم ان الدعاه الى الله والى الذين ارتضا الله بعباده قد وحد انفسهم امام خصوم مختلف المشارب والنزعات، منهم انصار رأسمالية طاغية، ومنهم انصار شيوعية ملحدة هدمت كل فكرة روحية فى الانسان، لم يتفقوا الا على شئ واحد هو محاربة كل مبادئ الدين، وكل ما يمت الى الدين بصلة قريبة او بعيد، و هم فى ذلك يرددون ما يلقنهم اياه اسيادهم و اساتذتهم فى الالحاد والكفر.

ولعل هناك من يعتقد ان الحرب التى شنها ويشنها الغرب على الاسلام لا بد ان تضعف، لاضطراره للانصراف الى مقاومة الخطر الاحمر الذى بدأ يرتفع فوق رؤوسهم، ويهدد حضارتهم المادية والروحية (ان وجدت) بالدمار الشامل المطلق، وجوابنا على هذا انهم وان كانوا قد شعروا فعلا بهذا الخطر فان خوفهم من الاسلام اكبر من ذلك انهم يعتقدون ان الشيوعية عقيدة قامت على المادية والالحاد، والنفس البشرية وان استشعرت فى هذين المبدأين و خاصة فى اولهما شيئا من اللذة والمنفعة فى بى ادى الامر، الا ان التطور ووصول هذه المجتمعات الى مستوى مرتفع من الناحية الاقتصادية كفى لبتفتيت هذه المادية الطاغية او باعتدالها على الاقل، كما انهم تروا لما قد يحدث من انشقاق فى المعسكر الشيوعى و انقلاب بعض فئاته على بعض، مهمة اضعاف خطره و تخفيف ضغطه عليهم، وقوى اعتقادهم هذا بما تحقق من مجريات الحوادث

فى السنوات الاخيرة فى روسيا والصين والدول الدائرة فى فلكتهما، اما الاسلام فقد خبروه من قبل فى الحروف الصليبية ومن بعد فى البلدان المستعمرة من آسيا وافريقيا، اذ وجدوا فيه خصما لا يقارع وخطر امحققا على مصالحهم وبرامجهم فى اخضاع الشعوب والقضاء على شخصيتها، حتى لقد جاء فى نشرة الوثائق الفرنسية

Documentations francaises التى تصدر عن رئاسة مجلس الوزراء الفرنسى انه لا بد للغرب من الاعتراف بان الاسلام كان العامل الاكبر فى الفشل الذى منى به فى افريقيا، وانه لا الدعايات المختلفة ولا الاموال الطائلة ولا البعثات التبشيرية العديدة لم تنفع فى كسر شوكة الاسلام ولا حددت انتشاره، ولا لفتت المسلمين عن مقاومة الاستعمار والمستعمرين فى كافة برامجهم و خططهم .

وأما الشيوعية فانها تعتقد ان مدينة الغرب وحضارته قد ساخت ولا تستطيع ان تقاوم طويلا ضربات الشيوعية النابغة من صميم الشعوب الغربية نفسها على ايدى والسنة الاحزاب الشيوعية والفئات المحرومة فيها، ولن تتمكن القلعة المترفة الغارقة فى النعيم والرفاهية من كبح جماح العامة من عمال و فلاحين و موظفين، و منعهم من تطوير النظام الرأسمالى الحالى الى نظام اشتراكى يساير الشيوعية من قريب او بعيد. واذن فالشيوعية تعتقد ان الخطر كل الخطر هو فى هذه المبادئ الروحية والعقائد الدينية التى لا تنسجم مع الحياة المادية الملحدة فى قليل او كثير.

مما سبق يتبين لنا ان اولئك القلة من ابناء الاسلام الذين تلقوا علومهم فى الخارج عادوا ليكونوا اخطر على الاسلام و ابنائه من كل ما وضعه الاستعمار الغربى والشرقى من خطط فى هذا السبيل، وكانوا اكثر فعالية من مجموع ما تفنن به اعداء الاسلام الراسماليين والشيوعيين من وسائل الدعاية واساليب الاغراء للفت المسلمين عن دينهم.

هذا من جهة، و من جهة اخرى لا بد لنا ان نذكر ان معظم البلاد الاسلاميه، ان لم تكن كلها، كانت مضطرة الى زمن قريب، باسم جهاد المستعمر الاجنبى والحصول على الاستقلال، الى تكتيل الصفوف وتوحيدها، ووضع التطاحن العقائدى فى الموضع

الثانى، اما اليوم وقد حصل معظمها على الاستقلال السياسى، وهو فى اكثره استقلال ظاهرى لازال يسيره ويوجهه المستعمر من وراء سنار، فان التواحن العقائدى سبيرز الى الصف الاول وسبقى كذلك، بل سيشهد ضرامه فى السنوات المقبلة، لذا كان لابد للعاملين فى الحقل الدينى ان يعدوا لذلك عدتهم، ويجندوا كل مالىهم من قوى ماديهم ومعنويهم فى هذا السبيل.

وأمر ثالث، هو ان الوضع السياسى والاقتصادى فى الدول الاسلامية كان الى زمن قريب عاملا حاسما فى تقليل عدد المبعوثين من ابنائها لتلقى العلم فى الخارج، فكان اثر هؤلاء ضعيفا نسبيا، ثم نصح استقلال هذه الدول سياسيا، واشتداد حاجتها الى موظفين كبار يملأون المناصب التى خلت بجلاء المستعمر الاجنبى اوالتي احدثت مساهمة للتطور الاقتصادى والاجتماعى المتحقق منذئذ ازدياد عدد البعثات العلمية زيادة كبيرة جدا، لاسيما فى هذه السنوات الاخيرة، فتجاوز عشرات الالوف الى مئاتها، وانتشر الطلاب والموظفون الموفدون لتلقى العلم فى المانيا و انكلترا وامريكا وفرنسا وبلجيكا وهولندا وسويسرا والنمسا وتشيكوسلوفاكيا وروسيا وسواها من الدول الغربية والشرقية، وراحت يد الاستعمار والراسمالية والشيوعية تدغدغ عقولهم وتستجلبهم بمختلف الوسائل لتصرفهم عن دينهم ولتعبث النزعات الفاجرة فيهم، ومن وراء ذلك كله الاخطبوط الصهيونى يحرك ويوجه، سواء فى العالم الغربى او الشرقى.

هذا عن الطلاب والبعثات العلمية، وهناك مسألة المسلمين الذين استقروا حديثا فى تلك البلاد، ومنهم من اضطر للهجرة من بلاده الاصلية لاسباب سياسية، ومنهم من تركها لاسباب اخرى مختلفة، فمن الواجب ان نذكر ان التغيرات التى طرأت على كثير من البلاد الاسلامية منذ انتهاء الحرب العالمية الثانية سياسيا او اجتماعيا قد ادت الى ارتفاع عددهم ارتفاعا هائلا، كما اظهر عدد الالباس به من مواطنى تلك البلاد الاصليين الذين يعتنقون الاسلام دينهم هذا، و كانوا يتسترون عن التصريح به خشية التعصب الاعمى الذى يلقونه من مواطنيهم و ابناء جلدتهم

فى بلاد لاتفتنا تتبج بأنها موئل الحريات ومبعث الديموقراطيات، كما بقى ولاشك عدد من هؤلاء متسترالم يجدالوقت بعد مناسباً للتصريح بدينهالحقيقى .

ان جميع هؤلاء المسلمين ، على اختلاف فئاتهم و نزعاتهم ، بحاجة قصوى الى رعاية دينية وخلقية ومادية فى مغتر بهم ، للحفاظ على النزعات الخيرة والخصال الحميدة فيهم ، وتذكيرهم باستمرار بأن هناك وطناً مرهقاً مستضعفاً يتطلع اليهم ، وهم عصارة مجتمعه والفئة المختارة منه، لينقذوه من المستوى الذى انحدراليه بفعل عصورطويلة من الاستعمار والاذلال والتقهقر ، وليبعثوا فيه حضارة أصلية هى ارث الاسلاف والتاريخ المجيد .

ان فما يبعث على الاسى والاسف الشديدين ان البعثات الدبلوماسية التى تمثل البلاد الاسلامية فى تلك الدياره على كثرة عدموظيفيها وضخامتها امكانياتها لم تعمل شيئاً ما فى هذه السبيل بل لعله لابد لنا ان نقرر انه كان من الفضل و الكرامة لو انها وقفت موقفاً سلبياً حيادياً ، فلم تجعل من نشاطها و سلوك موظفيها مثالا أكثرما يكون سؤاً مع الاسف ، وابعد ما يكون عن المبادئ الاسلامية الكريمة .

و قد اظهرت الدعوة الاسلامية التى انبعثت عن المركز الاسلامى المؤسس حديثاً فى جنيف ان الروح الاسلامية لاتزال كامنة فى ضمائر عدد كبير من هؤلاء المسلمين ، اذ تجاوبوا معها تجاوباً طيباً وفتحوا لها قلوبهم ، وكان لابد للمقائم على هذا المركز ان يبذل جهداً خارقاً للعادة فى مبادلتهم شعوراً بشعور ، والرد على اسئلتهم ، و السعى لعقد ندوات دورية فى مختلف الدول التى يقيمون فيها ، كما انه كان لهذه الدعوة ايضا شأن بالغ الاثر فى تثبيت العقيدة الدينية لدى هؤلاء المسلمين من طلاب ومستوطنين ومواطنين، وفى توسيع نطاق المعرفة الدينية لدى هؤلاء الاخيرين .

على ان ماتم من عمل فى هذا المضمار حتى الان لايفى بالغرض ، و ما هو الا بداية مرحلة جهادطويلة شاقة، لابدان تتلوها مراحل متتالية، ويمكننى تلخيص ما يجب عمله منها فى . السنوات القادمة بما يلى .

١- توسيع امكانيات التصرف على اسماء وعناوين المسلمين الموجودين في الخارج كافة الفئات ولاى سبب كان واتجاهاتهم وبعض المعلومات الاخرى عن حياتهم السابقة، واقترح لذلك ان يسعى كل وفد لدى الهيئات المختلفة في بلاده لاعداد مثل تلك المعلومات وارسالها اولاً بأول الى المركز الاسلامى في جنيف .

٢- توسيع امكانيات تحقيق اتصال مباشر ومستمر مع هؤلاء المسلمين على يد دعاة موثوقين يتفهمون مبادئ الاسلام تفهما عميقا ، و يتقنون اساليب الارشاد والدعوة الى الدين اتقاناً كاملاً .

٣- الاهتمام بتقديم بعض الخدمات التى قد يحتاج اليها هؤلاء المسلمون ، والتى تؤثر بطبيعتها فى سلوكهم الخاص والعام و مجرى حياتهم . كقضية السكن واللغة بالنسبة للطلاب وخاصة الطالبات، وهذا ما يدعو الى العمل على انشاء بيوت خاصة بهم ، وافتتاح دورات منظمة لتعليمهم لغات البلاد التى يقيمون فيها ، وكذا طبع اجزاء من القرآن الكريم و كراسات مختصرة تتضمن المبادئ الاساسية للعبادات والمعاملات فى الاسلام باللغات الانكليزية والفرنسية والالمانية، وتوزيعها على المسلمين من مواطنى تلك البلاد الذين لا يجيدون اللغة العربية، وبصورة عامة السعى لتحقيق كافة ما يحتاج اليه المسلم المغترب فى سبيل تقوية ايمانه وثباته على الاسلام الصحيح واقامة شعائره وحفظه من اى انحراف او شذوذ.

ولاشك ان هذا كله يتطلب تضحيات بالغة وجهود كبيرة مادية ومعنوية ، لتدعيم الدعوة الى دين الله حيث فقدت عبادة الله معناها الروحى الاسمى .

وبهذا يكون المؤتمر الاسلامى قد قام بعمل ضخم فى سبيل نصره الاسلام و وسعى الاجاد اساس متين الدعوة الاسلامية، واطمأن الى انه سيكون لديه فى المستقبل القريب ، دعاة يعرفون حق الله والوطن والكرامة الانسانية ، و حال بصورة غير مباشرة دون البلوغ الاستعمار والصهيونية فى القضاء على الاديان، و على كلمة الله ان يجهز بها ويدعى اليها و افشاء الدعاية السيئة عن الاسلام فى مختلف ارجاء الارض وتحطيم العقيدة الدينية فى نفوس الشباب المسلم زهرة المجتمع، امل اليوم و رجل

الغد المشرق باذن الله .

والله تعالى « و من يعمل مثقال ذرة خيرا يره ، و من يعمل مثقال شرا يره »

والسلام عليكم

محمد نظمى الطراب

ترجمه گفتار

محمد نظمى الطراب

بنام خداوند توانا

مسلمانان در کشورهای غربی

مایلم که در این کمیۀ ای که نمایندگان کشورهای اسلامی اجتماع دارند وضع مسلمانان غرب را باستحضار آقایان برسانم .

در اینجا این سؤال پیش میآید که: آیا ما بوضع مسلمانان خود کاملاً رسیدگی کرده ایم و بخواسته های آنها از هر جهت جواب مثبت داده ایم که نوبت به مسلمانان غرب برسد ؟. آیا مبادی صحیح اسلامی را در سراسر کشورهای اسلامی منتشر ساختیم ؟... و آیا تهمت های ناروای استعمارگران را از بین بردیم ؟...

آنان از هر راهی که بتوانند کوشش میکنند عقاید مردم را بوسیله تبلیغات در مطبوعات و رادیو و تلویزیون و مانند آن... سست نموده و اصول اعتقادی آنها را متزلزل کنند .

وقتی در گذشته آنان نگاه کنیم مشاهده میکنیم که بوسیله اعزام محصل بکشورهای غرب هدفهای خود را عملی میسازند، دانشجویان ما پس از برگشتن از کشورهای غرب گذشته از آنکه عقاید فطری اولیه خود را از دست داده اند مردم

را بکفر و پول پرستی دعوت میکنند و از این راه آنچه را که از اسلام باقی مانده باشد از بین میبرند و پیوسته در انتشار دادن افکارشوم خود کوشش میکنند .

و همچنین اشکال دیگری که در کار ما هست اینست که گذشته از آنکه دانشجویان ما بطرف انحراف میروند دانشمندان و مبلغین مذهبی ما همه تحت تأثیر تبلیغات سوء سرمایه داری و کمونیستی واقع شده و از راه خود منحرف میشوند و در جهاد اکبر که رسول اکرم فرموده «اکنون که از جنگ برگشتید و آن جهاد کوچکی بود باید خود را برای جهاد بزرگتری آماده سازید» کوتاهی میکنند.

شاید بعضی تصور کنند که ما باید جنگهایی که بر علیه اسلام میشود خاتمه دهیم. ولیکن جوابشان اینست که اگر چه مادیت و کفر و مبدئی هستند که پیوسته بشر با آنها توجه دارد و این علاقه تاحدی معین است که وقتی بشر بآن رسید خواه و ناخواه و بمعنویات نخواهد نمود و این نیرنگها و حیلها هیچگاه نمیتواند از شوکت اسلام بکاهد و مسلماً تمام پیشرفتی که نصیب افریقا گشته بواسطه اسلام است چنانکه نشریات فرانسوی باین موضوع اشعار دارد.

کمونیست خود معتقد است که مبانی مذهبی و عقاید دینی هیچگاه با مرام مادیت سازش نداشته و تنها مانع پیشروی مقاصد و هدفهای آنهاست که مردم را از سرمایه داری بطرف کمونیستی سیر می دهند.

از این گفتارها معلوم میشود که عده کمی از دانشجویان ما که تحصیلات خود را در خارج با تمام میرسانند با عقاید سرمایه داری و کمونیستی بکشورهای اسلامی برگشته و بر علیه اسلام تبلیغات سوء خود را آغاز میکنند.

از طرف دیگر امروز تمام دولت های اسلامی موظفند که بر علیه استعمار - گران بیگانه در راه بدست آوردن آزادی و استقلال کشور خود را متحد سازند. اگر چه بسیاری از این کشورها از نظر ظاهر مستقل هستند ولی در باطن امر دست استعمار بالای سر آنهاست بر تمام مسلمین واجب است که در این راه آمادگی خود را بتمام قوا اعلام دارند.

موضوع سومی هم در اینجا هست و آن اینست که اخیراً دولتهای اسلامی بنا بمصالح سیاسی و اقتصادی خود از فرستادن دانشجو به کشورهای غرب جلوگیری میکنند و در نتیجه اثر سوء آنها روی افراد کمتر خواهد شد.

در این سنوات اخیر از کشورهای اسلامی دانشجویان زیادی بشرق و غرب برای ادامه تحصیل مسافرت نمودند و استعمارگران و سرمایه داران و کمونیستها از آنها سوء استفاده کرده و آنها را از عقاید دینی شان دور ساختند و سرمنشاء تمام این مفاسد یهود است که چه در غرب و چه در شرق باعث تحریک آنان میشود.

این وضع محصلین کشورهای اسلامی است در خارج و همچنین يك عده از مسلمانان یا بجهت سیاسی و یا بجهت دیگری مجبور شدند که از خاک خود دور شوند در نقطه ای متمرکز گردند که شاید تا آخر بن مراحل نتوانند عقاید دینی خود را آشکار کنند و پیوسته باید مذهب و کیش خود را پرده پوشی کنند.

اینگونه مسلمانها باید پیوسته در غرب امور مذهبی و اخلاقی را رعایت کنند متأسفانه افرادی که از کشورهای اسلامی بعنوان نمایندگی بغرب فرستاده میشود در این راه کوچکترین قدمی برنمیدارند چه بسا خودشان هم از مبانی اسلامی دورتر می شوند.

اخیراً در ژنو يك مرکز اسلامی تشکیل شده است که باید نهایت کوشش خود را در این راه مبذول دارد و بسئوالات و مشکلات پاسخ دهد و در راه منعقد ساختن جلسات دوره ای در کشورهای مختلف اسلامی کوشش کند. البته چون در این مرکز مراحل اولیه خود را سپر میکند هنوز نمیتواند هدفهای اساسی ما را تأمین کند ولی در آینده انشاء الله باید بمواد زیر نظر داشته باشد.

۱- توسعه در شناسائی مسلمانانیکه در خارج وجود دارند.

۲- توسعه دادن در تماس افراد دانشمند با آنها که آنها را بمبانی مذهبی مطلع سازند.

۳- کوشش در راه يك قسمت از خدمات از قبیل سکنی و وسائل تحصیل وغیره

که مناسب با حال يك دانشجو باشد و ایجاد دوره‌هائی از زبانهای خارجی که بآن نیازمند هستند و ترجمه يك قسمت از قرآن و مبانی اسلامی را که مربوط بعبادات و معاملات است بزبان مورد نیاز آنها و خلاصه کوشش در راه ایجاد چیزهائی که يك نفر مسلمان که در غرب ساکن میشود بآنها احتیاج دارد.

و این خود احتیاج بکمک‌های بزرگ مادی و معنوی دارد .

مؤتمر اسلامی در راه یاری اسلام دست باقدام بزرگی زده است و در آینده نزدیک افرادی که مخالف با مرامهای پست استعمار و یهود از طرف دیگر باشند باید مردم را بحقوق پرستی و میهن دوستی دعوت نموده و آنهارا متخلق باخلاق ستوده نمایند. خداوند میفرماید « کسیکه باندازه ذره‌ای خوبی کند پاداش آن میرسد. کسیکه باندازه ذره‌ای بدی کند کیفر آن را خواهد دید .

والسلام علیکم - محمد نظمی الطراب

علی اکبر تشید باجمعی از نمایندگان کشورهای اسلامی در قدس شریف

الثامن - هشتم. كشور جمهورى مالى

بسم الله الرحمن الرحيم
وصلى الله على نبيه الكريم

من جمعية تنظيم الثقافة الاسلامية

الى مؤتمر الاسلام العالمى القيرها شيخ احمد حماد الله

باسم جمعية تنظيم الاسلام بجمهورية مالى يسرنى الاشتراك فى هذا المؤتمر المنعقد بالديار المقدمة فانتهزت الجمعية هذه الفرصة لتقدم لكم تقاريرها الاتية

١- تضامن الشعوب الاسلامية - ان التطور الاسلامى فى العالم فى يومها هذا يفرض على شعبها الاتحاد مع شعوب العالم الاسلامى جميعاً من غير تمييز وهذا التضامن بين الشعوب الاسلامية فى اوروبا وامريكا وآسيا وافريقيا وسيكون سبباً لهدم الحدود التى صنع فخلف الاستعمار واذنابه والشعوب الافريقية السوداء الاسلامية فى حاجة ماسة الى مساعدة مادية .

٢- الكفاح ضد اعداء الاسلام واللغة العربية - ونطالب المؤتمر ان يحدد مساعدة لدول افريقيا المستقلة حديثاً لنشر التربية الاسلامية والتطور الدينى و تبادل الثقافة فى هذه الدول الافريقية التى هى فى حاجة ماسة الى ذلك . كما نطلب من المؤتمر افتتاح المكاتب والمراكز الاسلامية والصحف والمجلات والكتب العربية والمدرسين والاساتذة ويكون لهذه المكاتب فروع فى جميع البلدان الاسلامية و الجاليات الاسلامية فى العالم لتبليغ الرسالة الاسلامية .

٣- يتخذ المؤتمر قرارات حاسمة لتقارب وجهات النظر بين الشعوب الاسلامية كما قال عمر بن عبد العزيز رضى الله عنه تحدث للناس اقضية بقدر ما احدثوا من الفجور ليسهل تقارب النظر بين الشعوب الاسلامية ويكون ذلك سبباً فى اتصالات فيدير اليه بينهم ونطلب تكرار المؤتمرات الاسلامية ليقوى اتحادنا الروحى والمعنوى كما قال تعالى انما المؤمنون اخوة .

اما من ناحية الاسلام فى داخل جمهورية مالى

ان جمعيتنا تعتبر وجود الاسلام في جمهورية مالي منذ تسعة قرون اذ الاسلام في مالي قديم منذ سنة ٩٥١ ، ولكن الاسلام قديما الى حضارته القديمة في جمهورية مالي وتقدمه البشري بينما كان الاستعمار الغاشم قد بذل جهده لمنع تعليم اللغة العربية والثقافة الاسلامية وضد كل النشاط الاسلامي في داخل دولتنا الفتية ولكن بفضل الله تعالى وبفضل كفاح شعب مالي الباسل استطاع ان يعود الاسلام كما كان واستطاعت مالي ان تأخذ اسمها القديم وكانت معروفة باسم (السودان الفرنسي) سابقا واخذت مجالها بين الدول التي تنادي بالحرية الاخاء والمساواة .

٤- جمعيتنا تطالب المؤتمر ان يرسلها المدرسين و المدرسين الدينيين و المبشرين برسالة رسول الله صلى الله عليه وسلم لان شعب مالي سبع وتسعون في المائة منه مسلمون والله الحمد. وان جمعيتنا وحكومة مالي وشعب مالي يؤيد الثورة الجزائرية والشعب المكافح من اجل حريته واستقلاله كما يؤيد شعب انكولا ضد استعمار البرتغالي الغاشم ويطلب بوحدة الكونكو ويستنكر الاعتداء الفرنسي على تونس و المغرب العربي الشقيق كما تندد بالقنبلة الذرية في الصحراء و تطالب بان تكون افريقيا منطقة حرة من القنابل الذرية والقواعد العسكرية .

وجمعيتنا تطالب بتنفيذ قرارات الامم المتحدة حول فلسطين المغتصبة وذلك باسترجاع اللاجئين العرب الى ديارهم و املاكهم وتحذر المؤتمرين من التسرب الصهيوني الذي خلفه الاستعمار في العالم اجمع لما يعلم فيه من مساندته. ونطالب من المؤتمر ارسال بعثة الى الامم المتحدة تدافع عن حقوق المسلمين الفلسطينيين وتطالب باسترجاع دوله فلسطين الى حالتها قبل الاستعمار للغاشم .

واخير ان جمعية تنظيم الثقافة الاسلامي في جمهوريه مالي تشكر جميع المندوبين الذين حضروا هذا المؤتمر المنعقد في الديار المقدسة التي فضلها الله بالانبياء والقرآن الكريم على العالم اجمع راجية من الله تعالى ان يعود السلام في العالم وانقاذ البشرية من المستعمرين والموشوشين على ديننا الحنيف و اذنا بها و توحيد الشعوب الاسلامية كما احمل اليكم تحية شعب مالي المكافح المسلم وليحيى

الاسلام والوحدة الاسلامية العالمية التي قال عنها الله تعالى يا ايها الناس انا خلقناكم من ذكروا نثى، الاية بالتمام وعلى المحبة والسلام .
التقارير عن الاحوال المدرسية التي قام بانشائها مكتب الثقافة الاسلاميه

مى جمهورية مالى

١- انشاء مدرسه فى مدينه كبا، تبعد مسافتها عن العاصمة حوالى ١٣٠ كيلومتر ولكن انشاءها كلف نحو مليونين ونصف مليون من الفرنكات و قد تم بناؤها فى اخر سنه ١٩٦٠ ، وبدا التدريس فيها فى اول فبراير سنه ١٩٦١ و بلغ عدد طلابها حتى العام الحالى ١٢٠ طالبا ثم انشاء مدرسة اخرى فى مدينة ثوبا تبعد عن العاصمة حوالى ١٥٠ كيلومترا ويوجد فيها من الطلاب ٩٠ وبدأ المكتب فى هذا الشهر بانشاء مدرسه فى مدينة باكو عاصمة الجمهوريه وتبلغ تكاليف هذه المدرسة حوالى سبعة ملايين من الفرنكات ويبلغ عدد طلابها فى الوقت الحاضر ٣٨٥ طالب و منهم من غينيا عددهم عشرة ومن ساحل العاج عشرون طالب ومن فلتن العليا ٨ طلاب و الباقي من ابناء مالى .

وقد ارسل المكتب الثقافى الاسلامى سنه ١٩٥٦ خمسة من طلابها الى القاهرة و ارسل كذلك سنه ١٩٥٨ ثلاثة طلاب الى القاهرة و ارسل ٥ طلاب سنه ١٩٦٠ الى القاهرة و ارسل احدى عشر طالبا الى القاهرة ايضا .

ترجمه نطق شيخ احمد حماد الله نماينده كشور جمهورى مالى

بسم الله الرحمن الرحيم

صلوات پر پیغمبر کریم

از طرف جمعیت فرهنگى اسلامى به مؤتمرا سلامى عالمى - مسرور شدم که بنام جمعیت در مؤتمرا سلامى که در این دیار مقدس تشکیل شده شرکت کردم و مترصد فرصت بودم که پیام جمعیت را بعرض موتمربرسانم .

۱- تضامن ملل اسلامی است جریان اسلامی در دنیا امروز اتحاد بین ملل اسلامی را واجب میکند که تماماً بدون استثناء بعمل آید و انعکاس این تضامن در اروپا و آمریکا و آسیا و آفریقا موجب خرابی بنیان حدودی که برای مسلمانان وضع کرده اند شده و استعمار و دنباله های آنرا ریشه کن میکند و جامعه آفریقا در تماس با مسلمین قرار گرفته و از مساعدتهای مادی و فنی برادران خود استفاده میکنند.

۲- قیام برضد دشمنان اسلام و لغت عربی - ما از مؤتمر میخواهیم که برای دول آفریقائی جدید الاستقلال اصول تربیت اسلامی و جریانات دینی را با تبادل فرهنگی ترویج نماید - زیرا آنها احتیاج باین امر دارند و هم چنین تقاضا داریم که مؤتمر مکاتب و مراکزهای اسلامی و روزنامه و مجلات و کتب عربی بوسیله مدرسین و استادها تأسیس کرده و این موسسات در تمام کشوری های اسلامی شعب و مبلغین داشته باشند که رسالت مؤتمر را تبلیغ نمایند .

۳- از مؤتمر میخواهیم که ترتیبی بدهد که نظرات فرق مسلمین باهم هم آهنگ شود چنانکه عمر بن عبدالعزیز گفت که برای مردم قضایائی حادث میشود بقدر آنچه احداث میکنند و انتشارات قرارهای مؤتمر موجب نزدیکی ملل اسلامی میشود تا اینکه روحاً و معنأً متحد شوند چنانکه خدا فرموده انما المؤمنون اخوه .

اما اسلام در جمهوریت مالی

جمعیت وجود اسلام را در کشور معتبر میدانند زیرا نه قرن است که اسلام دین مردم بوده است .

اما در دوره استعمار کورکننده بر گردید بهمان بساطت اولیه زیرا مستعمر نهایت جدیت را داشت که لغت عربی و معارف اسلامی در دولت جوان ما نمونه نگیرد ولی بفضل خداوند و بکمک ملت مالی اسلام عودت داده شد و جمهوریت مالی موفق شد که نام سودان فرانس را محو و نام قدیم (مالی) را بر کشور بگذارد - و مقام خود را در بین دولتها اشغال کرد و آزادی و مساواة خود را اعلام کرد .

۴- جمعیت ، از مؤتمر میخواهد که برای ما مدرس و مؤدب دینی و مبلغین

اسلامی بفرستد زیرا ملت مالی الحمد لله نود و هفت درصد مسلمان هستند و مازی حق بیدن الجزائر را در قیام و دفاع از حریت خود تا حصول استقلال و هم چنین قیام آنگولا را بر ضد پرتغال و مطالبه وحدت کنگو تأیید و عملیات متعدیانه فرانسه را بر تونس و مراکش تقبیح و از مجمع ملل میخواهیم که صحرا را آزمایش آلاتی و توقف قوای نظامی همیشه بر کنار باشد .

باز جمعیت ما از دول عالم میخواهد که تصمیمات مجمع ملل را در اطراف سکونت لاجئین فلسطین بخانه های خود و سر املاک خودشان موقتاً عملی شود و بتمام جمعیت ها اسلامی خطر صهیونیست را در دنباله استعمار اعلام خطر میکنیم- و از مؤتمر میخواهیم که وسائلی فراهم کند که هیئت هائی بمجمع ملل رفته و وسائل پس گرفتن فلسطین را از یهود فراهم کنند.

در خاتمه جمعیت فرهنگی اسلامی جمهوریت مالی از تمام نمایندگان حاضر در مؤتمر در این بلاد مقدس که خداوند آنرا بسبب پیغمبران و قرآن کریم بر عالم تفضیل داده شکر گذار هستیم و امیدواریم که خداوند سلم و صلح را در عالم مستقر و بشریت را از زیروغ مستعمرین و مشوشین دین اسلام و دنباله های آنها خلاص کند و وسائل اتحاد مسلمانان دنیا را فراهم کند و ضمناً مختصری از اعمال جمعیت فرهنگی در جمهوریت مالی بیان میشود.

- ۱- تشکیل مدرسه در شهر کیا که ۱۳ کیلومتر از پای تخت فاصله دارد و دو ملیون و نیم فرانک صرف بنای این مدرسه شده است و یکصد و بیست طلبه دارد.
- ۲- تشکیل مدرسه دیگر در شهر ثوب که ۱۵ کیلومتر از پای تخت فاصله و نود نفر طلبه دارد .

- ۳- در شهر ما کوپای تخت جمهوری مالی مدرسه بزرگی ساخته که هفت ملیون فرانک صرف ساختمان آن شده و فعلاً ۳۸۵ نفر طلبه دارد که ده نفر از کنیا و ۲۰ نفر از ساحل عاج و ۸ نفر از فلتای علیا و بقیه اهل خود کشور مالی هستند .

٤- جمعیت فرهنگی اسلامی در سال ٥٦ پنجنفر و در سال ٥٨ سه نفر و در سال ٦٠ یازده نفر از فارغ التحصیلان خود را ب قاهره برای تکمیل معلومات فرستاده است .

التاسع - نهم . کشور جمهوری سیرالیون

الاسلام في سيراليون (ساحل افريقيا الغربى)
اخوتى الاعزاء فى الاسلام القىها حاج كاتب اسكندري مندوب سيراليون
باليابة عن مسلمى سيراليون يسعدنى جدا ان اضع امامكم شرحاً موجزاً
عن وطننا سيراليون مبينا فيه حالة المسلمين هناك .
مساحتها

كانت سيراليون حتى يوم ٢٦ ابريل ١٩٦١ تتألف من مستعمرة ومحمية يبلغ
مجموع مساحتها ٣٧٩٣٥ ميلا مربعا ، ٢٦٦ ميلا مربعا منها مساحة المستعمرة ، و
الباقى ومقداره ٣٧٦٩٨ ميلا مربعا مساحة المحمية . و تتكون المحمية من ثلاثة
مديريات هي -

المديرية الشمالية
ومساحتها ١٣٩٣٥ ميلا مربعا
المديرية الجنوبية الغربية (حاليا الجنوبية) « ٧٨٦٨ «
المديرية الجنوبية الشرقية (حاليا الشرقية) « ٥٨٧٥ «
وعاصمتها فرى تاون

السكان

حسب الاحصاء التقديرى لعام ١٩٥٢ كان سكان سيراليون (٣٠٠٥٠٠٠) نسمة
ولكن حسب التقدير الحالى (٣٠٠٠٠٠٠) نسمة
السكان المسلمين

من العسير ان يعطى المرأ بدقة مجموع عدد المسلمين فى سيراليون و
محمتها حيث ان احصاء عام ١٩٥٢ كان تقديرى ، ومع ذلك فمن الحقائق المقرره
ان معظم سكان المحمية الاصليين وخاصة سكان المديريتين الشماليه والجنوبيه الشرقيه
(الشرقيه حاليا) يميلون الى الاسلام بالرغم من ان مستوى معرفتهم بالتعالم

الاسلاميه والثقافة العربيه اقل من المتوسط .

وفى المستعمره (الاقليم الغربى حاليا) تبلغ نسبة المسلمين نحو ٦٩٪ من المواطنين، ولهم ايضا الام لاأس به بالتعاليم الاسلاميه بالرغم من ان نسبة الذين يتحدثون العربيه بطلاقه لاتزيد عن ٣٪ . و تدرس اللغه العربيه لاكلفه و انما كوسيله لعباده الله فقط .

ويستعمل المواطنون فى المديرىات الحروف العربيه فى كتابة رسائلهم وتدوين محاسباتهم التجاريه بلهجاتهم المحليه . و فى بعض الجهات الجنوبيه حيث يقيم العرب الموريتانيين، يتحدث المسلمون هناك اللغه العربيه بطلاقه.

الحاليه الخليقه والاجتماعيه

يعرف مسلمو سيراليون بالطاعه و احترام القانون . فان اعتقادهم الحقيقى فى تعاليم القرآن الكريم والاحاديث النبويه الشريفه قد هذب خلقهم وجعل حياتهم الروحيه مثاليه، كما ان وجود الهيئات الاجتماعيه العديده - العلميه وغيرها - قد مكنهم من الالتقاء والتعارف .

ويوجد جهاز تنظيمى يعرف بـ (المؤتمر الاسلامى لسيراليون) ويضم جميع الطوائف الاسلاميه المقيمه بمدينه (فرى تاون) والقرى المجاوره لها، كما له فروع فى المديرىات. وهناك ايضا (الجمعيه الاسلاميه لسيراليون) التى تملأ مدرسه مدرس التعاليم الاسلاميه بجانب مبادئ اللغه الانجليزيه. و تؤدى هذه المدرسه رسالتها فى الوقت الحاضر فى ابنيه قديمه مهمه ونقصها المدرسون الكفاء بسبب افتقارها الى المال. ومن الضرورى تجديد بنائها وتجهيزها بمدرسين اكفاء من الخارج فى اسرع زمن ممكن لتودى رسالتها على الوجه المطلوب. غير ان هذا لايمكن احراره الا بمساعدت خارجيه و بجلب مدرسين اكفاء لتدريس التعاليم الاسلاميه و اللغه العربيه بجانب المواد الحديثه باللغه الانجليزيه . من اهداف هذه الجمعيه انشاء مدرسه اوليه اسلاميه تمهد لتأسيس مدرسه ثانويه حديثه . و قد نجحت الجمعيه فى شراء ارض واسعه لهذا الغرض ولكنها لم تستطيع اكمال المشروع لاسباب ماليه .

الطوائف الاسلامية

تتبع المجموعة الغالبة من مسلمى سيراليون المذهب السنى المالكى ، و تنتشر الطريقتان التيجانية والقادرية ، كما ان بعض اللبنانيين و العرب المسلمين الذى هم فى ازدياد مطرد من انصار الشيعة . ومنذ عدة اعوام اسس اتباع القاديانية والاحمدية القادمين من الباكستان مرا كز فى مدينة (فرى تاون) و فى اما كن عديدة من المديريات وجعلوا مر كزهم الرئيس فى مدينة (بو) . غير ان دعاة هذه الطائفة لم يجدوا استجابة فى المناطق التى يسكنها المسلمون السنيون نظر الادعاءهم المهدية لمؤسس طائفتهم . و قد اسسوا عدة مدارس من بينها مدرسة ثانوية فى مدينة (يو) .

المناظرات الدينية

من اللازم الاعتراف بان المناظرات او المباحثات الدينية بين مسلمى سيراليون تكاد تكون معدومة الا ما يقوم به بعض صغار الشبان الذين تثقفوا بالثقافة الانجليزية مع قليل من الثقافة الاسلامية ، فيخوضون فى مجادلات دينية يوحى من الادعاءات القبلية او السياسية ، ناسين ان الاسلام يدعو الى الاخوة العالمية ، لا القبلية الضيقة .

وختاما نلخص مطالبنا فيما يلى .

(أ) من الضرورى ارسال علماء الى سيراليون يعلمون المسلمين امور دينهم حتى يصبح المسلم مؤمنا تقيا عن فهم وادراك .

(ب) تقديم مساعدة مالية لتمكين المسلمين فى سيراليون من تأسيس مباني جديدة للمدرسة فى البقعة التى اشتروها سابقا .

(ج) امداد تلك المدارس بمدرسين اكفاء الذين لهم مؤهلات للتدريس او يحملون شهادات علمية .

(د) تقديم منح دراسية لاهل سيراليون وتدريب بعض مدرسيهم وتعليمهم اللغة العربية والدين .

ملاحظه

بعد تحضير هذه المذكرة نالت سيراليون استقلالها في ٢٧ أبريل ١٩٦١ .
وتنقسم سياسيا في الوقت الحاضر كما يلي .
١- المقاطعه الغربيه (سابقا المستعمره)
٢- المديرية الشرقيه (سابقا المديرية الجنوبيه الشرقيه)
٣- المديرية الجنوبيه (سابقا المديرية الجنوبيه الغربيه)
٤- المديرية الشماليه (لم يجر تعديل في تسميتها) .
وختاما ابتهل الى الله ان يحميننا بقدرته وان يكلل مساعينا بالنجاح ، انه سميع
مجيب .

ترجمه نطق آقاي كاتب اسكندري نماينده سيراليون اسلام در سيراليون (ساحل افريقاي غربى) برادران گرامى اسلامى

بسيار خوشوقتيم كه بنمايندگى از طرف مسلمانان سيراليون در اين كنگره
حضور بهم رسانده و شرح مختصرى از وضع كشور و مسلمين آنجا بعرضتان برسانم .
مساحت سيراليون

سيراليون تا آوريل ١٩٦١ از دو قسمت مستعمره و تحت الحمايه تشكيل ميشد .
مساحت آن بالغ بر ٣٨٩٣٥ ميل مربع است كه ٢٦٥٤ ميل مربع اين مساحت مستعمره
وبقيه كه ٣٧٦٩٨ ميل مربع ميشود تحت الحمايه است .
قسمت تحت الحمايه بسه ناحيه منقسم ميشود :

ناحيه شمالى بمساحت ١٣٩٣٥ ميل مربع

« ٧٨٦٨ ناحيه جنوب غربى »

« ٥٨٧٦ ناحيه جنوب شرقى »

پايتخت سيراليون شهر فرى تاوان است .

جمعیت سیرالیون بموجب آماریکه در سال ۱۹۵۲ بدست آمده / ۳۰۰۵۰۰۰

تفر است .

تعداد مسلمانان

تعیین عده مسلمین سیرالیون بطور دقیق دشوار است ولی آنچه محقق میباشد اینست که قسمت اعظم ساکنین تحت الحمايه بخصوص اهالی ناحیه شمالیه و جنوبی شرقی متمایل باسلام هستند و در حدود نصف از اهالی این نواحی بتعالیم اسلامی و فرهنگ عربی آشنائی دارند .

در قسمت مستعمره (ناحیه غربی) نسبت مسلمین بسایرین به ۶۰٪ میرسد ولی فرهنگ عربی در این ناحیه پیشرفتی ندارد و عربی داناها بیش از ۳٪ نمیباشند و اگر لغت عربی در این ناحیه تدریس شود فقط بعنوان وسیله ای برای عبادت پروردگار است. در کتب و نوشته های اداری و تجاری کلمات عربی آمیخته بلهجه های محلی استعمال میشود ؛

احوال فردی واجتماعی اهالی سیرالیون

یکی از خصوصیات اخلاقی و در حقیقت معرف مسلمانان سیرالمیون روح احترام و اطاعت از قانون است و میتوان گفت آنان تحت تعلیم قران کریم واحادیث پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله اخلاق مذهب ویا کیزه ای پیدا کرده اند .

هیأت های اجتماعی مسلمین سیرالمیون اعم از علمی و غیره بسیار است و همین امر موجب شناسائی و نزدیکی اهالی بیکدیگر میشود .

در شهر فری تاون انجمن اسلامی سیرالیون موجود است که کلیه طوایف مسلمان مقیم این شهر و قراء مجاور در آنجا مجتمع میشوند و در این شهر نیز جمعیت اسلامی سیرالیون دیده می شود که دارای مدرسه تعلیمات اسلامی میباشد ولی این مدرسه فعلا در ابنيه قدیمی مخروبه اداره میشود که دارای مدرسین کافی از لحاظ فقر مالی نمیباشد. یکی از ضروریات تجدید بناء این مدرسه و مجهز کردن آن بمدرسین و

عده‌دارشدن مخارج آن در اسرع اوقات است تا مجلات و رسائل آن بطریق مطلوب تهیه و منتشر شود. البته این امر جز بمساعدت خارجی و جلب مدرسین شایسته برای تعالیم دروس اسلامی و عربی به وسیله لغات انگلیسی است یکی از هدفهای این جمعیت ایجاد مدرسه ابتدائی اسلامی است که برای انجام این منظور زمین وسیعی خریداری شده ولی جمعیت مذکور استطاعت ساختن آنرا ندارد.

بیشتر مسلمانان سیرالیون اهل تسنن و پیرو مذهب مالکی و تابع طریقه بیحانیه و قادریه هستند.

مباحثات دینی
باید اعتراف کرد که مباحثات دینی بین مسلمانان سیرالیون تقریباً وجود ندارد فقط مباحثاتی بین دانشجویان جوان در خصوص فرهنگ انگلیسی و بندرت راجع بموضوعات دینی مشاهده میشود و اغلب این مجادلات منجر با ثبات عقاید شخصی و باطنی و سیاسی میگردد. در حالی که اسلام همه را دعوت بیک وحدت و برادری جهانی میکند. نه بسوی کوه فکری و تنگدلی. در خاتمه خلاصه مطالب را معروض میدارم :

۱- آنچه بسیار مورد لزوم است اعزام علماء مسلمان به سیرالیون برای تعلیم امور دینی مسلمین این کشور است تا آنان بحقایق دین واقف و مؤمن و متقی گردند.

۲- مساعدت مالی برای تأسیس مدرسه اسلامی در زمین ابتیاعی جهت این منظور.

۳- کمک کردن بمدارس دینی از لحاظ استخدام مدرسین شایسته.

۴- تهیه کتب درسی برای جوانان سیرالیون و متوجه کردن بعضی از مدرسین آنان بتعلیم لغت عربی و امور دینی بآنان.

ملاحظه
پس از عرض مراتب مذکور استحضار میدهد که کشور سیرالیون از ۲۷ آوریل ۱۹۶۱ مستقل شده و از لحاظ سیاسی

فعلاً بچهار قسمت تقسیم شده است :

١- قسمت غربی (سابقاً مستعمره بود) .

٢- ناحیه شرقی .

٣- ناحیه شمالی .

٤- ناحیه جنوبی .

از خداوند مسألت دارم که مارا بقدرت خود حمایت فرماید ورستگار کند ،
همانا اوشنوا واجابت کننده است .

العاشر-دهم-کشورسودان

مهرجان الاسراء

کلمة مندوب السودان

القى السيد حسن الصادق مندوب السودان الى ندوة المؤتمر
الاسلامى بالقدس الكلمة التالية فى مهرجان الاسراء الذى اقيم مؤخراً :
بسم الله الرحمن الرحيم: السادة- امين واعضاء المؤتمر الاسلامى العام، اخوانى
الكرام .

ما اطيعها مناسبة ان يلتقى المسلمون من انحاء البلاد الاسلامية ليتعارفوا
حتى يقوى ما بينهم امر المسلمين ، حتى تقوم الدعوة الاسلامية على هدى و بينة ،
محققين بذلك قول الله سبحانه و تعالى «يا ايها الناس انا خلقناكم من ذكروا نثى
وجعلناكم شعوباً وقبائل لتعارفوا ان اكرمكم عند الله اتقاكم» .

وما اطيعها مناسبة ان يكون اللقاء بهذا الوادى المقدس ، وفى هذه الليلة
المباركة التى تحتفلون فيها بذكرى الاسراء والمعراج ، وهى ذكرى عطرة
تجدد على مر السنين ما وهن منا من عزم وتدعونا للكفاح القوى لتحرير فلسطين
ولتحرير الجزائر ولتحرير كل ارض اسلامية من كل انواع الاستعمار والاستبداد ولا
علاء كلمة الله على الارض .

و لقد غمرتني السعادة وانا اطوى تلك الفيا فى الشاسعه والصحارى العريضة
بين رقعتين من وطنى الحبيب ، بين السودان والاردن ، لاننى كنت اتوق للقاءكم
واتشوق لمقابلة الاخوة الاحياء الذين يقطنون هذا البلد المبارك والذين قطعوا مثلى
المسافات الطويلة لحضور هذه الندوة الاسلامية .

ولئن طويلا الصحارى والابعاد ، اقتداء بالاسراء ، الى منتهى الاسراء فى المسجد
الاقصى فلاننا لنأمل ان نخرج من بقعة المعراج المباركة الى افاق واسعة رحبة
من الفكر الاسلامى الذى تجتمع عليه الامم الاسلامية وتتوحد به لانهامة واحدة «ان
هذه امتكم امة واحدة وانا ربكم فاعبدون» معتممة بكتابها الخالد متمسكة بتراثها
التليد «واعتصموا بحبل الله جميعا و لا تفرقوا» سائرة فى طريقها السوى الواضحة
«وان هذا صراطى مستقيما فاتبعوا ولا تتعوا السيل فتفرق بكم عن سبيله . ذلكم و
وصاكم به لعلكم تتقون» مستهدية بزعيمها وامامها النبى الكريم «لقد كان لكم فى
رسول الله اسوة حسنة لمن كان يرجو الله واليوم الآخر و ذكر الله كثيراً» منطلقة الى
غايتها بقوة التوحيد لاتألو اقل ان صلاتى ونسكى ومحياى ومماتى لله رب العالمين
لاشريك له وبذلك امرت وانا اول المسلمين .

ونحن فى السودان نحس بالعمل الكبير الذى يقع على عاتقنا فى الداخل و
نحو الدول الافريقية فى محيط الدعوة الاسلامية فالمسلمون اليوم فى افريقيا يناهز
عددهم المائة وهم فى لمس الحاجة الى مساعدة اخوانهم المسلمين الذين يملكون
امكانيات اكبر ، و لهذا فاننا نعمل بمعونة الله لان يكون السودان مركزا يشع
منه نور الاسلام لدول القارة الافريقية تلك القارة التى تخلصت اخيرا من الاستعمار
الاجنبى والتى بدأت تبني نهضتها والتى تؤمل فى غد مشرق مجيد ، و لذلك فهى
ترحب بالفكرة الاسلامية التى تحقق لها سؤدها وعزتها . والله نرجوان يوفقنا لاداء
هذه الرسالة العظيمة .

فالى المؤتمر الاسلامى العظيم ممثلا فى اشخاصكم الكريمة انقل اليكم
باسم العاملين فى الحفل الاسلامى بالسودان ذلك القطر المسلم العريق . تحية من

عندالله مبارك طيبة . ولن عاقت ظروف دون حضور الكثير من دعاة الاسلام شبيهه و شبابه والذين كانوا يتوقون لمشاركتكم في هذا المؤتمر فانهم على البديشار كونكم بكل قلوبهم وينظرون الى هذا المؤتمر بكثير من التقدير والاكبار وهم يرحبون له مخلصين كما نرجوه جميعا كل توفيق ونجاح «وما النصر الا من عندالله» نصر كم الله واعاد للاسلام عزته ومجده والله الموفق .

ترجمه نطق آقاي حسن صادق نهاينده کشور سودان

آقایان- رئیس-اعضاء مؤتمر برادران گرامی- چقدر فرصت مناسب وپاکیزه است که مسلمانان از اطراف بلاد اسلامی جمع بشوند تا در امور مسلمین صحبت کنند ودعوت اسلامی برهدایت وپینه پیش برود وچقدر مناسب است که ملاقات در این وادی مقدس ودراین شب مبارک که مسلمانان از اکناف برای عید اسراء ومعراج در اینجا جمع میشوند واقع شود- واین یادگار معظمه قدیمی است که بمرو رسنوات عزم سنت شده ما را تقویت میکند تا برای دفاع از فلسطین و آزاد کردن الجزائر وهر سرزمینی که از مسلمین غصب شده است و برای علو کلمه خداوند قیام کنیم . وبتحقیق سعادت شامل حال من شد که من این بیابانهای بین وطن عزیز خود سودان وکشور اردن هاشمی را برای ملاقات برادرانم طی کرده ودراین شهر مقدس حاضر شدم- وطی این صحاری طولانی اقتداء باسراء مسجد اقصی برای شرکت در مؤتمر اسلامی است و امیدوارم که موتمرا را از بقعه معراج مبارک بهم آفاق وسیع عالم افکار اسلامی سپرداده وباجتماع واتحاد کلمه برساند برای اینکه تمام مسلمانان امت واحد هستند چنانکه خداوند میفرماید شما امت واحد هستید و من خدای شما هستم مرا عبادت کنید- وپس از ذکر شواهدی از آیات قرآن میگوید که ما در کشور سودان حس میکنیم که باربرگی باید بر دوش خود حمل کنیم چه در داخل کشور وچه در سائر نقاط افریقا که در محیط دعوت اسلامی قرار

دارند چه مسلمانان افریقا بالغ بر یکصد هزار نفر هستند که احتیاج بمساعدت مسلمانان برادران متمکن خود دارند و بهمین جهت ما کوشش میکنیم که سودان مرکز اسلامی بشود و نور اسلام از این کشور بتمام نقاط افریقا که از استعمار خلاص شده اند بتابد و ما امیدواریم که در فردای تابنده مجد و بزرگی اسلام عودت کرده و ما موفق بادای این رسالت عظیم باشیم.

در خاتمه از طرف جمعیت اسلامی سودان تحیات مبارک را ابلاغ میکنیم و علاوه میکنیم که جوان و پیر جمعیت اسلامی سودان شایق بشرکت در موثر هستند و چون ظاهراً موفق نشده اند با قلوب خود شما را تقویت و برای موفقیت موثر دعا و استغاثه میکنند.

این نطق از انگلیسی ترجمه شده است

بیانات آقای علی کلیست سیکست

نماینده انجمن اسلامی تانانیکا در کنگره اسلامی جهان

بنمایندگی جمعیت اسلامی تانانیکا که یگانه انجمنی است که مسلمانان این کشور را رهبری میکند آرزو مندم که این کنگره سطح معلومات دینی و اجتماعی مسلمانان تانانیکا را بالا برد.

بیشتر افراد تانانیکا مسلمانند ولی باید اعتراف کنم که این مسلمانان از لحاظ فرهنگ عقب مانده ترین افراد این کشورند. البته پوشیده نیست که هر قومی بوسیله فرهنگ میتواند بسایر آمال و آرزوهای اجتماعی خود برسد. ما کوشش میکنیم که فرزندان خود را با فداکاری هر چه تمامتر در راه فرا گرفتن معلومات سوق دهیم

ایجاد تحول در ملتی که تازه استقلال یافته و سالها مستعمره بوده است بسیار دشوار میباشد.

مسیحیان این کشور در پیشرفت فرهنگ و علوم دینی با انجام فعالیت بیشتر و موفق بطنی مدارج عالی علمی شده اند ولی مسلمانان غالباً بمدارس ابتدائی اکتفا کرده اند تفوق فرهنگی مسیحیان باعث شده است که عده ای از مسلمانان، بمدارس دینی آنان توجه کنند و از این طریق رفته رفته در اثر تبلیغات دینی بدین مسیح بگردند، این امر ما را مجبور میکند که بمسلمین جهان توصیه کنیم که هرچه زودتر برای جلوگیری از این خطر فکر مؤثری جهت تأسیس مدارس متوسطه و عالی برای مسلمین این کشور بکنند. تا کنون کلیه اطفال مسلمان این کشور فقط بمدارس دولتی ابتدائی اکتفا کرده اند

پائین بودن سطح فرهنگ مسلمین تانکانیکا سبب شده است که مسلمانان نتوانند در مشاغل دولتی دارای پست و مقامی باشند و در نتیجه مسلمانان برای ادامه زندگی ناگزیر از قبول کارهای کوچک آزاد در تجارتخانه ها میباشند.

یگانه راه ترقی مادی و معنوی مسلمانان این کشور بالا بردن سطح فرهنگ آنانست، برای تأمین این منظور ناگزیر از اطفال دبستانی تقاضای کمک جزئی جهت ایجاد مدارس متوسطه نموده ایم. بین اطفال دانش آموز مسلمان این کشور کسانی یافت میشوند که استعداد فرا گرفتن معلومات عالی را در خارج از کشور دارند ولی متأسفانه بودجه انجام این منظور در اختیار نیست. این وضعی است که ما با آن در تانکانیکا مواجه هستیم.

مسلمین تانکانیکا افراد ترقیخواه هستند ولی بعلت فقر مادی موجب پیشرفت فرهنگی برایشان میسر نیست. البته این امر قابل توجه است که افراد متدین متمدول مساجدی در این کشور تأسیس کرده اند لکن ساختن مساجد تنها کافی برای ترقیات عالی معنوی نیست بلکه بموازات آن ایجاد مدارس عالی و تهیه وسائل لازم برای فرا گرفتن معلومات ضروری است.

بعقیده اینجانب قدرت مالی مسلمانان تانکانیکا بحدی نیست که برای ایجاد یک سطح فرهنگی عالی کافی باشد، این منظور مهم را با کمک برادران مسلمان

ممالك دیگر میتوان عملی نمود. بنا بر این کمک شایان توجهی لازم است که با بیسوادی مبارزه کردما از تمام وسائل و منابع که در اختیار داریم برای پیروزی در این مبارزه استفاده میکنیم.

البته برای اقلیت مسلمان این کشور این مسئولیت سنگین قابل تحمل نیست، مسلمانان جهان که از همه گونه نعم برخوردارند سهمی از این وظیفه را دارا میباشند و نباید اجازه دهند که در اثر این وضع نامطلوب پیوسته مسلمانان این کشور دسته دسته از دین مبین اسلام خارج شوند.

اخیراً کشور اسرائیل ارتباط دوستانه ای با سرزمین کشور تانکانیکا پیدا کرده است و پیشنهاد میکند که محصلین تانکانیکارا بکشور خود برای فرا گرفتن معلومات اعزام دارند و این امر البته باعث میشود که درهای کشور تانکانیکا بروی یهودیان باز شود، چنانچه این امر عملی گردد مسلم است که اعتقاد دینی مسلمین این کشور رفته رفته ضعیف خواهد شد.

در حال حاضر عده معدودی دختران و پسران جوان مسلمان تانکانیکا در اسرائیل مشغول تحصیلات عالییه میباشند و بیم این میرود که این جوانان کم تجربه تحت تأثیر تعلیمات اسرائیل بدین یهود بگروند. اگر این وضع ادامه پیدا کند پس از چندی اثری از دین اسلام در تانکانیکا مشاهده نخواهد شد، در خاتمه باستحضار میسرانم که ما هر گونه کمک فرهنگی و حتی تعلیمات نظامی را با آغوش باز می پذیریم.

پسران و دختران جوان مسلمان تانکانیکا انتظار دارند که از بنده در مراجعت بشنوند که این کنگره چه تصمیمی برای کمک بنسل آینده کشور تانکانیکا اتخاذ فرموده است.

از اعلیحضرت پادشاه اردن و همچنین از رهبران کنگره اسلامی جهان بسیار سپاسگزارم که این فرصت را بمن داده اند که بعنوان نماینده تانکانیکا در اینجا حضور یافته و تقاضای کاریرا که امید انجام آن میرود بنمایم.

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

تقرير موجز عن - المسلمين في اتحاد رويسيا ونياسلاند

قدمه - السيد محمد حسين بانكارك

ممثل - المجلس الاسلامي لشباب روديسيا الجنوبية

تقرير المجلس الاسلامي

يضم القطر الذي امثلة اليوم اقلية مسلمة من السكان. ويتألف من اتحاد ثلاث بلدان هي روديسيا الجنوبية و روديسيا الشمالية و نياسلاند . و تعيش المجموع الكبرى من المسلمين في نياسلاند و يبلغ عدد المسلمين في روديسيا الجنوبية و الشمالية نحو ٥٠٠٠ كلهم من اصل اسوي نرحوا من شبه القارة الهندية بجانب حفنة من العرب و مسلمي ملايو.

(ا) يشتغل غالبية المسلمين الاسويين بالتجارة، كما بداوا يبدون اهتمامهم بالصناعة. وقد اقاموا مساجد و مدارس لاطفالهم في المدن الكبيرة حيث يدرسون العلوم الاسلامية، ولكن اللغة العربية - هذا ما يؤسفنا - لا تدرس في اى جزء من اجزاء الاتحاد نظراً لعدم وجود مدرسين يجيدون العربية اما الانجليز في اللغة السائدة في الاتحاد و يتحدث بها الصغير والكبير على السواء . و المدرسون الذين جلبوا من الهند ليست لهم دراية بالانجليزية و لهذا فان اطفال المسلمين يدرسون المبادئ البسيطة جداً من تعاليم الاسلام و قلما يفهمونها لعدم فهمهم اللغة التي يدرسون بها مما يؤدى الى اعراض المسلم عن تعاليم دينه،

(ب) اما المسلمون من الاصل الملايو فيألفون مجموعة كبيرة في مدينة بلوايو بروديسيا الجنوبية، و قد اكملوا قريباً مركز اسلامي ليواجه حاجاتهم الروحية والاجتماعية . والجدير بالذكر ان مجلسنا ساهم في هذا المشروع بجمع تبرعات بلغت نحو ١٢٠٠ جنيهها

(ج) نرح معظم المسلمين الافريقيين الى روديسيا الجنوبية و الشمالية من نياسلاند بحثاً عن العمل و يشتغل اكثرهم بالزراعة والتعدين. وهم يؤسسون مساجد لهم او يؤسس لهم مستخدموهم المساجد في بعض الاحيان كلما كثر عددهم في بقعة

واحدة كما انهم يديرون فى الاماكن مدارسهم الخاصة التى تنال المساعدة من المسلمين الاسويون بالاموال لبناء المساجد و على سبيل المثال نذكر التبرعات التى بلغت ٤٠٠٠ جنيهها وبنى مسجد السبرى.

والان و قد فرغنا من ملاحظتنا الموجزة عن روديسيا الجنوبية و الشمالية، ننقل نياسلايد التى يبلغ عدد سكانها نحو (٢٠٠٠٠٠٠) ، ٠.٤ / منهم مسلمون.

ولاول مرة احرز الافريقيون فى نياسلانداغلبية فى البرلمان ولكنه لم يكن من بين الخمس والعشرين برلمانياًعضو مسلم واحد، ويعود ذلك الى ان المسلمين هناك هم اقل الطوائف ثقافة.

فعندما احتل الانجليز تلك البلاد جاء اعقابهم المبشرون المسيحيون الذين بنوا المدارس اذا ما افتحت مدرسة اولية فى قراهم، ولكنهم كانوا يمنعون عن السماح لابنائهم للدخول فى المدارس اذا افتتحت مدرسة اولية فى المدن الكبيرة بعيدة عن قراهم خشية ان يحرفهم تيار التبشير، اذ كان حبهم لدينهم عميقاً الى الحد الذى جعلهم يعرضون عن التعليم الحديث وبالتالى عن الازدهار الاقتصادى محافظة منهم على دينهم .

ان مسلمى الاقطار الاسلامية المستقرة فى العالم مدانون بواجب تجاه اخوانهم مسلمى نياسلاند، واجب يتحتم عليهم اداؤه عاجلاً اذا اريد لهؤلاء المسلمين ان يأخذوا مقعدهم الشرعى فى ادارة شئون بلادهم

واهم ما يحتاجون اليه اليوم هو العلم ، ولهذا فان اقطار الاسلامية تكون قد ادت واجباً عظيماً اذا ما قدمت لهم المنح الدراسية.

اننى ساحاول الان لكى اعطى ملخصاً موجزاً عن تكوين و نشاط المجلس الاسلامى الذى امثلة اليوم. فقبل اربعة اعوام شعر بعض الشبان المسلمين من جنوب روديسيا بضرورة تأسيس جهاز اسلامى ليعالج - ولو بامكانيات ضئيلة - تقدم وازدهار فمسلمى افريقيا خاصة وساير المسلمين عامة.

فاسسوا هذا المجلس الاسلامى . و فى هذه الفترة القصيرة قطع المجلس

شوطاً لأبأس به فى مضمار تحقيق اهدافه الاسلامية السامية ، فقام بطبع كتيبات اسلاميه بلهجة النياسلاند. و قد لا يبروا ذلك مؤثراً لبعض الناس ، ولكنه قد يدهش الوفود اذا ما علموا ان الاسلام منذ ان قدم به التجار العرب فى نياسلاند قبل نحو مائة عام ، لم تكن هناك اية مطبوعات اسلامية بتلك اللهجة الافريقية الى ان قام بهذا العمل المجلس الاسلامى لشباب روديسيا الجنوبية وتحمل عبء ترجمة وطبع مبادئ التعاليم الاسلامية بلهجة نياسلاند. وقد وزع المجلس حتى هذا الوقت نحو ٤٠٠٠ نسخة من هذه الكتيبات مجاناً وبلغت تكاليفها ١٠٠ جنيه. ولا يزال كتاب (ترتيب الصلاة) المكتوب بلغة شنيانجا تحت الطبع بالبالكستان وتبلغ تكاليف ٥٠٠٠ نسخة منه ٥٠٠ جنيه، مما سيرهق ميزانية المجلس و ما تقدم اليه المعونات من لهيئات الاسلاميه الخارجيه فسيضطر المجلس الى توقيف المطبوعات لاجل غير مسمى بما فى ذلك ترجمة كتاب (سيرة الرسول) صلى الله عليه وسلم، المكتوب بلغة شنيانجا، ولوحث ذلك فسيكون نكتة مروعة لرسالة التبليغ فى الاتحاد .

وهناك ايضاً حاجة ماسة الى الكتب الاسلامية المكتوبة بالانجليزية لطلاب المدارس الاوليه . وقد آلى المجلس الاسلامى على نفسه ان يقوم بطبع سلسلة من كتب (دروس دينية للاطفال) . و وزعنا من هذه الكتب نحو ٣٠٠٠ نسخة حتى الان .

ومع ان المسلمين الافريقيين الذين نزحوا من نياسلاند الجنوبية بحثا عن العمل شديدى التمسك بدينهم ، الا انه توجد امثلة كثيرة للارتداد بسبب زواجهم من وثنيات او مسيحيات. و لما لاحظ المجلس الاسلامى هذ الخطر حاول علاج الموقف بان وطف مبلغا ينقل فى سائر انحاء روديسيا الجنوبية محاولا اعادة المرتدين الى حظيرة الاسلام.

وقد نجح فعلا الى حد كبير فى هذا المضمار كما نجح فى خلال عمله فى هداية غير المسلمين الى الاسلام. وبالرغم من هذا النجاح فان المجلس سيضطر الى توقيف هذ العمل الاسلامى العظيم بسبب افتقاره الى المال اللازم.

و لكي يواجه المجلس حاجة المسلمين المتكلمين بالانجليزية جلب من جنوب افريقيا عالماً مسلماً يعظ المسلمين في روديسيا الجنوبية كما لا يزال يحاول لجلب عالم ثان لنفس الفرض السامى.

وختاماً نأتى للقطر بالاجمال، فنقول اذا اراد الاسلام البقاء فى تلك البلاد فمن اللازم ارسال علماء مسلمين يساعدون فى حفل الارشاد والهداية و فى هذا الصدد فان المجلس الاسلامى الذى امثله له عظيم الامل فى المؤتمر الاسلامى العام بالقدس لكي يبذل قصارى جهده لابقاء راية الاسلام خفاقة فى ربوع تلك البلاد.

مسلمان در اتحاد روديسيا و نياسلاند

ترجمه سخنرانى آقاى محمد حسين بانكارك نماينده مجلس اسلامى

جوانان روديسيا جنوبى در كنگره اسلامى بيت المقدس در سال ۱۹۶۳

سه شهر از بلادى كه در صحراى افريقا واقع است بنام روديسيا جنوبى و شمالى و نياسلاند با يكديگر اتحاديه ثلاث تشكيل داده اند مسلمانان اين اتحاديه بيشتر در نياسلاند سكونت دارند و مجموع مسلمانان روديسيائى جنوبى و شمالى به ۵۰۰۰ بالغ ميشود كه همگى آنان آسيائى و از اهالى هندوستان و مالزى هستند:

الف - بيشتر مسلمانان آسيائى بتجارت اشتغال دارند و مسلمين در شهرهاى بزرگ مساجد و همچنين مدارسى براى اطفال خود ساخته اند تا فرزندان اهالى در اين مدارس علوم دينى را فرا گيرند ولى متأسفانه در اين اتحاديه دروس عربى بعلت نداشتن مدرس زبان عربى تدريس نميشود. كتب درسى مدارس بـزبان انگليسى است و از صغير و كبير باين زبان آشنا و با آن تكلم ميكنند. معلمين علوم دينى كه از هندوستان آورده اند بقدر كافى بـزبان انگليسى آشنائى ندارند و از اين جهت اطفال مسلمان اين ناحيه براى فرا گرفتن دين مبادى بيشترى را مي بينند و

از طریق کتابت باموردینی واقف میشوند .

ب- مسلمانان مالزی همگی در شهر بلوایودر رودیسیای جنوبی گرد هم جمع شده اند و اخیراً ساختمانی جهت تعیین مرکز اسلامی و انجام وظایف دینی و اجتماعی خود بنا کرده اند که قریب باتمام است .

ج- مسلمانان آفریقائی رودیسیا جنوبی و شمالی از نیاسلاند مهاجرت کرده اند و اکثر آنان بکارزراعت و امور معدنی اشتغال میورزند اینان خود برای خویشتن مساجد میسازند و مدارسشان را اداره میکنند و بعضی اوقات مسلمانان آسیائی در تأسیس مساجد بآنان مساعدت مینمایند .

نیاسلاند - ساکنین این ناحیه به /۲۰۰،۰۰۰ نفر میرسند و ۰.۴۰٪ از آنها مسلمانند .

در سابق اعضای پارلمان نیاسلاند که از بیست و پنج نفر تشکیل میشد کلاً آفریقائی بودند و حتی یک نفر مسلمان در بین آنان وجود نداشت و علت این امر بیشتر از آنجهت بود که مسلمانان این ناحیه در اقلیت و از حیث فرهنگ عقب بودند و سبب این عقب ماندگی این بود که پس از نفوذ انگلیسها در نیاسلاند مبلغین مسیحی مدارس ابتدائی در قراء و متوسطه در شهرهای بزرگ بنا کردند ولی مسلمانان از فرستادن فرزندان شان باین مدارس از ترس اینکه مبدا تحت تأثیر تبلیغات دین مسیح واقع شوند خودداری کرده اند .

بر مسلمانان کشورهای اسلامی جهان واجب است که بحال برادران نیاسلاند توجه کنند .

و مهمترین چیزیکه اکنون بدان نیازمندند دانش است و لذا بر مسلمین جهان فرض است که کتب درسی و علمی برای برادران مسلمان نیاسلاندی خود اهداء کنند .

چند سال قبل بعضی از مسلمین رودیسیای جنوبی بلزوم مرکز اسلامی برای معالجات ولوبا وسائل محقری بردند و همین فکر رفته رفته موجب تأسیس مجلس

اسلامی شد. این مجلس بطبع کتب اسلامی بلهجه نیاسلاندی قیام و اقدام کرده است البته این کتب برای بعضی از مردم مانند تجار عرب که از چند سال قبل به نیاسلاند آمده اند مؤثر نیست و این اقدام مجلس اسلامی برای جوانان رودیسیای جنوبی بود که بزحمت مبادی تعالیم اسلامی را از جمله کتبی که مکرر چاپ میشود بلهجه نیاسلاندی ترجمه و طبع نموده است و تا کنون مجلس اسلامی / ۴۰۰۰ جلد از این کتب طبع و مجاناً منتشر کرده است کتاب (ترتیب الصلوة) آبت که تا حال / ۵۰۰۰ جلد از آن انتشار یافته و نیز مجلس اسلامی بطبع سلیس کتب دروس دینی برای اطفال اقدام و / ۳۰۰۰ نسخه از آنرا تا کنون توزیع کرده است. فعلاً آنچه مجلس اسلامی نیازمند بطبع و انتشار آنست و بعلت هزینه ترجمه و طبع آن از عهده بر نمیآید و برای انجام این منظور نیاز بکمک هیئتهای اسلامی خارجی دارد ترجمه کتاب (سیره الرسول صلی اله علیه و آله) و کتب اسلامی بزبان انگلیسی برای محصلین مدارس ابتدائی و متوسطه است.

با آنکه مسلمانان افریقائی که از جنوب نیاسلاند آمده اند کاملاً با حکام دین عمل میکنند مع الوصف بعضی آنان بعلت ازدواج با بت پرستان یا مسیحیان مرتد میشوند و مجلس اسلامی توانائی اعزام مبلغین باین قبیل بلاد مخصوصاً رودیسیای جنوبی را ندارند تا این قبیل افراد را مجدداً تحت لوای اسلامی در آورند اگر چه در مقابل مجلس اسلامی عده ای از غیر مسلمان را بدین مبین اسلام مشرف کرده ولی اینعمل ضروری اسلامی نیز بعلت فقر مالی در شرف تعطیل است.

مجلس اسلامی مسلمانان دانشمند و آشنا بزبان انگلیسی را از جنوب افریقا برای تبلیغ مردم رودیسیای جنوبی جلب کرده است.

در خاتمه باستحضار میرساند که لازمه بقاء اسلام در این بلاد اعزام علمای اسلامی باین نواحی است تا مردم را ارشاد و هدایت فرمایند بزرگترین تمنای مجلس اسلامی از کنگره اسلامی جهان اینست که مجاهدت در ابقاء پرچم اسلام بر فراز این شهرها بفرمایند.

(بقلم حضرة الاستاذ كامل الشريف)

نائب امين العلم المؤتمر الاسلامى

الاسلام فى افريقيا

حضرات السادة

تظفر القارة الافريقية فى هذه الايام باهتمام الدول الكبيرة والمشتغلين بالشئون العالمية ، و يكاد يكون هناك اجماع على ان انتقال القاره الافريقية من مرحلة الاستعمار الى صف الامم المستقلة الحرة قد ادخل تعدى لاجورها على الصورة السياسية فى العام ، وبدلا من ان تكون بلدان افريقية تبعا للاقوياء يتحدثون باسمها ويسرون موارد ها من اجل مصلحتهم كما كان الحال فى الماضى ، اصبحت اليوم قوة يحسب لها حساب ، واصبح الاقوياء يخطبون ودها ويلتمسون لديها العون بالتأييد فى مواجهة التكتلات المعادية ، وهذه الحقيقة هى التى حملت بعض كبار السياسيين على القول بأن التبديلات التى تجرى فى افريقيا الان لا تقل اهمية فى التأثير على مجرى السياسة الدولية عن غزو القضاء الخارجى ، و هذه الحقيقة ايضا يبرر اثرها فى اجتماعات الامم المتحدة حتى اصبحت نرى كل دولة قوية تفكر فى موقف الكتلة الاسيوية - الافريقية قبل ان تتخذ قرارا معيناً . و ما كانت تلك الكتلة تتمتع بمثل هذ النفوذ قبل ان يستقل هذا العدد الكبير من الدول الافريقية ، ويدخل المنظمة الدولية .

وهناك اكثر من سبب واحد يحتم علينا ان نتابع تطور القارة الافريقية وان نقيم مع اقطارها الحديثة علاقات متينة ، هناك اولاً وحدة المصير فى منطقة من العالم تتجاور فيها شعوبنا منذ الازل ولا يمكن لنا الان نتأثر بما يجرى فيها فى جميع الاحوال ، وهناك ايضا مجال واسع تحاول عدوتنا اسرائيل استند له والافادة منه فى دعم طاقاتها الصناعية والعسكرية واقناعه بالوقوف الى جوارها فى المحافل

الدولية بغية ابتلاع حقنا في فلسطين واستئناف المخطط العدوانى التوسعى على حسابنا ، و هناك ايضا بقايا الاستعمار الغربى القديم و مجالات الاستعمار الشرقى الحديث و وجود كليهما فى قلب هذا الجزء الحساس من العالم الاسلامى و على مقربة من العالم الغربى انما يحمل تهديدا حقيقيا للكيانات العربية فى شمال القارة وشرقيها ، وهذه العوامل كلها جديرة بأن تفتح اعيننا وان تقودنا الى وضع سياسة جماعية تستهدف خدمة القارة الافريقية التى يعيش فيها وحدة الجوار ووحدة المصير برابط لا يتفصل ، ولكى نستطيع ان نرسم سياسة صحيحة لابد ان نعرف حقيقة الازعاج السياسية والتيارات الفكرية التى تحتاح القارة الافريقية ، والا نكتفى بالمعلومات السطحية التى يجدها الانسان فى كتب الجغرافية والتاريخ وفى المؤلفات الحديثة عن افريقيا باقلام الكتاب الغربيين الذين يعرضون افكارا تستهدف فى الغلب خدمة الغايات السياسية .

ان علاقتنا بافريقيا تختلف تماما فى طبيعتها ومؤثراتها عن أى علاقات تقيمها دولة اجنبية مع الاقطار الافريقية الحديثة. فالعوامل الجغرافية والتاريخية والفكر مع النظرة المدركة لطبيعة التيارات الحديثة فى افريقيا هى التى ينبغى ان تكيف النظرة السياسية لتلك البلاد.

وباختصار اردت القول اننا لانستطيع ان نضع سياسة صحيحة مالم نقوم بدراسة جميع العوامل والمؤثرات التى تحيط بكل بلد افريقى على حده ، و اردت القول ايضا اننا نخطئ خطأ كبيرا اذا نحن قسمنا الحكومات الافريقية الحديثة الى حكومات عمالية او وطنية بنفس المقاييس التى نحتكم اليها فى البلاد العربية ، ثم نرسى علاقاتنا على اساسها ، اننا سوف نصل حتما الى ان لكل بلد ظروفه الخاصة ولكل حكومة اجتهاد اتها السياسية التى تحدد لها علاقاتها مع الآخرين ، و هنا لابد من القول اننى وجدت لدى الافريقيين حساسية شديدة فيما يبدو تدخلا فى شؤونهم الداخلية وهو شعور يلمسه الدارس بنفس القوة سواء فى الدول التى تجاهر الغرب بالعداء او فى الدول التى لاتزال ترتبط مع الغرب بعلاقات وثيقة ، انهم

يكرهون كل تدخل خارجي في شؤونهم الا بالقدر الذي يرضونه بمحض اختيارهم في علاقاتهم مع الدول الغربية والشرقية .

لا بد لنا الآن من الحديث عن الوحدة الافريقية تبار بارز يؤثر على اوضاع تلك الدول وكثيرا ما يحدد علاقاتها مع الآخرين ، ان هذا التيار يكاد لا يكون ملموسا لدى العامة حيث لاتزال القبيلة هي الوحدة الاجتماعية ولا تزال الروح الوطنية اعنى الشعور بالانتماء الى وطن معين ضعيفة للغاية ، فانت اذا سألت واحدا من قبائل الهوسا او اليوريا في نيجيريا عن جنسية اجابك على الفور باسم القبيلة التي ينتمى اليها لاسم الدولة النيجيرية ، غير ان فكرة الوحدة الافريقية تسطير على اذهان الطبقة المثقفة و بعض الحكام ، الا انها لاتزال فكرة مبهمه غائمه المعالم مطموسة الحدود فهي في غيبتنا او غانا وغيرها في شاطئ العاصمات ، ان الذي يحدد صور الوحدة اعتبارات رئيسية اهمها اتجاهات بعض الحكام السياسية و احيانا رغبتهم في تزعيم كتلة اكبر من نطاق وطنهم المحدود كما ان طبيعة العلاقات الخارجية تساهم كثيرا في تقريب الدول ذات السياسات المتشابهة ولا جدال ان الدول الكبرى شرقية كانت ام غربية تحاول ان تلعب لعبتها في قضية الوحدة الافريقية فاذا فرضنا ان دولة ما استطاعت ان توجد علاقات قوية مع احدي الدول الافريقية فان الخطوة التالية تكون عادة هي تشجيعها على تبني فكرة الوحدة كمحاولة لتوسيع رفعة نفوذ تلك الدولة الاجنبية تحت شراع الوحدة الافريقية

حين كنا في ياوندى عاصمة الكاميرون كان ينعقد فيها المؤتمر الثاني للشعوب الناطقة بالفرنسية وهي مجموعة من الدول اكبر من الدول المنتمية رسميا الى رابطة الشعوب الفرنسية ، وحين ذهبت احاول معرفة العناصر التي تقوم عليها هذه المحاولة في دوائر المؤتمر وبعد ذلك في عواصم الدول الممثلة فيه استطعت ان اتبين عنصرين رئيسيين اولهما اللغة الفرنسية التي تعتبر في نظر اصحاب هذه الكتلة اساسا صالحا للتعاون ، وثانيهما التشجيع الغربي لهم وكانت ظاهرة كثيرة واضحة ، فقد كان مع اكثر الوفود مستشارون فرنسيون كما ان الرئيسين دي جول و كندى وجها رسائل

للمؤتمرات فيها على هذه الجهود واعربا عن استعدادات بلديهما لمعاونة تلك الدول في تطوير اقتصادياتها .

وفي كونا كرى وباما كو طالعت صورة اخرى من محاولات الوحدة الافريقية قوامها الاستقلال التام ومحاربة الاستعمار وهي محاولة تلقى تأييدا من جميع الدول التي تحارب الاستعمار وفي طليعتها الاتحاد السوفياتي ، ولايعنى ذلك انه لا توجد محاولات اخرى لجميع الفرقاء من الناحيتين في وحدة افريقية بعيدة عن جميع المؤثرات والمؤتمر الذي انعقد في منروfia عاصمة ليبيريا يمكن ان يكون صوره لهذا النوع من المحاولات وهي نفس الكتلة التي توشك ان تعقد اجتماعاتها في الرابع والعشرين من الشهر الحالي- في لاغوس عاصمة نيجيريا وهي تضم اثنين دولة.

ان الكثيرين من المفكرين الافريقيين يبدون شكهم في اقامة وحده افريقية شاملة و يرون في هذه المحاولات كلها تبديداً للجهود وسبباً في اثاره المزيد من عوامل الشك والقلق بين الدول الافريقية ويفضلون عليها ان تتفرع كل دولة لبناء نفسها داخلياً والتماس مع جاراتها على قدر الامكان دون ان تحاول فرض عقيدتها السياسية على الآخرين، وبرز الداعين لهذا الاتجاه هو الحاج ابوبكر تافاه باليو رئيس وزراء اتحاد نيجيريا الذي تتميز سياسته بلاده بعلاقات طيبة مع جميع الدول والتكتلات الافريقية .

اردت من الحديث عن موضوع الوحدة الافريقية في صورها المختلفة الى تقرير هامة هي ان التيارات المنطلقة في الوقت الحاضر لاترسم بحال من الاحوال الشكل النهائي للوحدة، وغرضي من توضيح هذه الحقيقة هو ان على دولنا الاسلامية والعربية ولاسيما الافريقية منها الاتسارع بابداء رأى في هذه الكتلة او التحيز لاحداها لان ذلك يفقدها حتماً بقية الكتلة التي تدور عن افق آخر ويجمد تأثيرها في منطقة دون بقية المناطق. و هذه النتيجة لاتخدم المصلحة الاسلامية في مداها البعيد .

وفي ذهني حين اردت هذه الحقيقة عدولود للعروبة والاسلام يستفيد من كل

خطأ تقع وتملاء كل فراغ نعجز نحن عن اشغاله واعنى به اسرائيل ولاجدال ان هذا العدو بداهته وسعة حيلته وسعة اتصالاته قادر على خلق القرص التي يستفيد منها، ونحن نقرم له اعظم خدمة و نعطيه السلاح الذى يوجهه لصدورنا اذا نحن اتخذنا سياسة تجعلنا محل شك وريبة من الدول الافريقية الحديثة .

والان بعد ان استعرضنا فى اختصار طبيعة الظروف والتيارات التى تعيش فيها اقطار افريقيا الحديثة يأتى او ان طرح السؤال التالى وهو ما ذا نريد فى افريقيا وهى الاهداف التى نسعى لبلوغها ...

يلوح لى ان اول هذه الاهداف هو ان تتحقق بيننا وبينهما ثقة تسمح بان نتعاون من اجل خير هذه المنطقة التى نتجاوز فيها، وتحت هذا التعاون تندرج امور كثيرة سياسية واقتصادية، و من مظاهر التعاون الاتصيح بلدان افريقيا مصدراً من مظهر القوة والدعم لاسرائيل التى تشتبك معنا فى معركة تاريخية، كما لايجوز ان نسمح بان تكون بلادنا مصدر تهديد لاستقلالات هذه الدول الحديثة او معبراً لى نوع من انواع الغز والسياسى او الفكرى شرقياً كان ام غربياً ، وغنى عن القول ان اول شرط لتحقيق مثل هذا التعاون القائم على الثقة المتبادلة هو ان نتجنب كل عمل يمكن ان يفسر بانه تدخل فى الشؤون الداخلة لتلك البلاد او التحيز لى من وجهات النظر السياسية او المجاوره التى تعمل من اجل الوحدة الافريقية، ولاشك فى انه اذا كانت سياسة دولنا الاسلاميه والعربيه تجاه افريقيا منبعثة من مصالحنا الحقيقية المجردة خاليه من اى مؤثر اجنبى فهى لايمكن الا ان تكون بعيدة عن التدخل والتحيز حتى نستطيع ان نواصل السعى لتحقيق المصلحة دون الشروط فى المنازعات المحلية او الدولية التى ان ارضت فريقا اغضبت الاخرين وان فتحت بابا واحدا اغلقت فى وجوهنا ابواباً كثيرة و مادامت اسرائيل تعمل فى الميدان فان كل مجال يحجب دوننا يدخله العدو وتلقائيا ودون اى مجهود .

اود الان ان انتقل الى حقل آخر هو فى الواقع مجال مشاركة تاريخية بيننا وبين الاقطار الافريقية واعنى به الاسلام، فقد دلت الاحصاءات الاخيرة على وجود ثمانين مليوناً من المسلمين فى افريقيا السوداء وفى اكثر الاقطار التى اتيح لى

زيارتها في مرآت عديدة خلال العامين الماضيين وجدت اقطارات تكون كلها اسلامية واقطار اخرى اغلبيتها الساحقه من المسلمين، و حتى في البلاد التي يكون المسلمون فيها اقلية عديدة تلمس تأثيرهم الفعال في شتى نواحي الحياه ومادما مقتنعين من البدايه بمعانى الاخوة الاسلاميه باعتبارها جزء من عقيدتنا نحمل مسؤوليه خاصه تجاه الشعوب الاسلاميه في افريقيا.

ان العاطفه الانسانيه والواجب الديني يلتقيان هنا علينا ان نتقدم بكل ما نستطيع من مساعدة من اجل تحسين المستوى الفكرى والمعاشي لهذه الشعوب. وفي قضيه الثقافه الاسلاميه يبرز مجال هام يستدعى منا جهوداً خاصه فالحقيقه ان كثيراً من العوامل قد تظافرت على تشويه المفاهيم الدينيه وصرف المسلمين عن حقائق الدين كعامل من عوامل التقدم بحيث اصبح الاسلام في المجتمعات المتدينه مرادفاً للتأخر والفوضى وكأن الجمود والتقهقر نتائج حتميه للتمسك بالدين، ولاشك اننا حين نبذل جهودنا في هذا الاتجاه ، فاننا لانساعد مسلمي افريقيا على التغلب على عوامل الجهل والتسلف فحسب. وانما ندفع عن الاسلام شراً كبيراً وننقى اتهاماً يمكن ان يلصق بالدين نفسه والثقافه الاسلاميه شأنها كشأن اللغه العربيه فالكثيرون توافقون لتعلم اللغه العربيه بل ان بعض القيادات الرئيسيه في افريقيا ترى في اللغه العربيه ضروره وطنيه وتعتبر تعليمها للنشئ من وسائل دعم الروح القومييه وخلق الشخصيه الوطنيه و حجتهم في ذلك ان اللغات الاروبيه من رواسب الاستعمار و ان اللغه العربيه هي التبديل الوحيد لها في المستقبل ، وربما لانوافق نحن على هذه النظرة للثقافات الغريبه التي قدمت للانسانيه الكثير و لكن يعيننا ان يكون تعلم اللغه العربيه امراً مرغوباً فيه وهذه الحقيقه ترسم افقا واسعا للغة العربيه وتستحق من العرب ان يرصدوا لها جهدا سخيا على انه يجب ان يكون واضحا من البدايه اننا لانفعل ذلك لخدمه المحضه القومييه وانما تلبيه لحاجه الشعوب الافريقيه المسلمه التي تريد ان تفهم الدين على حقيقته ، كما تقوم به قياما بمسئوليائنا تجاه الفكره الاسلاميه .

و حين تحدث عن تخطيط ايجابى لنشر اللغة العربية و احياء الثقافة الاسلامية فاننا لانطلق من زاوية قومية و لانسخر الذين من اجل غايات مطحية او توسعية و انا نفعله التزاما لروح هذا الدين الذى اعلى من مقام الاخوة و دعى المؤمنين الى ان يتعاونوا فى كل ما يصلح دينهم و دنياهم و من اجل ذلك فاننى لا اتردد فى القول ان طغيان الروح القومية الخاطئة فى البلاد العربية و انقلاب معاييرها الصحيحة بحيث تبدو احيانا فكرة مناوئة للإسلام، هذه الصورة الخاطئة لمفهوم القومية العربية انما تشكل مانعا اصما بين الامة العربية و الشعوب الاسلامية فى افريقيا و علينا ان نوضع القومية على حقيقتها و انها مجرد رابط يربط الامة العربية ليجعلها قادرة باتحادها و تعاونها على خدمة الرسالة الاسلامية العالمية و حمايتها و من الاخطار، و لاشك ان الدعاية المعادية للعرب بما فيها الاجهزة الاسرائيلية تساهم فى ابراز هذه الصورة و استغلالها لتقصان العلاقات بين العرب و المسلمين غير العرب و اظهار الحركة القومية كحركة كركتها عنصرية توسعية تهدف الى اعزاز العنصر العربى فوق غيره من عناصر الامة الاسلامية و استغلال جميع الوسائل بما فيها الدين نفسه من اجل اعلاء السلالة العربية اقول ان الدعاية الاسرائيلية تعملها دون شك و لكننى لا اتجاهل ان الاصل عندنا و ان من يريد دمع الحركة القومية بهذا الطابع الكريه يجب الادلة من كلمات بعض دعايتها و سدنتها من مستوى المفكرين و المسؤولين على السواء ، ان التيار القومى المعتدل الذين يقول بان القومية لاتزيد عن كونها روحا تربط بين شعوب الامة العربية و انها وسيلة لجمع شتات هذا المة و استثمار طاقاتها المادية و الروحية من اجل خدمة الرسالة الحققة، هذا التيار هو الذى يجب ان يعملوا على كل ما عداه، و هو الذى يجب ان يجعل قويا عبر الاجهزة و الاذاعات و الصحافة الى اذان الشعوب الاسلامية غير العربية ، اما ذا بقيت الاعادة المعادية لنا تصور حركتنا القومية كما يحلو لها و بقينا نحن نقدم لها الادلة و البينات فان عوامل الشك و الريبة ستظل تحبس كل مجهود عربى بناء و تحرم الشعوب الاسلاميه بما فيها العربية من ادراك ثمرات التعاون الاسلامى العالمى بصورة مرضيه، و فى مجال العمل الاسلامى فى افريقيا لا بد من التعرض لمشكلة

هامة تستحق بحثا منفردا واعنى بها الصراع القائم بين الاسلام والمسيحية هناك، فلا جدال ان الديانتين الكبيرتين تتلاحمان فى جبهة طويلة منذ عشرات السنين غير ان النتيجة التى تمحض عنها هذا للصراع كما نراها اليوم هى انحسار الموجه الاستعماريه وبقاء اسلام قويا عزيزا فى رقعة هائلة تمتد من المحيط الاطلسى غربا الى المحيط الهندى شرقيا ، و لكن هل قنعت المسيحية بهذه النتيجة ، الواقع يقول لا ، بل انها تعمل على تعديل مخططاتها لتكون ملائمة للتغيير الكبير الذى طرا على وجه القارة، وتعتمد خطتها الجديدة على عنصرين .

الاول - خلق مسيحية افريقية لا ترتبط فى الظاهر بالغرب ولا تكون بالتالى مسئولة عن السياسات الاستعماريه والوسيلة لذلك هى تسليم السلطة الكهنزية البالغة الى القسس الافريقيين.

الثانى - عزل الشعوب الافريقية المسلمه عن البلاد العربية والاسلاميه الاكثر حضارة، وخلق اسلام افريقى معزول حتى يسهل القضاء عليه فى المستقبل والوسيلة لذلك هى الدعايات وخلق الموانع السياسية عن طريق بعض الحكام الوطنيين.

ولكى ندرك حقيقة هذا الاتجاه علينا ان نذكر ان بعض البلاد الافريقية التى تصل نسبة المسلمين فيها الى ٩٥ ٪. اواقل قليلا يحكمها رؤسا ووزراء مسيحيون. والخطة الاسلاميه المقابله يجب ان تستهدف اقتحام هذا الحواجز بحكمة و مروة و الحاصل بكل الوسائل على الظروف القائم للوصول الهدف الذى هو وصل الشعوب اسلاميه الافريقية بالشعوب الشقيقة ومساعدتها على التخلص من الجهل والفاقة والخلافات المذهبية و السياسيه لتكون قادرة على تأمين حقوقها و الانضمام الى قافلة الشعوب الاسلاميه والعمل جنبها الى جنب معها فى خدمة القضايا السياسية والكفريه .

على انه يجب ان يكون واضحا من البدايه اننا لانفعل ذلك لنقضى على معالم المسيحية فى افريقيا فذلك ليس فى برنامجنا ولن يكون، الغاية كما قلتها مرات لرجال مسئولين اوربيين رسميين و كنيسيين اننا نعتبر المسلم الجاهل ضحية سهلة

للمسيحية الدولية والمبادئ المنحرفة وان غايتنا ان نجعله عن طريق التثقيف والتعليم منيعاً مستعصياً على اغراء، وبطبيعة الحال نحن ولا نقول ذلك للتعمية ولكنه فهم يتفق مع طبيعة ديننا السمع الداعي للتعاون بين سائر البشر .

ان مسأله تصفية الاسلام في افريقيا فكرة ساذجه لا يساويها في السذاجه الافكرة انها المسيحية وما دام المستفيد الوحيد من استمرار الشكوك بين الديانتين هو الحاد والشيوعيه الدوليه والصهيونية فاحسب ان التفكير يجب ان يتجه الى اقرار مبدأ التعايش المسلمين بل الى اقرار مبدأ التعاون ضد العدو المشترك ، اننا كمسلمين وكعرب لانستطيع ان نشاهد دلائل المد الشيوعي تظهر على سطح القارة الافريقية ثم نفقت مكتوفى الايدي اننا نعتقد ان الشيوعيه لاتستطيع ان تنتعش في جو الاسلام الصحيح ، ولكن يمكن ان تعيش في جو-الخرافه والوهم والتأخر حتى لو كانت الارض اللتى تعيش فيها المجتمع ارضا اسلامية يقرأ اهلها القرآن بالسنتهم ولا تفهمه عقولهم او يدخل قلوبهم اشارات النور والعلم والايمان ، ان مهمتنا في افريقيا باختصار ليست مهمة تبشيرية وانما هى موجهة الى المسلمين انفسهم لكى تعينهم على تحقيق المناعه الكفريه و الماديه امام مغريات الالحاد التى تتسريل بالوان سياسيه اقتصاديه براقه ، اننا نريد حماية الايمان وكسب قضية فى المعركة مع الالحاد ونتوقع من اهل الايمان جميعا على اختلاف ا ، دلائل المد الشيوعي تظهر على سطح القارة الافريقية ثم نفقت مكتوفى الايدي وهذا هو ، ان الشيوعيه لاتستطيع ان تنتعش في جو الاسلام الصحيح ، ولكن يمكن ان جو-الخرافه والوهم والتأخر حتى لو كانت الارض اللتى تعيش فيها المجتمع ببشمية يقرأ اهلها القرآن بالسنتهم ولا تفهمه عقولهم او يدخل قلوبهم اشارات المغتر بين علم والايمان ، ان مهمتنا في افريقيا باختصار ليست مهمة تبشيرية وانما الذين يعة الى المسلمين انفسهم لكى تعينهم على تحقيق المناعه الكفريه و الماديه فى بعض بات الالحاد التى تتسريل بالوان سياسيه اقتصاديه براقه ، اننا نريد حماية الاجتماع كسب قضية فى المعركة مع الالحاد ونتوقع من اهل الايمان جميعا على انصرافهم عن متابعة تطور القضية العربيه واهتمامهم بالعمل لها كذلك فى جمود

الاجهزة المختصة في البلاد العربية وقصورها عن حمل مسؤوليتها تجاههم و ليست مشكلة المغتربين انهم سلاح متجمد عديم الفائدة فحسب ولكن الامر اخطر من ذلك فعلا، كفى ان تتصور ان النظرة اليهم في بعض الاقطار الافريقية بما فيها الاقطار الاسلاميه انهم فئة انتهازية مستغلة وانهم من رواسب الاستعمار ، هذا النظرة المجحفه سببها انعزالهم عن مواكبه التطور السريع في الشعوب .

الافريقية وندرة مشاركتهم في النشاط الاجتماعي و الخيري في تلك البلاد الفقير المتأخرة واعتقد انه اذا ما بقيت هذه النظرة ولم تنجح العربية في تصحيحها لدى المغتربين ولدى الاقطار التي يسكنونها فان من الممكن ان يتعرض مهاجرونا الى متاعب شديدة لا تؤثر عليهم وحدهم كفراد وانما تلقى ظلالها على ما يحب ان نرتبه لكسب ثقة وتأييد الشعوب الافريقية .

ايها السادة :

في هذا الاطار الذي لارسمته على قدر ما يتسع له المجال نأمل ان تتحرك السياسة العربية الاسلاميه غير انني لا يفوتني ان اشير في الختام الى ضرورة التنسيق بين الجهات المعنيه بمشا كل افريقيا او التي يمكن ان تعمل هناك والتنسيق هنا لا يعنى بالضرورة ان تتفق نظرات الدول كلها لمشا كل افريقيا في التفاصيل وانما ان نستفيد من الجميع وفق تخطيط موحد ان الدول الاسلاميه تخضع دون ارادتها للمقسيمات الدوليه التي تشطر دول العلم كله و هذه الحقيقه لجعل مقدراتها على العمل مختلفه ، ورب دولة تستطيع الخدمة في دولة افريقية دون الاخرى وهذا الواقع لايجب ان يزعجنا اذا امكن التوفيق بين هذه الجهود و تسخيرها لخدمة معانى الاخوة الاسلاميه و المصالح المشتركه بيننا وبين افريقيا ، اما اذا عملت الدول للعربية و الاسلاميه مختلفه متناقضة فاننا لا اقول اننا نحقق ادنى فائدة وانما اقول اننا سنجلب ضررا اكيدا و نقدم سببا جديدا لابتعاد الدول الافريقية الحديثه عنا والارتقاء في احضان خصومنا .

القرارات

اولا اقامة صندوق مشترك تساهم فيه الدول العربية و المنظمات الشعبية للاتفاق على نشر الدعوة الاسلامية و نشر اللغة العربية على نطاق واسع عن طريق الجمعيات المحلية فى افريقيا (وارى ان يبقى هذا القرار سريا لعدم اساءة تفسير من قبل الصهيونية والشيوعية) .

ثانيا تشكيل وفد للسفر الى البلاد العربية المجاورة من اخواننا الافارقة اعضاء هذا المؤتمر بعد انتهاء اعمال الندوة لابلاغ هذا القرار و ضمان تأييد الدول العربية له .

ثالثا حث الدول العربية و الاسلامية على التعاون عن طريق بعثاتها السياسية فى افريقيا والعمل فى جهد موحد هناك لمقاومة النشاط الاسرائيلى .

رابعا الدعوة لانشاء بنك عربى لتمويل المشاريع الاقتصادية فى الدول الافريقية حديثة الاستقلال و حث الشركات و الرأسمالية العرب على استثمار اموالهم فى تلك البلاد

خامسا دعوة الدول العربية و الاسلامية التى لا يوجد لها بعثات اساسية فى افريقيا ان تقوم بانشاء مثل تلك البعثات ودعوتها لتوثيق علاقتها مع جميع بلدان افريقيا خدمة للمصالح العربية الاسلامية .

سادسا الاهتمام بالدعاية فى اقطار افريقيا الاسلامية و انشاء المراكز الثقافية للتعريف بالقضايا الاسلامية .

سابعا العمل على انشاء جريدة يومية فى المنطقة التى تتكلم الانجليزية و اخرى فى المنطقة التى تتكلم الفرنسية .

اسلام در افريقا

ترجمه قسمتی از گفتار جناب آقای کامل شریف نایب رئیس مؤتمر اسلامی

امروز برخلاف گذشته قاره افريقا در ردیف سایر قاره‌ها در آمده که هر يك از کشورهای آن دارای حکومت مستقل و آزادی میباشد. افريقا امروز از مراحل استعمار بیگانگان بیرون آمده و دارای يك نیروئی گشته که سایر دولتهای قوی احتیاج بدوستی و کمک آن دارند.

وقتی که درباره عوامل اصلی این تحولات بررسی می کنیم می بینیم که بدلائل مختلف این تغییرات پیش آمده است و ما باید چندین مطلب را فراموش نکنیم.

یکی یگانگی مرام در تمام احوال بین مردم این سرزمین و دیگری دشمنی با اسرائیل و بالاخره توجه داشتن به بقایای استعمارگران غربی و امکاناتی که برای استعمارگران شرق هست این عوامل باید چشم ما را باز کند و ما را برای بدست آوردن يك سیاست صحیحی آماده سازد. این نظرات سیاسی وابستگی کاملی به عوامل جغرافیائی و تاریخی و فکری دارد و تا این عوامل را رعایت نکنیم قادر به تشکیل يك سیاست صحیحی نیستیم.

امروز یکی از اشتباهات قاره افريقا تأسیس حکومتهای مستقل کشوری جدا جدا است که خواه ناخواه هر يك دارای فعالیتهای سیاسی مخصوصی بخود هستند. یکی از مرامهای مردم افريقائی اینست که مایل نیستند بهیچوجه بیگانه در امور داخلی آنها دخالتی داشته باشد.

در افريقا امروز اگر از جنسیت فردی سؤال شود نام قبیله خود را میبرند بدون آنکه کوچکترین اسمی از دولت خود ببرد مگر بعضی افراد سیاسی و تحصیل کرده که ممکن است خود را بدولت نسبت دهند و این نمونه اتحاد و یگانگی آنها است بایکدیگر.

متفکرین افریقائی میکوشند عقاید سیاسی خود را محول بدولتهای دیگر نمایند ولی در عین حال از آنها کمک بگیرند و دارای روابط حسنه باشند .

وحدت و یگانگی مردم افریقا هنوز بمرحله نهائی خود نرسیده است و البته این موضوع بنفع مصالح اسلامی تمام نمیشود .

سیاست فعلی ما مورد شك دول افریقائی است و با این روش ما بدست خود اسرائیل را تقویت میکنیم .

در اینجا سئوالی است که هدف نهائی ما در افریقا چیست ؟ یکی خوشبختی و اعتماد مردم افریقا است بیکدیگر و دیگری اینست که هیچیک از دولتهای افریقائی باعث تقویت اسرائیل نگردند و از طرفی از تجاوز بیگانگان شرقی و غربی باید جلوگیری کنیم .

از این رشته دست کشیده و از مرحله دیگری که آن اسلام در افریقا است وارد میشویم امروز قریب ۸۰ میلیون مسلمان در خاک افریقا زندگی میکنند .

عاطفه انسانی از یکطرف و فرمان مذهبی از طرف دیگر ما را مجبور میسازد که در رفاه عمومی از نظر اقتصاد و بالابردن سطح افکار آنان کوشش کنیم .

امروزه مردم متمسك شدن بدین را يك نوع عقب افتادگی و سیر قهقرائی میدانند .

نظر باینکه زبانهای غربی از بقایای استعمار است مردم افریقا و شخصیتهای بزرگ آن علاقمندی خود را بزبان عربی نشان داده اند زبان عربی يك زبان اسلامی است که وسیله اتحاد مسلمانان افریقا است که بتوانند در مقابل حملات اسرائیل مقاومت داشته باشند .

مشکل بزرگی که باید درباره آن صحبت شود تفرقه بین مسلمانان و مسیحی ها است که علاوه بر آن رهبران دولتی افریقا اکثر اً مسیحی هستند حتی در قسمتهائی که ۹۵٪ مردم آن مسلمان می باشند . آنان میکوشند که مسلمانان افریقا را از کار برکنار ساخته و همیشه برای ایجاد موانع سیاسی در کار مسلمانان آمادگی دارند .

برمسلمان افریقائی واجب است که برای رسیدن بمنظور اصلی خود و نجات مردم مسلمان از بیچارگی و درماندگی و بیسوادی با تمام قوا کوشش کنند و برای تأمین حقوق خود اختلافات سیاسی و مذهبی را از میان بردارند .

ما نمیتوانیم بگوئیم که ما باید در افریقا بردنیای مسیحیت حکومت کنیم . این مطلب در برنامه های مان نیست و هرگز نخواهد بود ما میگوئیم باوضع فعلی مسلمانان را در معرض کمونیستی می بینیم و باید عملی انجام دهیم که آنها را به حقیقت دین آشنا ساخته و همکاری با سایرین را بآنان تعلیم کنیم .

ما نمیتوانیم ساکت نشسته و به بینیم که کمونیست در کشور های اسلامی رسوخ پیدا کند اصولا امکان ندارد که کمونیستی در فضای اسلام بوجود بیاید بلی ممکن است در فضای خرافات و خیالات ریشه دوانی کند .

ما باید در پی جستجوی يك راه حل مسالمت آمیز باشیم که وضع مالی و اقتصادی آنان روی آن قرار بگیرد . البته معلوم است که ادامه این وضع فعلی مسلمانان را بسوی کفر و الحاد و یهودیت و کمونیستی میکشاند .

ما خیال داریم که از ایمان پشتیبانی نموده و از همه انتظار داریم که با اختلاف مذهب در این فکر با ما همکاری کنند یا اقلا مانع پیشروی ما نگردند .

موضوع مهم دیگر که لازم به تذکر نیست اینست که در هر کشوری از کشور های افریقائی هزاران غربی را مشاهده میکنیم که مشغول تجارت هستند و اصولا اقتصاد مارا بدست گرفته اند .

و این خود از ریشه های استعمار است که در خاک ما رسوخ پیدا کرده است . این اندازه تذکر بر حسب موقعیت بوده و امیدوارم که سیاست های عربی اسلامی بفکر افتاده و جنب و جوش در این راه ها از خود نشان دهند .

مقررات

۱ - تشکیل صندوق تعاونی عمومی که تمام دول عربی و اسلامی در آن سهیم باشند که وجه آن بمصرف انتشار لغت عربی در سراسر افریقا برسد و این قرار

در مقابل یهود و کمونیست مانند سری باشد.

۲- تشکیل يك جمعیتی که برای ابلاغ این تصمیمات بمردم کشورهای غربی اعزام شوند.

۳- ترغیب دولتهای عربی بمساعدت و همکاری با این صندوق از طرق سیاسی.

۴- ایجاد ساختمان در کشورهای جدید الاستقلال که از این پولها استفاده شود.

۵- دعوت دولتهائیکه روابط اساسی ندارند با ایجاد چنین روابطی در تمام

قسمتهای افریقا.

۶- بوجود آوردن مراکز فرهنگی در تمام قسمتهای افریقا در راه پیشرفت

تعالیم اسلامی.

۷- انتشار يك روزنامه انگلیسی برای مناطقی که زبانشان انگلیسی است

و يك روزنامه فرانسوی برای قسمتهای فرانسوی.

الثالث عشر - سیزدهم کشورهای قفقاز و ترکستان و غیره

بسم الله الرحمن الرحيم

کلمه شمال القوقاز و ازربيجان و القرم و شرقی اروپا

والتركستان الغربية والشرقية الاسلامية الواقعة تحت الاستعمار

الشيوعي الروسي والصيني

بقلم : الشيخ عبد الباقي جمو

مقدمة

منذ ان احتلت روسيا الشيوعية القوقاز و القرم و شرقی اروپا و التركستان الغربية. و احتلت الصين الشيوعية التركستان الشرقية انقطعت الاخبار الصحيحة عن احوال هذه الشعوب المسلمة في البلاد المذكورة عن العالم الاسلامی خارج الستار الحديدي.

و لما كان من واجب المسلمين فى مشارق الارض ومغاربها ان يهتموا بقضية هذه الملايين العديدة من المسلمين وان يعلموا شيئاً عن تاريخهم الماضى المجيد و واقعهم السىى* فى ظل الحكم الشيوعى الالحادى الروسى والصينى.

فلهذا انتقدم الى حضرات اعضاء المؤتمر الاسلامى المحترمين بهذا التقرير الموجز اضمنه لمحة عن تاريخهم و كفاحهم فى سبيل دينهم وحرية اوطانهم. املاً ان ينقل اخوانى المؤتمون هذه الحقيقة الى شعوبهم فى اوطانهم، و ان يسهموا فى تأييد قضيتهم العادلة فى مختلف المجالات الشعبية والدولية،

لمحة عن تاريخهم وكفاههم:

لقد دخل الاسلام هذه البلاد منذ ان وصلت اليها اولى الفتوحات الاسلامية فى عهد الخليفة عثمان بن عفان رضى الله عنه وتتابعَت اليها البعثات الدينية حتى اصبح معظم سكانها مسلمين قبل نهاية القرن الهجرى الثانى، بعد ان كانوا وثنيين.

وقد ازدهرت فيها حضارة اسلامية دامت عدة قرون من الزمن و انتجت من اعلام الاسلام امثال البخارى وابن سينا والجرجانى وغيرهم من القادة العظام الامام منصور الشيشانى و الامام شامل الداغستانى من ابطال العالم الاسلامى فى العصور الحديثة.

وقامت فيها حكومات قوية ما قبل الاسلام وبعده من اشهرها حكومة اكتن اوردو (الجيش الذهبى) فى شرقى اوروبا التى حكمت امارات روسيا نحو قرنين من الزمن ، الى ان اتحدت بقيادة القيصر الرهيب (ايفان) فى منتصف القرن السادس عشر الذى هاجم امارتى القوقاز واستراخان الاسلاميتين واحتلها ومنذ ذلك الحين بدأ الصراع بين التوسع الروسى نحو الشرق الاسلامى من جهة وبين هذه الشعوب الاسلامية من جهة اخرى التى استطاعت ان توقف المد الروسى - مدة ثلاثة قرون من الزمن - الذى كان يهدف الوصول الى البحار الدافئة عن طريق احتلال البلاد الاسلامية الواقعة بين تركيا والهند،

وقد دامت المعارك بين دولة القرم وبين قيصر روسيا اكثر من قرنين من الزمان

الى ان احتلتها روسيا وبدأت بعدها امامة شمال القوقاز بقيادة الامام منصور في القرن الثامن عشر تدافع عن كيان المسلمين واطنانهم اكثر من مائه سنة تولى قيادة الحروب خلالها قادة من الشيشان والداغستان والجر كس من اشهرهم الامام شامل الذى حارب روسيا ربع قرن من الزمن و عاصر الامير عبد القادر الجزائرى فى كفاحه ضد الاحتلال الفرنسى الغاشم فى الجزائر . وآخرهم الامام الحاج على بيگ سنه ١٨٧٨

و جدير بالذكر ان ابناء شمال القوقاز اشتر كوا فى تحرير الارض المقدسه من عدوان الصليبيين تحت قيادة البطل المسلم صلاح الدين الايوبى فى حطين ومن بعده اشتر كوا فى القضاء على التتر المغيرين من الشرق فى عين جالوت.

الاحتلال الشيوعى للبلاد الاسلاميه:

بعد انتهاء الحروب النظامية فى اماره القوقاز و احتلال روسيا لها و للبلاد الاسلاميه الاخرى التى مر ذكرها بدأت الثورات الوطنيه ضد الاحتلال الروسى القيصرى و دامت مدة اربعين سنة انتهت بقيام جمهوريه شمال القوقاز سنة ١٩١٨ برباسه عبد المجيد جيرموى الشيشانى على اثر وقوع الثورة الشيوعيه داخل روسيا و اعترفت بها الدوله العثمانية و بعض دول العالم الكبرى كما اعترفت بها روسيا الشيوعيه التى خلفت روسيا القيصرية،

وقد بدأت حكومه شمال القوقاز تخطو نحو البناء والتنظيم واعلنت تشكيل (الجيش الاسلامى القوقازى) وقد اعقب ذلك اعلان استقلال ثلاث جمهوريات فى جنوب القوقاز هى اذربيجان الاسلاميه وجورجيا وارمنيا

وبعد ان تمكنت الثورة الشيوعيه دخل روسيا وقضت على القيصرية بدأت من جديد تتجه نحو استعمار الشعوب المجاورة التى كانت قد وعدتها الدعاية الشيوعيه بالاستقلال والحرية من القيصرية.

ووجهت الجيش الاحمر الروسى لاحتلال هذه الجمهوريات الحديثه الاستقلال وبدء الصراع من جديد بين الشعوب الاسلاميه وروسيا الشعبويه.

وقد انهارت مقاومة جمهورية شمال القوقاز والجمهوريات الاخرى خلال ثلاث سنوات فى اواخر ١٩٢١ وذلك بسبب تحطيم الجبهات الداخليه لشعوب هذه الجمهوريات الناشئة عن طريق العملاء المظلين بالدعابه الشيوعية الملحدة فى الداخل .

فازيلت اعلام الجمهوريات الوطنية ورفع محلها علم المطوقة والمنجل الاحمر و بذلك بدأ الاحتلال الروسى الشيوعى للشعوب الاسلاميه فى الاقطار المذكور و معه الاضطهاد الدينى السافر و تنقيد مخططات الشيوعية الملحدة بالغاء المحاكم الشرعية والتعليم الدينى من المدارس وتغيير اللغة العربية الرسمية باللغة الروسية، وهدم مئات المساجد وتحويل بعضها الى دور الملاهى والمستودعات ونفى و اعتقال العلماء الدين واعدامهم. كما انشأت روسيا الشيوعية بعض الجمعيات الاتحادية التى سميت (بجمعية لا اله له).

واشتد الصراع الدينى والسياسى ضد الاحتلال الشيوعى الجديدة لان الحكومة الشيوعية الروسية جزأت جمهورية شمال القوقاز الى سبع جمهوريات صغيرة حتى تصبح عاجزة عن المقاومة فى الوقت الذى بدأت الشيوعية الدولية تهب بترول القوقاز وثروات الشعب الاسلاميه التى تشكل اكثر من نصف واردات الاتحاد السوفيتى . وفى اثناء الحرب العالمية الثانية ودخول المانيا الى روسيا انتهزت شعوب شمال القوقاز والقرم الفرصة لاعلان استقلالها وثورتها ضد روسيا المستعمرة امتدت الى اواخر سنة ١٩٤٤ .

وبعد انسحاب المانيا عادت قوات الجيش الاحمر الى شمال القوقاز والقرم لاحتلال من جديد وقامت حكومة ستالين بالغاء هذه الجمهوريات و نفى مايقرب من مليونين من سكانها الى سيبيريا و اواسط آسيا ، بعد ان قتلت منهم مئات الالوف وقد بقيت اخبار هذه المأساة الانسانية غير مؤكدة فى العالم الى سنة ١٩٥٦ حيث خرو تشوف فى مؤتمر الحزب الشيوعى العشرين فى موسكو وحمل حملته المشهورة على ستالين و كشف جرائمه للعالم و اعترف ان الغاء تلك الجمهوريات و نفى

سكانها كان من بعض ما ارتكبه ستالين من جرائم فى حق الشعوب،
خروتشوف يعد ولايفى :

اعلن خروتشوف فى المؤتمر المذکور ضرورة ازالة آثار جرائم ستالين واعادة المنفيين الى اوطانهم واعادة جمهورياتهم .
ولكنه لم ينفذ وعده حيث انه لايزال قسم كبير من المنفيين الشيشان و القرميين خارج اوطانهم و من اعيد منهم اصبحوا غرباء فى اوطانهم اذ وجدوا ان الروس قد احتلوا مدنهم و قراهم و استوطنوها مما اثبت ان حملة خروتشوف على سياسة ستالين ووعده بازالة آثار جرائمه لم يكن الا اسلوباً شيوعياً جديداً يرمى من ورائه الى تضليل شعوب العالم،

ايها المسلمون .

ان الشعوب الاسلامية المضطهده الواقعة تحت حكم الشيوعية الدولية الملحدة تناشدكم ان تؤدوا قضيتهم العادلة من اجل الاستقلال والحرية كما نناشد شعوب العالم المتحررة ان ترفع صوتها وتقف الى جنبها فى المحافل الدولية والمؤتمرات العالمية فى هذا الوقت الذى تتجه فيه الشعوب لتصفية الاستعمار و ازالة مختلف اشكاله من جميع انحاء العالم، لاسيما و انه قد صدر قرار هيئة الامم المتحدة فى دورتها الاخيرة بضرورة تصفية الاستعمار من العالم ، مع العلم باننا نعتبر قضيتى فلسطين والجزاير من اولى قضايا العالم اسلامى،
وتتخلص مطالبهم العادلة فيما يلى:

اولا - الاستقلال التام للشعوب الاسلامية الواقعة تحت الاستعمار الشيوعى

الروسى والصينى .

ثانياً - تمثل هذه الشعوب هيئة الامم المتحدة والمنظمات الدولية،

ثالثاً - منحهم الحرية الدينية والانسانية العامة،

بسم الله الرحمن الرحيم

مسلمانان اتحاد جماهیر شوروی که در قسمت‌های شمال

قفقاز و آذربایجان و شبه جزیره کریمه و شرق اروپا و ترکستان

غربی و شرقی سکونت دارند.

بقلم : آقای شیخ عبدالباقی جمو

مقدمه :

از زمانیکه روسیه و سپس چین مبارزه کمونیستی را در قفقاز و شبه جزیره کریمه و قسمت شرقی اروپا و ترکستان غربی و ترکستان شرقی آغاز کردند. اخبار صحیحی از این ملل مسلمان قطع شد و در پشت پرده آهنگین معلوم نیست که بر آنها چه می‌گذرد ،

بر تمام مسلمین شرق و غرب واجب است که در امر این ملیونها مسلمانان اهتمام ورزند و بدانند که تاریخ سابق آنها چه بوده و امروز در سایه حکم کمونیستی روسی و چینی چه بر آنها می‌گذرد.

من با اعضای محترم کنگره اسلامی این تقریر را تقدیم میکنم که متضمن تاریخ آنان و مجاهدتشان در راه دین و آزادی و وطنشان است و تقاضا دارم که برادرانی که در این کنگره حاضر هستند بعد از مراجعت بکشورهای خود این قضایا را برای ملل خودشان حکایت کنند تا اینکه برای یافتن راه عدل سهمی داشته باشند.

اسلام وقتی که داخل این کشور شد در زمان خلیفه عثمان رضی الله عنه یأتیهای اعزامی پی در پی بدانجا گسیل شد و اکثر ساکنین بدین مبین اسلام مشرف شدند با اینکه کلا بت پرست بودند و حضرات اسلام در این بلاد رو بتشعشع نهاد و وعده‌ای از اعلام اسلام مانند بخاری و ابن سینا و جرجانی و امام منصور گرجستانی و امام شامل داغستانی که از ابطال عالم اسلامی بودند از این بلاد ظهور کردند

و در این بلاد حکومت‌های قوی‌ای قبل از اسلام مانند حکومت آکتین‌ارد

صاحب لشکر طلائئ در شرق اروپا حدود دو قرن بر آن حکومت کرد تا اینکه این بلاد بقیادت قیصر رهیب ایوان در نیمه قرن ششم بامارت قفقاز و هشت رخا هجوم آورد و از این تاریخ زдохورد بین توسعه طلبی روسی بطرف شرق اسلامی از یکطرف و این ملل از طرف دیگر در گرفت و تا سه قرن کم و بیش ادامه داشت زیرا هدف روسها این بود که بدریاهای گرم جنوبی از طریق اشغال بلاد جنوبی برسند و بعد از این جنگ بین دولت کریمه و امپراطور روس زیاده از دو قرن ادامه داشت و بعد پیشوای شمال قفقاز امام منصور در قرن هیجدهم از موجودیت مسلمین و وطنپاشان زیاده از صد سال دفاع کرد و قیادت جنگها با سردارانی از اهالی گرجستان و داغستان و چرکس بود و مشهورترین پیشوا امام شامل بود که یکربع قرن با روسیه جنگید و مدت جنگش مانند امیر عید القادر جزائری در مدافعه ضد فرانسویها در الجزایر که آخر آنها امام حاج علی بیگ که تا سال ۱۸۷۸ مقاومت کرد میباشد.

و آنچه قابل ذکر است اینست که اهالی شمال قفقاز در آزاد کردن اراضی مقدسه فلسطین از تصرف عدوانی صلیبیها تحت ریاست صلاح الدین ایوبی جنگ کردند و سپس در جنگ تاتارها در عین جالوت شرکت کردند.

غلبه کمونیست بر بلاد اسلامی:

بعد از جنگهای نظامی در ایالت قفقاز و احتلال روسیه قفقاز و سایر بلاد اسلامی را که ذکر شد جنگهای وطنی بر ضد اشغال روسها شروع شد و چهل سال ادامه یافت تا اینکه منتهی شد بجمهوریت شمال قفقاز بریاست عبدالمجید گرجستانی و در اثر جنگ کمونیستی در روسیه جمهوریت قفقاز را دولت عثمانی و بعضی دول دیگر شناختند چنانکه روسیه نیز بعد از انقراض امپراطوری شناخت.

حکومت شمال قفقاز بطرف تشکیلات و نظم پیشرفت و لشکر اسلامی قفقازی تشکیل داد و بعد از آن در جنوب قفقاز سه جمهوری آذربایجان و ارمنستان و گرجستان تشکیل شد.

پس از آنکه جنگ کمونیستی در روسیه فاتح شد و با اینکه بمثل مجاور

وعدۀ استقلال داده بود قشون سرخ روسی باین جمهوریه‌ها حمله کرد و جمهوریت شمال قفقاز تا سه سال مقاومت کرد و بعد بواسطه تبلیغات داخلی که در این جمهوریه‌ها شروع شد مغلوب شدند و پرچم‌های جمهوریه‌ها پائین آمد و پرچم‌ها داس و چکش سرخ برافراشته گردید.

از این تاریخ کمونیست‌ها بر ملل اسلامی مسلط شدند و کوشش آنها بتنفيذ نقشه‌های کمونیستی و الغاء محاکم شرعیه و تعلیمات دینی در مدارس و تعمیر لغت عربی بلغت روسی و خراب کردن مساجد و تحویل بعضی از مساجد بخانه‌های لہوو لعب و دستگیر کردن علمای دین و اعدام آنان منتهی شد و جمعیت‌های کمونیستی بعضی جمعیت‌های الحادی را موسوم بجمعیت خدای نیست برقرار کردند.

زدو خورد دینی و سیاسی برضد کمونیستی روسی شروع شد تا اینکه حکومت کمونیستی جمهوریت شمال قفقاز را به ۷ جمهوری کوچک تقسیم نمود و عاجز از مقاومت شدند باز حکومت کمونیستی نفت قفقاز و ثروت‌های ملل اسلامی را که زیاده از نصف واردات ساویتی بود غارت کرد.

در اثنای جنگ دوم جهانی و دخول آلمان بروسیه ملل شمال قفقاز و کریمه اعلان استقلال دادند و جنگ آنها برضد روسیه تا سال ۱۹۴۴ ادامه داشت و بعد از شکست آلمان قوای سرخ مجدداً قفقاز و کریمه را اشغال کرد و حکومت استالین این جمهوریت‌ها را الغاء کرد و دومیون از جمعیت آنها را بسیریه و آسیای وسطی تبعید کرد و این عمل بعد از کشتن صدها هزار نفر از آنان بود.

اخبار این فجایع انسانی در پرده بود تازمانی که خروشچف درمسکو قیام کرد و حمله مشهور خود را براستالین و کشف جرم‌های او شروع کرد و معترف شد باینکه الغاء این جمهوریت‌ها و تبعید ملل آنها از جرائم استالین است.

خروشچف هم بوعده خود وفا نکرد:

خروشچف اعلام کرد که باید آثار جرائم استالین را از بین برد و تبعیدشدگان بوطن خود برگردند و حموریهای خود را تشکیل دهند.

ولكن اوهم بوعده خود وفا نکرد و اکنون هم عده زیادی از تبعیدشدگان گرجستان و کریمه در خارج از وطن خود هستند و هر کس از آنها برگشته در وطن خود مانند غرباء زندگانی میکند زیرا شهرها و قراء آنها را روسها اشغال کرده اند. و معلوم شد که حمله خروشچف بر سیاست استالین و وعده ازین بردن آثار جرائم او يك شیوه کمونیستی جدید بود که خواست بدینوسیله ملل را گمراه کند.

ای مسلمانان !

ملت‌های اسلامی بیچاره که زیر حکم کمونیستی الحادی واقع شده اند قسم میدهند شمارا که برای آنان حکم عادلانه‌ای را تأیید کنید تا استقلال و حریت خود را باز یابند چنانکه قسم میدهم ملل آزاد عالم را که در محافل بین‌المللی و انجمن‌های عالمی صدای خود را باین مطالب بلند کنند در این موقع که ملل عالم متوجه الغاء استعمار و از بین بردن اشکال مختلف آن هستند مخصوصاً در این هنگام که حکم مجمع ملل در دوره اخیر بضرورت رفع استعمار عالمی صادر شده است با اینکه ما دوقضیه فلسطین و الجزایر را از سزاوارترین قضایای عالم اسلامی میدانیم

خلاصه تقاضاهای عادلانه ما بشرح ذیل است ،

اول- استقلال تام ملل اسلامی تحت استعمار روسیه و چین کمونیست.

دوم- پذیرفتن نمایندگان این ملل در مجمع اتفاق بین‌المللی.

سوم- اعطای آزادی دینی و انسانیت عمومی.

فى مهرجان الاسراء

كلمة السعودية

لقى فضيلة الشيخ مشعان المنصور عضو الوفد السعودى لندوة
المؤتمر الاسلامى التى تعقد الان فى القدس الكلمة التالية
فى مهرجان المؤتمر بمناسبة الاسراء والمعراج:

بسم الله الرحمن الرحيم ، الحمد لله رب العالمين. وبعد. ايها الاخوان الكرام:
تحية مباركة لكم جميعاً والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته .
ايها الاخوان، من دواعى الفخر والاعتزاز ان اقف هنا فى هذا الحفل الكريم و
بين هذه النفوس الصادقة المؤمنة العامرة بالدعوة الى الحق لانقل الى المؤتمر
الاسلامى وضيوف الاردن الشجاع الباسل الصامد تحيات اخوانكم فى المملكة العربية
السعودية الذين تمتزج قلوبهم بقلوبكم وتتحاب ارواحهم مع ارواحكم ويندمجون
معكم فى تاريخ اسلامى واحد معطر باريح الشهادة و المجد و التضحيات فى
سبيل الاسلام .

ايها الاخوان : ان الذى يبعث على الفخر والاعتزاز فى نفس كل مسلم هو هذه
المساعي الاسلامية المثمرة التى يرعاها صاحب الجلالة الملك الحسين المعظم واخوه
صاحب الجلالة الملك سعود المعظم وان قيام هذا المؤتمر الاسلامى الضخم فى هذه
الارض المقدسة وفى هذا الزمن الذى تألب فيه على الاسلام جميع اعدائه وان رعاية
الملك سعود المعظم لحجاج بيت الله الحرام و تفقد شؤونهم و توجيه الدعوات الى
الشخصيات الاسلامية منهم للبحث معهم لايجاد وحدة اسلامية او اتحاد اسلامى و
تشيدده للجامعة الاسلامية فى المدينة المنورة هذه الجامعة المجهزة بجميع الوسائل
العامية التى هى لجميع شباب الاسلام على اختلاف عناصرهم وتباين سنتهم ، هؤلاء
الذين يتلقون العلم فيها تكفل لهم كل ما تطلبه الحياة العلمية والفكرية الاسلامية،
من الضمان المادى للطلبة و الانفاق عليهم و تخصيص المبالغ اللازمة حتى جعل

لكل طالب . ۳۰ ريال شهريا و كفل لهم اجور السفر ذهاباً و اياباً .
 از هذه الاعمال الماجدة الكبيرة التي يقوم بها المليكان هي ولا شك دليل ساطع
 على رعاية الدعوة الاسلامية من قبلهما و صفة في وجوه تلاميذ ابي جهل و خلفاء ابي
 لهب و اتباع عقبة بن معيط لعنهم الله اجمعين الى يوم الدين نسأل الله تعالى ان يسدد
 خطي جميع العاملين في سبيل الاسلام و في الختام نشكر من اعماق قلوبنا هذه النخبة
 من المفكرين المسلمين الذين اتاحوا لنا تكوين هذا المؤتمر الاسلامي الذي نرجو
 ان يبقی ميداناً لطاقت المسلمين في سبيل العمل المنتج في سبيل الاسلام و السلام
 عليكم و رحمة الله و بركاته .

کشور سعودی

ترجمه بیان دانشمند محترم شیخ مشعان منصور عضو وفد

سعودی در مؤتمر اسلامی

بعد از بسملة و تحمید - ای برادران گرامی از موجبات فخر و عزت من آن
 است که در این محفل کریم و میان مؤمنین صادقین و دعوت کنندگان بحق و جزء
 مهمانان کشور اردن هاشمی شجاع هستم و تحیات برادران شمارا از کشور سعودی
 بمؤتمر اسلامی و بشما که قلوب و ارواحتان باهم مربوط است ابلاغ میکنیم . ای
 برادران اسلامی آنچه‌ی که فخر و عزت را در فعل هر مسلمانی برمی‌انگیزد سعی و
 کوشش اسلامی پر فائده است که اعلی حضرت ملک حسین معظم و برادرش ملک سعود بعمل
 می‌آورند - بتحقیق که قیام این مؤتمر در این زمان و این زمین مقدس قلوب
 دشمنان اسلام را سوراخ میکند و بزرگترین اثر را در راه اجتماعات و تفاهم مسلمین
 دارد - و رعایت ملک سعود معظم از حجاج خانه خدا و تفقد و مهربانی با آنان و
 و فرستادن دعوت‌ها برای شخصیت‌های اسلامی برای تهیه و سائل اتحاد اسلام نیز از
 اقدامات مفید سعودی است و هم چنین بنا کردن جامعه اسلامی در مدینه منوره که

بشمام وسائل علمیه مجهز است که باختلاف زبانهای عناصر متفرقه مورد استفاده قرار گرفته و طلاب آن جامعه از تمام وسائل مادی و معنوی و فکری اسلامی برخوردارند و هر طلبه در ماه ۳۰۰ ریال شهریه گرفته و خرج مسافرت را هم جدا گانه دریافت میکند - این اعمال بزرگی پر قیمت که دو پادشاه بعمل می آورند دلیلی قطعی بر رعایت دعوت اسلامی است که آب دهان بصورت شاگردان ابو جهل و خلفاء ابولهب و عقبه بن معیط انداختن است در خاتمه از خدا میخواهم که این اجتماع مسلمانان را که از طرف متفکرین اسلامی بصورت مؤتمر طرح ریزی شده همیشه برقرار و قدمهای مسلمانان در راه خدمت باسلام محکم باشد درود بر شما .

مؤلف کتاب و جمعی از نمایندگان دول اسلامی

كلمة رئيس وفد الكويت في ندوة المؤتمر الاسلامي

فيما يلي نص كلمة رئيس وفد الكويت التي القاها اثناء اجتماعات المؤتمر الاسلامي :-

بسم الله الرحمن الرحيم

اما بعد فيا حضرات اعضاء الوفود الاسلامية، فاني باسم حضرة صاحب السمو حاكم دولة الكويت المعظم و باسم حكومته الرشيدة و باسم الشعب الكويتي الكريم ، احبيكم جميعاً ايها الاخوة في الدين الوافدين فن شتي الاقطار الاسلامية و احيي فيكم هذه الروح الطيبة التي حملتكم الى هذه الارض المقدسة لتبحثوا جميعاً فيما يحفظ كيان الاسلام وكرامة المسلمين.

وان خير ما احدثكم به في مؤتمر كم هذا الذي يعقد في هذه الارض المباركة

لاجل التبحث فيما ينفع الاسلام ويفيد الامة الاسلامية فاني اقول:

ان اخوف ما يخاف على امة ويعرضها لكل خطرو يجعلها فريضة للمنافقين ولعبة في ايدي العابثين هو فقدان الوعي فيها وافتتانها بكل دعوة واندفاعها الى كل موجة لهذا فان الامة الاسلامية التي نجتمع اليوم هنا من اجلها هي في امس الحاجة الى ايجاد الوعي الاجتماعي في طبقاتها لتؤمى من المهازل و المآسى التي لا تكاد تنتهي منها وفي حاجة الى الوعي الديني لتتربى تربية دينية، تربية تحفظ لها روح الاسلام وشريعته التي ارتضاها الخالق لامة محمد «صلعم» وعزها و اكرمها بها هذه الشريعة التي عاشت بها الامة الاسلامية حقبة من الزمن مرفوعة الرأس مهابة الجانب يوم كانت تعمل بمقتضاها وتسير على هداها.

حضرات الاخوان، انكم كما تعلمون ان الاسلام دين منزل من السماء وقائم على الوحي والنبوة فانه قد كون في اتباعه وعياً خاصاً هو الوعي الاسلامي الذي غرسه محمد «صلعم» في صحابته الابرار وهو اكمال انواع الوعي واعمقها حيث اوجد في نفوس المسلمين الاولين عقلية ناضجة مختمرة وان خير ما اسوق لكم في هذا الاجتماع الكريم من امثلة الوعي الاسلامي عند المسلمين الاولين هو ان الصحابة رضوان الله عليهم اجمعين فانهم مع ايمانهم العميق بصدق نبينهم ونزاهته وحبه الخير

و بعده عن الشر ، لما سمعوه يوماً من الايام يقول «انصر اخاك ظالماً او مظلوماً» قالوا :
ننصر مظلوماً ، فكيف ننصر ظالماً؟ فرد عليهم بقوله : معنى نصر الاخ الظالم هو كفه
عن الظلم والاخذ على يديه ، فكان رداً هذا نفوسهم ويصرهم بالحقيقة فلو كانوا مضطرين
فى عقليتهم او عقيدتهم ولم يكن لديهم وعياً ناضجاً لسكتوا واخذوا بما سمعوه من
النبي «صلعم» على مدلوله الجاهلى الذى عرفوه ونشأوا عليه ولكن الوعى الاسلامى
الذى اكتسبوه من شريعتهم وسيرة نبيهم املى عليهم ان الظلم قبيح وانه جريمة دينية
و خلقية ، وانه لا يحل لاحد ولا يحل مع احد ، فاندفعوا الى سؤال النبي «صلعم»
ليفسروا عما يديه بنصرة الظالم ، لان الكلمة صدمت عقليتهم الاسلامية ونزلت على
نفوسهم كالصاعقة لانها صدرت من النبي صلى الله عليه وسلم ، وهو الذى يبغض الظلم و
يحرمه ولم يمنعهم احترام النبي «صلعم» وهيبته المغرسة فى نفوسهم من ان يسألوه
عما يكشف لهم الحقيقة لانهم يتمتعون بوعى ناضج مختمر .

ايها الاخوة ، ان مما لاشك فيه هو ان من اعظم ما يجب ان يعنى به قادة هذه الامة
وزعمائها ورجال الدين والاصلاح و التربية فيها هو ايجاد الوعى بين افرادها وبث
الشعور الدينى والاجتماعى لكى تستطيع ان تميز بين الغث والسمين وتعرف اصدياقها
من اعدائها وتفهم ما يصلحها وما يفسدها وتحفظ قيمتها وكرامتها فلا يعبث احد ببلادها
او يستأثر باموالها او يضحك عليها فليعتن بايجاد الوعى الكامل بين افراد الامة
الاسلامية كل من يحرص على صلاحها وسعادتها و ليجعل ذلك فى مقدمة جهاده من
اجلها ، وختاماً فاننى اشكر جلالة الملك حسين وحكومته على اهتمامهم بهذا المؤتمر
الاسلامى العظيم ، و اشكر الشعب الاردنى النبيل على حسن ضيافته و طيب كرمه ،
والله اسأل ان يعز الاسلام و يحفظ كرامة المسلمين و يبصرهم باحكام دينهم الى
السبيل النافع لصالح دنياهم ، ويؤلف بين قلوبهم ويأخذ بيد المسلمين الى ما فيه
عزة الاسلام والمسلمين .

ترجمه نطق رئیس وفد گویت

بعد از بسمله - ای آقایان اعضاء وفدهای اسلامی - من بنام حضرت عالیقدر
حاکم دولت کویت معظم و بنام حکومت رشیده اش و بنام ملت کویت بشماها درود
میفرستم

ای برادران دینی که از نقاط مختلف عالم اسلامی تشریف آورده اید . و درود
میفرستم بآن روح پاکیزه ای که شما را از نقاط بعیده بمؤتمر اسلامی کشانیده تا
برای بقای اسلام و کرامت مسلمانان بحث نمائیم -

بهترین چیزی که میتوانم در این مؤتمر بگویم آن است که مسلمانان باید با
یکدیگر صمیمی باشند و از تفتین و سعایت یکدیگر پرهیز کنند زیرا فتنه و سعایت
مسلمانان را فریسه منافقین قرار میدهد و اهمیت اسلام در تمام طبقات احتیاج بصمیمیت
دارد تا از هزل و لغو پرهیزد و باز حاجت دارد که افکار دینی را در جامعه رواج دهد
تا روح اسلام را تقویت کند و تربیت دینی عمومی حکمفرما گردد.

برادران ! دین اسلام از آسمان نازل شده و بوسیله وحی نبوت یکنوع رویه
در بین تابعین ایجاد کرده بود و عموماً میدانستند که آنچه آنحضرت میفرماید
خبر کامل و دوری از شر است ولی باز در موقعی که فرمود برادرت را یاری کن
خواه ظالم و خواه مظلوم باشد، بواسطه افکار اسلامی که در آنان ملکه شده اعتراض
کردند و گفتند: یا رسول الله، چگونه برادر ظالم خود را یاری کنیم؟ فرمود: یاری
برادر ظالم باین است که او را از ظلم باز دارید و اگر افکار اسلامی عقلی نداشتند ساکت
میمانند و از اجمال این حدیث مفسده ها تولید میشد، اما چون که قبح ظلم بآنان
فهمانده شده بود بر حدیث معارض اعتراض کردند تا قضیه مطابق اصل اسلامی حل
گردید، هیمنه و جلالت پیغمبر مانع از سؤال نشد برای اینکه قبح ظلم در آنان
نضج گرفته و در ضمیرشان تخمیر شده بود.

برادران ! بزرگترین چیزی که لازم است در این امت تبلیغ شود همین رویه
مرضیه است، زیرا فکر و شعور دینی و اجتماعی است که امت را بسر منزل ترقی و

نجات میرساند و دوستان را از دشمنان تفکیک و اخبار صحیح را از سقیم تشخیص میدهد .

در خاتمه من از اعلی حضرت ملک حسین تشکر میکنم که اهتمام بامر مؤتمر اسلامی دارد و همچنین از ملت اردن هاشمی از ضیافت و پذیرائی های گرمی که از ما کرده اند شکر گذاری میکنم و از خداوند میخوایم که اسلام را عزیز و کرامت مسلمانان را حفظ و آنان را در امر دین و دنیای خودشان بصیر و بین تمام افراد مسلمین الفت و مهر بانی بیندازد.

السادس عشر - شانزدهم. کشور یوگوسلاوی که سابقاً اسلامی بوده
عرض عام عن...
بقلم الدكتور محمود مفتیش
مندوب یوغسلافیا لندوة الاسراء

حالة مسلمی یوغسلا فیا

هذا عرض لحالة المسلمين في يوغسلافيا جاء في تقرير لندوة المؤتمر الاسلامي التي تعقد الان في القدس من الدكتور محمود كمال مفتيش مندوب يوغسلافيا لاحتفال الاسراء والمعراج.

منذ قيام الحركة الشيوعية المسلحة في يوغسلافيا سنة ١٩٤١ تحت قيادة يوسف بروس المسمى حاليا المارشال تيتو تتجهت سياستهم ضد كيان المسلمين بيوغسلافيا. اراد الشيوعيون بجميع حركاتهم الارهابية التدمير الاقتصادي للمسلمين، ثم قاموا بمذابح بالجملة لسكان القرى فذبحوا حوالي ربع مليون من المسلمين في الفترة بين ١٩٤١ - ١٩٤٥. وفي نهاية الحرب سنة ١٩٤٥ بعد استسلام الجيوش المحاربة الشيوعية قتل الشيوعيون فرقتين من جنود المسلمين يبلغ عددهما حوالي خمسين الفا، لم يقتلوا في جبهة حرب. ولكن اسر وابعد انتهاء الحرب غدراً، و شد وثاقهم وقتلوا رميا بالرصاص.

منذ ١٩٤٥ الان قامت الحكومة الشيوعية التي يرأسها المارشال تيتو بعدة

محاولات لتحطيم الجالية الاسلامية بيوغسلافيا بقصد القضاء عليهم قضاء تاما واخلاء المنطقة من المسلمين، لقد قاموا بمصادرة اوقاف المسلمين و حولوا كثيراً من المساجد الى قواد للشبيبة الشيوعية ومنعوا تدريس الدين الاسلامي في المدارس العامة والخاصة فالغيت مدرسة علماء الدين و كلية القضاة الشرعيين والغيت المحاكم الشرعية وطبقت قوانين الاحوال الشخصية الشيوعية على المسلمين. ثم قامت الحكومة بحركة اعتقالات واسعة النطاق بين كل العناصر المؤمنة والمعارضة للاتحاد الشيوعي. لقد حكمت هذه المحاكم بالاعدام والاشغال الشاقة المؤبدة على كثير من شباب المسلمين المثقفين وعلماء الدين وبقية الجالية الاسلامية بدون طبقة مثقفة مؤمنة.

اضطر الكثير من شباب مسلمي يوغسلافيا الى الفرار خارج الستار الحديدي و يوجد الاف من شباب مسلمي يوغسلافيا لاجئين في جميع انحاء العالم، وقد حضر عدد لا بأس به منهم في عام ١٩٤٧ الى البلاد العربية وخاصة الى الجمهورية السورية و عدد الى مصر. لقد استقبلوا استقبالا حاراً ولاقوا كل مساعدة في ذلك الوقت ثم عند ما قامت حرب فلسطين سنة ١٩٤٨ تطوعوا في صفوف المجاهدين وساهموا في القتال، وبينما كان هؤلاء يحاربون قرر المارشال تيتو ارسال خمسين الف يهودي يوغسلافي الى فلسطين كي يساهموا في خلق اسرائيل وهذا بالطبع كان بمشورة نائبي الرئيس تيتو (١) موشى بياده وهو يهودي ، (٢) ادوارد كارل، وهو يهودي كذلك.

ومن بين المهاجرين اليهود اليو غسلافيين الى اسرائيل نايب الرئيس تيتو. ناحوم بيادة الذي يشغل الان منصبا هاماً في وزارة الخارجية الاسرائيلية، وكذلك كانت يوغسلافيا في ذلك الحين رابع دولة في ترتيب الدول التي اعترفت باسرائيل بعد امريكا والاتحاد السوفيتي وانجلترا.

ومما يوسف له بعد هذا الماضي المشين للرئيس تيتو تجاه العرب ان تمدله بعض البلاد العربية يدها بالصدقة بل تقوم بتنفيذ رغبته في الانتقام من باقي المسلمين اليو غسلافيين اللاجئين عندها، حتى لقد قامت احدى هذه البلاد العربية التي تربطها بالمارشال تيتو صداقة قوية بتسليم واحد وعشرين لاجئاً يوغسلافياً مسلماً

فی بلادها وکانوا کلهم من المجاهدين فی فلسطين الی المارشال تیتو الذی نفذ حکم
الاعدام فیهم جمعياً رحمهم الله .

ثم قامت هذه الدولة العربية ذاتها بطرد جمیع اللاجئين الیوغسلافيين فی
بلادها والمائل امامکم احد هؤلاء. ولجأ الیوغسلافيين المطرودون الی البلاد الغربية
الغیر مسلمة (اللاسف الشديد).

لقد جئت الی هذا المؤتمر کی استنکر بشدة تلك المعاملة القاسية التي تسمى
الی سمعة البلاد الاسلامیة عامّة والعربية خاصة، ولأسأل اخواني مندوبی العالم الاسلامی-
تری هل آن لنا جمعياً کی نفیق من هذه السكرة ونعلم اعداءنا الحقیقین فلانضلل
من مصالحنا الحقیقیة بشعارات رائقة بأسم المشرق اوالمغرب حتی لیصبح الجزار
الذی تقطریده من دم المسلمین صديقاً يستقبل فی بلادنا استقبال الفاتحین. والله اکبر
والعزة للإسلام .

ترجمه بیانات جناب آقای دکتر محمود مفتیش

نماینده مسلمانان یوگوسلاوی

ازابتدای حرکت توده ای در کشور یوگوسلاوی بقیادت مارشال تیتو سیاست
ضد موجودیت مسلمانان را اتخاذ کرده بالشویکها مصمم شدند که باتمام حرکات
ترساننده مسلمانان را ازبین ببرند و قریب دویست وپنجاه هزار نفر از مسلمان را
بعنوانین مختلفه دربین سال ۱۹۴۲ تا ۱۹۴۵ کشتند و آنان را در میدان جنگ نکشتند
بلکه اسیر و تیر باران کردند و از آن تاریخ که تیتو بحکومت پرداخته تصمیماتی بر
ضد مسلمین گرفته اند که بطور کلی کشور را از آنان خالی کنند - اول مرتبه اوقاف
را مصادر کردند و بسیاری از مساجد مسلمین را بقوادهای زنان جوان بالشویک
وا گذاردند و تدریس علوم اسلامی را منع کردند و مدرسه علماء دین و دانشکده قضاة
شرعی الغاء شد و محاکم شرعیه تعطیل و احوال شخصی شیوعی جای گزین آن گردید

و سپس حکومت کلیه مردمی را که معارض با بالشویکی میدانست دستگیر کرد و محاکم شیوعی بسیاری از جوانان و علماء دین مسلمانان را با اعدام و یا حبس ابد با اعمال شاقه محکوم کرد.

و بسیاری از جوانان مسلمان بخارج پرده آهنین فرار کردند و حالیه آنان در کلیه عالم مخصوصاً در بلاد عربی دیده میشوند و مصریها و سوریها از آنان بخوبی استقبال کردند و در جنگ فلسطین در صفوف مجاهدین منسلک شده و سهم بزرگی از مجاهدت را دارند در این موقع تیتو با تصویب نائب رئیسان خود موشی بیاده یهودی وادوارد کارل برادر ناحوم که در وزارت خارجه اسرائیل است پنجاه هزار از یهودیان را با اسرائیل فرستاد - و در مرتبه چهارم بعد از امریکا و روسیه و انگلیس اسرائیل را شناخت و تأسف در این است که بعضی از بلاد عربی دست دوستی بیو گسلاوی داده و ۲۱ نفر از مسلمانان جنگنده در فلسطین را تحویل تیتو داده و او نیز تمام آنان را اعدام کرد و بعد هم همان دولت عربی تمام مسلمانان فراری یو گسلاوی را از مملکت خود خارج کرد و آنان ببلاد غرب پناهنده شدند که برای مثل یکی از آنان در خدمت شما است (مقصود خودش است) - و من بموت مرآدم تا اعمال آن دولت عربی^۱ را تقبیح کنم و رویه او را بسمع بلاد اسلامی و عربی برسانم - حال از برادران اسلامی دنیائی خود سؤال میکنم که آیا وقت آن نرسیده که ما از خواب غفلت بیدار و از این مستی هشیار شویم و دشمنان خودمان را بشناسیم و مصالح حقیقی خود را از دست ندهیم و بعبارات مشرق و مغرب گول نخوریم و کسانی را که خون مسلمانان از دست آنان میچکد دوست نداشته و بصورت فاتحین از آنان استقبال نکنیم خداوند بزرگ و عزت اسلام است .

السابع عشر - هفدهم . کشور معظم پاکستان

مقدمه ای از غلام محمد از پاکستان و نوشته جمعیت علمای مسلمان هند

ای برادران :

از سال ۱۹۴۷ که کشور هند استقلال پیدا کرد هندیها پیوسته در ایجاد ناراحتی

۱ - منظورش مصر است

برای مسلمانان کوشش کرده اند. اقلاتابحال ۵۶۰ محل را مورد حمله و تجاوز قرار دادند و مردمش را کشتند، اموالشان را بغارت بردند و خانه هایشان را سوزاندند، البته این نمونه ای از کارهای مردم است، و دولت هند هم از راه مؤسسات علمی و اجتماعی و فرهنگی موجبات ضعف اسلام را فراهم میکنند. این اوراق گفته های جمعیت علماء هند است. گفته های دشمن سیاسی آن نیست حقیقتی است که مسئولین امن و سلامت مردم برای شما بیان میکنند.

غلام محمد - پاکستان

مطالبی که جمعیت علماء هند در اختیار عامه مسلمانان گذاشته اند

قسمتی از هجوم و کشتار

وقایعی که در فوریه ۱۹۶۱ در جبل پور که یکی از شهرهای هند است اتفاق افتاد در اثر تحریکات مردمی است که کوششان درباره از بین بردن این عده اقلیت مسلمانها است.

يك سپاهی از این غارتگران در اطراف پلیس برای اولین مرتبه اجتماع کردند و با اینکه پلیس از مقاصد آنان باخبر بود در عین حال هیچ گونه اقدامی برای جلوگیری از آنها بعمل نیاوردند و آنها مشغول به کشتار و غارت خود شدند و تا حدود ۱۵۰ و ۲۰۰ میل از شهر مسافتی بهمین نحو پیش رفتند.

این عمل های وحشیانه از روز هفتم تا ۹ ادامه داشت و بمقامات مسئول هم که تلفن شد هیچ فایده ای نداشت فقط صدای ضجه و ناله کودکان بلند بود و از کشتار و ذلت و غارت هیچ کوتاهی نشد، در آن شب هولناك مسلمانان يك عده فراری شدند و از غیر مسلمانها هم يك عده خانه های خود را ترك گفته اما غارتگران بخانه های آنها کاری نداشتند.

بعد از اینکه کار از کار گذشته بود نخست وزیر کشور با مدیر کل پلیس

تماس گرفته و از خانه‌های ویران شده دیدن کردند و برای ایجاد امنیت تصمیم اتخاذ کردند.

دیكتاتورى‌هاى پليس

در آن هنگام که مردم برای نابود کردن این عده محدود مسلمانان دست با اقدامات وحشیانه زده بودند پلیس هم با آنها همکاری کرده حتی اینکه بانو تاج‌بینی که یکی از ساکنین شهر جبل بور است اظهار میدارد که طفلش را پلیس از دامنش بیرون کشیده. در مقابل صورتش کشته‌اش و همچنین بدست پلیس هرزن چادری و هر پیرمرد جوانی مجروح میشدند.

ساجر

در روز ۹ ساعت دوازده ظهر بر مسلمانانی که در شهرهای ساجر، نرسنخ بور، داموه، کتنی، کاریلی، جوتی جاو، بتاریا، ساروبا حملاتی شد، در نرسنخ بور عده‌ای را مجروح کردند و دو نفر را بقتل رساندند و در بتاریا دو نفر سبزی فروش را کشتند و در ساروبک خانواده ۱۷ نفری را بجزیک نفر بنام قاسم که فرار کرد و حالا در بیمارستان جبل بور بستری است دستگیر کردند. ساروبا شاهد قتل و جنایت فراموش نشدنی بوده است من جمله طفلی در گهواره پادش بود هر دورا دچار حریق کردند و بنا باظهارات خود غارتگران حوادث ساجر در مرحله دوم نسبت به جبل بور بوده است که حتی دانشجویان وقتی که دیدند مقامات مسئول بآنان توجهی ندارد خود دست بتظاهرات زدند و دو نفر هم پیش مستردر کشت نائب وزارت داخله رفتند و جریان را باستحضارش رساندند ولی هیچ سودی نداشت و آنچه که میبایست واقع شود واقع شد.

در روز ۹ شهر تماماً بسته بود و در حالیکه پلیس در حال سکوت بود صدها خانه و دکا کین را سوزاندند.

خساراتهای اموال و املاک

غارتگران هندی توانستند در جبل بور و شهرهای مجاور آن عملیات کشتار

وغارت گری خود را بسرعت ادامه دهند حتی بدست پلیس عده زیادی از اطفال کشته شدند و خسارتهای مالی به تجار وارد شده است که حساب دقیق آن هنوز بدست نیست مگر آنکه از طرف مقامات مسئول رسیدگی شود .

ادارات دولتی

تمام این خسارتهای که از طرف غارتگران و اربابها اتفاق افتاد مسلماً با پیش بینی قبلی و با موافقت پلیس باین نحو صورت گرفته و این دلیل است که این اعمال مستند به پشت پرده است .

درسر گذشت ساج مقامات عالیله برای جلوگیری از این وقایع هیچگونه اقدامی بعمل نیاوردند و هندیها توانستند باعمال وحشیانه خود ادامه دهند .

برنامه از بین بردن این اقلیت

هر اتفاقی که در شهر جبل بود و ساجر و شهرهای دیگر افتاد در اثر عوامل پنهانی بود برای از بین بردن این اقلیت از مسلمانان اقدام شده است و اگر دانشجویان همه در جبل بوز تظاهراتی نکرده بودند آنها منتظر فرارسیدن موقعیتی دیگر بودند که باعمال وحشیانه دیگری دست بزنند و حتی الان هم ممکن نیست که گفته شود در آینده این نمونه کارها بوقوع نه پیوندد .

از خدا میخواهم که مارا از هر بدی حفظ کند .

شیخ مسعود صدیقی شیخ سید امین الحسن

اعضاء بعث العلماء

بیانیه ای که از طرف پارلمان رسیده است .

از وظائف مهم مسئولین

آقایان جیانی مربك سبنع مسافر، دكتور شوشیلاند، آقای س.م، مهوش و آقای الضاد هرافی که از اعضاء پارلمان هستند تذکرات زیر را وضع کردند .

۱ - این حادثه ای که در جبل بوز اتفاق افتاده از روز سوم فبرایر بود و مقامات پلیس تا ساعت ۹ روز بعد از آن اطلاعی نداشتند .

- ۲ - تصمیمی برای دفن مقتولین گرفته نشده .
- ۳ - علیرغم این حوادث که در روز «۴» فبرابر اتفاق افتاد مسجد رشید خلج خراب شد و برای جلوگیری از آن اقدامی بعمل نیامد .
- ۴ - از روز ۷ فبرابر ساعت ۷/۵ شب اداره اطلاعات محلی برای اطلاع دادن این اعمال وحشیانه قادر نبود .
- ۵ - نشریه‌ای که صبح روز ۸ فبرابر انتشار یافت هجوم بر مسلمین را تذکر داده بود .
- ۶ - سلطه‌های حکومتی که در ساجر بودند همگی از استدهای شخصیت‌های بارز بی‌خبر بودند که آنها در مساجد و معابد مشغول دعاء هستند .
- ۷ - در اداره پلیس یکی از افرادی که با سیاست استعمار مبارزه میکرد دستگیر کردند و آن شخص بعد از بیان شکایت از سلطه‌های حکومتی کیفیت غارتگری هندی‌ها را بیان کرد .

غلام محمد - سیاست جدید

اعلام من جنیف

بسم الله الرحمن الرحيم

هذه رسالة المرکز الاسلامی الیک، یبعث بها من جنیف بعد ان وفق الله الی تأسیسه . انها تأتیک دون ان یسبقها دعاية ضحمة ... ولكنها تحمل الیک نداء الرسالة الکبری، رسالة الاسلام، ولسنا أولى بها منك .

ان جنیف بما تمنازبه من حیاة دولیة ناشطة، ستیح لهذا المرکز مجالا فریدا فی نشاطه واتصالاته، والامل فی ذات الله ان یجعل لنا من ذلك، ومن تجاوزک العملی معنا، طریقا الی تحقیق ما استهدفناه فی دستور المرکز والتعریف به المرسلین الیک. نسأل الله ان یمارک القصد و یهدینا سواء السبیل.

این اعلام از مرکز اسلامی ژنو صادر و در تبلیغ اسلام بعربی و زبان‌های زنده دیگر رسالاتی منتشر میکند و هر کس خواسته باشد بنشانی زیر رجوع نماید

P. O. Box - Conavin Ceneve.

الحسين يبحث الوفود الاسلامية على العمل لاجتبار

العقبات والصعاب

(اننى ادعوالله ان يوفقنا فى ان نكون جند الحق للعمل يداً واحدة

فى الدفاع عن حقوقنا)

عمان- استقبل جلالة الملك المعظم فى ديوانه الملكى الهاشمى السادة
اعضاء الوفود فى ندوة المؤتمر الاسلامى التى عقدت بالقدس بمناسبة ذكرى
الاسراء والمعراج .

وتضم هذا الوفد مايربوعلى مائة شخص من ٢٥ قطرا اسلامياً هى الاردن
وارتيريا وايران و تشاد وتركيا و تنجانيقا وروديسيا والسعودية وسيراليون و
الصومال والعراق والكويت وكينيا وليبيا والمغرب ومالى ونيجيريا والداهومى
و اليمن واوغندا ويوغوسلافيا ووفد آخر يمثل المسلمين المغتربين .
نطق ملكى سام

وقد تفضل جلالة الملك المعظم فوجه الى الوفود كلمة سامية قال فيها اننى
اشكر الاخوان جميعا واعبر عن املى الكبير فى ان نلتقى فى المستقبل بين وقت
و آخر و ادعوالله ان يوفقنا جميعا للعمل يداً واحدة و قلباً واحداً فى سبيل خدمة
مبادئنا والدفاع عن حقوقنا و ادعوه تعالى ان نكون جميعا جند الحق انكم فى
بلدكم و بين اهلـكم و اخوانكم و املى الكبير فى ان تنقلوا تحيات هذه الاسرة
الاردنية الى اخواننا فى العالم الاسلامى الكبير و املنا فى ان نعمل معهم دائماً و
نلتقى و اياهم فى دروب الخير وارجوا ان يتأكد الجميع من اننى اعتبر نفسى دائماً
جندياً فى خدمة امتنا الاسلامية و فى خدمة امتنا العربية ادعوا الله ان اكون اهلاً
لثقة العالم الاسلامى و تأييده .

وليس المهم ان نلتقى فقط ونتدارس امورنا و اوضاعنا و نحلل المشاكل، بل
المهم ان نعمل لننتغلب على العقبات الصعاب ونجتازها ونعمل للمستقبل الافضل .

ثم شكر جلالته الوفود وقال اننى ارجوان تعتبرونى اخا لكل منكم
وقد استقبلت الوفود جلالة العاهل الاردنى الكبير فى دخوله الى القاعة الكبرى

فى الديوان الملكى بعاصفة من التصفيق ترحيبا بجلالته.

كلمة اكرم زعيتر:

ثم وقف السيد اكرم زعيتر امين سرالدورة الحالية للمؤتمر الاسلامى والقى كلمة بين يدى جلالته قال فيها :

سيدى صاحب الجلالة!

لقد امت هذه الوفود الاسلامية بيت المقدس لتحتج الى المسجد الاقصى المبارك وتشار كنا الاحتفال بذكرى الاسراء والمعراج وانها لسنة سامية استنتموها و تقليد حميد اوجدتموه الا وهو جعل ذكرى الاسراء مناسبة لجميع ممثلى الاقطار الاسلامية لتدارس قضاياهم والسعى لتجتمع قواهم فى رحاب المسجد الاقصى لما يرمز الى تصميمكم على الدفاع عن هذه الاراضى المقدسة

يا صاحب الجلالة

انه ليسر كم ان تعلموا نجاح المؤتمر الاسلامى الذى شملتوه برعايتكم و لقد عالج المؤتمر قضيتى فلسطين و الجزائر كما عالج القضايا الاخرى فى العالم الاسلامى وانه ليسبحكم ان يكون المؤتمر قد تمحض عن ايجابية ما كنا لنصل اليها لولا اجتماعنا هذا الذى دعوتم اليه

كلمة رئيس وفد المغرب

ثم تقدم السيد عبدالرحمن الدكالى المرشد العام للجيش الملكى المغربى ورئيس وفد المغرب الى الندوة فالقى كلمة بين يدى جلالته قال فيها انه لشرف عظيم لى ان اقف بين يدى جلالتهكم لاقدم باسم هذه الوفود عظيم شكرنا وامتننا لجلالتكم ولاعبر عن دعائنا جميعا ان يحفظكم الله ويبلغكم امانىكم فى الحفاظ على مقدسات الاسلام والسير بالعالم الاسلامى الى ما نروله من سودد ومجد . لقد كان المؤتمر الاسلامى فى مداولاته واجتماعاته مصداقاً بقوله تعالى حينما انزل القرآن على جدكم العظيم : كنتم خير امة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنكر . ولقد عمل المؤتمر على جمع كلمة المسلمين وتذكيرهم بعظمة الحرم

القدس الشريف اولى القبلتين ومهد الحضارات . وان هذه الوفود بل الامة الاسلامية لتتجه الى هذه الديار المقدسة و تتجه الى حاميتها ناظرة اليه بالاعجاب و الشكر و اننى لانتبه هذه المناسبة لاقدم لجلالتكم تحية اخيكم جلالة الملك الحسن الثانى عاهل المغرب سائلا الله ان يحفظكما و يسد خطاكما و يوفقكما الى ما فيه خير الاسلام والمسلمين .

كلمة رئيس وفد كينيا :

ثم تتقدم السيد محمد امين شيخ رئيس الجمعية الاسلامية فى نيروبي ورئيس وفد كينيا الى المؤتمر الاسلامى فالقى بين يدي جلالتكم كلمة قال فيها اننى اقف بين يدي جلالتكم لاعبر عن اعتزازى باشتراكى فى هذا المؤتمر ولاشكر جلالتكم على اناحتكم لنا المجال لعقد ندوتنا الاسلامية .

يا صاحب الجلالة.

ارجوا ان تأذنوا لى لاعبر عن اعجابى البالغ بشخص جلالتكم و لقد جاء اعجابى هذا تابعا عما لمست فى جلالتكم من تجليلكم لما تتطلبه الحياة فى القرن العشرين من داب و عمل متواصل واسع النطاق و لقد كانت هذه النظرة هى نظرة شعب كينيا الى جلالتكم حينما زرتم نيروبي فى السنوات الاخيرة ولمس شعبنا فى جلالتكم اقدامكم وعزمكم على اخذ قسطكم فى مناصرة القضايا الافريقية وقضايا العالم الاسلامى .

ومضى يقول لقد بحثنا فى المؤتمر الاسلامى عددا من المواضيع ودرسنا مشا كل العالم الاسلامى و وضعنا على ضوء ذلك مقرراتنا التى ستجد طريقها الى التحقيق بفضل جهود جلالتكم وجهود المخلصين من ابناء الاسلام ، اعود و اشكر جلالتكم على اناحتكم لنا مجال الاجتماع و اسأل الله جل و علا ان يأخذ بيدكم لتحقيق ماتسعون اليه من توحيد جهود العالم الاسلامى للوصول بقضايه الى الحلول المرضية واحلال عالمنا الاسلامى مكانه المرفوق .

آقاى انكرم زعير نائب رئيس مؤتمر و عبدالرحمن دكالى رئيس وفد مراکش و شيخ محمد امين رئيس وفد لىنيا باع لحضرت شاه جواب عرض كرده و بطور خلاصه عمليات اعلى حضرتش راستوده ند على اكبر تشيد

صورة تذكارية:

وبعد ذلك تشرف اعضاء الوفود بمقابلة جلالته حيث تفضل فاذن لهم بالتقاط صور تذكارية في معية جلالته ثم ودعهم متقبلا منهم تحيات رؤساء دولهم التي رفعوها الي جلالته .

در اين موقع اعليحضرت ملك حسين با تمام اعضاء وفدهای اسلامي برای عكس برداری صف كشيدند كه نمونه آن در صفحه ۱۴۹ چاپ شده است

ترجمه نطق

اعليحضرت ملك حسين وفدهای اسلامي را تحريص بر عمل ميكند كه مشكلها را تحمل و راه پيشرفت را برای آتیه صاف نمايند .

**من خدا را ميخوانم كه موفق بدارد ما را ولشكر واحد در دفاع از دشمن
ودست واحد باشيم**

ملك حسين قبل از ظهر دوم شعبان ۸۱ چهارشنبه اعضاء وفود اسلامي را در دفتر خود در عمان پذيرفت وعده افراد اين وفود از صد نفر تجاوز ميكرد كه از ۲۵ قطر اسلامي اجتماع كرده بودند و آنها اردن و اتريره و ايران و تشاد و تركيه و طنجه و روديسيا و سعوديّه و سنغال و سودان و سوريه و سيراليون و صومال و عراق و كويت و كينيا و ليبيا و مغرب و مالي و نيچريا و داهومي و يمن و اوغندا و يوگوسلاوي و وفده مسلمانان اروپا بودند .

نطق عالي شاه

اعليحضرت ملك بوفود توجه فرموده و خطابه زيرا بيان كرد :
من از برادران اسلامي تشكر ميكنم و آرزوي بزرگ من آن است كه در آتیه باز ملاقات دست دهد و خدا را ميخوانم كه موفق بدارد ما را تا در عمل بر ضد دشمنان اسلام و در راه خدمت و هدف ايمان دست و قلب و لشكر واحد قرار بگيريم و وقتی كه در شهر خودتان و بين خانواده و برادران تنان رسيديد آرزوي من آن است كه تحيات ملت

اردن را به برادران ما در عالم اسلامی بزرگ تبلیغ نمائید و آرزوی ما آن است در اینکه عمل مشترك با آنها داشته و دائماً با آنان در عمل خیر در تماس باشیم و تمنا دارم که تماماً بدانید که من خودم را یکسر باز در خدمت امت اسلامی میدانم و از خدا میخواهم که برای این هدف اهلیت داشته باشم. نظر من مقصور باین نیست که امروز باهم ملاقات و امور مشکله خود را حل نمائیم بلکه مقصد من آن است که راه حل مشکل- های متصوره خود را که در آتیه پیش می آید تأمین کنیم.

مجدداً اعلی حضرت ملك از اعضاء هیئت های اسلامی تشکر کرد و گفت امیدوارم که مرا برادر خود بدانید سپس جلالة ملك با يك يك از اعضاء وفدها دست داده و آنان را تا کریاس عمارت احتراماً مشایعت کرد و بعد اجازه داد که با معظم له عکس گرفته و برای یادگار متمم خاتمه مؤتمر اسلامی سال ۱۳۸۱ محسوب گردد.

صاحب الجلالة الملك حسين المعظم

ملك حسين المعظم ونشأته

ولد صاحب الجلالة الملك حسين في عمان في ٢٤ نوامير ١٩٣٥ ووالده الملك طلال وامه ملكه زين الشرف وكان تعلمه الاولى في مدرسة العلمية الاسلامية ومدرسة الانكليز ثم الى اسكندرية لتحصيل علوم المتوسطة و في سنة ١٩٥٠ سافر الى لندن واشتغل بالتحصيل في كلية ها مرد و كلية ساندهرست لعلوم النظامي .
وانتخب ملكاً في ١١ اوت ١٩٥٩ بالاردن الهاشمي لما كان مشغلاً بالتحصيل انتخبو الشورى للنيابة الملك لادارة المملكة وفي ٢/ ١٩٥٣ رجع جلالته الى عمان واخذ الامور بيده .

جلالة ملك حسين من تاريخ الورود اصلح روابط مملكته مع ممالك العربية وزار الملوك ورؤسائهم في عاصمتهم كما سافر الى بغداد ولندن ومصر وباكستان ولبنان واسپانيا وحجاز وايران ورؤساء هذا الممالك ايضاً زاروه في مملكته . وفي سنة ١٩٥٥ ورد مملكته في مجمع الملل واخرج ثنرال كلوب پاشا و سائر ضباط الانكليز من جيشه وخلفهم ضباط العرب وسحق عمال الشيوعية وحصل له التوفيق كاملا ولقب بالملك الشجاع ولايبعد هذه الاعمال والتوفيق من سلالة مولانا على بن ابيطالب عليه السلام امير المومنين وقاتل اليهود والمشر كين .

على اكبر تشيد مدير مجله تاريخ اسلام

المملكة الاردنية الهاشمي

نشأت مملكة الاردنية الهاشمية في جنوبي بلاد الشام سنة ١٩٢١ بعد عدم التوافق بحكومة فيصل بن الحسين في دمشق يحده من الجنوب الحجاز ومن المغرب نهر الاردن والبحر الميت وفلسطين ومن الشمال السوري والعراق ومن الشرق النجد ومساحتها ... الف كيلومتر مربع وعدد سكانها مليون ونصف نسمة . ويجد بينهم ٣٠ الف مسيحي

وعدة قليل شر كسى والباقون عرب مسلمون سنيون وسكان الارياف منهم لايزالون على عاداتهم البدوية بالاخصاص التعصب الوطنية.

عاصمتها عمان وبيت المقدس واشهر مدنها السلط والكرك ومادبا والطفيلة و اريد وجرس ويعول سكانها على الزراعة والتجارة والصناعة ولها حكومة نيابية ديمقراطية وملكها صاحب الجلالة الملك حسين ولهذه المملكة كان جيش منظم بقيادة ضابط بريطاني ولكن تخرجه الملك من البلاد الهاشمية بعد ان ثبت خيانتة فى الحرب مع الصهيونين ونشاء الملك عبد الله بن حسين هذه المملكة الاسلامية وبدوا بصورة الامارة المشمولة بحماية البريطانية ولكن بالتدريج قطع حبل الحماية وكسر سلسلة الاستعمارية و اليوم حكومة الهاشمية مستقلة استقلالاتا ماناجزا فى داخلتها وخارجتها وليس لاي دولة اجنبية نفوذ فى بلادها.

اول الملوك فى اردن الهاشمى . الملك عبد الله بن حسين
ولد الملك عبد الله فى مكة المكرمة ونشأ فى حجر والده كابناء الاشراف من قریش قبل الاسلام من اعزام الطفل الى القبائل لتعلم ركوب الخيل من الصغرى ويمرون ضرب السيف فيشيون الكرو والفرو السبق والرمايه .

ثم رحل الى اسلامبول لتكميل التحصيل فى عاصمة العثمانى القديم الذى سلط على كل بلاد المسلمين وله سهم آخر من ادب العرب والترك ولما نقله والده شرافة مكة سنة ١٣٢٦ ترك عاصمة العثمانى الى الحجاز وفى السنة ١٣٢٧ انتخب نائبا عن مكة فى مجلس النواب العثمانى مع اخيه الملك فيصل الاول فى العراق ثم ساعد والده فى حكومة الحجاز وتولى جيش الهاشمى فى امنية البلاد والدفاع فى مهاجمة الطائف فى ابتداء ثورة العربيه و" حاصر البلاد حتى غلب على الجيش التركى والقائد الجنرال باشا واشترك مع والده فى انشاء الحكومة الجديدة وتقلد فيها الوكاله الخارجيه و هو الذى ارسل البلاغات الرسمى الى الدول العالم بانشاء الحكومة الهاشمية المستقلة .

وفى سنة ١٣٣٥ سافر الى المدينه على راس جيش الهاشمى لمساعدة اخيه الملك

على و حاصرها حتى سلمت و دخلها باسم صاحب الجلالة الملك حسين الشريف الكبير .

ثم عاد بجيشه و اختلف مع والده فى محاجر الصحيه التى كان فى يد انگليز فاستقال وكالة الخارجية ولزم فى داره ثم سافر الى المدينه والى معان و عمان و كانت اماره عمان غارقة فى لجة من الدم فاحفى بيدها لها وعدوه منتقذا محررا ثم لاقى بالمستر لرشل وزير مستعمرات بريطانيا وقاعدها على خلع اليد من عمان حتى هو انشاء فى شرقى الاردن حكومة مدنية دستورية ديمقراطية و ثم تأسس حكومة عمان برياسته و امارته وبعد بالتدريج اخذ استقلال مملكته من انگليز واليوم الاردن الهاشمى يعد من ممالك المتمدنة الديمقراطية حفظها الله من الحدثان .

نظام الحكم فى الاردن الهاشمى .

نظام الحكم فى هذه المملكة دستورى نيا بى مقيد وملكيته وراثية فى ذرية الملك عبدالله بن الحسين وقد وضعوا النظام الاساس بعد كسب الاستقلال وان ولاية العهد فى الذكور من سلالة الملك وفقا لقانون الوراثة الخاص و للملك ان يعين رئيس الوزراء ويقيله او يقبل استقالته من منصبه للملك ان يغير مواد قانون النظام الاساسى على رايه . ثم جاهد لعمران المملكة ووسعها حتى استشهد على يد شقى غيلة فى مسجد الاقصى كجده مولينا ومقتدانا امير المؤمنين على بن ابي طالب (عليه السلام) صهر الرسول وزوج البتول و ابنى السبطين وقاتل الكفرة والفجرة - غفر الله له وسكنه فى بحبوحات جنانه مع اجداده الطاهرين .

شرح حال اعلي حضرت ملك حسين معظم

اعلي حضرت ملك حسين در ٢٤ نوامير ١٩٣٥ در شهر عمان بدنيا آمد . والدش ملك طلال و مادرش ملكه زين الشرف ميباشد ، تحصيلات اولى خود را در مدرسه انگليسيها در عمان سپس مدرسه علمية اسلامى در عمان پايان رسانيد ، و تحصيلات

دبیرستانی خود را در مدرسه ویکتوریا اسکندریه مصر به پایان رسانید و در سال ۱۹۵۰ با انگلستان رفت و وارد دانشکده ها رد کردید سپس وارد دانشکده (سانه رست) برای تحصیلات نظامی گردید .

ملك حسين در تاريخ ۱۱ اوت ۱۹۵۲ بسمت پادشاه کشور اردن هاشمی انتخاب گردید و چون در آن موقع مشغول تحصیل در دانشکده (سانه رست) بود لذا شورای نیابت سلطنت اداره امور کشور را عهده دار گردید و لسی ملك حسين در تاريخ ۲ مه ۱۹۵۳ بعمان مراجعت نمود و عهده دار امور کشور شد .

اعلی حضرت ملك حسين از روزی که وارد کشور شد همواره روابط خود را با کشورهای عربی و رؤسای دول عرب تقویت نمود و دید و بازدیدهای متعددی بین معظم له و پادشاهان و رؤسای دول عرب و دول هم جوار انجام گرفت و معظم له در سال ۱۹۵۵ دیدارهایی از کشورهای عراق و انگلستان و مصر و پاکستان و لبنان و اسپانیا و کشور عربی سعودی بعمل آورد بعلاوه چندتن رئیس دولت از معظم له در عمان نیز بازدید کردند .

و در ۱۹ آوریل ۱۹۵۵ معظم له با ملکه دنیا ازدواج نمود که نتیجه آن يك دختر بنام عالیه بود. و در ماه دسامبر همان سال اردن وارد سازمان ملل متحد گردید و بعضویت آن در آمد. و در همین سال معظم له اقدام مهمی نمود. یعنی ژنرال کلوب پاشا و عده زیادی از افسران انگلیسی را از ارتش اردن هاشمی معزول نمود و بجای آنها افسران عرب تعیین کرد و سپس در مقام کوبیدن دست چپی ها شدت عمل بخارج داد و موفقیت کامل حاصل و در اثر این اقدامات بشاه شجاع معروف شد و از سلاله حضرت امیر المؤمنین علیه السلام همین انتظار هم میرفت .

باش تا صبح دولتش بدمد کاین هنوز از نتیجه سحر است

((ختامه مسك))

و فى ذلك فليتنافس المتنافسون
يا قومنا احيوا داعى الله

قال الله الكريم :
انما وليكم الله و رسوله والذين آمنوا الذين يقيمون الصلوة و يؤتون
الزكوة وهم راكعون.
ايضاً :

قل تعالوا ندع ابنائنا و ابنائكم و نسائنا و نساءكم و انفسنا و انفسكم
ثم نبتهل و نجعل لعة الله على الكاذبين.
ايضاً :

انما يريد الله ليذهب عنكم الرجس اهل البيت و يطهركم تطهيراً.
قال رسول الله (ص) :
مثل اهل بيتى كمثل سفينة نوح من ركبها نجي و من تخلف عنها
غرق .

قالوا مائة و عشرة من اعظم الصحابة من المهاجر و الانصار و منهم عمر بن
الخطاب و عايشة ام المؤمنين :

قال النبى صلى الله عليه و آله و سلم : فى يوم الغدير و السامعون اكثر من مائة الف
من كنت مولاه فعلى مولاه اللهم و ال من و آله و عاد من عاداه و انصر من نصره
واخذل من خذله - الغدير ج ١ صفحه ٦١-١٥

نقلنا من جماعة من اهل السنة كحافظ بن مغازلى و احمد و ابن سمان و حافظى
و محمد خواجه پارسا و خطيب خوارزمى و ابن كثير شامى و شمس الدين الجزرى و
شهاب الدين همدانى و ابن كثير و ابن عقده و عدة اخرى من روايتهم.
(المخلص على اكبر تشيد)

(المجلس الأول)

في مساء يوم الاثنين الثاني من شهر ربيع الأول سنة ١٣٤٤

في دار الاجتماع في مدينة القاهرة

الحضور:

السيد محمد عبد الحليم باشا رئيس المجلس
السيد محمد عبد الحليم باشا نائب الرئيس
السيد محمد عبد الحليم باشا أمين

الحاضرون:

السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا

الحاضرون:

السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا

السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا

السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا

السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا

السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا

السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا

السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا
السيد محمد عبد الحليم باشا

(انتهى المجلس)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۳۱	تقریظ جسار از کشور کویت	۱	مقدمه
	« عبدالرحمن محجم از کشور	۲	نامه دعوت
۳۲	کویت	۱۲ تا ۳	جریان کلی
۳۳	« اکرم زعیتز نائب امین العام	۱۳	نطق نگارنده در جلسه معارفه
۳۴	مرقومه محمد عادل از اردن		نطق نگارنده در جلسه هفتم
۳۶ تا ۲۵	تقریظ استاد کتانی از سوریه	۲۴ تا ۱۴	و ترجمه فارسی آن
۳۷	مرقومه حسن صارق از سودان		تقریظ دکتر محیی الدین
	مرقومه طیبان الگیلانی از	۲۶	و آیه الله میلانی از عراق
۳۸ تا ۳۹	مسلمین اروپا	۲۷	ترجمه تقریظ محیی الدین
	مرقومه عبدالرحمن خلیفه از	۲۷	تقریظ هیئت اجتماعی وفدیمن
۴۱ تا ۴۰	اردن	۲۸	تقریظ عبدالباقی جمو از اردن
۴۴ تا ۳۲	مرقومه ضامن مشهور از اردن		« عبدالرحمن منعم و ترجمه
	مرقومه محمد صالح مملوح از	۲۹	از عراق
۴۵	اردن		تقریظ احمد کفتارو و
۴۵	گراور سفیر الجزائر و نگارنده	۳۰	ترجمه از دمشق
۴۶	مرقومه محمد سعید الجزائری		تقریظ شیخ احمد حماه الله و ترجمه
۴۷	مرقومه آدم عبدالله از نیجریه	۳۱	از کشور مالی

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
	مر قومه محمد المکی از دمشق ۴۸ تا ۴۹		
۶۱	از مراکش	۴۹	مر قومه قاضی القضاة تشاد
۶۱	مر قومه احسان توقاری از ترکیه	۵۰	مر قومه منیر ارسلان از اردن
۶۲	گراور	۵۰	مر قومه شیخ ادريس از سودان
	مر قومه عمر بهاء الدین	۵۱	مر قومه عثمان آرتیری
۶۵ تا ۶۴	از سوریه	۵۲	مر قومه ابراهیم آرتیری
	مر قومه امجد زهاوی و ملاحویش		مر قومه سید محمد باقر حجازی
۶۶	از عراق	۵۲	از ایران
۶۷	مر قومه بو عباد از مغرب اقصی		مر قومه طالقانی و د کتر خاور
۶۷	مر قومه کسکر اوغلو از ترکیه	۵۳	و نوری از ایران
۶۸	مر قومه حاج داود از عراق	۵۴	مر قومه دکتر شفائی از ایران
۶۸	مر قومه احمد قصاب اوغلو	۵۴	مر قومه گفتار واز دمشق
۶۹	گراور	۵۵	مر قومه معن العجلی از عراق
۷۰	مر قومه عبدالرزاق صالح از کویت	۵۵	مر قومه ابراهیم محمود از اردن
۷۰	مر قومه غلام محمد از پاکستان	۵۶	مر قومه ذکر یا قنیزی از سعودی
۷۰	مر قومه علی البار «	۵۶	مر قومه عبدالرزاق محمد از اردن
۷۱	مر قومه عارف العارف از اردن	۵۷	مر قومه ابراهیم محمود از سنغال
	مر قومه محمود صاحب جریده	۵۸	مر قومه محمد معروف از اردن
۷۱	المنار از اردن	۵۹	مر قومه محمود محمد اللافی از
۷۲	مر قومه شیخ محمد امین از کینیا	۵۹	عراق
۷۲	مر قومه رمضان البناء از قدس		مر قومه عبدالرحمن الدکالی از
۷۳	مر قومه کامل شریف از اردن	۶۰	مراکش
۷۴	مر قومه خلیل الکوافی		مر قومه محمد نظمی از مسلمین
۷۴	مر قومه محمد سعید از اردن	۶۱	اروپا

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۱۳۰ تا ۱۳۵	خطابه نماینده نیچریا	۷۶	مرقومه مصطفی العالم از سعودی
۱۴۰ تا ۱۴۹	« نماینده مسلمانان اروپا		مرقومه شیخ یحیی حسین از
۱۵۰ تا ۱۵۰	« نماینده جموریت مالی	۷۶	افریقای شرقی
۱۶۰ تا ۱۵۵	« نماینده سیرالیون	۷۶	مرقومه عبدالله الشیخلی
۱۶۱ تا ۱۶۶	« نماینده سودان	۷۷	مرقومه سلیمان زویب از لیبی
۱۷۳ تا ۱۶۷	« نماینده رودیسیا و نیاسلاند	۷۷	مرقومه عربی جلال از تشاد
	اسلام در افریقا کامل الشریف	۷۸	مرقومه زکریا از سعودی
۱۷۳ تا ۱۸۶	نایب رئیس مؤتمر		مرقومه سید جاوید و محمد
۱۸۷ تا ۱۷۹	« نماینده قفقاز	۷۹	شوکت و توفیق ارسان از ترکیه
۱۹۰ تا ۱۹۸	« نماینده سعودی	۸۰	مسلمانان متفرقه بنیان انگلیسی
۱۹۹ تا ۲۰۱	« نماینده کویت	۸۱ تا ۸۴	برنامه مؤتمرو گراور
۲۰۲ تا ۲۰۵	« نماینده یوگسلاوی	۸۵ تا ۸۷	نطق آقای طالقانی
	اعلامیه جمعیت علماء	۸۸ تا ۹۲	اسامی نمایندگان
۲۰۶ تا ۲۸	پاکستان	۹۳ تا ۱۰۵	خطابه دکتر سعید رمضان
۲۰۹	اعلان مرکز اسلامی از ژنو	۱۰۶ تا ۱۱۲	تصمیمات مؤتمر
۲۱۰	پذیرائی و نطق ملک حسین		نامه امام احمد یحیی سلطان
۲۱۱ تا ۲۱۲	جواب زعیترو نمایندگان	۱۱۳ تا ۱۱۵	یمن
۲۱۳ تا ۲۱۴	ترجمه نطق و تصویر شاه	۱۱۶ تا ۱۱۷	خطابه قاضی القضاة تشاد
	مختصری از زندگانی ملک	۱۱۸ تا ۱۲۰	خطابه وزیر فرهنگ یوغندا
۲۱۵ تا ۲۱۸	حسین و کشور اردن	۱۲۱ تا ۱۳۰	« نماینده سنغال
	خاتمه نیکو		« نماینده صومال محمد شریف
۲۱۹ تا ۲۲۱	فهرست	۱۳۱ تا ۱۳۴	صومالی

LIBRARY
OF
PRINCETON UNIVERSITY

Princeton University Library

32101 082174614